ANALECTA CRITICA IN ANTHOLOGIAM GRAECAM: CUM SUPPLEMENTO...

Immanuel Gottlieb Huschke

2610

ANALECTA CRITICA

IN

ANTHOLOGIAM GRAECAM

CUM

SUPPLEMENTO EPIGRAMMATUM MAXIMAM PARTEM INEDITORUM.

COLLEGIT

IMM. G. HUSCHKE.

JENAE ET LIPSIAE,

SUMTIBUS FRIDERICI FROMMANNI.

MDCCC.

FRIDERICO JACOBS

VIRO AMICISSIMO

HUNC LIBELLUM CONSECRAVIT

EDITOR.

Praefatio.

Quum viri, in re critica probe exercitati, iidemque magna eruditionis laude ſlorentes, nunc ipſum hoc agant, ut Anthologiam Graecam animadverſionibus illuſtrent, priſtinoque ſuo nitori reſtituant, mirum videbitur, quid ſit, quod ego in hoc ſtadium ingredi, edendoque libello meo ingenii vires qualescunque periclitari apud animum conſtituerim. Erunt fortaſſe etiam, qui, titulo horum commentariorum inducti, cenſorium me munus ſuſcepiſſe, et non tam epigrammata, quam eorum, qui de his ſcripſerunt, conjecturas examinaſſe arbitrentur. Ad quam cogitationem incumbens, faciendum mihi eſſe putavi, ut inſtituti mei rationem breviter exponerem. Poſteaquam cum Analectis Brunckianis uſum aliquem ac quaſi familiaritatem contraxiſſem, accidit, ut

aditum ad bibliothecam ſuam mihi patefaceret doctiſſimus Boſchius, qui multa et praeclara ad hanc rem bene peragendam ſubſidia ſuo ſibi comparavit aere. Hic opportunitatem nactus, aliquot melioris notae Apographa cum editis epigrammatum exemplis paulo diligentius componendi, peculiarem operam dicare coepi Anthologiae Graecae, notanda non ſolum lectionis varietate, quam a Brunckio omiſſam viderem, ſed ſcribendis etiam obſervationibus, quibus aliquando illuſtrarem Florilegium Planudeum. Enimvero, mutatis temporibus, mutata eſt conſiliorum meorum ratio. Neque de hac re poſtea cogitaſſem, niſi acceſſiſſet Apographi Gothani notitia, et egregia carminum ineditorum collectio, quam mecum communicavit Jacobſius, ita, ut, dum ipſe majori operi promovendo animum intenderet, equidem his reliquiis vel corrigendis vel illuſtrandis aliquid curae ac temporis impertirem, arbitrioque meo rem

peragerem. Data igitur edendi poteſtate, haud alienum me facturum exiſtimavi, ſi eidem faſciculo ea etiam epigrammata inſererem, quae ab aliis viris doctis poſt Brunckium in lucem ſunt protracta, adjiceremque animadverſiones criticas in Analecta veterum poetarum graecorum. Etſi enim non defuturos eſſe intelligebam, qui me inutilem operam poſuiſſe in iis certe retractandis carminibus ſibi perſuaderent, quae interpretem nacta ſunt, praeclaris illum ingenii ac doctrinae adminiculis inſtructum, tamen, quum ea ſit in Anthologia Graeca rerum ubertas, ut tantae materiae exhauriendae ne doctiſſimus quidem par eſſe poſſit, aut parem ſe eſſe arbitretur, aliquot epigrammata denuo ſub cenſuram vocare, eorumque lectionem faciliorem reddere conatus ſum, hac mihi ſcripta lege, ut in emendando atque explicando temeritatis invidiam, quoad ejus fieri poſſet, caverem. Quam rationem ſecutus etiam ſum in aliorum ſcriptorum locis,

quae hic vel in transcursu corriguntur, vel de industria et uberius illustrantur. Neque enim tam angustis finibus negotium, quod suscepi, circumscribendum videbatur, ut nunquam a spatio hoc grammatico deflecterem, sed evagatus interdum, (pro modulo libelli mei fortasse paulo liberius) res, nondum satis explicatas, quibus aliqua cum his carminibus intercederet conjunctio, quam fieri potuit, accuratissime enarravi. Quo inprimis pertinet disputatio de Sophoclis tumulo, quae tamen, quamvis facilem ad digressionem praeberet exitum, nondum ad finem est perducta. Multa hic addi poterant, quae brevitatis studio omisimus, v. c. de fragmento Pindarico, quod aliter apud Pausaniam Phoc. p. 810. aliter legitur apud Galenum T. III. P. V. p. 615. ed. Bas. E Galeni verbis, utcunque depravatis, clarum est, id, quod confirmat Philostratus, Pindarum rem ita instituisse, ut diceret, aut fingeret, Sirenes istas Delphicas, quarum memoria paulatim

abolevit, repoſitas fuiſſe in templi Apollinei pinnaculo faſtigato. Hanc aedium partem ſuperiorem, anaglyphis interdum adſpectabilibus ornari ſolitam, Graeci vulgo dicebant πτέρυγας, ἀέτωμα. Quas voces illuſtrans Galenus his utitur verbis. οὕτως γὰρ ἐοίκασιν εἰκάσαντες οἱ παλαιοὶ καλέσαι τοῦτο τῆς οἰκίας τὸ μέρος, δε τὸν δὲ καὶ οἵδε (lege, ἀετὸν δὲ καὶ οἵδε, ſcil. οἱ παλαιοὶ, cum Foeſio in v. Ἀέτωμα,) καθάπερ καὶ ὁ Πίνδαρος φησὶν ἐν τοῖς πλειάσιν· χρυσαῖ αἱ δ' ὀξυμπεραὶ αἱ τοῦ ἄειδον Κληδόνες. Quorſum, quaeſo, haec protulit Galenus? Nimirum ut oſtenderet, Pindarum eodem ſenſu dixiſſe ἀετὸν quo Hippocrates dixerat ἀέτωμα. Atqui hujus verbi ne tenuiſſimum quidem veſtigium apparet in verſiculo Pindari apud Pauſaniam. Hinc ſuſpicio oritur, locum interpolatum eſſe a librariis. Forte vera lectio latet in ſyllabis αἱ τοῦ apud Galenum, unde facile aliquis eliciat ἀετοῦ. Sed haec latius patent, neque commode in praefatione tractari poſſunt. Utinam Valckenarius,

qui eadem via Euripidis fragmentum, ibidem a Galeno descriptum, egregie restituit Diatr. p. 214. manum non abstinuisset a corrupto Pindari versu, quem significavimus. Nunc nihil aliud, nisi, *hoc ulcus*, ait, *satius erit non attigisse.*

Jam quod in priore hujus libelli parte data opera feci, ut loca veterum scriptorum, quibus labem aliquam adspersit librariorum incuria, corrigerem, id in altera parte, qua Inedita continentur, quamvis summa esset faciendi voluntas, tamen facere interdum non potui. Tot enim tamque gravibus mendis haec carmina inquinata deprehendi, ut de iis corrigendis saepenumero desperarem. Neque tamen propterea intra privatos parietes diutius ea latere passus, oculis virorum doctorum, si a perpaucis discesseris, cuncta subjeci, sperans, fore, ut, quae a me emendari non potuerint, ab aliis emendentur. Magna inprimis non modo verborum, sed rerum etiam obscuritas inest satyricis carminibus, quo-

rum haud exiguum numerum nunc primum edimus. Hic facilis error erat. Et lapſus haud dubie ſum cum alibi, tum in explicando epigrammate (XXXII.) quod, aliud agebam, quum referrem ad Rufinum. Intelligerem nunc potius, (quamquam ne hoc quidem ad liquidum perduci poteſt,) C. Julium Rufinianum, qui fiſci patronus, et Rationum Summarum dicitur in inſcriptione apud Maffejum Veron. illuſtrat. P. I. p. 360. n. XL. et Muratorium Inſcr. p. MXIX. 2. Idem, mutato nomine, Rufus vocatur L. 4. Cod. Juſt. de Vectigal. docente, cui haec loca debemus, Ruhnkenio in praefatione ad Rutilium Lupum. — In aliis turpe non eſt viſum fateri, ſi quid non aſſequerer; praeſertim quum conſolari me poſſem ſorte eorum, qui hoc aut ſuperiore ſaeculo, Codicem Vaticanum tractantes, carmina iſta deſcripſerunt quidem, ſed, quantum mihi, Apographorum aliquot receſſus perveſtiganti, colligere licuit, ad integritatem reducere non potue-

runt. Quamquam quis ignorat, qui modo unquam hiſtoriam Anthologiae Graecae mediocriter ſcire curavit, tantum omnino fuiſſe hominum eruditiſſimorum a Joſepho inde Scaligero in carminibus illis perpoliendis ſtudium ac quaſi concertationem, ut temerarium paene ſit, dubitare, quin multa loca, in quibus nos haeremus, ab iſtis artis criticae coryphaeis feliciter ſint explanata! Sed haec fere omnia, iniquo quodam literarum fato, aut perierunt, aut in ſcriniis haeredum, quos juvat incubare libris, etiamnum latent. Profecto ſi apud animum reputamus, quot labores a quantis viris in ornando hoc praeclaro antiquitatis graecae monumento ſint conſumti, non poſſumus non dolere, tales eruditionis reconditae theſauros adhuc premi ab hominibus, vel bona ſua ignorantibus, vel ea etiam aliis invidentibus, ſine ullo privatae utilitatis fructu, maxima contra rerum, ad humanitatem ſpectantium, clade ac detrimento. Quod

inprimis ad Dorvillii apparatum pertinet. Nam Salmaſii multae animadverſiones cum ipſis carminibus, ſuppreſſo ſaepe auctoris nomine, deſcriptae, et per varia Apographa longe lateque diſperſae, tandem manarunt in Analecta veterum poetarum graecorum. Caeterum vehementer laetamur, converſis denuo ad Anthologiam Graecam virorum doctorum ſtudiis, ſpem injectam eſſe, fore, ut illud etiam damnum aliquando reſarciatur. Qua de re ne dubitare quidem nos ſinit Jacobſii eruditio, qui univerſa haec carmina, quae conſuetudo communi nomine epigrammatis complectitur, egregio commentario illuſtrare inſtituit. In eodem laudis curriculo verſatur elegantiſſimo vir ingenio, Chardon-la-Rochette, quem in eo eſſe audimus, ut Codicem Vaticanum, nunc Pariſinum, a capite ad calcem deſcriptum, perpetuaque annotatione inſtructum edat. Neque vero me fugit, doctiſſimum Boſchium hoc inprimis age-

re, ut Schedulas Dorvillianas e tenebris, quibus diu oppreſſae jacuerunt, in lucem protrahat, iisque ornet ſplendidae, quam paravit, editionis Tomum quartum, cui inſeret aliorum etiam, quas in bibliotheca jam repoſitas habet, Notas Ms. Quorum conſiliorum ut ad effectum perveniant viri praeſtantiſſimi, bonarum literarum cauſa valde optamus, eosdemque, ut hanc ſymbolam noſtram aequi bonique conſulant, rogamus.

Index

epigrammatum, aliorumque carminum Anthologiae Graecae, quae in hoc libello edita ſunt et illuſtrata.

Addaei, p. 260.

Agathiae, p. 171.

Ammiani, p. 251.

Antiphili, p. 117. 120. 220. 222. 225.

Antipatri Sidonii, p. 80. 95. 97. 99. 106.

Antipatri Theſſalonicenſis, p. 134. 236.

Archiae, p. 121. 226. 296.

Archimeli, p. 157.

Argentarii, p. 77. 160. 247.

Auctorum incertorum, p. 140. 164. 166. 189. 201. 208. 209. 228. 232. 243. ſeq. 246 ſeq. 264 — 271. 274. 276 — 289. 292 — 308.

Bianoris, p. 233. 235.

Callicteris Mantiſii, p. 169.

Crinagorae, p. 214. 218. 219.

Dioclis, p. 123. 132.

Diodori Zonae, p. 297.

Dionyſii Sophiſtae, p. 166.

Dioſcoridis, p. 3. 237.

Diphili, p. 290.

Erycii, p. 25.

Glauci, p. 126.

Hegemonis, p. 199.

Joannis Grammatici, p. 276.

*

Juliani Aegyptii, p. 229.

Leonidae Tarentini, p. 69. 114. 202.

Leontii Scholaftici, p. 273.

Lucillii, p. 156. 167. 239.

Macedonii, p. 231.

Meleagri, p. 36. 42. 55. 60. 61. feq. 71. 73. 245.

Menandri, p. 290.

Mofchi, p. 30.

Nicarchi, p. 67. 256. 259.

Nicaeneti, p. 26.

Niciae, p. 145.

Palladae, p. 261. 263.

Parmenionis, p. 169.

Pauli Silentiarii, p. 32. 272.

Philippi, p. 27. 85. 205.

Philifci, p. 16. 290.

Philodemi, p. 109. 145. 150. 153.

Phocae Diaconi, p. 272.

Pittaci, p. 290.

Simmiae, p. 309.

Simonidis, p. 198. 199.

Thalli, p. 211.

Theodoridae, p. 203. 204.

Theophanis, p. 167.

Zofimi, p. 136.

Index

Scriptorum, Rerum et Verborum.

A.

Ἄβιοι apud Aeſchylum Γάβιοι, p. 79.

Ἀβλέφαρος, p. 226.

Actor lapidis, apud Auſonium, p. 141.

Ἀιδῆς et ἀΐδης, de ſepulcro, p. 125.

Aeſchylus emendatus, p. 57.

Ἀγροῖκος, ſive potius, Ἄγροικος, *vir, nulla humanitate politus, ruſticus*, p. 174. Vide T. H. ad Thom. M. in v. Valckenar. Animad. ad Ammon. p. 10.

Αἰθαλόεις θεὸς, *Vulcanus*, p. 34.

Αἴθειν χόλον, *ira excandeſcere*, p. 32.

Ἀλγεῖν, cum accuſativo, p. 28.

Ἀλιφθόρος, *pirata*, p. 114.

Ἄλλεσθαι πόδας, p. 25.

Anacreontis locus, ab Himerio adumbratus, p. 96.

Ἀναφέρειν χεῖρα, *manum tollere*, p. 93.

Ἀνέμου παιδίον, (de inconſtantia animi et velocitate corporis,) p. 148.

Ἀντέρως, p. 47.

Ἄνω ἔχειν τὸ πνεῦμα, apud Menandrum, p. 66.

Ἀποκλαίειν, *elugere*, et *deflere*, p. 56. Vide Erneſt. ad Homer. Il. B, 772. Weſſeling. ad Herodot. III. 14. p. 200.

Ariſtaenetus illuſtratus, p. 15.

Aristophanes illustratus p. 102.
Ἀροτροδίαυλος, p. 234.
Ἄθυρμα, de statua, p. 196.
Atticae mulieres quomodo linguam patriam pronuntiarint, p. 87. seq.
Ausonius illustratus, p. 83. 86.
— emendatus, p. 141.

B.

Βασιλίδεις, p. 105.
Biographus Sophoclis corrigitur, p. 8.
Βέμβος et βρέμος de tibia Phrygia p. 109.

C. K.

Callimachus, cum Propertio comparatus, p. 128.
— quo modo tractaverit fabulam de Coroebo, p. 189. seq.
— illustratus, p. 210.
Κᾶδος et κῆδος, p. 87.
ΚΑΛΕΔΟΝΕΣ, in vasculo, Locris reperto, p. 10.
Callistratus emendatus, p. 84.
Catullus illustratus, p. 60. 63. 91.
— cum Pindaro comparatus, p. 111.
Κάτω ἔχειν τὸ πνεῦμα, p. 67.
Κερασφόρος, κερατίας, κερατᾶς, *corniger*, p. 168. seq.
Κηληδόνες Pindaricae, p. 8. seq.
Κὴρ, Πεινὴ, *Pestis*, *Lues*, de eadem re, p. 192. seq.
Cicero vertit Platonem, p. 90.
— — Sophoclem, p. 138.
Corinthia verba, p. 89.

Conſcendere carmen, p. 158.

Cratini fragmentum corrigitur, p. 291.

Crines paſſi et *ſparſi*, p. 81.

Κρουπεζοφόροι dicti *Boeoti*, p. 291.

Κῦμα, de bello et pugna, p. 200.

Κυματοφθόρος, apud Euripidem, de aquila marina, p. 115.

Κυρβασία, *galea*, p. 204.

D. Δ.

Deus humano corde, Amor, p. 40. ſeq.

Diogenes Tragicus corrig. p. 109.

Domus exilis Plutonia, apud Horatium, p. 129.

Δουνακοφοίτης, p. 235.

E.

Εἰς ἕνα τινὶ καθεύδειν, *concumbere cum aliquo*, p. 59.

Εἰς μίαν τινὶ ἁρμόττεσθαι, ibid.

Εἴς τινα v. c. ἱκετεύειν, ac ſimilia, p. 59.

Ἐκ ποδὸς εἰς κεφαλὴν, ſenſu ridiculo et obſcoeno, p. 206.

Ἐλαίου ὄζειν, p. 161.

Ennius cum Homero comparatus, p. 94.

Ἐπιμαίνεσθαι, cum accuſativo perſonae, p. 30.

Ἐπιχαίρειν τὶ, p. 29.

Ἐργασία, de quaeſtu meretricio, ut ἐργαστήριον, de lupanari, p. 237. Notae ſunt ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι Herodot. I. 93. ubi vide Valckenar.

Ἐριννὺς in Codd. Ἐρινὺς, p. 212.

Ἔρχεσθαι ἐπὶ σῆμα, *mori*, p. 129.

Εὐκταία Θέμις, apud Euripidem, p. 153.

Ευκταία σελήνη, apud Suidam, p. 134.
Euripides illuſtratus, p. 27. 42. 45. 57. 104—108. 115.
Eubuli fragmentum ex Etym. MS. deſcriptum, p. 257.
Εὔχεσθαι τῷ θεῷ κατά τινος, *deo aliquid vovere*, p. 133.
Εὖχος, *donarium*, ibid.

Ἦτα.

Ἱεροφοίτης, p. 282.
Ἡσυχίη, *quies*, de ſepulcro, p. 123.

F.

Fragmentum graecum, apud Ciceronem, explicatum, p. 153.
— incerti, apud Stobaeum, emendatum, p. 265.

G. Γ.

Galenus, non accurate deſcripſit fragmentum Euripidis, p. 56.
Γηρύειν τινὶ, quid? p. 76.
Γοργὼν et Γοργὼ, ac ſimilia, p. 100.
Γράφειν ἐν ὕδατι, p. 62.
— εἰς ὕδωρ, p. 63.
— εἰς οἶνον, p. 64.
— εἰς τέφραν, ibid.

H.

Hegeſippi locus illuſtratus, p. 14.
Hirundo in Sophoclis tumulo, p. 4. ſeq.
Horatius illuſtratus, p. 31. 53. 127.

I.

Ἰέναι εἰς ἔπος ἄκρον, p. 160.

— διὰ Φιλημάτων τινὶ, p. 249.

Ἴθρις, *ſpado*, p. 112.

Inſanire aliquid, p. 31.

Ionis Chii fragmentum illuſtratur, p. 20 — 24.

Ἴϋγγες, p. 15. ſeq.

L. Λ.

Λαγιδεὺς, p. 102.

Λεῖος, de mari quieto, p. 122. Conf. Herodot. II. 117.

Lucianus corrigitur, p. 13.

— in Dialogis Meretriciis ſecutus videtur Menandrum, p. 174. ſeq.

Lucretius illuſtratur, p. 200.

M.

Manes in ſepulcris, p. 127.

Meare in ſepulcrum, i. q. mori, p. 128.

Menandri Περικειρομένη, atque Ῥαπιζομένη, an duplex fabula fuerit, p. 173. ſeq.

— Πολέμων non fuit peculiaris fabula, p. 172.

Μαινομένη κραδία Amori tribuitur, p. 46.

Μινσώριον, p. 278.

Μόρος, ut *mors*, pro cadavere, p. 297.

Μόσχος de *pullo* hirundinis apud Achaeum, p. 100.

Μύρου ὄζειν, p. 161.

N.

Νεφέλη, *rete*, p. 136.

— *tunica*, qua irretitus, periit Hercules, p. 139.

Νεύειν χεῖρα an Graeci dixerint, p. 93.

Nicostrati locus, apud Stobaeum, corrigitur, p. 161. Cf. Wakefield Sylv. Crit. V. p. 9. Praestat delere praeposit. ὑπὸ, et legere, ὀφθαλμῶν ὑπογραφῆς.

O. Ω.

Ὀπεύεσθαι, p. 258.

Οὐκ ἄλλως, p. 39.

Οὐθάτιος, p. 234.

Ovidius illustratus, p. 142. 180. seq.

Ὤνιος, de judice *venali*, p. 254.

P. Π.

Παραφρυκτωρεύειν, p. 240.

Παρθενία an *virginem* significet, p. 17.

Pausanias illustratus, p. 8. 191. seq.

Περᾶν πόδα, p. 27.

Philostratus illustratus, p. 15. seq. 178.

Phrynichi versiculus a Sophocle illustratus, p. 21.

Pindarus illustratus, p. 9. seq. 33. 111.

— conjectura tentatus, p. 249.

Πλατειάζειν, verba *late* pronuntiare. Vid. Valcken. Adnot. in Adoniaz. p. 380.

Plato illustratus, p. 40. seq. 61. seq. 88. seq.

Platonis Comici locus conjectura (perquam incerta) tentatus, p. 148.

Plautus, p. 83. feq.

Plutarchus, p. 103.

Πόθεν, vi negativa, p. 218.

Propertius comparatus cum Graecis et explanatus, p. 26. 31. 40—49. 60. 125. 126. 153. 155. 158. 162. 173. feq.

Πυθεῖον et Πύθιον, p. 223.

P.

Ῥέμβος, *rotatio*, p. 106.

Ῥέμβοι κυμβάλων, *cymbala circum concava*, p. 109. feq.

S. Σ.

Scindere veftem, p. 174. Vide Horat. I. Od. XVII. 25. feq.

Siculi bilingues, p. 90.

Siredones, p. 10.

Σώζειν νεοσσούς, p. 103.

Sophocles hofpitio ufus *Hermefilai*, non *Ionis Chii*, (Valckenar. Callimach. Fragm. p. 15.) lepide exagitat grammatiftam in convivio accumbentem, p. 21. feq.

— illuftratus, p. 29. 49. 63. 137.

Sophronis fragmentum ex Etym. MS. p. 207.

Σπείρειν εἰς ὕδωρ, p. 63.

— ἐν ὕδατι, p. 62.

Statius illuftratus, p. 81. 192. feq.

Συνοικεῖν hominibus dicuntur amor et curae, p. 37.

Suidas corrigitur, p. 102.

T.

Τέγος, ut στέγος, et οἴκημα, *lupanar*. Hinc κατίσαι ἐπ' οἰκήματος, Herodot. II. 121. 5.

Τελμισσὸς et Τερμησσὸς confundi ſolent, p. 209.
Theocritus illuſtratus, p. 37. 53. 75.
Τόξον, *fornix*, p. 271.
Τριαχθῆναι, p. 155.
Τύπος, *imago*, p. 60.

U. Υ.

Venire ad lapides memores, i. e. mori, p. 129.
Ὑπουθάτιος, p. 233.
Vulcanus ardens, p. 34.

Φ.

Φιλεράστρια, p. 151. 247.

Χ.

Χαρακίτης, p. 158.
Χαιριδεῖς, apud Comicum, *diſcipuli Chaeridis*, p. 102.
Χάος, *ſpatium*, quod eſt coelum inter et terram, p. 107.
Χεῖμα et Χειμάζεσθαι, de amore, p. 165.
Χελιδονὶς, Χελιδὼν, Χελιδὼ, p. 99. ſeq.
Χελιδονιδεὺς, *pullus hirundinis*, p. 101.
Χῶρος, de aedificiis, p. 275.
Χρίειν, *ſtimulare, pungere*, p. 138.

ANALECTA CRITICA

IN

ANTHOLOGIAM GRAECAM.

A

Caput I.

Mira Veterum commenta de Sophoclis tumulo examinantur. Eum alii Sirene, alii hirundine ornatum dixerunt. Haec lis componitur. Intelligenda est Sirenis Pindaricae forma, delineata etiam in vase quodam, Locris reperto. Haec fabula paullatim in oblivionem abiit. Ejus vestigia passim obliterata sunt a librariis, ut apud Lucianum, qui corrigitur. Probabile est, in tumulo Lysiae oratoris stetisse Κηληδόνα. In eundem sensum explicatur Dioscoridis epigramma. Adjiciuntur quaedam, ad vitam Tragici spectantia. Sophocles, ab Hermesilao hospitio exceptus, disputat de discrimine, quod est poesin inter et picturam; secundum Jonis Chii fragmentum, quod partim illustratur, partim emendatur. Erycii epigramma in Sophoclem. Hoc ansam praebet inquirendi in formulas aliquot minus notas, ut ἐπιμαίνεσθαι τινὰ, insanire aliquem, quae restituitur Moscho.

Dioscoridis

epigramma in Sophoclis tumulum.

Τύμβος ὅδ' ἐστ', ὤνθρωπε, Σοφοκλέος, ὃς παρὰ Μουσῶν
  Ἱρὴν παρθενίην, ἱερὸς ὢν, ἔλαχεν,
Ὅς με τὸν ἐκ Φλιοῦντος, ἔτι τρίβολον πατέοντα
  Πρίνινον, ἐς χρύσεον σχῆμα μεθηρμόσατο,
Καὶ λεπτὴν ἐνέδυσεν ἁλουργίδα· τοῦ δὲ θανόντος
  Εὔθετον ὀρχηστὴν τῇδ' ἀνέπαυσα πόδα.

Ὄλβιος, ὡς ἀγαθὴν ἔλαχες στάσιν· ἡ δ' ἐνὶ χερσὶ
Κούριμος, ἐκ ποίης ἥδε διδασκαλίης;
Εἴτε σοι Ἀντιγόνην εἰπεῖν φίλον, οὐκ ἂν ἁμάρτοις,
Εἴτε καὶ Ἠλέκτραν· ἀμφότεραι γὰρ ἄκροι.

Antholog. Planud. III. Tit. XXV. ep. 41. Anal. Brunck. T. I. p. 500. De praeclaro hoc Diofcoridis epigrammate variae extant, eaeque valde difcrepantes virorum doctiffimorum fententiae. Alii loquendi partes a poeta Virgini, nefcio cui, delatas effe ftatuunt, id quod linguae ipfius ratio non patitur; alii Virginis mentionem omnino nullam hic factam effe rati, ut fit, locum emendare, quam explicare maluerunt, in quibus eft Brunckius, qui fubftituit παρθεσίην. Nos recepimus lectionem Codicis Vaticani, quam confirmavit Planudes. Sed quaeritur, quae ifta fit παρθενία, de qua loquitur Diofcorides! Brodaeus eo inclinabat, ut crederet, poetam alludere ad Sirenem, quam Sophoclis tumulo impofitam fuiffe Veteres tradiderunt. Enimvero hanc rem dubiam reddidit Biographus Tragici, qui narrat: φασὶ δὲ καὶ ὅτι τῷ μνήματι αὐτοῦ Σειρῆνα ἐπέστησαν· οἱ δὲ χελιδόνα χαλκῆν. *Pictoribus* fcilicet *atque poetis*, auctore Horatio, *Quidlibet audendi femper fuit aequa poteftas.* Quamquam, fi veri effe velimus, fateamur neceffe eft, rem

tam novam hic proponi atque inauditam, ut valde verendum ſit, ne librarii in deſcribendo hoc loco negligentius ſint verſati. Quid enim? Adeone hallucinatos eſſe dicemus Athenienſes, ut tumulo Sophoclis imponerent hirundinem? Et quomodo haec confundi potuit cum Sirene? Mirum, repertos etiam eſſe, qui hanc fabulam probarent ac defenderent. Nos verba illa paullo diligentius examinemus, ut appareat, qua ratione ea et inter ſe, et cum Dioſcoridis epigrammate, quod deſcripſimus, conciliari poſſint.

Aves tumulis impoſitas eſſe, vel inſculptas, nemo eſt, qui neſciat. Ex quo fonte manavit, niſi fallor, bonum illud dictum, quo Smicrines Archippam, cum Sophocle, aetate jam nimis provecto, conſueſcentem exagitavit, apud Athenaeum Lib. XIII. p. 592. B. ἐπὶ δὲ δυσμαῖς ὢν τοῦ βίου (Σοφοκλῆς) ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, Ἀρχίππην ἠγάπησε τὴν ἑταίραν, καὶ τοῦ βίου κληρονόμον κατέλιπεν. ὅτε δὲ γηραιῷ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ συνῆν ἡ Ἀρχίππη, ὁ πρότερος αὐτῆς ἐραστὴς Σμικρίνης ἐρωτώμενος ὑπό τινος, τί πράττει Ἀρχίππη, χαριέντως ἔφη· ὥσπερ αἱ γλαῦκες ἐπὶ τάφων κάθηται. Antipater Sidonius ep. LXXXVIII. Anal. T. II. p. 30.

Μὴ θάμβει, μάστιγα Μυρσοῦς ἐπὶ σήματι λεύσσων,
Γλαῦκα, βιὸν, χαροπὸν χᾶνα, θοὰν σκύλακα.

Adde ejusdem epigramma XCII. p. 52. unde discimus, aquilam fortitudinis, columbam timiditatis, seu ignaviae, fuisse, in tumulis etiam, symbolum. Hinc non defuere, qui sibi persuaderent, hirundinem, cui gratam vocem interdum tribuunt poetae, in isto Tragici monumento collocari potuisse ad significandam poeseos Sophocleae dulcedinem, quam jure praedicasse Veteres, etiamnum legendo intelligimus. Quo in numero inprimis est Menagius (ad Diogenem Laert. Lib. VI. Segm. 78.) qui, etsi antea substituerat ἀηδόνα, tamen, posteaquam incidisset in aliquot scriptorum graecorum loca, quibus hirundineae vocis perhonorifica fit mentio, mutata sententia, χελιδόνος patrocinium suscipiendum sibi esse putavit. Exemplis a Menagio collectis adjiciamus epigramma Anthologiae Graecae in Homonoeam, Atimeti conjugem Anal. T. III. p. 310.

Ἡ πολὺ Σειρήνων λιγυρωτέρη, ἡ παρὰ Βάκχῳ
  Καὶ θοίναις αὐτῆς χρυσοτέρη Κύπριδος,
Ἡ λαλίη φαιδρή τε χελιδονὶς, ἔνθ᾽ Ὁμόνοια
  Κεῖμαι, Ἀτιμήτῳ δάκρυα λειπομένη,
Τῷ πέλον ἀσπασίη βαιῆς ἄπο.

Quid? quod hirundines Apollinis reditum ex Hyperboreis regionibus ad templum Delphicum cum cicadis et lusciniis cantu celebrare dicuntur in praeclaro illo Alcaei Hymno, quem,

metro licet solutum, nemo facile sine quadam animi voluptate legerit apud Himerium Orat. XIV. 10. p. 622. ed. Wernsd. Ἦν μὲν οὖν θέρος καὶ τοῦ θέρους τὸ μέσον αὐτὸ ὅτε ἐξ Ὑπερβορέων Ἀλκαῖος ἄγει τὸν Ἀπόλλωνα· ὅτε δὴ θέρους ἐκλάμποντος καὶ ἐπιδημοῦντος Ἀπόλλωνος θερινόν τι καὶ ἡ λύρα περὶ τὸν θεὸν ἁβρύνεται. Ἄδουσι μὲν ἀηδόνες αὐτῷ ὁποῖον εἰκὸς ᾆσαι παρ' Ἀλκαίῳ τὰς ὄρνιθας· ᾄδουσι δὲ καὶ χελιδόνες καὶ τέττιγες, οὐ τὴν ἑαυτῶν τύχην τὴν ἐν ἀνθρώποις ἀγγέλλουσαι, ἀλλὰ πάντα τὰ μέλη κατὰ θεοῦ φθεγγόμεναι. Quibus verbis comparandus est egregius Euripidis locus in Jone v. 170. ubi, commemoratis aquila et cygno, pergit:

Ἔα, ἔα. τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων —
Κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι
Τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
Θνατοῖς.

(Hirundinem laedere, ejusve pullos interficere, omnino nefas habebatur. Vide Wyttenbach. ad Plutarchum de S. N. V. p. 43.) Ejusmodi igitur exemplis adduci se passus est Menagius, ut, quam antea ejecisset, postliminio quasi restitueret hirundinem. Klotzius contra

luſciniam in animo habuiſſe videtur, quum ita ſcriberet ad Tyrtaeum p. 78. „nec omittere debeo, Sophoclis ſepulcro Sirenen impoſitam fuiſſe, teſte antiquo illius vitae auctore: φασὶ δὲ ὅτι καὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ Σειρῆνα ἐπέστησαν, *ut luſcinia cum pullis Orphei ſepulcrum ornabat*, vide Pauſan. L. IX. p. 769.“ Mirum commentum! Pauſaniae verba haec ſunt: λέγουσι δὲ οἱ Θρᾶκες αἳ τῶν ἀηδόνων ἔχουσι νοσσιὰς ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Ὀρφέως, ταύτας ἥδιον καὶ μεῖζόν τι ᾄδειν. Neque vero video, quid proficiamus, ſi hirundini ſubſtituatur luſcinia. Aeque haec in iſta ſtatione ridicula foret, atque illa; quandoquidem nunc non de voce aviculae qualiscunque, ſed de figura agitur, cui omnino aliqua intercedat ſimilitudo cum Sirene. Quid multa? Scripſit Biographus: Φασὶ δὲ καὶ ὅτι τῷ μνήματι αὐτοῦ Σειρῆνα ἐπέστησαν· οἱ δὲ ΚΗΛΗΔΟΝΑ χαλκῆν. Quod quid ſit, nunc accuratius dicendum. Nam hinc fortaſſe pendet ſenſus epigrammatis, quod explicandum mihi ſumſi.

Satis conſtat, Mythologiam Graecorum, tempore poetarum inprimis lyricorum, magnas ſubiiſſe mutationes, eamque rem vim etiam habuiſſe ad artes elegantiores. Hujusmodi exemplum plane luculentum ſuppeditant iſtae Κηληδόνες. Eae acceptae referendae ſunt

ſublimi ac foecundo ingenio Pindari, qui novum hoc Sirenum genus invenerat, omnibusque canendi copiis inſtruxerat in Paeane quodam deperdito, cujus fragmentum extat apud Pauſaniam Phoc. c. V. p. 810. τὰ μέντοι ἄλλα οὐκ ἐπειθέν ὁ λόγος, ἢ Ἡφαίστου τὸν ναὸν τέχνην εἶναι, ἢ τὰ εἰς τὰς ᾠδοὺς χρυσᾶς, ἃ δὴ Πίνδαρος ᾖσεν ἐπ' ἐκείνῳ τῷ ναῷ·

Χρύσεαι δ' ἐξ ὑπερῴου ἄειδον Κηληδόνες.

(Male vulgo legunt, Κηλημόνες, aut Κληδόνες, ut eſt apud Galenum T. III. p. 615. Baſil.) Addit Pauſanias: οὗτος μέν τοι ταῦτα ἐς μίμησιν ἐμοὶ δοκεῖν τῶν παρ' Ὁμήρῳ Σειρήνων ἐποίησεν. Qua in re conſentientem habet Euſtathium, etſi jam dubitantem, utrum nomen Κηληδῶν merum ſit epitheton Sirenum, an Pindarus deſignare voluerit ἄλλά τινα ᾠδικὰ δαιμόνια, ad Odyſſ. M. p. 1709. Ἰστέον δὲ ὅτι Πίνδαρος Κηληδόνας λέγει, ποιούσας τοὺς ἀκροωμένους ἐπιλαθέσθαι τῶν τροφῶν ὑφ' ἡδονῆς καὶ οὕτως ἀφαναίνεσθαι· οὐ πάνυ δὲ δῆλον εἴτε κηληδόνας ἐκεῖνος ἐπιθετικῶς τὰς Σειρῆνας λέγει, διὰ τὸν κατ' αὐτὰς, Ὅμηρος ἂν εἴποι, κηληθμὸν, εἴτε καὶ ἄλλά τινὰ ᾠδικὰ δαιμόνια. Unde apparet, rem ipſam prorſus in oblivione jacuiſſe aetate Euſtathii. Sed omnino verum eſt, quod idem tradit ad Odyſſ. Λ. p. 1689. ἐκ δὲ τοῦ κηλεῖν καὶ αἱ παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνες παράγονται. εἶναι Ἀθήναις

μέμνηται (p. 290.) ὡς θελγουσῶν οὐδὲν ἔλαττον ἤπερ αἱ τοῦ μύθου Σειρῆνες. *) Ejusdem commatis verba sunt e. g. ἀλγηδὼν, χαιρηδὼν, et, quod imprimis notandum, *Siredon*, apud Ausonium Eidyll. XI. 20.

Tres in Trinacria Siredones: *omnia trina.*

Nunc hoc modo teneamus, Κηληδόνας factas esse exemplo Sirenum Homericarum. Quae quum ita sint, dubium videri vix poterit, easdem etiam ab artificibus imitando expressas esse et collocatas in tumulis poetarum et oratorum, (ut Sirenes) id quod egregie comprobatur pulcherrimo vase, Locris reperto, in quo conspicitur figura virginis, lyram pulsantis, adscripto nomine ΚΗΛΕΔΟΝΕΣ. Nam quod literis mandavit doctissimus Mich. Ardito, **) repraesentari in isto opere imaginem

*) Habemus mythum Platonicum, huic fabulae simillimum, in Phaedro Vol. X. p. 347. seq. ed. Bip. Ibi, de cicadis ac Sirenibus agens, verbo κηλεῖν data opera usus esse videtur Philosophus: εἰ οὖν ἴδοιεν (οἱ τέττιγες) καὶ νῷ, καθάπερ τοὺς πολλοὺς, ἐν μεσημβρίᾳ μὴ διαλεγομένους, ἀλλὰ νυστάζοντας, καὶ κηλουμένους ὑφ' αὐτῶν δι' ἀργίαν τῆς διανοίας, δικαίως ἂν καταγελῷεν, — ἐὰν δὲ ὁρῶσι διαλεγομένους, καὶ παραπλέοντας σφᾶς, ὥσπερ Σειρῆνας, ἀκηλήτους, ὃ γέρας ἔχουσι παρὰ θεῶν ἀνθρώποις διδόναι, τάχ' ἂν δοῖεν, ἀγασθέντες. Jam vide reliqua.

**) In libello, cui titulum fecit: *Illustrazione di un antico Vaso trovato nelle ruine di Locri* — Napoli 1791. Egre-

Honestae Voluptatis, latine ut dicam, inanis fabula est. Quis enim unquam vel fando audivit, vel legendo cognovit, Graecos e vocibus καλὴ et ἡδονὴ composuisse vocabulum Καληδονὴ, eoque designasse *honestam* voluptatem, similem Virtuti, quae apparuit Herculi Xenophonteo? Neque reliqua, quae in libello isto, caeteroquin bonarum rerum pleno, ad stabiliendam hanc opinionem prolata sunt, graece doctis facile probabuntur. Positum igitur sit hoc, quod ad nostram disputationem maximi est momenti, argumentum vasculi illius, in sepulcro quodam reperti, referendum esse ad Κηληδόνας Pindaricas. Vide Heynium ad Fragmenta p. 55. Ita omnia egregie inter se conspirant. Pindarus, Homerum imitatus, novum induxerat Sirenum genus, tanta item canendi vi ac dulcedine praeditum, ut audientes teneret, et in sui admirationem raperet.

---

giam operam posuit vir doctissimus in explicandis literarum formis antiquis, constituendaque vera inscriptionis lectione. Sed falsam verbo illi subjecit significationem. Quod attinet ad alteram sententiam, me adhuc sollicitum tenet hoc, quod nullum exemplum succurrit, quo demonstrari possit, Dores pronuntiasse καλεῖν pro κηλεῖν. Theocritus quidem, praeter alios, ἀκήλητος scribit. Sed Theocritus nova usus est dialecto Dorica. Vide de hac re egregie disputantem Valckenarium ad Theocr. Adon. p. 204 — 209.

Hoc exemplum intuentes artifices, et suo more imitantes, summae pulchritudinis figuram aliquam formarunt, artis musicae instrumento, velut cithara, aut lyra instructam, eamque interdum tumulis poetarum et oratorum imposuerunt. Ejusmodi signum facile permutari potuit cum Sirene, ut quae eodem fere habitu in priscae artis operibus repraesentatur. (Ita in Gorii gemmis astriferis t. 134. Siren occurrit, citharam pulsans.) Igitur recte mihi videor hirundinem e loco exturbasse, quem nimis diu obtinuit, ibique reposuisse Κηληδόνα. Atque haec conjectura dudum confirmata est judicio ac consensu Heynii, peritissimi harum rerum arbitri.

Caeterum quemadmodum nullus dubito, quin Κηληδόνες istae saepius in sepulcra cum mortuis descenderint, in vasis scilicet graecis aut graecanicis depictae, ita veri perquam simile mihi videtur, easdem apud priscos etiam scriptores passim obliteratas jacere librariorum monachorumque culpa. Quae non de nihilo est suspicio. Latent ista ᾠδικὰ δαιμόνια, nisi omnia me fallunt, in loco quodam Luciani, a nemine adhuc intellecto. Sermo est de Nigrino philosopho, summa dicendi facultate praedito T. I. p. 41. ὁ δὲ ἀπαρξάμενος, ὦ ἑταῖρε, περὶ τούτων λέγειν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ

γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην τινά μου λόγων ἀμβροσίαν κατεσκέδασεν, ὥστε καὶ τὰς Σειρῆνας ἐκείνας, εἴ τινες ἄρα ἐγένοντο, καὶ τὰς ἈΗΔΟΝΑΣ, καὶ τὸν Ὁμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδεῖξαι· οὕτω θεσπέσια ἐφθέγξατο. Solanus ibi „quas hic, ait, *Luſcinias* memoret, mihi non ſatis conſtat. *Fabuloſas* voluiſſe caetera non obſcure innuunt. Conſule Spanhem. 255. ubi de Luſciniis multa." Quid Spanhemius l. c. de luſciniis monuerit, quaerere nunc non licet. Neque tamen facile perſuaderi mihi patiar, vulgatam lectionem ibi probabili modo vel explicatam eſſe, vel contractae labis ſuſpicione liberatam. Scripſit haud dubie Lucianus: τοσαύτην τινά μου λόγων ἀμβροσίαν κατεσκέδασεν, ὥστε καὶ τὰς Σειρῆνας ἐκείνας, εἴ τινες ἄρα ἐγένοντο, καὶ τὰς ΚΗΛΗΔΟΝΑΣ, καὶ τὸν Ὁμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδεῖξαι. Idem fere verborum nexus eſt in illo Athenaei loco Lib. VII. p. 290. ubi coquus quidam ἀλαζονικὸς Hegeſandri, ſive Hegeſippi, inter alia haec deblaterat:

ἐὰν δὲ δὴ λάβω
Τὰ δέοντα, καὶ τοὐπτανεῖον ἁρμόσωμ' ἅπαξ,
Ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε Σειρήνων, Σύρε,
Ἐγένετο, καὶ νῦν ταὐτὸ τοῦτ' ὄψει πάλιν·
Ὑπὸ τῆς ὀδμῆς γὰρ οὐδὲ εἷς δυνήσεται
Ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί.

Ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν
Ἑστήξετ' ἀχανὴς, προσπεπατταλευμένος
Ἄφωνος, ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων βεβυσμένος
Τὴν ῥῖν᾽ ἑτερός τις προσδραμὼν ἀποσπάσῃ. —

(Valckenarius ad Herodotum p. 526. 80. ejecta voce ἄφωνος, ex interpretamento, ut tum putabat, voci ἀχανὴς olim adjecta, ſcribebat: Ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν τῶν φίλων βεβυσμένος. — Mutata deinde ſententia, in Adnotat. ad Theocrit. Adon. p. 232, interpretationem H. Stephani contra Pierſonum ad Moer. Attic. p. 59. recte defendit: *ad januam ſtabit*, os magno diducens hiatu: „*nec enim*, quod vere ſcribit Stephanus, *ibi dici poteſt de eo qui ſtupefactus obmutuit*, *ut patet ex* ἄφωνος *paulo poſt ſequente*. Ore autem paulo hiantis imago ad culinam velut adfixo egregie congruit, tanquam ſcilicet ex mente coqui, non naribus duntaxat, ſed et ore ſuavitatem odorum, qui ex cibis afflabantur, attracturi.“ Suidas in v. Βησᾶς ἕστηκεν οἷον ἀχανής· οὗτος ἕστηκεν ἀχανὴς, καὶ παταγώδης καὶ ὑπερμωρός. Pertinet huc etiam proverbium, Λύκος ἔχανεν. — λέγουσι δὲ τὸν λύκον, ἐπειδὰν ἁρπάσαι τι βούληται, κεχηνότα παραγίνεσθαι ἐπ' αὐτό· ὅταν οὖν μὴ λάβῃ, ὃ προαιρεῖται, κατὰ κενὸν αὐτὸν χανεῖν φασίν, quae verba ſunt Suidae. Hinc eleganter Euphron in fragmento apud Athen. Lib. IX. p.

379. de homine, cui nomen erat Lycus, τοῦ γὰρ μὴ χανεῖν Λύκον διακενῆς σὺ μόνος εὕρηκας τέχνην. Quod imitatus eſt Ariſtaenetus II, Ep. XX. p. 104. Λύκος οὖν χανὼν, ὦ Λύκων, ἄπιθι διακενῆς, καὶ μηκέτι κάλει θηρία τὰς φυλαττομένας αὐτῶν περιπεσεῖν τοῖς θηρίοις. Idem nomen eſt Λύκων, Λύκος et Λύκιος, monente Ruhnkenio ad Rutil. Lupum p. 100. Pergit Hegeſippus:

Μέγας εἶ τεχνίτης. — Ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς·
Πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ' οἶδα τῶν καθημένων
Οἳ καταβεβρώκασ' ἕνεκ' ἐμοῦ τὰς οὐσίας.

His ſtatim ſubjiciuntur haec: πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρειν οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνων, αἳ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς Σειρῆσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποίουν ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονὴν ἀφαυαίνεσθαι. *)

*) Quid Pindarus intellexerit nomine Κηληδόνων, ſe cum Euſtathio neſcire fatetur h. l. Caſaubonus. Olearius contra hunc nodum ſolviſſe adfirmat Philoſtratum, qui ita de Apollinis templo ſcribit Vit. Apoll. VI. c. 11. ἑνὸς δὲ αὐτῶν καὶ χρυσᾶς Ἴϋγγας ἀνάψαι λέγεται, Σειρήνων τινὰ ἐπεχούσας πειθώ. Vidimus ſupra, librarios Κηληδόνα confudiſſe cum Hirundine. Nunc Olearius eandem confundit cum *motacilla*, quae graece dicitur Ἴϋγξ. „Erant vero Jynges illae motacillae aureae, quales etiam in regia Perſarum ſuſpenſas Philoſtratus commemorat lib. I. c. 25. — Haec vero Symbola ipſius forte avis, quae ἴϋγξ Graecis dicitur, motacilla Romanis, *formam* habuere.“ Addit deinde Olearius: avem illam apud Graecos for-

Quem vero fenfum ineffe putabimus illi omnium obfcuriffimo Philifci epigrammati, quod fervavit Plutarchus Vit. Orat. T. II. p. 836. An prorfus aliena videbitur conjectura, qua poetam non, quod Marklandus Vit. Lyfiae p. 156. adfirmat, Mufam fuam, aut, quod Reiskio in mentem venit, fe ipfum, fed fignum, in tumulo oratoris pofitum, fortaffe Κηληδόνα, lyram pulfantem, ἀρετῆς κήρυκα, alloqui ftatuimus?

Τῷ γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντι, καὶ ἄλλοις
'Εν κόσμοισι βίου σῶμα λαβόνθ' ἕτερον,
Δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινα Λυσίᾳ ὕμνον —

Anal. T. I. p. 184. Vide Toupii Emend. in Suidam p. 304. ed. Lips. Jacobfii Animadv. Vol. I. P. I. p. 333. Notanda eft dictio verfus tertii, qua utitur etiam Diofcorides v. 4.

— ἐς χρύσεον σχῆμα μεθηρμόσατο.

Quae denique eft ifta ἱερὰ παρθενία in epigrammate, cuius caufa tota haec difputatio

---

fan eloquentiae pellacis fymbolum effe ob *linguae longitudinem.* Satis ridicule! Graeci omne, quod pelliciendi vim habet ac feducendi, ἴϋγγα vocant. Hinc Philoftratus Κηληδόνας etiam dixit ἴϋγγας. Nihil amplius. Schol. ad Theocrit. Idyll. II. 17. Ἴϋγξ, ἡ λεγομένη σεισοπυγίς. ἣν φασὶν ἐν τῇ φύσει ἔχειν ἐρωτικήν τινα πειθώ· ἀφ' ἧς καὶ πάντα ἁπλῶς τὰ εἰς φιλίαν κινοῦντα φάρμακα, ἴϋγγας λέγουσι, καὶ τὰ ἐπαγωγὰ ἄλλως καὶ χαρίεντα, κατὰ μεταφοράν.

instituta est? „Vir doctus in Cod. Scaligeri πανρεθέην legendum esse notavit, eique assentitur Huetius p. 27. Utinam interpretationem addidisset doctissimus Praesul, ut intelligeremus, quo sensu acceperit vocem in graecis scriptoribus vix obviam. Fortasse typographorum culpa depravatum est vocabulum, ut multa in his Huetii notis. Nec Brunckianae emendationis sensus satis perspicuus. Παρθεσίη pro παραθεσίη sive παράθεσις, id est, quod apponitur, saepe pro forculis epulisque usurpatur. An igitur Bacchus, se Sophoclem, ait, ut sacrum aliquod accepisse donum, sive ut deum aliquem ipsi πάρεδρον? Vulgaris sermo sic tulisset, Σοφοκλέους, παρὰ τῶν Μουσῶν ἐμοὶ παρατεθέντος, sive ἀνατεθέντος, ἀνάθημά τι τῶν Μουσῶν." Verba sunt Jacobsii Animadv. Vol. I. P. II. p. 395. Me non poenitet sententiae accedere Brodaei hactenus, ut poetam non ad Sirenem, sed ad Κηληδόνα, sacram Musis virginem, respexisse putem. Video tamen, quid obstet huic explicationi. Παρθενία non est virgo, sed virginitas. Verum enim hunc loquendi usum satis bene nuper vindicavit doctissimus Eichstaedt in Specim. Quaest. philolog. p. 72. Quae si tibi non probantur, per me licet, una literula adjecta, legas ἱρὴν παρθενικήν. At, inquit, ex ipso epigrammate appa-

ret, Bacchum, five aliam perfonam tragicam, non Σειρῆνα aut Κηληδόνα in iſto tumulo ſtetiſſe. Audio! Idem tamen fateor, me non intelligere, quid impediat, quo minus non unam, ſed duas figuras in Sophoclis ſepulcro poſitas fuiſſe nobis perſuadeamus. Verbo, ſi vera eſt lectio Florilegii Planudei, de quo nemo facile dubitaverit, in Sophoclis tumulo, certe ſecundum ſententiam Dioſcoridis, efficta fuit figura Κηληδόνος, juxta poſito ſigno Bacchi, aut Satyri, manu tenentis perſonam κουρίμου παρθένου. In his aliquam agnoſco ſimilitudinem ac conjunctionem cum ſomnio Lyſandri, de quo refert Pauſanias Attic. c. XXII. p. 48. Λέγεται Σοφοκλέους τελευτήσαντος ἐσβαλεῖν ἐς τὴν Ἀττικὴν Λακεδαιμονίους, καὶ σφῶν τὸν ἡγούμενον ἰδεῖν ἐπιστάντα οἱ Διόνυσον κελεύειν τιμαῖς, ὅσαι καθεστήκασιν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι, τὴν Σειρῆνα τὴν Νέαν τιμᾶν· καὶ οἱ τὸ ὄναρ Σοφοκλέα καὶ τὴν Σοφοκλέους ποίησιν ἐφαίνετο ἔχειν. εἰώθασι δὲ καὶ νῦν ἔτι ποιημάτων καὶ λόγων τὸ ἐπάγωγον Σειρῆνι εἰκάζειν. Eandem rem narrat auctor vitae Sophoclis, addens, Φασὶ δὲ καὶ ὅτι τῷ μνήματι αὐτοῦ Σειρῆνα ἐπέστησαν· οἱ δὲ Κηληδόνα χαλκῆν.

Reliquum eſt, ut Hugonis Grotii verſionem examinemus T. II. p. 249.

Hoc Sophocles ſitus eſt ſub marmore, quem pia cura
Muſarum ſanctum praeſtitit a Venere.
Iliceum qui me ſpinas Phliunte terentem
Vidit, et ex auro tu mihi, dixit, eris:
Purpureamque ſimul veſtem dedit: hic requieſcunt
Illius edocti rite ſalire pedes.
Ille quidem tumulo felix; *ſed dramate de quo*
Iſta, manus portat quam tua tonſa comas?
Sive haec Antigone tibi, ſive Electra vocetur,
Non errabis, habet utraque grande decus.

Grotius, vocem *παρθενία* cum Obſopoeo accipiens pro virginitate, poſuit aliquid, quod reliquis veterum ſcriptorum teſtimoniis omnino repugnat. Sophocles, vel in extremo vitae actu, non modo Archippae, quam ſupra commemoravimus, verum etiam Theoridis amore irretitus fuit, teſte Athenaeo XIII. p. 592. A. Σοφοκλῆς δ' ὁ τραγῳδοποιὸς, ἤδη γέρων ὢν, ἠράσθη Θεωρίδος τῆς ἑταίρας· ἱκετεύων οὖν τὴν Ἀφροδίτην φησί·

Κλῦθί μευ εὐχομένου, Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν ἀναίνεσθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν,
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ἰσχὺς ἀπήμβλυνται τῶν, νοῦς θεῖος δὲ μενοινᾷ.

(Qui verſus vulgo Homero tribuuntur.) Sed huic rei obſtare videtur, quod de ſe ipſe praedicaſſe fertur Sophocles apud Platonem de Rep.

Lib. I. Vol. VI. p. 150. ed. Bip. Narrat ibi Cephalus Socrati: καὶ δὴ καὶ Σοφοκλεῖ ποτὲ τῷ ποιητῇ παρεγενόμην ἐρωτωμένῳ ὑπό τινος, Πῶς, ἔφη, ὦ Σοφόκλεις, ἔχεις πρὸς τἀφροδίσια; ἔτι οἷός τ' εἶ γυναικὶ συγγίγνεσθαι; Καὶ ὅς, εὐφήμει, ἔφη, ὦ ἄνθρωπε· ἀσμενέστατα μέντοι αὐτὸ ἀπέφυγον, ὥσπερ λυττῶντά τινα καὶ ἄγριον δεσπότην ἀποφυγών. Hoc alii in bonam, alii in pejorem partem interpretati ſunt, ut dubitet Leſſingius Vit. Sophocl. p. 154. quid de iſta Tragici temperantia ſit ſtatuendum. Mihi quidem hujus dicti vim optime aſſecutus eſſe videtur Athenaeus Lib. XII. p. 510. καί τοι Σοφοκλῆς γ' ὁ ποιητὴς τῶν ἀπολαυστικῶν γε εἷς ὤν, ἵνα μὴ κατηγορῇ τοῦ γήρως, εἰς σωφροσύνην ἔθετο τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ, τὴν περὶ τὰς τῶν ἀφροδισίων ἀπολαύσεις, φήσας ἀσμένως ἀπηλλάχθαι αὐτῶν ὥσπέρ τινος δεσπότου. Vide Plutarch. de *Cupid. Divit.* T. II. p. 525. Philoſtrat. V. A. I. c. 10. Quod vero ait Athenaeus, Sophoclem fuiſſe τῶν ἀπολαυστικῶν ἕνα, hoc in mentem revocat Jonis poetae fragmentum (Athen. Lib. XIII. p. 603. F.) quod, quoniam elegantiſſimum eſt, et ab eo loco, quem tractavimus, minime alienum, hac de tali viro ſcribendi occaſione data, illuſtrare conabimur. Sophocles igitur ad claſſem contra Samios deducendam Athenis profectus quum in inſula

Chio devertiſſet apud Hermeſilaum, ibique, ut erat homo ad omnem feſtivitatem inter pocula factus ac compoſitus, (ἀνὴρ παιδιώδης παρ' οἶνον καὶ δεξιὸς) cum puero, vinum miniſtrante, paullo liberius jocando effeciſſet, ut *pudore* parvulus *ſuffunderetur*, pulchre Phrynichum dixiſſe adfirmavit:

Λάμπει δ' ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος.

Hoc audiens, neſcio quis, qui accumbebat, gente Eretrius, profeſſione grammatiſta, tali oratione adortus eſt Tragicorum graecorum principem: σοφὸς μὲν δὴ σύ γε εἶ, ὦ Σοφόκλεις, ἐν ποιήσει, ὅμως μέν τοι γε εὖ εἴρηκε Φρύνιχος, πορφυρέας εἰπὼν τὰς γνάθους τοῦ καλοῦ· εἰ γὰρ ὁ ζωγράφος χρώματι πορφυρέῳ ἐναλείψειε τουδὶ τοῦ παιδὸς τὰς γνάθους, οὐκ ἂν ἔτι καλὸς φαίνοιτο. οὐκ ἄρα δὴ τὸ καλὸν τῷ μὴ καλῷ φαινομένῳ εἰκάζειν ἄν. Quid igitur Sophocles? Γελάσας ἐπὶ τῷ Ἐρετριεῖ Σοφοκλῆς, οὐδὲ τόδε σοι ἀρέσκει ἄρα, ὦ ξένε, τὸ Σιμωνίδειον, κάρτα δοκέον τοῖς Ἕλλησιν εὖ εἰρῆσθαι,

Πορφυρέου ἀπὸ στόματος ἱεῖσα φωνὰν παρθένος;

Οὐδ' ὁ ποιητὴς, ἔφη, λέγων· Χρυσοκόμαν Ἀπόλλωνα; Χρυσέας γὰρ εἰ ἐποίησεν ὁ ζωγράφος τὰς τοῦ θεοῦ κόμας, καὶ μὴ μελαίνας, χεῖρον ἂν ἦν τὸ ζωγράφημα. Οὐδὲ ὁ φὰς, Ῥοδοδάκτυλον; εἰ γάρ τις εἰς ῥόδεον χρῶμα βάψειε τοὺς δακτύλους, πορφυροβαφοῦς χεῖρας καὶ οὐ γυναικὸς καλῆς ποιή-

σεις. (Winckelmannus parum perſpectum habuiſſe horum verborum ſenſum videtur, quum inde efficere vellet, veteres artifices Apollinem pinxiſſe χρυσοκόμαν. Quod manifeſto falſum eſt. Hoc vidit etiam, niſi fallor, Carolus Fea ad Hiſtor. Artium T. I. c. V. p. 379. Idem ſententiam totius diſputationis ita conſtituit: *Ateneo dice in ſoſtanza, che non tutto quello che compariſce bello, o bello ſi crede communemente, è creduto tale dai pittori, e ne da alcuni eſempi meſſi in bocca di Eretrio, e di Sofocle.* Ne hoc quidem verum eſt. Sophocles, ſi quid video, probare inprimis voluit, aliam eſſe verborum, quibus poetae, aliam ſignorum, quibus artifices utuntur, ad animum vim et efficaciam; *non aequam* eſſe pictoribus atque poetis quidlibet audendi *poteſtatem;* quae digna eſt tanto viro haud dubie animadverſio. Hanc judicii ἀκρίβειαν defuiſſe ludimagiſtro graeco, non mirabuntur, qui reputaverint, noſtra etiam et patrum noſtrorum memoria in eundem errorem incidiſſe viros elegantiſſimos atque eruditiſſimos, anteaquam inventus eſſet Leſſingius, qui picturam et poeſin certis fere ac difinitis regionibus circumſcriberet. — Toupius de hoc fragmento agens in Epiſt. Crit. p. 91. ed. Lips. ultima verba corrigit hoc modo, πορφυροβάφου χεῖρας — ποιῆ-

σειε. the hands of a purple-dyer, and not of a fine woman. Egregie!) Γελασάντων δὲ, ὁ μὲν Ἐρετριεὺς ἐνωπήθη τῇ ἐπιῤῥαπίσει, ὁ δὲ πάλιν τοῦ παιδὸς τῷ λόγῳ εἴχετο. εἴρητο γάρ μιν ἀπὸ τῆς κύλικος κάρφος τῷ μικρῷ δακτύλῳ ἀφαιρέοντα, εἰ καθορᾷ τὸ κάρφος. φάντος δὲ καθορᾶν· ἀπὸ τοίνυν φύσησον αὐτὸ, ἵνα μὴ πλύνοιτο ὁ δάκτυλός σου. προσαγάγοντος δ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν κύλικα, ἐγγυτέρω τὴν κύλικα τοῦ ἑαυτοῦ στόματος ἦγεν, ἵνα δὴ ἡ κεφαλὴ τῇ κεφαλῇ ἀσσοτέρα γένηται. ὡς δ' ἦν οἱ κάρτα πλησίον, προσλαβὼν τῇ χειρὶ, ἐφίλησεν. ἐπικροτησάντων δὲ πάντων σὺν γέλωτι καὶ βοῇ, ὡς εὖ ὑπηγάγετο τὸν παῖδα, μελετῶ, εἶπε, στρατηγεῖν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδήπερ Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δ' οὐκ ἐπίστασθαι. ἆρ' οὖν οὐ κατ' ὀρθόν μοι πέπτωκε τὸ στρατήγημα; Utrum Pericles in hoc convivio interfuerit, e verbis Jonis Chii conſtitui non poteſt. Neque tamen dubito, quin huc referenda ſit narratio, quae extat apud Ciceronem Offic. Lib. I. 40. „Turpe eſt — valdeque vitioſum, in re ſevera convivio dignum, aut delicatum aliquem inferre ſermonem. Bene Pericles, cum haberet collegam in praetura Sophoclem poetam, hique de communi officio conveniſſent, et caſu formoſus puer praeteriret, dixiſſetque Sophocles, *O puerum pulchrum, Pericle! At enim prae-*

torem, Sophocle, decet non *solum manus, sed etiam oculos abstinentes habere.*" Sententiam nostram confirmare videtur Plutarchus in Pericle p. 156. — Pergit Jon Chius: τοιαῦτα πολλὰ δεξιῶς ἔλεγέν τε καὶ ἔπρησσεν, ὅτε πίνοι ἢ ΠΡΑΣΣΟΙ. τὰ μέν τοι πολιτικὰ οὔτε σοφὸς, οὔτε ῥεκτήριος ἦν, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἷς τῶν χρηστῶν Ἀθηναίων. Toupius l. c. „quod legitur, ait, ἔλεγεν καὶ ἔπρησσεν, ὅτε πίνοι ἢ πράσσοι, longe ineptissimum est. Scribendum omnino, ὅτε πίνοι ἢ π α ί ζ ο ι, *cum biberet, vel hilarior esset.*" Hoc vehementer languet et a vulgata lectione nimis recedit. Scripsisse videtur Jon, ΒΡΥΑΖΟΙ, *quum biberet, aut convivaretur.* Hesychius. ἐβρύαζεν. εὐωχεῖτο. ἐβρυάζοντο. εὐφραίνοντο. Archilochus βρύζειν dixit, si vera est lectio, apud Athen. Lib. X. p. 447. B.

Ὥσπερ πρὸς αὐλὸν βρύτον ἢ Θρῆϊξ ἀνὴρ
Ἢ Φρὺξ ἔβρυζε, κύβδ' ἔην πωλευμένη.

Ita locum emendavit Toup. Emendat. in Suidam P. II. p. 230. Aemilianus ep. II. Anal. T. II. p. 275.

Τέχνας εἵνεκα σεῖο καὶ ἁ λίθος οἶδε βρυάζειν
Πραξίτελες· λῦσον, καὶ πάλι κωμάσομαι.

Atque haec de Sophocle, qui erat εἷς τις τῶν χρηστῶν Ἀθηναίων, *quod quidem animal haud contemnendum est*, ut scribebat Toupius, homo festivus.

Erycii.

Αἰεί τοι λιπαρῷ ἐπὶ σήματι, δῖε Σοφόκλεις,
Σκηνίτης μαλακοὺς κισσὸς ἄλοιτο πόδας,
Αἰεί τοι βούπαισι περιστάζοιτο μελίσσαις
Τύμβος, Ὑμηττείῳ λειβόμενος μέλιτι.
Ὡς ἄν τοι ῥείῃ μὲν ἀέννάος Ἀτθίδι δέλτῳ
Κηρὸς, ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχῃς πλοκάμους.

Anal. T. II. p. 298. Anthol. Planud. III. Tit. XXV. ep. 40. Brodaeus ad verſum 2. „ἄλοιτο πόδας. κινοῖτο. ſuper tumulum repat, eumque amplectatur. *pedibus ſaltet.*" Obſopoeus vertit: O divine Sophocles, utinam tibi apud opimum ſeu pingue ſepulcrum ſcenica hedera ſemper ſaliat. Deinde haec addit: notabis μαλακοὺς πόδας pro μαλακοῖς ποσὶ poni. Hos interpretes ſecutus eſt Grotius:

Semper ad hunc tumulum molli pede, *magne Sophocles,*
Saltet, *ſcenarum gloria*, frons hederae.

Formae ἅλλεσθαι πόδας, pro ποσὶ, an alibi exemplum occurrat, vehementer dubito. Et fateor, me hunc locum olim de mendo ſuſpectum habuiſſe, adeo, ut verbo ἄλοιτο aliud ſubſtituendum putarem, cui *alligandi* vel *im-*

plicandi notio fubeffet, pedesque non hederae, fed Sophoclis intelligerem, hoc fenfu: *Semper tibi, o Sophocles, molles pedes implicet, alliget hedera.* Hac in re mirum in modum me confirmabat Propertius IV. El. VII. 79.

Pelle hederam tumulo, *mihi quae pugnante corymbo*
Mollia *contortis* alligat offa *comis.*

Utrumque autem poetam ex eodem fonte fua derivaffe, fuadere etiam videbatur verfus epigrammatis 6.

— ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχῃς πλοκάμους.

Ita fere Propertius III. El. V. 21. (III. El. III. 43.)

Me juvat in prima coluiffe Helicona juventa,
Mufarumque choris implicuiffe manus.
Me juvat et multo mentem vincire Lyaeo,
Et caput in verna femper habere rofa.

Hunc enim locum male quidam, in his Burmannus, de pulvillis, rofa fartis, accipiendum effe arbitrantur. Cicero de Finib. II. 20. *quem quidem* (Regulum) *cum fua voluntate, nulla vi coactus, praeter fidem, quam dederat hofti, ex patria Carthaginem revertiffet — clamat virtus beatiorem fuiffe, quam* potantem in rofa *Thorium.* Vide Gronov. ad Senec. Vit. Beat. c. 11. Nicaenetus ep. VII. Anthol.

Planud. I. Tit. LIX. Anal. T. I. p. 417. Οἰνός τοι χαρίεντι μέγας πέλει ἵππος ἀοιδῷ·

Τοιγὰρ ὑπὸ στεφάνοις μέγας ἔβρυεν, εἶχε δὲ κισσῷ
Μέτωπον, ὥσπερ καὶ σὺ, κεκροτωμένον.

Quae est Cod. Vatic. lectio, meo quidem sensu, optima. Nam δόμος pro μέγας, quod legitur apud Athen. L. II. p. 39. C. ad hunc locum minime accommodatum videtur. Horat. I. Epist. XIX. 44.

— *fidis enim manare poetica mella*
Te solum, tibi pulcher.

Sed nihil temere mutandum esse in epigrammate Erycii apparet e Philippi ep. XLV. Anal. T. II. p. 224.

Λάθριον ἑρπηστὴν σκολιὸν πόδα, κισσὲ, χορεύσας,
Ἄγχεις τὴν Βρομίου βοτρυόπαιδα χάριν.

Accedit auctoritas Suidae in v. Ἄλοιτο, quod explicat verbo κινοῖτο, ratione habita epigrammatis Erycii. Verbis igitur neutris ἅλλεσθαι et χορεύειν agendi vim hic etiam tributam videmus, quod alibi non observatum viris doctissimis interdum fraudi fuit. Euripides Hecub. 53.

— περᾷ γὰρ ἥδ' ἀπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, Φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.

Hic Wakefield in Diatr. Extempor. p. 10. scribit: „At heus! tu: quidnam hoc est, περᾷ πόδα? Monstrum puto — cujus nihil simile

in tragicis, opinor, extat; et procurandum. Refcripferim: *περᾷ ποδί.*" Huic emendationi nullo modo favet, quem excitat vir acutiffimus, Eurip. Phoen. 100. *κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί.* Nam aliud plane dicendi genus eſt *ἐκπερᾶν τι ποδὶ*, atque *περᾶν πόδα*, de cujus finceritate dubitare nos non finunt exempla Philippi et Erycii. Uſum iſtum verborum neutrorum, quem tranſitivum vocant, Atticorum proprium eſſe adfirmat Euſtathius ad Il. I. 77. (*τίς ἂν τάδε γηθήσειεν*) p. 631. 18. *Ἀττικίζει Ὅμηρος. — Φασὶ δὲ καὶ Κρατῖνον οὕτω που γράψαι, Γέγηθα τὸν ἄνδρα· τοιοῦτον καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ, τοὺς εὐσεβεῖς θεοὶ θνήσκοντας οὐ χαίρουσι.* (Hippol. v. 1339.) *καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ· Ἥσθην πατέρα τε τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε.* (Philoct. v. 1314.) Eſt ea veterum Grammaticorum confuetudo, ut rara quaevis Attica vocent. Nam verba neutra, quibus veteres Attici vim agendi tribuerint, perpauca repertum iri, recte monet Valckenarius ad Hippolytum p. 310. Is in locis allatis Homeri, Cratini, Euripidis, participium *ὁρῶν* fupplendum eſſe arbitratur, quemadmodum Brunckius ad Sophoclis l. c. et ad Aj. v. 790.

ὡς ἥκει φέρων

Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, ἣν ἤλγησ' ἐγώ,

fupplet participium *ἀκούων.* Scholiaſtes apud

Villoisonum ad Iliadis l. c. οὐ λείπει τὸ ὁρῶν, ἀλλ' ἔστι παλαιὰ συνήθεια ἡ ἐξ ἀντικειμένου, οἷον, τίς οὐκ ἂν κλαύσειε; καὶ ἐν Πανόπταις ὁ Κρατῖνος, γέγηθα τὸν ἄνδρα. Omnino ea inprimis verba, quae dolorem, laetitiam, caeterasque animi perturbationes vehementiores exprimunt, cum quarto casu construi, non solum apud Graecos, sed etiam apud Latinos, videntur, ut *pallere aliquid*, Horat. III. Carm. 27. 26.

et scatentem
Beluis pontum mediasque fraudes
Palluit *audax.*

Pers. Satir. III. 43. *et intus* Palleat *infelix,* quod *proxima nesciat uxor.* Ita *pavere funera* Horat. IV. Carm. 14. 49. Propert. IV. El. V. 38. *has artes si* pavet *illa, tenes.* Horat. IV. Carm. 9. 13. *Non sola comtos* arsit *adulteri Crines.* Sophocles Aj. 136.

Σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
Σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς ἢ ζαμενὴς
Λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
Μέγαν ὄκνον ἔχω.

Hic etiam ellipsin participii ὁρῶν locum habere credit Brunckius. Sed verborum compositorum alia esse ratio videtur. Scholiastes quidem rem ita expedit: ἐπιχαίρω ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ κακοῦ λαμβάνεται· νῦν δὲ ἐπὶ καλοῦ κεῖται, τῆς Ἐπὶ πρὸς τὸ Σὲ συντασσομένης, ὅπερ καὶ

vel uni codici habendum est in servando Hellenismo, *quam centum in* interpolando. Baxterus contra: *Bentlejus*, inquit, *adductus auctoritate unius tantum codicis*, *reposuit*, Quam me stultitiam, *pro* Qua me stultitia. *Quae rara*, *cara*. Hoc nollem dictum. Horatius ipse Hellenismum illum confirmat II. Serm. III. 63.

> *Huic ego vulgum*
> *Errori* similem *cunctum* insanire *docebo*.

Similis est Graecorum dictio, αἴθειν χόλον, *ira excandescere*, quam non intelligens Planudes in epigrammate XX. Pauli Silentiarii Anthol. L. VII. p. 596. ed. Wechel. edidit:

> Παρθένε θυμολέαινα, καὶ εἰ χόλον ἔνδικον ἔσχες,
> Σβέσσον ἀγηνορίην, ἐγγὺς ἴδ᾽ ἐς Νέμεσιν.

Sed recte Brunckius Anal. T. III. p. 82. revocavit e codice lectionem αἶθες. Juvenal. I. Satyr. I. 165.

> *Ense velut stricto quoties* Lucilius ardens
> *Infremuit*, rubet auditor, *cui frigida mens est*
> *Criminibus, tacita sudant praecordia culpa.*

Ubi nota pulcherrimam verborum, a rebus corporeis ad animum traductorum, oppositionem. In Moschi carmine v. 3. Σάτυρος φλέγεν Ἀχῶ, h. e. *amorem sui in ea excitabat*, quemadmodum Jupiter a Propertio dicitur *Semela combustus* II. El. XXX. 29. non *ambu-*

ſtus, quod, neſcio quis, voluit reponere. Apud Pindarum Olymp. X. 90. Luna *urit* ἕσπερον, h. e. radiis ac lumine ſuo colluſtrat:

Καὶ συμμαχίᾳ θόρυβον
Παραίθυξε μέγαν.
Ἐν δ' ἕσπερον ἔφλεξεν εὐώπιδος
Σελάνας ἐρατὸν φάος.
Ἀείδετο δὲ πᾶν τέμενος τερπναῖ-
σι θαλίαις τὸν ἐγκώμιον ἀμφὶ τρόπον.

Quae verba ſimul illuſtrant elegantiſſimum locum Horatii I. Carm. IV. 5.

Jam Cytherea choros ducit Venus, imminente Luna:
Junctaeque Nymphis Gratiae decentes
Alterno terram quatiunt pede; dum graves Cyclopum
Vulcanus ardens urit *officinas.*
Nunc decet aut viridi nitidum caput impedire myrto,
Aut flore, terrae quem ferunt *ſolutae.*

Hic igitur, ſi verba per ſe ſpectes, Vulcanus *ardens urit* officinas, plane ut apud Juvenalem, Lucilio *ardente*, *rubet* auditor. Sed alius eſt verborum nexus, alius ſententiarum. Uterque poeta exprimere voluit vocem graecam αἴθων, quae nunc de animo inflammato, nunc de homine adhibetur, ſole aut igne peruſto; ut in Alexidis fragmento Excerpt. Grot. p. 557.

Aethiops, *Ustus et Eoo decolor Indus equo* (Propert. IV. El. III. 10.) vocatur αἴϑων ἀνήρ. (Vide Heynium ad Tibull. II. El. III. 55.) Vulcanum quidem, βάναυσον καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ ἐν καπνῷ τὸ πᾶν βιοῦντα, καὶ σπινϑήρων ἀνάπλεων, οἷα δὴ καμινευτὴν, ut loquitur Lucianus Sacrif. c. 6. T. I. p. 531. hoc etiam sensu dicere Horatius potuit *ardentem;* (cf. Homer. Il. Σ. 410—415.) ignemque, dum Venus saltaret, in officina accendentem, secundum praeclaram summae antiquitatis imaginem, qua maritus, bene cupiens uxori, ignem in foco conjugis accendere perhibetur. Aeschylus Agam. 1445. de Clytemnestra:

> Οὔ μοι Φόβου μέλαϑρον ἐλπὶς ἐμπατεῖν,
> Ἕως ἂν αἴϑῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμᾶς
> Αἴγισϑος, ὡς τὸ πρόσϑεν εὖ Φρονῶν ἐμοί.

Neque alio sensu vetus poeta Vulcanum vocasse videtur αἰϑαλόεντα ϑεὸν, (quem *ardentem deum* dicit Claudianus LXXII. 3.) si recte intelligimus Suidam in v. Αἰϑαλόεν. κεκαυμένον. — Αἰϑαλόεις ϑεός. ὁ Ἥφαιστος, ὡς χαλκεύς, ὁ αὐτὸς δὲ καὶ κλυτοτέχνης λέγεται, ὡς ἔχων ἔνδοξον τὴν χαλκευτικήν. Caeterum cum Horatii loco pulcherrimo, quem descripsimus, inprimis componendum esse fragmentum τῶν Κυπρίων apud Athen. XV. p. 682. nuper admodum a nobis monitum est:

Ἡ δὲ σὺν ἀμφιπόλοισι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Πλεξαμένη στεφάνους εὐώδεας, ἄνθεα γαίης,
Ἂν κεφαλαῖσιν ἔθεντο θεαὶ λιπαροκρήδεμνοι
Νύμφαι καὶ Χάριτες, ἅμα δὲ χρυσῆ Ἀφροδίτη
Καλὸν ἀείδουσαι κατ' ὄρος πολυπιδάκου Ἴδης.

CAPUT II.

Epigramma in Meleagri tumulum corrigitur. Deum humano corde quo sensu Propertius dixerit Amorem? Mythus Platonicus de parentibus Amoris, Πόρῳ et Πενίᾳ. Amor et Psyche. Epigramma Meleagri in duas partes divisum. Ἀντέρως. Loca quaedam difficiliora Propertii, Euripidis ac Sophoclis illustrantur. Explicatio epigrammatis propositi.

Meleagri.

Πτανὲ, τί σοι σιβύνη, τί δὲ καὶ συὸς εὔαδε δέρμα;
  Καὶ τίς ἐών, στάλας σύμβολον ἐσσὶ τίνος;
Οὐ γὰρ Ἔρωτ' ἐνέπω σε. τί γάρ; νεκύεσσι πάροικος
  Ἵμερος; αἰάζειν ὁ θρασὺς οὐκ ἔμαθεν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' αὐτὸν ταχύπουν Κρόνον. ἔμπαλι γὰρ δὴ
  Κεῖνος μὲν τριγέρων· σοὶ δὲ τέθηλε μέλη.
Ἀλλ' ἄρα, καὶ δοκέω γὰρ, ὁ γᾶς ὑπένερθε σοφιστὰς
  Ἐσσί. σὺ δ', ὁ πτερόεις τοὔνομα τοῦδε λόγος.
Ἀελίῳ δ' ἀμφῆκες ἔχεις γέρας, ἔς τε γέλωτα
  Καὶ σπουδὰν, καί που μέτρον ἐρωτόγράφον....

Anthol. Planud. III. Tit. XXV. ep. 71. Anal. T. 1. p. 38. Amor, in tumulo positus, hoc nomine dici potuit πάροικος νεκύεσσι Ἵμερος v. 3. quatenus cum mortuis quasi habitare

videretur. Sed respexit auctor epigrammatis ad elegantem dictionem, qua amor omnino hominibus παροικεῖ, συνοικεῖ. Xenophon. Sympos. VIII. 24. ὅ τε γὰρ οἶνος συνεπαίρει, καὶ ὁ ἀεὶ σύνοικος ἐμοὶ ἔρως κεντρίζει εἰς τὸν ἀντίπαλον ἔρωτα αὐτῷ παῤῥησιάζεσθαι. Meleager ep. LII. v. 7. Καίτοι Καδμεῖον κράτος οἴδομεν, εἴ σε πάροικον ψυχῇ συζεύξω. Propert. II. El. XII. 17.

Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?

Hoc tamen universe de curis, animum angentibus, dici notum est. Clytaemnestra apud Sophoclem Electr. 783.

— ἡμέρα γὰρ τῇδ᾽ ἀπήλλαγμαι φόβου
Πρὸς τῆσδ᾽, ἐκείνου θ᾽. ἥδε γὰρ μείζων βλάβη
Ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ᾽ ἀεὶ
Ψυχῆς ἄκρατον αἷμα.

Quem locum ob oculos habuisse crediderim Theocritum Eid. II. 55. ubi iterum sermo est de Amore:

Αἴ αἴ, Ἔρως ἀνιαρὲ, τί μευ μέλαν ἐκ χροὸς αἷμα
Ἐμφὺς ὡς λιμνᾶτις ἅπαν ἐκ βδέλλα πέπωκας;

ut contra Theocritum nemo melius expressit Horatio A. P. 474. ubi de poeta inepto, eodemque sua unice amante loquitur, qui

Indoctum doctumque fugat recitator acerbus:
Quem vero arripuit, tenet occiditque legendo
Non missura cutem, nisi plena cruoris, hirudo.

Versum epigrammatis octavum egregie perpo-

livit Brunckius, lapsus idem in restingendo nono, quem ita interpolavit:

Ἐν προβολᾷ δ' ἀμφῆκες ἔχεις γέρας, ἐς τε γέλωτα —

Sed ridiculum prorsus est Planudis commentum, qui vitiosam Codicis Vaticani scripturam, ΑΛΙΩι ΑΙΔ' ἀμφῆκες, corrigendam esse putabat ita, ut legeret, ἀελίῳ δ' ἀμφῆκες ἔχεις γέρας. Quid, quaeso, hoc est? Brodaeus vertit *vivis hominibus;* Obsopoeus: *in sole*, id est, *in vita* anceps habebas munus et ad risum et ad serium. Similiter Grotius, interpres elegantissimus:

> Viventique fuit par vis, *seu seria mallet*
> *Seu joca, materiam sive Cupido dabat.*

Haec satis non fecisse Brunckio, quis miretur? Sed neminem adhuc vidi, qui admittendam censeret emendationem, ἐν προβολᾷ, cui veteris scripturae nec vola inest, nec vestigium. Aliam igitur viam ingressus Jacobsius Animad. Vol. I. P. I. p. 145. correxit: ἁ λαιὰ δ' ἀμφῆκες ἔχει γέρας, sive, ἐν λαιᾷ. — Epigrammatum scriptores, qui opera artium adspectabilia exponunt, saepenumero utuntur formula, οὐ μάτην, ut significent, rem aliquam *non frustra*, sed dedita opera ab artifice fuisse adjectam. Antipater Sidon. Anal. II. p. 31. ep. XCI.

> Οὐχὶ μάταν ἑστακά, φέρω δέ τι σύμβολον ἀλκᾶς
> Ἀνέρος· ἦν γάρ δὴ δυσμενέεσσι λέων.

Palladas ep. XCIV. Anal. T. II. p. 426.

Γυμνὸς Ἔρως διὰ τοῦτο γελᾷ καὶ μείλιχός ἐστιν·
Οὐ γὰρ ἔχει τόξον, καὶ πυρόεντα βέλη.
Οὐδὲ μάτην παλάμαις κατέχει δελφῖνα καὶ ἄνθος·
Τῇ μὲν γὰρ γαῖαν, τῇ δὲ θάλασσαν ἔχει.

Plura exempla cumulare nihil attinet. Aut enim egregie fallor, aut Meleager ſcripſit:

ΑΛΛΩΣ ΟΥΔ' ἀμφῆκες ἔχεις γέρας, ἔς τε γέλωτα
Καὶ σπουδὰν, καί που μέτρον ἐρωτογράφον.

Vide Eurip. Oreſt. 708. Plato Phaedr. p. 338. G. καὶ φιλοτιμουμένους ἐπιδείκνυσθαι πρὸς ἅπαντας, ὅτι οὐκ ἄλλως πεπόνηται. Idem autem οὐ μάτην atque οὐκ ἄλλως. Timaeus. οὐκ ἄλλως προνοεῖ. οὐ μάτην. Ubi vide D. Ruhnkenium. Heſychius. Οὐ μάτην. οὐκ ἀληθῶς. forte, οὐκ ἄλλως. Strato ep. XXIV. Anal. T. II. p. 364. ὅτ' οὐδ' ἄλλως ἡδὺν ἔχω σε φίλον. Propertius, qui iſtam, priſcae artis opera deſcribendi rationem, qua ſingulis partibus probabilis ſubjicitur interpretatio, pulchre imitatus eſt Lib. II. El. XII. hanc etiam emendationem confirmat:

Quicunque ille fuit, puerum qui pinxit Amorem,
Nonne putas miras hunc habuiſſe manus?
Hic primum vidit, *ſine ſenſu vivere amantes,*
Et levibus curis magna perire bona.
Idem non fruſtra *ventoſas addidit alas.*

Sequitur pentameter, levibus ille Criticorum

conjecturis diu multumque vexatus, ſed, ſi quis alius, probus ac ſincerus,

Fecit et humano corde *volare* deum.

Nam quid ſibi velit *deus humano corde*, optime interpretatur Propertius ipſe his verbis:

Scilicet alterna quoniam jactamur in unda
Noſtraque non ullis permanet aura locis.

(Pindar. Isthm. IV. 8. Ἄλλοτε δ' ἀλλοῖος οὖρος πάντας ἀνθρώπους ἐπαΐσσων ἐλαύνει.) Haec ſenſum omnino nullum haberent, ſi ſcripſiſſet poeta *humano ore*, ſive *haud vano corde* Deum. Quo vero auctore Propertius, unus omnium poetarum latinorum doctiſſimus, Amorem dixit deum humano corde? divinae pariter atque humanae naturae participem? Fortaſſe is in animo habuit diſputationem, quam cum Socrate inſtituiſſe fingitur Diotima in Sympoſio Platonico c. XXII. ſeq. Poſteaquam ibi docuiſſet femina prudentiſſima, Amorem boni pulchrique cupidine teneri, utroque nimirum carentem, id quod cadere non poteſt in naturam divinam, quaerit Socrates c. XXIII. Τί οὖν ἄν, ἔφην, εἴη ὁ Ἔρως θνητός; Ἥκιστά γε. Ἀλλὰ τί μήν; Ὥσπερ τὰ πρότερα, ἔφη, μεταξὺ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου. Τί οὖν, ὦ Διότιμα; — Δαίμων μέγας, ὦ Σώκρατες. καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξύ ἐστι θεοῦ τε καὶ θνητοῦ. — Quae deinceps de daemonum poteſtate atque

officio disputat Diotima, ea si quis accuratius cum Prologo *Rudentis* Plautino comparaverit, fieri non potest, quin utrumque locum ex eodem fonte, fortasse e disciplina Pythagorica, fluxisse mecum statuat. Sed haec praetereuntes attigisse satis habemus. Magis ad deum istum, humano corde praeditum, pertinet mythus, qui sequitur, Platonicus de parentibus Amoris Πόρῳ et Πενίᾳ, ejusque interpretatio: *ἡ οὖν Πενία ἐπιβουλεύουσα, διὰ τὴν αὑτῆς ἀπορίαν, παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεταί τε παρ᾽ αὐτῷ καὶ ἐκύησε τὸν Ἔρωτα. — ἅτε οὖν Πόρου καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἔρως, ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθέστηκε. — τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων, ἀεὶ ἐνδείᾳ ξύνοικος. κατὰ δὲ αὖ τὸν πατέρα, ἐπίβουλός ἐστι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς καλοῖς, ἀνδρεῖος ὤν, καὶ ἴτης, καὶ ξύντονος — σοφίας τε αὖ καὶ ἀμαθίας ἐν μέσῳ ἐστίν. — πατρὸς μὲν γὰρ σοφοῦ ἐστι καὶ εὐπόρου, μητρὸς δὲ οὐ σοφῆς καὶ ἀπόρου.* Detracto fabulae involucro, pater iste Amoris philosopho Pythagoreo aut Platonico diceretur *νοῦς* seu *λόγος*, mater *ψυχή*. filius, ex hoc connubio natus, Euripidi, in scena philosopho, est *Ἔρως μαινομένᾳ κραδίᾳ* (Hippol. 1274.) Xenophonti, qui communem habuit cum Platone auctorem, *Δαίμων μέγας, ψυχῇ ἀνθρώπου ἰσούμενος* (Sympos. VIII. 1.) Propertio, elegantissimo Graecorum

imitatori, *Deus humano corde.* Quae quidem duplicis naturae conjunctio quo magis appareret atque extaret, exortus eſt alius, qui *Amorem* cum *Pſyche* matrimonio jungendum ac copulandum cenſeret. Hic eſt fundus fabulae notiſſimae, quam literis conſignavit Apulejus. Animus nimirum humanus, quatenus cupiditatum illecebris eſt obnoxius, a graecis cum philoſophis tum poetis ſaepenumero vocatur per excellentiam ψυχὴ, qua de re docte egit Joannes Luzac Exercit. Academ. Specim. I. p. 32. ſeq. ubi tractat fragmentum Euripidis, quod hoc modo cum Schützio, Viro Clariſſimo, legendum eſſe putaverim:

Πολλοὶ δὲ θνητῶν τοῦτο πάσχουσιν κακόν·
Γνώμη φρονοῦντες οὐ θέλουσ' ὑπηρετεῖν,
Ψυχὴν τὰ πολλὰ πρὸς φίλων νικώμενοι.

Stobaeus Tit. XXX. p. 210. Gesner. Grotius p. 134. Haec igitur notio τῆς ψυχῆς fictiones peperit pulcherrimas, quarum praecipua eſt ea, quam legimus in Apuleji Metamorph. Lib. IV. Eandem ψυχὴν, ſecundum praeclaram Platonis imaginem, alis inſtructam, ita alloquitur Meleager in ep. LVIII. Anal. T. I. p. 18.

Οὔ σοι ταῦτ' ἐβόων, ψυχὴ, Ναὶ Κύπριν, ἁλώσει
Ὦ δύσερως, ἰξῷ πυκνὰ προσιπταμένη;
Οὐκ ἐβόων; εἷλέν σε πάγη. τί μάτην ἐνὶ δεσμοῖς

Ἔπαιζεις; αὐτὸς Ἔρως τὰ πτερὰ σου δέδεκε,
Καί σ' ἐπὶ πῦρ ἔστησε, μύροις δ' ἔρραινε λιπόπνουν,
Δῶκε δὲ διψώσῃ δάκρυα θερμὰ πιεῖν.

Hic si finem scribendi fecisset, qui raro modum servat, Meleager, nemo amplius aliquid desideraret. Nunc quatuor sequuntur disticha, quibus non erat hic locus. Sed haec fortasse culpa est librariorum. In unum facile coagmentari potuere, propter argumenti similitudinem, duo epigrammata diversa, quae certe non ita inter se colligata sunt atque implicata, ut altera pars ab altera separari commode non possit, salvo utriusque sensu ac mensura. Nihil definio. Sed seorsim exposita reliqua etiam optime procedunt:

Ἀ ψυχὴ βαρύμοχθε, σὺ δ' ἄρτι μὲν ἐκ πυρὸς αἴθῃ,
Ἄρτι δ' ἀναψύχεις πνεῦμ' ἀναλεξαμένη.
Τί κλαίεις; τὸν ἄτεγκτον ὅτ' ἐν κόλποισιν Ἔρωτα
Ἔτρεφες, οὐκ ᾔδεις ὡς ἐπὶ σοὶ τρέφετο;
Οὐκ ᾔδεις; νῦν γνῶθι καλῶν ἄλλαγμα τροφείων,
Πῦρ ἅμα καὶ ψυχρὰν δεξαμένη χιόνα.
Αὐτὴ ταῦθ' εἵλου· φέρε τὸν πόνον· ἄξια πάσχεις
Ὧν ἔδρασας, ὀπτῷ καιομένη μέλιτι.

Priorem hujus epigrammatis partem semper componendam esse putavi cum Propertii Eleg. IX. Lib. I. inprimis cum versibus 23 et 24.

Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas,
Ut non alterna presserit ille manu.

Mire hic hallucinatur Passeratius, cogitans de Cupidine ipso, alas suas, quum propitius favet, ultro expandente et ad amatorem advolante, sed alterna manu eas premente, seu inhibente, cum tardus venit. Alii locum emendare conati sunt. Sed in Propertio *emendando* divam Criticen raro viris doctis propitiam fuisse, satis constat. Burmannus corrigit:

Ut non alterna *presserit ille* mora.

Quo nihil omnino proficimus. Fonteinius, cujus Observationes nunc iterum latent in scriniis Santenianis, versu 23. *praebuit aures*, versu 24. corrigebat, *Ut non et dura* vel *austera* presserit ille manu. Quibus quidem conjecturis nemo erit, quin praeferendam ducat emendationem Jacobsii, propositam nuper in Epistola ad Fridericum Astium p. XIX.

Nullus Amor cuiquam faciles ita praebet habenas,
Ut non alterna presserit ille manu.

Ita certe scribere potuisset Propertius, sive dictionem ipsam spectes, sive metaphoram, quemadmodum bene ibi monuit vir doctissimus. Quidni vero respicere potuerit poeta ad ψυχὴν amatoris, eamque sibi cum Meleagro fingere alatam? Αὐτὸς Ἔρως τὰ πτερά σου δέδεκεν. Conf. epigr. Meleagri LV. et LIX. Ejusmodi aliquid obversabatur animo Vulpii, qui locum

haud male interpretatus est. Cum verbis graecis haec etiam compares Propertii v. 30. seq.

Quisquis es, assiduas o fuge blanditias.
Illis et silices et possunt cedere quercus:
Nedum tu possis, spiritus iste levis.

Quem autem ἄτεγκτον, e praeclara Ruhnkenii emendatione, ad Timae. p. 250. vocat Meleager vers. 9. eundem Euripides, quod supra diximus, Ἔρωτα μαινομένᾳ κραδίᾳ vocavit Hippol. 1268. seq. qua de re dubitabat Valckenarius:

Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα
Καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι, σὺν δ'
Ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλὼν
Ὠκυτάτῳ πτερῷ·
Ποτᾶται δ' ἐπὶ γαῖαν, εὐάχητόν θ'
Ἁλμυρὸν ἐπὶ πόντον.
Θέλγει δ' Ἔρως, ᾧ μαινομένᾳ κραδίᾳ
Πτανὸς ἐφορμάσει
Χρυσοφαὴς, φύσιν
Ὀρεσκόων σκυλάκων
Πελαγίων θ', ὅσα τε γᾶ τρέφει.

Omnes Codices v. 1274. exhibent μαινομένᾳ κραδίᾳ, si ab uno discesseris Florentino, in quo legitur μαινομέναν κραδίαν. Hic Valckenarius, Vir Summus, „praeferrem, inquit, vulgatis ᾧ μαινομέναν κραδίαν Πτανὸς ἐφορμάσει· cujus cor furens invaserit Pinniger: neque enim

Amoris est sed amantis, μαινομένα κραδία: quale Medeae tribuitur in cognomine Trag. v. 433." Atque hanc lectionem, licet in suis etiam Membranis vulgatam invenerit, in textu reponere haud dubitavit Brunckius. Enimvero an credibile est, librarios faciliori lectioni substituisse difficiliorem? Insolentius certe est dicendi genus Ἔρως μαινομένα κραδίᾳ πταγὸς, altero, quo amanti tribuitur cor furens. Quanquam ita intelligi fortasse voluit Euripides. Homerus Il. Z. 132. Bacchum vocat μαινόμενον Διώνυσον. Hoc μανιοποιὸν interpretantur Grammatici. Plato de Legg. VI. p. 869. E. οὐ γὰρ ῥάδιον ἐννοεῖν, ὅτι πόλιν εἶναι δεῖ δίκην κρατῆρος κεκραμένην, οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ, καλὴν κοινωνίαν λαβὼν, ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται. Vide Plutarch. Vol. II. p. 15. E. et p. 791. B. Nihil tamen obstat, quo minus μαινομένα κραδία ipsi tribuatur Amori, quem toties crudelem, saevum, ferum poetae vocant, praesertim h. l. ubi non de Amore, placido *concordiae* auctore, sed omnium calamitatum fonte agitur, qui *non aequo foedere amantes*, ut Virgilius ait Aen. IV. 520. *curae habet.* Ejus perniciosa facinora praeclaro cantico complexus est Euripides v. 525. — 564. hac usus ingressione:

Ἔρως, Ἔρως, ὃς κατ' ὀμμάτων
Στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
Ψυχᾶ χάριν, οὓς ἐπιστρατεύσῃ,
Μή μοι ποτὲ σὺν κακῷ φανείης,
Μήδ' ἄρρυθμος ἔλθοις.

Hunc Amorem Graecos Ἀντέρωτα dixiſſe teſtatur Servius ad Virgil. Aen. IV. 520. „Ἀντέρωτα invocabat *contrarium* Cupidini, qui amores reſolvit: aut certe cui curae eſt iniquus amor.“ Recentiores Sophiſtae amorem *mutuum* intelligunt; cui ſententiae minime conveniunt ea, quae narrat Pauſanias Attic. c. 30. et Aelianus Fragment. p. 1039. qui, nominibus inter ſe permutatis, ſcribit: τῷ μὲν ἐραστῇ Μέλιτος ὄνομα ἦν, τῷ καλῷ δὲ Τιμαγόρας, ὥς φασιν. Ἦν δὲ ἄτεγκτός τε καὶ ἀμείλικτος ὅδε ὁ παῖς. Servio adſtipulatur etiam, niſi fallor, Valckenarius Diatr. p. 157, ubi deſcripſit Scholion ex Hermiae Commentario MS. in Platonis Phaedrum, quod nunc auctius atque melius legitur in Anecdotis Graecis Siebenkeeſii p. 56. ſeq. In eundem Amorem, contrarium Cupidini, duo extant epigrammata in Anthologia Graeca Lib. IV. p. 481. ed. Wechel. Anal. T. III. p. 205. quorum unum hoc eſt:

Κἀγὼ Κύπριδος αἷμα· κασιγνήτῳ δ' ἐμὲ μήτηρ
Ἤνεσε τόξα φέρειν ἀντία, καὶ πτέρυγας.

De Amore adverſo egregie ſcripſit Propertius I. El. XIV. 15. ſeq.

Nam quis divitiis adverſo gaudet Amore?
Nulla mihi triſti praemia ſint Venere!
Illa poteſt magnas heroum infringere vires,
Illa etiam duris mentibus eſſe dolor.
Illa neque Arabium metuit tranſcendere limen,
Nec timet oſtrino, *Tulle*, ſubire toro.
Et miſerum toto juvenem verſare cubili.
Quid relevant variis ſerica textilibus?

Locus, ſi quis alius, memorabilis, et animadverſione dignus, de quo Interpretum neminem aliquid monuiſſe mirarer, niſi omnino verum eſſet, Propertium ſuum interpretem adhuc deſiderare. Atqui hujus ſimilem apud ſcriptores latinos non reperies; apud graecos unicum modo Sophoclis, tot illum virorum doctorum commentis vexatum, ut repetere ea pigeat ac taedeat. Loquimur de praeclaris illis verſibus in Antigone 781. ſeq.

Ἔρως ἀνίκατ', ἀμάχαν
Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
Ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
Νεάνιδος ἐννυχεύεις·
Φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος, ἔν τ'
Ἀγρονόμοις αὐλαῖς·
Καί σ' οὔτ' ἀθανάτων
Φύξιμος οὐδεὶς,

Οὔϑ' ἀμερίων ἐπ' ἀν-
ϑρώπων· ὁ δ' ἔχων, μέμηνε.

De verſu 782. peculiaris extat Jo. Jacobi Steinbrychelii Epiſtola ad Villoiſonum V. Cl. in Muſeo Turicenſi. Eundem antea examini ſubjecerat Villoiſonus ipſe in Epiſtola ad Clariſſimum Virum Lorry, Pariſienſem Medicum. Quorum doctiſſimorum virorum conjecturas ſi quis cognoſcere cupiat, adeat Biblioth. Critic. Vol. II. P. III. p. 100. et p. 107. In iis certe non acquievit Wyttenbachius, medicinam exſpectans vel ab integriori codice, vel a vetere Scriptore, aut Grammatico, qui veram lectionem ſervaverit. Brunckius vero aut pro κτήμασι legendum κτήνεσι, aut nomini κτῆμα eandem ſignificationem tribuendam eſſe ſtatuit; quam tamen nullo exemplo confirmavit, neque confirmare potuit Vir Clariſſimus. „*Parum valet ad vim Amoris declarandam, ſi dicatur opulentos invadere.*" Hic reponas cum poeta:

Quid? non Antigonae tumulo Boeotius Haemon
Corruit ipſe ſuo ſaucius enſe latus?
Et ſua cum miſerae commiſcuit oſſa puellae,
Qua ſine Thebanam noluit ire domum?

Nonne Amor iſte *adverſus* recte dici potuit ἐν κτήμασι πίπτειν, aut Arabium, ſive *aeratum* tranſcendere potentiorum limen, qui tot re-

gias ſtirpes peſſum dederat? qui Oedipum Jocaſtae, filium matri, junxerat? cujus vi ac conſiliis factum, ut Phaedra deſiderio Hippolyti, cum ſumma utriusque pernicie, exardeſceret? Scholiaſtes commemorat Herculem, cui Venus Jolen dederat conjugem σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ, φονίοις θ' ὑμεναίοις, ut eſt apud Euripidem Hipp. 551. quem ſupra jam teſtem excitavimus. *Si quid noviſti rectius iſtis, Candidus imperti; ſi non, his utere mecum.*

Paene oblitus eram, monere, lectionem Euripideam, μαινομένα κραδία, niti etiam auctoritate Catulli, qui, loquens de Ariadne, non aequo foedere Theſeum amante, exclamat: (Epith. P. et Th. v. 94.)

Heu! miſere exagitans immiti corde *furores,*
Sancte puer, curis hominum qui gaudia miſces,
Quaeque regis Golgos, quaeque Idalium frondoſum,
Qualibus incenſam jactaſtis mente puellam
Fluctibus, in flavo ſaepe hoſpite ſuſpirantem!

Sed ut in Euripide μαινομέναν κραδίαν praeferebat Valckenarius, ita Doeringius in Catullo,

Heu! miſere exagitans immiti corda *furore.*

Dubitabat vir doctiſſimus, an recte in latina lingua, *exagitare furores*, dici poſſet pro *concitare, commovere ſurores.* At ita, praeter

alibs, loquitur Cicero Att. III. 7. *ne et meum moerorem exagitem, et te in eundem luctum vocem.* Vide Ernesti ad Tacit. Annal. Lib. IV. 12. *recentem Liviae conscientiam* exagitare.

Ut revertar ad epigramma Meleagri, unde digressa est oratio, nunc reliquos versus, quos supra omisi, illustrabo:

Ἄλλως οὐδ' ἀμφῆκες ἔχεις γέρας, ἔς τε γέλωτα
Καὶ σπουδὰν, καί που μέτρον ἐρωτογράφον.
Ναὶ μὲν δὴ Μελέαγρον ὁμώνυμον Οἰνέος υἱῷ
Σύμβολα σημαίνει ταῦτα συναπτάσιης.
Χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοισιν, ἐπεὶ καὶ Μοῦσαν Ἔρωτι,
Καὶ Χάριτας Σοφίᾳ εἰς μίαν ἡρμόσαο.

„In hac interpretatione alati juvenis, ait Jacobsius, minime apparet, qua causa commotus quidve significans sculptor Meleagrum Calydonium alis instruxerit." Idem addit: „quo sensu accipienda sint verba μέτρον ἐρωτογράφον, non dixerim; de *versibus argumenti amatorii* accipere contextus vetat." Equidem non tam de veritate interpretationis, quam de veritate operis descripti dubito. Hoc omnium maxime ineptum merito vocat praestantissimus Heynius Comment. Societ. Reg. Gotting. T. X. p. 120. Neque verisimile est, tale opus unquam ab artifice graeco fuisse elaboratum. Nullum profecto epigrammatum genus potiori jure ἐπιδεικτικὸν appellari potest, quam illud, quod ar-

tium elegantiorum monumenta describit. Hic enim campum nacti, in quo ingenium ostentare possent, poetae seriores, saepenumero opera exposuerunt, aut quae nunquam vidissent, aut quorum exempla nullibi extarent. Utcunque tamen sit, in hoc saltem diligentia adhibenda erat epigrammatis auctori, ut interpretatio sibi constaret. Igitur figuram pueri, quam in tumulo isto stetisse fingit, ejusmodi symbolis ornavit, ut aliquis incidere posset in Meleagrum Calydonium. Eandem alis instruxit, ut appareret, hunc Meleagrum res amatorias tractasse, καί που μέτρον ἐρωτογράφου. Accedebat γέρας ἀμφῆκες, gladius anceps, qui significaret dicendi genus σπουδογέλοιον. Menippum scilicet Gadarensem imitatus erat Meleager, ut multi alii; inter Romanos, Varro, quemadmodum ipse testatur apud Ciceronem Acad. Quaest. I. 2. *Et tamen in illis veteribus nostris, quae Menippum imitati, non interpretati, quadam hilaritate conspersimus, multa admista ex intima philosophia, multa dicta dialectice* etc. Tandem summam faciens omnium, quae per partes eundo, singulatim indigitaverat poeta dicam an sophista? addit:

Χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοισιν, ἐπεὶ καὶ Μοῦσαν Ἔρωτι
Καὶ Χάριτας Σοφίᾳ εἰς μίαν ἥρμοσεν.

Ita recte Brunckius vitiosam Planudis lectionem Σοφίαν εἰς μίαν emendavit. Graeci utrumque dixisse videntur εἰς ἕνα, et εἰς μίαν τινὶ v. c. ἁρμόττεσθαι, καθεύδειν, ratione habita subjecti praecedentis. De forma communi εἰς ἓν nemo dubitat. Masculini generis exemplum occurrit apud Theocrit. Eid. XX. 37.

Ἐνδυμίων δὲ τίς ἦν; οὐ βωκόλος; ὅνγε Σελάνα
Βωκολέοντα φίλασεν· ἀπ' Οὐλύμπω δὲ μολοῖσα
Λάτμιον ἀννάπος ἦλθε, καὶ εἰς ἕνα παιδὶ κάθευδε.

Magna hic est Criticorum dissensio. Scaliger εἰς ἓν corrigit, quod versum enervat: D. Heinsius εἰς ἅμα, quod placet Valckenario: alii εἰς ὁμὰ, Brodaeus denique εἰς στόμα hinc effecit, in quo reconditi aliquid inesse debet, quod equidem non assequor. Reliquum est, ut vulgatam revocemus; de quo nunc viderint alii. Locum Theocriti comparavit cum Catulli Com. Beren. v. 5. Valckenar. Fragment. Callimachi p. 65. — 76.

Ut Triviam, furtim sub Latmia saxa relegans,
Dulcis Amor gyro devocet aërio.

Extat similis locus apud Senecam Hippol. v. 318. unde confirmari videtur lectio Catulliana *gyro*:

Arsit obscuri dea clara mundi
Nocte deserta, nitidosque fratri
Tradidit currus aliter regendos.

Ille nocturnas agitare bigas
Discit, et gyro breviore flecti.

Sententiam Meleagri haec illustrant Euripidis Med. 843. ubi Venus dicitur Atheniensibus suis:

Τᾷ σοφίᾳ παρέδρους
Πέμπειν ἔρωτας
Παντοίας ἀρετᾶς ξυνέργους.

Idem in Hercule v. 673. magis adhuc apposite:

Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας
Μούσαις συγκαταμιγνὺς,
Ἁδίσταν συζυγίαν.

quo, praeter caeteros, spectasse Themistium Or. XXIV, p. 303. A. monuit Valckenarius Fragm. Callimachi p. 280. Plutarchus T. I. p. 432. οὐ φεύγει χάριν ἀποδείξεως συνεργὸν ὁ λόγος, οὐδ᾽ αἰσχύνεται ταῖς Μούσαις τὰς Χάριτας συγκαταμιγνὺς καλλίστην συζυγίαν, ὥς Εὐριπίδης φησὶν, ἐκ τοῦ φιλοκάλου μάλιστα τῆς ψυχῆς ἀναδούμενος τὴν πίστιν.

Caput III.

Varia Meleagri epigrammata sub examen vocantur. Galenus locum Euripidis conjunxisse videtur cum loco quodam Aeschyli, ita, ut utrumque confunderet in unum. Quo sensu Graeci dixerint ἐξερέειν, εἰπεῖν τι εἴς τινα, *ac similia!* Τύπος ἔρωτος, *latine imago. Meleager et Theocritus cum Platone comparati. De formulis* εἰς ὕδωρ, εἰς οἶνον, εἰς τέφραν γράφειν. *Epigramma Nicarchi emendatum, Leonidae Tarentini illustratum.* Πόδες αὐτόματοι. *Theocriti locus conjectura tentatus. M. Argentarii epigramma corrigitur. Aeschylus* Ἀβίους *dixit* Γαβίους *in Prometheo Soluto.*

Meleagri.

Ἄστρα, καὶ ἡ φιλέρωσι καλὸν φαίνουσα, Σελήνη,
Καὶ Νὺξ, καὶ κώμων σύμπλανον ὀργάνιον,
Ἀρά γε τὴν φιλάσωτον ἔτ' ἐν κοίταισιν ἀθρήσω
Ἄγρυπνον, λύχνῳ πόλλ' ΑΠΟ ΔΑΟΜΕΝΗΝ;
Ἢ τιν' ἔχει σύγκοιτον; ἐπὶ προθύροισι μαράνας
Δάκρυσιν ἐκδήσω τοὺς ἱκέτας στεφάνους,
Ἓν τόδ' ἐπιγράψας· Κύπρι, σοὶ Μελέαγρος, ὁ μύστης
Σῶν κώμων, στοργῆς σκῦλα τάδ' ἐκρέμασε.

Anal. T. I. p. 20. Lectionem Apographi Lipf. corruptam, ἀποδαιομένην v. 4. tuetur Reiskius Mifc. Lipf. T. IX. p. 457. vertens, *fefe lychno*

diligenter amburentem. Sed amica iſta ζηλότυπος, quemadmodum in lemmate vocatur, de longe alia re, quam de pilorum ambuſtione, conſilia agitaſſe videtur. Propius a vero abeſt Salmaſii correctio, πόλλ' ἐπαρασομένην, quae tamen nimis a veteri ſcriptura diſcedit. Lucernae quidem quin miſerias ſuas effundere potuerit ἄγρυπνος illa, dubitari non poteſt. Vid. Meleagri ep. LXXI. Aſclep. ep. XXV. Praeſtat igitur legere:

Ἄγρυπνον, λύχνῳ πόλλ' ΑΠΟΚΛΑΟΜΕΝΗΝ;

Ἀποκλάειν, ſive ἀποκλαίειν interdum eſt *elugere.* Lucianus de Dea Syr. T. III. p. 454. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνταί τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν καταγίζουσι τῷ Ἀδώνιδι, ὅκως ἐόντι νέκυϊ. Eadem vis ineſt verbis ἀποκηδεύειν, ἀπαλγεῖν, aliis. Vide Valckenar. ad Herodot. p. 122. 84. et p. 706. 51. Noſtrae emendationi favet etiam Ariſtophanes Veſp. 564.

Οἱ μὲν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὐτῶν, καὶ προστιθέασι
Κακὰ πρὸς τοῖσίν γ' οὖσιν, ἕως ἂν παρισώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.

Adde Euripidis fragmentum ex Oeneo apud Stobaeum Tit. CXII. p. 583. Grot. p. 469.

Σχολὴ μὲν οὐχί. τῷ δὲ δυστυχοῦντί πως
Τερπνὸν τὸ λέξαι, κἀποκλαύσασθαι πάλιν.

Haec paululum immutata leguntur apud Galenum de Hippocr. et Plat. Lib. IV. circa finem:

καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα εἰς τὰ κατὰ τὴν λύπην ἀγωγόν. τοῖς δὲ δυστυχοῦσί πως τερπνὸν τὸ κλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας. Hinc Valckenarius Diatr. p. 197. verſum hunc formavit ut Euripideum:

Τερπνὸν τὸ λέξαι κἀποδύρασθαι τύχας.

Musgravius, eodem Galeni loco adductus, reposuit Fragm. p. 459. ed. Beck.

Τερπνὸν τὸ κλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας.

Sed non animadverterunt viri, in hoc literarum genere primarii, apud Galenum duo diverſorum ſcriptorum loca inter ſe permutata eſſe, et confuſa, unum Euripidis, alterum Aeſchyli, id quod in ejusmodi ſententiis facile fieri poteſt, et alibi factum eſt. Aeſchyl. Prometh. 642. ed. Schütz:

'Ως κἀποκλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας
'Ενταῦθ', ὅπη μέλλει τις οἴσεσθαι δάκρυ
Πρὸς τῶν κλυόντων, ἄξιαν τριβὴν ἔχει.

Suum igitur utrique reddamus, quoniam poſſumus, et quidem Euripidi:

Τερπνὸν τὸ λέξαι κἀποκλαύσασθαι πάλιν,

Aeſchylo, magna lectionum varietate h. l. laboranti:

'Ως καὶ τὸ κλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας.

Comparandum eſt Menandri fragmentum, Emendat. Bentl. p. 94.

Καὶ γὰρ ἐποδύρασθαί τι μὴ γελώμενον
Καὶ συναγανακτοῦνθ' ὁπόταν οἰκείως ὁρᾷ

Ἕκαςτος αὐτῶν τὸν παρόντα, παύεται
Τοῦτον μάλιστα τὸν χρόνον τοῦ δυσφρονεῖν.

His ſcriptis vidi, Jacobſium Animadv. Vol. I. P. I. p. 81. aliam quidem medicinam corrupto Meleagri loco paraſſe, eundem tamen re ipſa mecum conſentire. Corrigit enim, λύχνῳ πόλλ' ἀποδυρομένην, *multa de ſolitudine ſua ad lucernam querentem.* Mihi, ἀποκλαιομένην, vera videtur lectio. Sophocles Philoct. 691.

οὐκ ἔχω βάσιν
Οὐδέ τιν' ἐγχώρων κακογείτονα,
Παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον
Βαρυβρῶτ' ἀποκλαύσειεν.

Miſerias igitur ſuas alteri narrare graece dicitur, ἀποκλαίειν, ἀποδύρεσθαι v. c. στόνον τινὶ et παρά τινι. Accedit ἀποδύρεσθαι πρός τινα, ut loquitur Demoſthenes in Stephanum I. καὶ ἐγὼ τῶν γεγενημένων ἀποδυράμενος τὰ πλεῖστα πρὸς ὑμᾶς, ὥσπερ ῥᾴων ἔσομαι. Quaeritur, an Graeci etiam dixerint, ἐξερέειν ἄλγεα εἴς τινα! Hoc certe crediderunt magni viri, H. Grotius, Bentlejus, Toupius, qui in notiſſimo illo Callimachi fragmento, quod legitur apud Stobaeum Tit. CXII. conſtruebant verba hoc modo: ὅτ' ἐς ἄνδρα συνέμπορον ἄλγεα ἐξερέῃ. Ac Toupius quidem diſerte ait, Epiſt. Crit. p. 37. ed. Lipſ. „idem ἐξερέειν ἀνδρὶ et ἐξερέειν ἐς ἄνδρα." In hac haereſi equidem ipſe fui, quum

putarem, Callimachum scribere potuisse, εἰπεῖν ἄλγεα εἰς ἄνδρα συνέμπορον. At, si audimus Virum Doctissimum, „*aliquid cuipiam dicere aut patefacere* graece nunquam dici potuit εἰπεῖν τι εἴς τινα, quod foret *aliquid in quempiam dicere, sermone in aliquem invehi, sive male dicere*, sed εἰπεῖν τί τινι, ut ἐξερέειν ἄλγεα κωφαῖς μαψαύραις." Recte! Occurrit tamen formula ista sensu paululum diverso cum alibi, tum apud Euripidem Hec. 303.

Ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι.

Idem Bacch. 717. (707. ed. Brunck.)

Καί τις πλάνης κατ' ἄστυ, καὶ τρίβων λόγων,
Ἔλεξεν εἰς ἅπαντας.

Apud Herodotum VIII. p. 631. ubi antea erat πρὸς πάντας, nunc legitur, εἶπέ τε ἐς πάντας. Sed peculiarem praepositionis εἰς, his ac similibus verbis junctae, elegantiam dudum notavit is, qui omnes graecae linguae idiotismos in numerato habebat, T. Hemsterhusius ad Aristophanis Plut. p. 456. Exemplis, a viro magno ibi prolatis, adjiciamus locum classicum Homeri Il. Π. 573.

— ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
Ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε, καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν.

Ubi vide Ernestum. Neque multum abit dicendi genus, quo utitur Homer. Il. Κ. 444.

Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.

Sed consulendus inprimis est Hemsterhusius ad Aristophanem, ubi accurate de hac re exposuit, laudans, praeter caeteros, Isocratem p. 132. A. λόγοι ῥηθέντες εἰς τοὺς Ἕλληνας. Nos ad epigramma Meleagri progrediamur, quod legitur Anal. T. I. p. 16.

Αἰεί μοι δύνει μὲν ἐν οὔασιν ἦχος Ἔρωτος,
  Ὄμμα δὲ σῖγα πόθοις τὸ γλυκὺ δάκρυ φέρει.
Οὐδ᾽ ἡ νὺξ, οὐ φέγγος ἐκοίμισεν, ἀλλ᾽ ὑπὸ φίλτρων
  Ἤδη που κραδίᾳ γνωστὸς ἔνεστι τύπος·
Ὦ πτανοὶ, μὴ καί ποτ᾽ ἐφίπτασθαι μὲν, Ἔρωτες,
  Οἴδατ᾽, ἀποπτῆναι δ᾽ οὐδ᾽ ὅσον ἰσχύετε.

In hoc epigrammate notatu inprimis dignus est τύπος iste Ἔρωτος, quem animo suo inpressum se habere poeta dicit. Ea enim fuit veterum philosophorum opinio, animam vitiis concipere vibices ac cicatrices, omniumque adfectionum quasi imagines retinere. Vide interpretes ad Juliani Caesar. p. 55. Wyttenbach. ad Plutarchum de S. N. V. p. 111. De amore locum insignem Plutarchi memorat Stobaeus LXII. p. 401. monente etiam Jacobsio Animadv. Vol. I. P. I. p. 70. Propertius II. El. XII. 13. τύπον istum *imaginem* vocat:

In me tela manent, manet et puerilis imago.
  Sed certe pennas perdidit ille suas.
Evolat heu nostro quoniam de pectore nunquam,
  Assiduusque meo sanguine bella gerit.

Haec satis conveniunt epigrammati graeco, eoque ducunt, ut legatur:

Ὦ πτανοὶ, μοι καί ποτ' ἐφίπτασθαι μὲν, Ἔρωτες,
Οἴδατ', ἀποπτῆναι δ' οὐδ' ὅσον ἰσχύετε.

In his non subsistit Meleager, sed, ingenio abutens, eandem rem poetice tractare, et quasi sensibus subjicere conatus est in alio epigrammate, Anal. T. I. p. 6. ubi, comparatione inter Praxitelem sculptorem et puerum ὁμώνυμον instituta, alterum mutam tantum Amoris imaginem, alterum Amorem ipsum vivum viridentemque in animo amatoris formasse fingit:

Πραξιτέλης ὁ πάλαι ζωογλύφος ἁβρὸν Ἔρωτα
Ἄψυχον, μορφᾶς κωφὸν ἔτευξε τύπον,
Πέτραν ἐνειδοφορῶν· ὁ δὲ νῦν ἔμψυχα μαγεύων
Τὸν τριπανοῦργον Ἔρωτ' ἔπλασεν ἐν κραδίᾳ.

Ἔμψυχα alibi dicuntur signa, quae vivere ac spirare videntur. Theocritus Adoniaz. 81.

Ποῖοι ζωογράφοι τἀκριβέα γράμματ' ἔγραψαν;
Ὡς ἔτυμ' ἑστάκαντι, καὶ ὡς ἔτυμ' ἐνδινεῦντι,
Ἔμψυχ', οὐκ ἐνυφαντά.

Quibus omnibus vide, quam egregie respondeant haec Platonis Phaedr. T. X. p. 382. ed. Bip. Δεινὸν γάρ που, ὦ Φαῖδρε, τοῦτ' ἔχει γραφὴ, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅμοιον ζωγραφίᾳ. καὶ γὰρ τὰ ἐκείνης ἔκγονα ἕστηκεν μὲν ὡς ζῶντα· ἐὰν δέ ἀνέρῃ τὶ, σεμνῶς πάνυ σιγᾷ. ταυτὸν δὲ καὶ οἱ λόγοι. (Nossis ep. X. Anal. T. I. p. 196. Ὡς

(Quidni? Xenarchus vel in ipſo ſcripſit vino!) „An digito ſic ludat, an calamo? Id vel pueri fuerit, vel hominis plane ebrii aut male ſani.“ Miſeret me Burmanni Secundi, qui Xenarchi Comici verſum, quem ſervavit Athenaeus Lib. XII. p. 441. E.

Ὅρκον δ' ἐγὼ γυναικὸς εἰς οἶνον γράφω,

componens cum allato Catulli loco, ad Anthol. Latin. T. I. p. 541. eo progrediebatur, ut contenderet, poetam latinum ſcripſiſſe:

mulier cupido quod dicit amanti,

In vino *et rapida* ſcribere *oportet aqua.*

Profecto lubrica eſt haec via critica, et cui ſine prolapſione aliqua inſiſtere nemo adhuc potuit. Uterque locus ſanus eſt et Xenarchi et Catulli: neque de *erudito* pulvere cogitavit Suidas, quum haec notaret: Εἰς τέφραν γράφειν. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων. ἐγὼ δὲ τοὺς ὅρκους αὐτοῦ, τὸ τῆς παροιμίας, οἶμαι δεῖν εἰς τέφραν γράφειν. At enim „Abſurdum tamen eſt, ſi quis *in vino ſcribat*, (adde, *in aqua!*) et Horatius inter *Plautinos ſales* tale dictum forte retuliſſet.“ Quid igitur faciemus Ariſtophane, caeteriſque huius farinae hominibus? Locus ipſe me admonet, ut rem exemplo aliquo illuſtrem. Dixit Euripides Med. 56.

Ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος,

Ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ

Λέξαι, μολοῦσῃ δεῦρο, Μηδεμιᾶς τύχας.

Hoc satis graviter dictum! At ridiculum plane est, neque tamen absurdum, quod inde effecit Philemon apud Athenaeum Lib. VII. p. 288. D. Fragm. Cler. p. 330.

Ὡς ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ

Λέξαι μολόντι τοὖψον ὡς ἐσκεύασα.

Sed multo petulantior, ut alibi, ita hic etiam fuit Lucianus, Atticarum tamen elegantiarum retinentissimus scriptor, idemque veterum Comicorum diligentissimus imitator, qui, ut Timonis sui personam tueretur, quemadmodum observat T. H. illis αὔραις καὶ ἀνέμοις, illi γῇ καὶ οὐρανῷ, quibus calamitates suas alii deplorant, substituit solitudinem et *ligonem* T. I. p. 110. ὥστε ὑπὸ τῶν κακῶν ἐπὶ ταύτην τὴν ἐσχατιὰν τραπόμενος, ἐναψάμενος διφθέραν, ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπόμισθος ὀβολῶν τεσσάρων τῇ ἐρημίᾳ καὶ τῇ δικέλλῃ προσφιλοσοφῶν ἐνταῦθα. Neque vero omittendus est Theogneti Comici locus apud Athen. Lib. XV. p. 671.

Ἐπ' ἀριστέρ' ἔμαθες, ὦ πονηρὲ, γράμματα·

Ἀντέστροφέ σου τὸν βίον τὰ βιβλία.

Πεφιλοσόφηκας γῇ τε κοὐρανῷ λαλῶν,

Οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

Sed praestat repetere exemplum ex Anthologia nostra, quo appareat, quam ridiculum in sensum elegantes graecae linguae dictiones

detorqueri interdum soleant ab Epigrammatariis. Raro occurret formula, τὸ πνεῦμα ἄνω ἔχειν, qua utitur v. c. Menander apud Athen. p. 228. Ald.

— μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται
Εὐθάνατος, ἔχοντα πολλὰς χολάδας κεῖσθαι παχὺν,
Μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ᾽ ἔχοντ᾽ ἄνω,
Ἐσθίοντα καὶ λέγοντα, Σήπομ᾽ ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Grotius, legens, τὸ πνεῦμ᾽ ἔχοντα πᾶν ἄνω, Excerpt. p. 703. vertit:

Mortis e generibus proprium si sit capiendum mihi,
Optimum putem, jacere pinguem, tentis ilibus,
Vix loquentem, totum habentem supra in ore spiritum,
Esitantem, clamitantem, Defluo voluptatibus.

Casaubonus intelligit, quam Medici vocant, ὀρθόπνοιαν. Sed recte Clericus difficultatem respirandi, ex sagina nimia ortam, *sublimem spiritum* intelligendum esse vidit, quod comprobavit Bentlejus ad Epicratis fragmentum apud Pollucem IX. 57.

Ὅταν γὰρ, οἶμαι, λευκὸς ἄνθρωπος παχὺς,
Ἀργὸς, λάβῃ δίκελλαν, εἰωθὼς τρυφᾶν,
Πενταστάτηρον, γίγνεται τὸ πνεῦμ᾽ ἄνω.

Haec ita a se emendata, in epistola ad Hemsterhusium, interpretatur Bentlejus: „si quis ex plebe illa urbana, albus et soli insuetus, pinguis, piger, luxuriae deditus, vel levissi-

mum ligonem vix quinque libratum pondere sustulit, statim *anhelus fit* et ilia ducit: ἄνω γίγνεται, ut Horat. *sublimi fugies mollis anhelitu.* quod Jul. Scaliger non intelligebat." Valcken. ad Theocr. Adon. p. 315. Sed nescio, an nemo dixerit, τὸ πνεῦμα κάτω ἔχειν, praeter Nicarchum in epigrammate quodam, alludentem simul ad illud loquendi genus, ἄνω καὶ κάτω v. c. διαλέγεσθαι, quo abusus est Alexis ad deridendum Platonem apud Diog. Laertium III. 27.

Εἰς καιρὸν ἥκεις· ὡς ἔγωγ' ἀπορουμένη,
Ἄνω κάτω τε περιπατοῦσ', ὥσπερ Πλάτων,
Σοφὸν οὐδὲν εὕρηκ'.

Vide fragmentum Euripidis, sicuti videtur, in Stobaeo p. 220. 17. Gesner. de quo agit Valckenarius Diatr. p. 199. coll. Luciani Abdicat. T. II. p. 167. ἄνω καὶ κάτω στρέφεσθαι τὰ δίκαια. Utraque igitur locutione conjungenda scripsit Nicarchus, ut est in Codice Palatino:

Οὐ δύναμαι γνῶναι πότερον χαμαὶ Διόδωρος,
Ἤβδησεν· ἔχει γὰρ πνεῦμα κάτω καὶ ἄνω.

Haec aliter a Planude, aliter a Brunckio sunt constituta. Planudes, si fides habenda est librariis, legit Lib. II. Tit. XIV. ep. 6.

Οὐ δύναμαι γνῶναι πότερον ἔχανεν Θεόδωρος,
Ἢ βδέσ'. ἔχει γὰρ ἔχει πνεῦμα κάτω καὶ ἄνω.

Brunckius Anal. T. II. p. 355. restituit:

χαίνεις, Θεόδωρε,

Ἦ βδεῖς· πνεῖς γὰρ ἴσον πνεῦμα κάτω καὶ ἄνω.

Felicius rem expediisse videtur H. Grotius, interpres κριτικώτατος. Vertens enim T. I. p. 419.

Vipera namque infra sibilat atque supra,

manifesto legit Vir Summus, ut alibi planissimum me fecisse arbitror:

Ἦ βδέσσ'· ἔχεις γὰρ ἔχει πνεῦμα κάτω καὶ ἄνω.

Hoc etiam apte dictum esse, et epigrammati in hominem, male loquentem, convenienter, quilibet, me non dicente, facile sentiet. Suus enim cujusque carminis, quod Cicero ait, sonus est, et quaedam intelligentibus nota vox. Nicarchum imitatus est Incertus Anthol. Latin. T. I. p. 608.

Corpore par merulis, es par clamore cicadis,
Hinc differs, quod te tempora nulla vetant.
Dum loqueris, quaerunt cuncti, vox cujus ab ore?
Atque sonum alterius corporis esse putant.
Miramur, tantum accipiant qui membra furorem,
Ut sit forma levis, clamor et ira gravis!

Caeterum Socrates orationem, quam supra commemoravimus, ita concludit apud Platonem: πολὺ δ', οἶμαι, καλλίων σπουδὴ περὶ αὐτὰ γίγνεται, ὅταν τις τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ χρώμενος, λαβὼν ψυχὴν προσήκουσαν, φυτεύῃ τε

καὶ σπείρῃ μετ' ἐπιστήμης λίθους δι' ἑαυτοῖς τῷ τε φυτεύσαντι βοηθεῖν ἱκανοὶ τε καὶ οὐχὶ ἄκαρποι, ἀλλὰ ἔχοντες σπέρμα. Similiter fere Meleager in altera epigrammatis jam allati parte:

— — — — ἔργα δὲ κρίσσαν,
Οὐ λίθον, ἀλλὰ φρενῶν πνεῦμα μεθαρρυθμίσας.
Ἵλαος πλάσσοι τὸν ἐμὸν τρόπον, ὄφρα τυπώσας
Ἐντὸς ἐμῆς ψυχῆς ναὸν Ἔρωτος ἔχῃ.

Hinc lux adfulget epigrammati Leonidae Tarentini, quod legitur Anthol. Plan. IV. Tit. XII. ep. 55. Anal. T. I. p. 230.

Θεσπιέες τὸν Ἔρωτα μόνον θεὸν ἐκ Κυθερείης
Ἄζοντ', οὐχ ἑτέρου γραπτὸν ἀπ' ἀρχετύπου,
Ἀλλ' ὃν Πραξιτέλης ἔγνω θεὸν, ὃν περὶ Φρύνῃ
Δερκόμενος, σφετέρων λύτρον ἔδωκε πόθων.

In verbo δερκόμενος haeserunt VV. DD. Brunckius Lect. p. 50. scribendum esse putat, ἐν πυρὶ Φρύνης αἰθόμενος. Jacobsius, cui haec conjectura merito frigidiuscula, neque solita viri acutissimi sagacitate excogitata videbatur, Emend. in Epigr. p. 2. ipse tentavit, ὃν παρὰ Φρύνῃ Εὑρόμενος — λύτρον ἔδωκε. Vidoannus de vulgata lectione. Fingit auctor epigrammatis, Praxitelem Amoris signum non ab alio vel inchoatum absolvisse, vel repraesentatum imitando expressisse, sed a primo instituisse, *intuendo* veram dei imaginem, a Phryne acceptam, quam in Phrynes viderat ocellis. Hinc reddidit:

tanquam mercedem, fictum Amorem illi, a qua verum acceperat, ὃν ἔγνω θεὸν, ὃν περὶ Φρύνη Δερκόμενος σφετέρων λύτρον ἔδωκε πόθων. Simonides ep. XC. Anal. T. I. p. 143.

Πραξιτέλης ὃν ἔπασχε διηκρίβωσεν Ἔρωτα
'Εξ ἰδίης ἕλκων ἀρχέτυπον κραδίης,
Φρύνη μισθὸν ἐμεῖο διδοὺς ἐμέ.

Conf. Plinius XXXIV. 8. *Spectantur et duo signa ejus diversos affectus exprimentia*, flentis matronae et meretricis gaudentis: *hanc putant Phrynen fuisse, deprehenduntque in ea amorem artificis*, et mercedem *in vultu meretricis*. Δέρκεσθαι autem eo fenfu dixiffe videtur Leonidas, quo Latini *intueri*. Cicero de Fin. B. et M. IV. 13. *Ut Phidias potest a primo instituere signum, idque perficere: potest ab alio inchoatum accipere*. huic eft Sapientia fimilis, *non enim ipsa genuit hominem, sed accepit a natura* inchoatum. hanc intuens *debet institutum illud*, quafi fignum, *absolvere*. Idem pro Archia 6. *Quam multas nobis* imagines, *non solum ad* intuendum, *verum etiam ad* imitandum, *fortissimorum virorum* expreffas, *scriptores graeci et latini reliquerunt? quas ego mihi semper in administranda republica* proponens, *animum et mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium* conformabam. Xenophon Sympof. c. IV. 21. Ἡ

δὲ μὴ ὀνομάζω, ἧττόν τι μὲ οἴει μεμνῆσθαι αὐτοῦ; οὐκ οἶσθα ὅτι οὕτω σαφῶς ἔχω εἴδωλον αὐτοῦ ἐν τῇ ψυχῇ, ὡς εἰ πλαστικὸς ἢ ζωγράφικὸς ἦν, οὐδὲν ἂν ἧττον ἐκ τοῦ εἰδώλου ἢ πρὸς αὐτὸν ὁρῶν, ὅμοιον αὐτῷ ἀπειργασάμην. Grotius epigramma bene vertit:

Thespiades verum Veneris venerantur Amorem,
Et qui non alio fluxit ab archetypo,
Sed quem Praxiteles in Phrynes vidit ocellis
Utque frui Phrynes posset amore, dedit.

Leve mendum, quod tenuitate sua effugit Editorum diligentiam, adhuc insidet Meleagri ep. XX. Anal. T. I. p. 8.

Οἰνοπόται δέξασθε τὸν ἐκ πελάγευς ἅμα πόντου
Καὶ κλῶπας προφυγόντ', ἐν χθονὶ δ' ὀλλύμενον.
Ἄρτι γὰρ ἐκ νηός με μόνον πόδα θέντ' ἐπὶ γαῖαν
Ἀγρεύσας ἕλκει τῇδ' ὁ βίαιος Ἔρως,
Ἐνθάδ' ὅπου τὸν παῖδα διαστείχοντ' ἐνόησα
Α ὐ τ ό μ α τ ο ς δ' ἄκων ποσσὶ ταχὺς φέρομαι.
Κωμάζω δ' οὐκ οἶνον ὑπὸ φρένα, πῦρ δὲ γεμισθείς.
Ἀλλά, φίλοι, ξείνῳ βαιὸν ἐπαρκέσατε,
Ἀρκέσατε, ξεῖνοι, κἀμὲ Ξενίου πρὸς Ἔρωτος
Δέξασθ' ὀλλύμενον τὸν φιλίας ἱκέτην.

Bouherius in contrariis illis sibique repugnantibus verbis αὐτόματος et ἄκων v. 6. offendens reponebat, αὐτόματος δ' ἥκων. Qua in re consentientem habet Brunckium T. III. p. 313. Lect. Jacobsio contra, doctissimo Ana-

lectorum interpreti, Bouheriana emendatione nihil frigidius videtur. Is sensum hujus loci egregie expressit: „Quidni is, quem cupiditas impellit, meliore sui parte frustra repugnante et reclamante, sponte sua quidem, sed tamen invitus, ire dicatur?“ Retinendam igitur censet vulgatam lectionem *αὐτόματος δ' ἄκων*, qua commode uti potuisset Marcilius ad Horat. p. 78. ubi de Propertii II. El. XXV. 19. (XIX. 59.) agens:

Ultro contemtus rogat, et peccasse fatetur,
Laesus, et invitis ipse redit pedibus,

legendum esse adfirmat, *invitus ipse redit pedibus*. Sed hanc conjecturam merito cum Brukhusio explosit Burmannus. Magis etiam ridicula est Grammatici animadversio ad Homeri, *ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ*, Il. Δ. 43. *Δοκεῖ δέ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἑκὼν, τῷ ἀέκοντί γε θυμῷ.* Videtur sane! *Διὸ καλῶς ὁ Τρύφων, συναλείψας καὶ ἀποστρέφων τὸ α ἐν τῷ δῶκα, συνάπτει τὸ ἀεκὼν, ἵν' ᾖ, δῶκ' ἀέκων ἀέκοντί γε θυμῷ.* Hoc vero ineptissimum! Neque tamen Meleager scribere potuit *αὐτόματος δ' ἄκων*, quod vel Propertii locus testatur; quo duce sine haesitatione corrigendum est:

Αὐτομάτοις δ' ἄκων ποσσὶ τάχυς φέρομαι.

Rem ipsam optime expressit Apollonius Rhod. III. 648. de Medea:

Δὴν δὲ κατ' αὐτόθι μίμνεν ἐπὶ προδόμῳ θαλάμοιο,
Αἰδοῖ ἐεργομένη· μετὰ δ' ἐτράπετ' αὖτις, ὀπίσσω
Στρεφθεῖσ' ἐκ δὲ πάλιν κίεν ἔνδοθεν, ἄψ τ' ἀλέεινεν
Εἴσω· τηΰσιοι δὲ πόδες φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.

Idem III. 1152. ubi vulgo legitur αὐτομάτη:

Αὐτομάτοις δὲ πόδεσσι θοῆς ἐπεβήσατ' ἀπήνης.

Horatius Epod. XI. 20.

Justus abire domum, ferebar incerto pede
Ad non amicos heu! mihi posles, et heu!
Limina dura, quibus lumbos et infregi latus.

Haud uno vitio depravatum esse videtur ejusdem Meleagri epigramma LXXII. apud Brunckium T. I. p. 21.

Ὀρθροβόας δυσέρωτι κακάγγελε, νῦν τρισάλαστε,
Ἐννύχιος κράζεις πλευροτύπῃ κέλαδον,
Γαῦρος ὑπὲρ κοίτας, ὅτι μοι βραχὺ τοῦτ' ἔτι νυκτὸς
Καὶ τὸ φιλεῖν, ἐπ' ἐμαῖς δ' ἁδὺ γελᾷς ὀδύναις.
Ἆδε φίλα θρέπτειρα χάρις; ναὶ τὸν βαθὺν ὄρθρον
Ἔσχατα γαρύεις ταῦτα τὰ πικρὰ μέλη.

Ad versum 4. haec notavit Jacobsius Animad. Vol. I. P. I. p. 88. „cum puella igitur cubare putandus est poeta, quod non diserte dixit. Paulo durior verborum compositio, βραχὺ τοῦτ' ἔτι νυκτὸς καὶ τὸ φιλεῖν, corruptelae suspicionem movet.“ Insolentius hoc dicendi genus exemplo perquam apto illustrari potest. Sophocles Philoct. 1165.

poterat? Latinae quidem linguae convenienter vertit, *Certent et cygnis ululae*, ut Lucretius III. 6. *Quid enim contendat hirundo Cygnis?* Illud γαρύειν rei, de qua agit Theocritus, adeo aptum est, ut, si γηρύειν τινὶ hoc sensu dici nequeat, vitium in alia hujus versiculi parte quaerendum putem. Legere igitur possis, id quod placebat etiam Schneidero, viro graece doctissimo:

Κὴξ ὀρέων δια σκῶπες ἀηδόσι γαρύσαιντο,

h. e. *garriendo*, *canendo*, *cum lusciniis certent noctuae.* Ea enim est vis praepositionis διὰ, cum verbis conjunctae, ut iis tribuat interdum certandi significationem. Theocrit. Eidyll. V. 22.

— ἀλλά γέ τοι διαείσομαι, ἔστε κ' ἀπείπης.

Quod Scholiastes reddit, ᾄδων ἐρίσω. Theocrit. Eidyll. VI. 15.

Ἁ δὲ καὶ αὐτόθε τοι διαθρύπτεται, ὡς ἀπ' ἀκάνθας Ταὶ καπυραὶ χαῖται.

Illa vero sponte sua delicias faciendo tecum contendit, ut vertit Valckenarius, qui laudat T. H. in Miscell. Obferv. V. T. III. p. 53. Pindarus Olymp. II. 154.

σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ·
Μαθόντες δὲ, λάβροι
Παγγλωσσίᾳ, κόρακες ὣς
Ἄκραντα γαρύετον
Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον.

Scholiastes. ἀτελῆ καὶ περιττὰ καὶ ἀσύνετα φθέγγονται πρὸς τὸν συνετὸν καὶ θεῖον ὄρνιν τοῦ Διός, τὸν ἀετόν, ἀντιβοῶντες.

Meleagrum imitando expressit Marcus Argentarius Anthol. Planud. I. Tit. LX. ep. 16. Anal. T. II. p. 267. cui etiam epigrammati levem maculam adspersit librariorum incuria:

Ὄρνι τί μοι φίλον ὕπνον ἀφήρπασας; ἡδὺ δὲ Πύῤῥης
Εἴδωλον κοίτης ᾤχετ' ἀποπτάμενον.
Ἦ τάδε θρέπτρα τίνεις, ὅτι θηλέα σε, δύσμορε, πάσης
Ὠτόκου κραίνειν ἐν μεγάροις ἀγέλης;
Ναὶ βωμὸν καὶ σκῆπτρα Σαράπιδος, οὐκ ἔτι νυκτὸς
Φθέγξεαι, ἀλλ' ΕΞΕΙΣ βωμὸν ὃν ὠμοσάμην.

Vers. 2. Verbum οἴχεσθαι, conjunctum cum participiis verborum, motum qualemcunque significantium, majorem celeritatis vim plerumque addere iis solet. Ut M. Argentarius, ita Homerus Il. B. 70. de somnio:

Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤιχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.

Plato Sympos. Vol. X. p. 189. ed. Bipont. ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώματος ἄνθει λήγοντι, οὗπερ ἤρα, οἴχεται ἀποπτάμενος. Cf. Strat. ep. LXVI. Anal. T. II. p. 374. Similiter Homer. Odyss. Θ. 355. εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας οἴχηται φεύγων. Valckenarius ad Callimachi Fragmenta p. 261. pro eo, quod vulgo legitur in ep. XLII. Anal. T. I. p. 471.

CAPUT IV.

De epigrammate Antipatri Sidonii in Nioben. Ἔνθεος κόμη, insana caesaries. Philippi Thessalonicensis epigramma comparatum cum versione Ausonii. Callistratus corrigitur. Antipater Sidonius pronuntiare vix potuit κᾶδος, pro κῆδος. Mulieres Syracosiae et Corinthiae, fortasse etiam Atticae male loquebantur. Pauwii de hac re sententia corroboratur loco Platonis in Cratylo. Verba Corinthia. Quid sit Sicilissitare apud Plautum? Cicero vertit Platonem. Catulli epigramma in Arrium illustratur. Graece dici non potest, χεῖρα νεύειν. Quatuor deinceps Antipatri epigrammata, in Anacreontem, hirundinem, et Gallum corriguntur. Anacreontis locum, quem commemorat Himerius, ante oculos habuisse videtur Antipater Sidonius. Animalium pullos Graeci vocant nomine parentum, flexo in δεύς. Locus Aristophanis illustratus, Euripidis etiam in Phoenissis. Aera χάος appellavit Euripides, teste Probo. Fragmentum Diogenis Tragici emendatum. Pindari comparatum cum loco Catulli.

Antipatri Sidonii.

Τίπτε, γύναι, πρὸς Ὄλυμπον ἀναιδέα χεῖρα νένευκας
Ἔνθεον ἐξ ἀθέου κρατὸς ἀφεῖσα κόμαν;
Λατοῦς παπταίνουσα πολὺν χόλον, ὦ πολύτεκνε,
Νῦν στένε τὰν πικρὰν καὶ φιλάβουλον ἔριν,
Ἃ μὲν γὰρ παίδων σπαίρει πέλας, ἃ δὲ λιπόπνους
Κέκλιται· ᾇ δὲ βαρὺς πότμος ἐπικρέμαται.
Καὶ μόχθων οὔπω τόδε σοι τέλος, ἀλλὰ καὶ ἄρσην
Ἔστρωται τέκνων ἐσμὸς ἀποφθιμένων.

Ὢ βαρὺ δακρύσασα γενέθλιον, ἄπνοος αὐτὰ
Πέτρος ἔσῃ, Νιόβα, κἀΐδι τειρομένα.

Anthol. Planud. IV. Tit. IX. c. 5. Anal. T. II. p. 18. Furentem prae dolore Nioben exhibet versu secundo ἔνθεος κόμα. Latini plerumque distinguunt crines *passos* a crinibus *sparsis*. Illi lugentium sunt, et supplicum, hi vaticinantium et furibundorum. Sed audaciores poetae crines sparsos, exemplo Graecorum, *insanos* etiam dicunt. Statius Theb. X. 598.

Ille coronatos jamdudum amplectitur ignes,
Fatidicum absorbens vultu flagrante vaporem.
Stant tristes horrore comae, vittasque trementes
Caesaries insana *levat.*

Ad quem locum Barthius T. III. p. 1216. *insana*, inquit, *caesaries omnia prodigia vincere videtur*. Nolim equidem Statianum dicendi genus ubique, ut probum, defendere. Sed prodigium illud insanae comae averruncari facile potest exemplis aliquot Anthologiae Graecae. Dioscorides ep. XI. Anal. T. I. p. 495. de Gallo:

Ἔκφρων μαινομένην δοὺς ἀνέμοισι κόμην.

Antipater Sidonius ep. XXVII. Anal. T. II. p. 15. de eodem:

Ῥομβητοὺς δονέων λυσσομανεῖς πλοκάμους.

Similiter Alcaeus Messenius ep. VIII. Anal. T. I. p. 488.

"Ενθους ῥομβητὴν ἐστροφάλιξε φόβην.

Malum Argus, quem vocalem *fatidicum*que fabula tradiderat, propterea *insanam* arborem vocat idem Statius Theb. V. 373. Haud facile in tali re offendet, qui tritas habet veterum poetarum, inprimis graecorum, dictionibus notandis aures. Iniquum tamen judicem poeta nactus est Jul. Scaligerum, cujus haec extat in istum locum animadversio Poet. L. V. c. 12. *insano Epitheto insanam arborem dixit!*

Ultimum epigrammatis, quo de agimus, versum vitio aliquo laborare, vel ex hac Grotii caeteroquin pulcherrima versione apparet:

Non pudet ad coelum quod palmas femina tollis,
Impia lymphatas sparsa per ora comas?
Latonae, foecunda parens, jam conspicis iras,
Jurgiaque insanae mentis acerba gemis.
Est quae natarum nece palpitat: altera sensu
Linquitur: huic nimium certa sagitta venit.
Necdum crede mihi luctus finire: sororum
Tristia nam sequitur fata virile genus.
Infausta prognata die: nec meta laborum
Mors tibi. nam fies, Tantali, morte silex.

Repraesentaverat artifex aliquis, sive quod ita

eſt, ſive quod ita fingitur, repraeſentaverat igitur miſerrimam matrem propter ſubitam natorum mortem tanto horrore correptam, tanto ſtupore defixam, ut ea *diriguiſſe malis*, quod Ovidius ait, videri poſſet. Hoc poeta, fabulae ſubſidio uſus, addidit de ſuo. Omnino illud notandum eſt, ſcriptores horum carminum plerumque in fine expoſitionis, quam vocant, addere ſententiam aliquam, quae operis propoſiti argumentum quodam modo illuſtret. Hinc Auſonius interpolavit Philippi Theſſalonicenſis epigramma in Medeam Anal. T. II. p. 223.

Τίς σου, Κολχὶς ἄθεσμε, συνέγραφεν εἰκόνι θυμόν;
  Τίς καὶ ἐν εἰδώλῳ βάρβαρον εἰργάσατο;
Αἰεὶ γὰρ διψᾷς βρεφέων φόνον. ἤ τις Ἰήσων
  Δεύτερος, ἢ Γλαύκη τις πάλι σοι πρόφασις;
Ἔῤῥε καὶ ἐν κηρῷ παιδοκτόνε. σῶν γὰρ ἀμέτρων
  Ζήλων εἰς ἃ θέλεις καὶ γραφὶς αἰσθάνεται.

Quae non ſufficere ratus Auſonius, addendo uno diſticho, id quod volumus, ſatis illuſtrat ep. 122.

Quis te pictorum ſimulavit peſſima Colchis,
  In natos crudum volvere mente neſas?
Usque adeone ſitis puerorum haurire cruorem,
  Ut ne picta quidem parcere caede velis?
Numnam te pellex ſtimulat? numne alter Iaſon,
  Altera vel Glauce ſunt tibi cauſa necis?

Quin ne picta quidem sis barbara, namque tui vim
Cera tenax zeli concipit immodicam.

Laudo Timomachum, matrem quod pinxit in ensem
Cunctantem prolis sanguine ne maculet.*)

Sed hos versus, si abessent, nemo desideraret, quandoquidem idem fere sensus inest disticho superiori. Magis apta est sententia, qua epigramma in Nioben conclusit Antipater Sidonius, utpote fabulae notissimae accommodata: *etiam in lapidem conversa pristinorum malorum memoriam retinebis.* Hoc latet in verbo τειρομένα, cujus vis in Grotii versione periit, quamquam is exprimere voluit vulgatam lectionem, κ' ἀΐδι τειρομένα, *nec meta laborum Mors tibi.* Sed hoc repugnat reliquis: *nam fies, Tantali, morte silex.* Igitur sequenda est Brunckii ratio, qui recte monuit, Nioben in lapidem conversam non posse versari *apud Plutonem.* Idem hic accidisse videtur librariis,

---

*) Timomachi Medeam, *anxia sollicitis meditantem vulnera gnatis*, ut est in Culice, v. 249. Antiphilus describens ep. XX. Anal. T. II. p. 174. hoc modo finit: Ἀρκεῖ δ' ἁ μέλλησις, ἔφα σοφός. αἷμα δὲ τέκνων Ἔπρεπε Μηδείῃ, κοὐ χερὶ Τιμομάχου. Hinc Callistratus XIII. p. 905. οὐ γὰρ ἄτεγκτος οὐδὲ θηριώδης ἡ εἰκών, ἀλλ' εἰς θυμοῦ καὶ ἀνίας ἔνδειξιν διῃρεῖτο. Vulgo, μανίας. Sed dixerat paulo ante Callistratus, καὶ θυμὸς ἐπανίστατο καὶ πρὸς λύπης διάθεσιν μετέβαινεν ἡ εἰκών.

atque Scholiastis Homeri in loco classico de Niobes sorte Il. Ω. 614.

Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν
Ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο,
Ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα, θεῶν ἐκ, κήδεα πέσσει.

Ubi unus e Scholiastis haec animadvertit: ἀκυρῶς. πῶς γὰρ ἡ λίθος πέσσει; Φιλήμων δὲ ὁ Κωμικός φησι· ἐγὼ λίθον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐδέποτε ἐπείσθην, οὐδὲ νῦν πείθομαι ὡς τοῦτ' ἐγένετο, καὶ κήδεα πέσσει. — Talem hominem exhibet Macedonii epigramma, ipsa nive frigidius, Anal. T. III. p. 114. Sed praestat comparare egregium locum Sophoclis Antig. 823.

Ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
Τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου, Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ·
Τὰν κισσὸς ὡς ἀτενὴς
Πετραία βλάστα δάμασεν· καί νιν
Ὄμβρῳ τακομέναν,
Ὡς φάτις ἀνδρῶν,
Χιών τ' οὐδαμὰ λείπει,
Τέγγει θ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύσταις
Δειράδας.

Perpetuus Graecorum imitator Propertius II. El. XX. 7.

Nec tantum Niobe *bis sex ad busta superba*
Sollicito *lacrymas depluit e* Sipylo.

Jam planum me fecisse arbitror, quae sit vera epigrammatis sententia, et quo modo corrigendum sit verbum ΚΑΪΔΙ. Scripsit haud dubie Antipater:

ἄπνοος αὐτὰ

Πέτρος ἔσῃ, Νιόβα, ΚΗΔΕῙ τειρομένα.

Inter Epitaphia Heroum et Heroinarum, quae „antiqua quum apud Philologum quendam reperisset" latino sermone convertit Ausonius, unum extat in Nioben ep. 27. cujus archetypum in Anthologia graeca non invenitur, sed dignum illud, quod hoc loco repetatur, quandoquidem commentarii instar est in eam, quam proposui, emendationem:

Niobae, *in Sipylo monte juxta fontem,* sepultae.

Thebarum regina fui: Sipyleia cautes
Quae modo sum. laesi numina Latoidum.
Bis septem natis genitrix laeta atque superba,
Tot duxi mater funera, quot genui.
Nec satis hoc divis. duro circumdata saxo
Amisi humani corporis effigiem.
Sed dolor, *obstructis quanquam vitalibus, haeret:*
Perpetuasque rigat fonte pio lacrymas.
Pro facinus! tantaene animis coelestibus irae?
Durat adhuc luctus, matris imago perit. *)

---

*) Exortus nuper est vir doctus, qui legere mallet, Πέτρος ἔσῃ, Νιόβα, δάκρυσι λειβομένα. Sed hoc longius a vulga-

Haec ad stabiliendam emendationem, consensu viri acutissimi nunc etiam corroboratam, contulisse satis haberem; nisi vindicanda adhuc esset litera η in voce κῆδει, quam Antipatro reddidimus. Jacobsius enim, quem verus epigrammatis sensus minime fugit, scribendum esse putavit, κάδει τειρομένα. Quid vero interest inter hanc et illam, qua nos usi sumus, scribendi rationem? Permultum sane! Nam vix credo, Antipatrum Sidonium, etsi dorica dialecto exaratum sit hoc carmen, κᾶδος pronuntiasse pro κῆδος. Alcman, sed aeolice scribens, Pindarus etiam dixit κάδεα. Idem facere potuit Sophron in Mimis, sed τὸ ἄκακον τῆς γυναικείας ἑρμηνείας μιμησάμενος. Nam Syracosiae mulieres et Corinthiae, (Atticae etiam) antiquioris dialecti retinentes, male loquebantur. Theocrito vero, aliisque scriptoribus, qui doricam recentiorem adoptarunt, haec et his similia jure suo abjudicabat Valckenarius Adnot. in Adon. p. 199. seq. Haec legenti mihi in mentem venit eorum, quae in libro, errorum quidem refertissimo, sed laude sua

---

ta lectione abit. Neque vero cum Jacobsio legerem, Πέτρη ἔτη — τειρομένα. Hoc participium commode referri potest ad Nioben, salva nostra interpretatione. Caeterum κάδει facilius permutari potuit cum κήδει, quam cum κάδει.

minime privando, (*Recherches philoſophiques ſur les Grecs* T. I. p. 189.) de mulieribus Atticis diſputavit de Pauw: *les courtiſanes, qui fréquentoient librement les écoles des philoſophes, étoient infiniment plus inſtruites*, que les femmes de qualité, qui ne parloient peut-être pas même exactement la langue Grecque: *et il eſt auſſi très-probable qu' on obſervoit le même phénomène* à Rome; *car Cicéron ne cite que cinq ou ſix dames Romaines dont le langage étoit pur et correct;* d' où l'on peut inférer que les autres parloient vicieuſement le Latin, etc. Nemo, quod ſciam, locum deprehendit, quem auctori hujus libri in mente haeſiſſe, quum iſta ſcriberet, perquam eſt probabile. Nimirum *Iliacos intra muros peccatur et extra.* **Vide**, quae de mulieribus **Trojanis** diſputat Plato Cratyl. §. 12. ed. Fiſcher. Plato autem is fuit, cujus auctoritatem, quanquam non ſatis religioſe, Pauwius ſequeretur. Is in Cratylo §. 32. haec ait: οἶσθα ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ ἡμέτεροι τῷ ἰῶτα καὶ τῷ δέλτα εὖ μάλα ἐχρῶντο· καὶ οὐχ ἥκιστα αἱ γυναῖκες, αἵπερ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν φωνὴν σώζουσι. νῦν δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ ἰῶτα, ἢ ε̄ ἢ ἦτα μεταστρέφουσιν, ἀντὶ δὲ δέλτα ζῆτα, ὡς δὴ μεγαλοπρεπέστερα ὄντα. — Πῶς δή; — Οἷον, οἱ μὲν ἀρχαιότατοι ἱμέραν ἐκάλουν, οἱ δὲ ἑμέραν· οἱ δὲ νῦν, ἡμέραν.

Redit tota res, ut apparet, ad solam pronuntiationem, quam tantum abest, ut mulierculis, (quae *multorum sermonis expertes, ea tenebant semper, quae prima didicerant*) vitio verterit Philosophus, ut potius hoc nomine eas laudaverit, quanquam negari vix possit, quin haec ab aliis, v. c. Comicis, in deteriorem partem explicari, et irrisione ludi potuerint, ut hactenus veri aliquid subesse videatur sententiae Pauwinae. Ita quidem se res habuit cum Syracosiis, quarum rusticam in pronuntiando simplicitatem imitatur Theocritus in Adoniazusis, secutus hac in re Sophronis Mimum, quo, ut videtur, mulieres Corinthias, in celeberrimo Isthmiorum certamine suo more, dialecto et *soloecismis* blaterantes, deriserat. Hoc sensu *Corinthia verba* dici potuisse ab auctore Catal. II. Virgil. T. IV. p. 170. ed. Heyn. si quis affirmaret, me quidem haberet consentientem. Iis, quae de Sophrone et Epicharmo egregie disputavit Valckenarius, adde lepidam Ulpianum inter et Myrtylum de verbo βαλλίζειν altercationem apud Athenaeum Lib. VIII. p. 362. A. Intelligetur ita, quid sibi voluerit Plautus Menaechm. Prolog. v. 11.

Atque adeo hoc argumentum Graecissat tamen:
Verum non Atticissat, at Sicilissitat.

Videtur Plautus indigitare scriptorum Siculorum, ut Epicharmi et Sophronis consuetudinem, vulgarem sermonem imitandi, et voces vel inusitatas recipiendi, vel inauditas cudendi; quum statim exempli causa *Antelogium*, et in ipsa fabula ejusdem commatis plura verba addat, v. c. *glandionidem suillam*, *laridum perpnidem*, alia. Huc pertinet etiam Patruus *Pultiphagonides*, in prologo Poenuli, quae vox nec graeca est, nec latina. Vide Toupii Emendat. in Suidam P. III. p. 572. ed. Lips. Eadem licentia usi sunt Dinolochus, Rhinthon, alii, quod innuit Athenaeus III. p. 111. C. Sed Siculi, et reliqui fere magnae Graeciae populi, omnino *bilingues* erant. Vide Ruhnkenium ad Vell. Paterc. p. 16. et p. 20.

Locum Platonis, supra descriptum, paene vertit, certe in rem suam convertit Cicero de Orat. III. 12. *Equidem cum audio socrum meam Laeliam*, (facilius enim mulieres incorruptam antiquitatem conservant, *quod multorum sermonis expertes*, ea tenent semper, quae prima didicerunt) *sed eam sic audio, ut Plautum mihi aut Naevium videar audire. Sono ipso vocis ita recto et simplici est, ut nihil ostentationis aut imitationis afferre videatur.* — *Quare Cotta noster, cujus tu illa lata, Sulpici, nonnunquam imitaris*, (hoc πλατειάζειν vocat

Theocritus Adon. v. 88.) *ut* Jota *literam tollas et* E *plenissimum dicas, non mihi oratores antiquos, sed messores videtur imitari.* Quae media his interjecta sunt verba: *ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores; non aspere, ut ille, quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, et aequabiliter, et leniter:* haec igitur verba seorsim exponenda duxi, ut componerem hunc locum cum lepidissimo Catulli epigrammate in Arrium. Mirum autem videri debet, quid sit, quare Cicero pronuntiationis rectae ac simplicis, qua Laelia excellebat, caussam a *patre* ejusque *majoribus*, Catullus contra pravam Arrii consuetudinem, verba inflata et quasi anhelata gravius efferendi, a *matre* ejusque *familia* repetendam esse putaverit:

Chommoda *dicebat, si quando commoda vellet*
Dicere, et hinsidias *Arrius insidias:*
Et tum mirifice sperabat se esse locutum
Quum, quantum poterat, dixerat hinsidias.
Credo, sic mater, sic Liber avunculus, *ejus*
Sic maternus avus *dixerit, atque* avia.

Valckenarius ad Fragment. Callimachi p. 62. „cur, ait, matrem solam et genus maternum in acerbissimo memoret epigrammate Catullus, optime, ni fallor, ipsemet intellexit Arrius.“ Satis constat, eodem tempore Romae in usu

fuisse diversam pronuntiandi rationem, ita quidem, ut laus suavitatis ejus, quae leni literarum appellatione continetur, a Cicerone tanquam propria tribuatur quibusdam familiis, Laeliorum, Muciorum, Catulorum. Erant igitur multae aliae, quas barbaries aliqua domestica infuscaverat, Brut. 74. *Magni autem interest*, (eodem Cicerone auctore, Brut. 58.) *quos quisque audiat quotidie domi, quibuscum loquatur a puero: quemadmodum patres, paedagogi*, matres *etiam loquantur.* Fac, matrem Arrii ejusmodi stirpis prolem fuisse, quam barbaries aliqua domestica infuscaverat. Hanc, utpote mulierem, quae *incorruptam* antiquitatem facilius conservaret, probabile est, antiquam familiae et quasi per manus traditam dialectum retinuisse, marito licet melius loquente. Quo quidem posito, sequitur, Catullum, ut Arrium pungeret, majori jure matris, quam patris, mentionem injecisse. Atque hinc etiam apparet, haud vanam fuisse Pauwii, a multis tamen propterea vehementer notati, sententiam, quum diceret, e Ciceronis loco Brut. 58. effici, reliquas mulieres vitiose locutas esse.

Sed redeamus ad epigramma Antipatri Sidonii, quod nondum persanatum est. Quis enim non offendat in primo carminis versiculo?

Τίπτε, γύναι, πρὸς Ὄλυμπον ἀναιδέα ΧΕΙΡΑ ΝΕΝΕΥΚΑΣ;

Quis vero unquam graece dixit, χεῖρα νεύειν, et quidem πρὸς Ὄλυμπον, pro, *manus tollere ad coelum*? Alterum νεύειν εἰς τὴν γῆν ſive πρὸς τὴν γῆν, *demittere caput*, *oculos*, *in terram*, ſatis notum; alterius exemplum nusquam occurrit. Neque ea loca, quae contulit Wakefield in Silv. crit. V. p. 64. inſolitum hoc dicendi genus ſartum tectumque praeſtant. Ut breviter dicam, quod res eſt, elegantiſſimum illud epigramma, duobus mendis, quoad ſcripturam, leviſſimis; quoad ſenſum maximis diu contaminatum, hoc modo legendum eſt:

Τίπτε, γύναι, πρὸς Ὄλυμπον ἀναιδέα ΧΕΙΡ' ΑΝΕΝΕΙΚΑΣ,
Ἔνθεον ἐξ ἀθέου κρατὸς ἀφεῖσα κόμαν;
Λατοῦς παπταίνουσα πολὺν χόλον, ὦ πολύτεκνε,
Νῦν στένε τὰν πικρὰν καὶ φιλάβουλον ἔριν.
Ἁ μὲν γὰρ παίδων σπαίρει πέλας· ἁ δὲ λιπόπνους
Κέκλιται· ᾇ δὲ βαρὺς πότμος ἐπικρέμαται.
Καὶ μόχθων οὔπω τόδε σοι τέλος, ἀλλὰ καὶ ἄρσην
Ἔστρωται τέκνων ἑσμὸς ἀποφθιμένων.
Ὦ βαρὺ δακρύσασα γενέθλιον, ἄπνοος αὐτὰ
Πέτρος ἔσῃ, Νιόβα, ΚΗΔΕΙ τειρομένα.

Manum *tollere* vulgo eſt, ἀνέχειν, ἀνατείνειν τὴν χεῖρα. Euripides Phoen. 1419. ἀναφέρειν dixit de pede:

Λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀναφέρει πόδα, pedem tollit ad regrediendum, retro fert, ἀνέχει, ut loquitur Tragicus Hippol. 1292.

Ἢ πτηνὸς ἄνω μεταβὰς βίοτον,
Πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις.

Quod Valckenarius p. 305. explicat, ἀναφέρεις, ἀνάγεις, ſive ἄνω ἔχεις. Homer. Il. H. 130.

Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀεῖραι.

Quod expreſſit Ennius apud Ciceron. de Divin. I. 20.

Quanquam multa *manus ad coeli caerula templa*
Tendebam lacrymans, et blanda voce vocabam.

P. Burmannus ad Gratium Cyneg. 495. adfirmat, *multa* h. l. non neutro genere pro *multum*, ſed feminino pro πολλὴ, capiendum eſſe. Neque me fugit, Ruhnkenium hanc Burmanni ſententiam ſuam feciſſe in Epiſt. Crit. II. p. 142. ad Callimachi H. in Dian. 27. πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας. Sed πολλὰ et *multa*, Homeri et Ennii, plane ſibi reſpondent, ut hoc etiam neutro genere, ſive pro adverbio accipiendum eſſe videatur. — Caeterum hodieque extant Niobes ſigna Florentiae. Extant item duo Anaglypha, quorum alterum expoſuit Winckelman. Monument. 89. alterum Viſconti in Muſeo Pio-Clementino T. IV. t. 17. Nulli horum operum convenit epigramma Antipatri Sidonii. Unde hic etiam

suspicio oritur, auctorem ficte loqui. Sed plura olim Niobes signa extiterunt, ut haec res ad liquidum perduci nequeat. Vide Heynium in Comment. Societ. Gotting. T. X. p. 112.

Ejusdem.

Εὕδεις ἐν φθιμένοισιν, Ἀνάκρεον, ἐσθλὰ πονήσας,
Εὕδει δ' ἡ γλυκερὴ νυκτιλάλος κιθάρα,
Εὕδει καὶ Σμέρδις, τὸ Πόθων ἔαρ, ᾧ σὺ μελίσδων,
Βάρβιτ', ἀνεκρούου νέκταρ ἐναρμόνιον.
Ἠϊθέων γὰρ ἔρωτος ἔφυς σκοπός· ἐς δέ σε μοῦνον
Τόξα τε καὶ σκολιὰς εἶχεν ἑκηβολίας.

Anal. T. II. p. 26. Ἀνακρούεσθαι v. 4. proprie est, tentandi praeludendique causa citharae chordas impellere, sicut in cantu dicitur, μέλος ἀναβάλλεσθαι. Vide T. H. ad Luciani Nigr. T. I. p. 47. Hinc ἀνάκρουσις idem est atque προοίμιον in nomo Pythio, quo Apollo ad pugnam cum Pythone se praeparans repraesentabatur. Strabo Lib. IX. p. 290. ἀνάκρουσιν μὲν τὸ προοίμιον δηλῶν. Hoc loco ἀνακρούεσθαι νέκταρ est, *percutere lyrae carmen*, ut loquitur Propertius II. El. I. 9. Alii eodem sensu dicunt κρέκειν, ἀράσσειν μέλος. Unde cor-

rigendus est Paulus Silentiarius in Ecphrasi S. Sophiae v. 3.

οὐδὲ τροπαίοις

Ἀμφὶ τυραννοφόνοις καναχηπόδα θυμὸν ἀράσσω.

Lege, ὕμνον ἀράσσω. Hymnos v. 38. εὔποδας vocat. Conf. Theocrit. Eidyll. IV. 50.

ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτὰς

Κῆν μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ τὰ Πύῤῥω.

Antipater Sidonius ante oculos habuisse videtur locum Anacreontis, cujus meminit Himerius Orat. XIV. p. 612. ed. Wernsd. Ἐκεῖνος γάρ ποτε ἐρασθεὶς ἐφήβου καλοῦ, ἐπειδήπερ ἑώρα τὸν ἔφηβον ὀλίγον αὐτοῦ φροντίζοντα, λύραν ἁρμόσας ἠπείλει τοῖς Ἔρωσιν, εἰ μὴ αὐτῷ τιτρώσκοιεν αὐτίκα τὸν ἔφηβον, μηκέτι μέλος εὔφημον εἰς αὐτοὺς ἀνακρούσασθαι. — V. 5. Brunckius legit ἠϊθέου, Jacobsius, εἰς σὺ, γέρον, γὰρ Ἔρωτος ἔφυς σκοπός. In alia omnia abiit Grotius, qui malebat, Ἠϊθέων γὰρ ἔρωτος ἔφυ σκοπὸς, Smerdis scilicet, cui adeo, nova plane imagine, tribuendi forent arcus, telorumque, quibus Anacreontem vulneraret, conjectus:

Mortue Anacreion post pulchra poemata dormis,
Et tecum pernox dulce locuta fides.
Dormit et auricomus Smerdis, ver illud Amorum,
Cantabat nectar cui tua blanda chelys.
Nam fuit ardori juvenum scopus ille, sed in quem
Tela truce ex arcu mitteret, unus eras.

Ejusdem.

Ξεῖνε, τάφον παρὰ λιτὸν Ἀνακρείοντος ἀμείβων,
Εἴ τί τοι ἐκ βίβλων ἦλθεν ἐμῶν ὄφελος,
Σπεῖσον ἐμῇ σποδιῇ, σπεῖσον γάνος, ὄφρα κεν οἴνῳ
Ὀστέα γηθήσῃ τἀμὰ νοτιζόμενα,
Ὡς ὁ Διωνύσου μεμελημένος ΟΥΑΣΙ κῶμος,
Ὡς ὁ φιλακρήτου σύντροφος ἁρμονίης,
Μηδὲ καταφθίμενος Βάκχου δίχα τοῦτον ὑποίσω
Τὸν γενεῇ μερόπων χῶρον ὀφειλόμενον.

Anthol. Planud. III. Tit. XXV. ep. 50. Anal. T. II. p. 26. Verſus 5 et 6, Brodaeus his verbis interpretatur: „quoniam et ego Bacchi auribus curae fui cantus, id eſt, canens, et vinolentae Harmoniae alumnus." Ita fere Grotius, qui vertit:

Auribus ut teneri vox ſemper grata Lyaei,
Qui dapis et Muſae nuper alumnus eram,
Haec quoque non tolerem dulci ſine munere Bacchi
Humano generi debita vaſta loca.

Non miror, vulgatam lectionem diſplicuiſſe Brunckio, qui in Lect. p. 127. ipſius Anacreontis perſonam exprimi debere in hoc verſu, ut et in ſequentibus, recte animadvertit. Neque tamen *facilis* haec poteſt haberi emendatio, quam in textum recepit:

Ὡς ὁ Διωνύσοιο λελασμένος οὔποτε κώμων.

Aliam viam ingressus Jacobsius, Animad. Vol. II. P. I. p. 68. reposuit:

Ὡς ὁ Διωνύσου μεμυημένος ὄργια κώμων.

quandoquidem ego in mysteria comissationum Dionysi initiatus, nec apud inferos Bacchi donis patienter carebo. Me nondum poenitet conjecturae meae:

Ὡς ὁ Διωνύσου μεμελημένος ΗΘΑΣΙ κώμοις.

h. e. homo *conviviis adsuetus*, qualis Anacreon fuit, qui propterea etiam versu minori dicitur, ὁ Φιλακρήτου σύντροφος ἁρμονίης. Ita loquitur Nonnus XXXVII. 493. Ἠθάδι πυγμαχίῃ μεμελημένος. Idem l. c. 36. Παντοίαις ἀρετῇσι μεμηλότες, plane ut Pindar. Ol. I. 145.

Ἃ τέκε λαγέτας ἓξ

Ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς.

Plura exempla collegit Dorvillius ad Charit. p. 580. et alibi. Est igitur μεμελημένος ἠθάσι κώμοις idem, qui φιλόκωμος, ut Anacreontem vocat Simonides, Anal. T. I. p. 136. ep. LIV.

Ὡς ὁ φιλάκρητός τε καὶ οἰνοβαρὴς φιλόκωμος

Παννύχιος κρούων τὴν φιλόπαιδα χέλυν.

Incerti.

Ἀρτιγενῶν σε χελιδὼν οὖσαν μητέρα τέκνων,
Ἄρτι σε θάλπουσαν παῖδας ὑπὸ πτέρυγι,
Ἀΐξας ἔντοσθε νεοσσοκόμοιο καλιῆς
Νόσφισεν ὠδίνων τετραέλικτος ὄφις,
Καί σε κινυρομέναν ὁπότ' ἄθροος ἦλθε δαΐζων
Ἤριπεν ἐσχαρίου λαβρὸν ἐπ' ἄσθμα πυρός.
Καὶ θάνεν ἠλιτοεργός. ἴδ' ὡς Ἥφαιστος ἀμύντωρ
Τὰν ἀπ' Ἐριχθονίου παιδὸς ἔσωσε γονάν.

Anthol. Plan. III. Tit. XXIV. ep. 14. Anal. T. II. p. 23. Defcripfi hoc epigramma ex editione Planudea, id quod, me etiam non monente, indicaffet primus ftatim verfus, quo nunquam vidi magis elumbem. Tales hexametros pangere folebant Tzetzes, Planudes, et ut quisque horum fimillimus erat, non Antipater, five is Sidonius fuerit, five Theffalonicenfis. Alterutrum enim hujus carminis auctorem effe, e Membranis conftat, quae verfum iftum hoc modo exhibent:

Ἄρτι νεηγενέων σε χελιδόνι μητέρα τέκνων.

Accentu mutato lectio, χελιδονὶ, fervari poterit. Nam falfa eft Grammaticorum quorundam regula, Subftantiva oxytona in Vocativo literam σ ubique retinere. Vide fragment. Eu-

ripidis 34. ed. Beck. p. 497. Forma paulo rariore, χελιδονὶς, utitur Antipater Sidonius ep. XXVI. χελιδονίδων ἅμα φωνᾷ, et Incertus ep. DCCXXXII. Anal. T. III. p. 310. Ut χελιδὼν et χελιδονὶς, ita in usu fuere ἀηδὼν et ἀηδονὶς. Quibus adde tertiam formam, χελιδὼ (Aristoph. Av. 1412.) et ἀηδὼ, (Sophocl. Aj. 628.) Eustath. ad Il. Θ. p. 604. 29. Τὸ Γοργοῦς, κλίνεται, πῶς ἡ Σαπφὼ, τῆς Σαπφοῦς. ἴσως δὲ καὶ τὸ Ἀηδοῦς, ὅ ἐστι ἀηδόνος, παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ τὸ χελιδοῖ παρὰ τῷ Κωμικῷ ἀπὸ ὁμοίας εὐθείας ἐκλίθησαν. Quae Pindaro dicta fuit Κηληδὼν, ea Atticis dici potuisset Κηληδὼ, οῦς, ut Γοργὼν, όνος, Γοργὼ, οῦς, et similia. Vide inprimis Etym. M. in v. Ἀρηγόνες.

Pullum hirundinis, quem νεηγενὲς χελιδονίδος τέκνον vocat Antipater, Achaeus Tragicus, teste Eustathio ad Homer. Il. I. p. 655. 2. dixerat χελιδόνος μόσχον, hoc versu:

Χάσκοντα λιμῷ μόσχον ὡς χελιδόνος.

Quicum confer Juvenal. Satyr. X. 230.

Ipse ad conspectum coenae diducere rictum
Suetus, hiat tantum, ceu pullus hirundinis, *ad quem*
Ore volat pleno mater jejuna,

quoniam scilicet, ut ait Homer. Il. I. 323.

ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ.

Platon. Sympos. p. 239. ed. Bip. καὶ αὐτὰ τῷ λιμῷ παρατεινομένα, ὥστ' ἐκεῖνα ἐκτρέφειν. — Istam Achaei audaciam non ferens Eustathius adfirmat, poetam dicere debuisse non μόσχον, sed νεοττὸν aut χελιδονιδῆα. Ita enim Graeci pullos animalium vocare solebant, nomine parentum flexo in δεὺς, ut λυκιδεῖς, λαγιδεῖς, περιστεριδεῖς etc. dicebant, luporum, leporum, columbarum pullos, de qua re suo more disputavit Valckenarius ad Theocriti Adoniaz. v. 121. p. 401. ita quidem, ut in *editis* Grammaticis vix quicquam praeter ea loca, quae ibi congesta sunt, repertum iri sibi ipse persuaderet vir unus omnium eruditissimus. Quod tamen secus est. Extant duae glossae apud Suidam, quae non modo doctrinam illam egregie confirmant, sed illustrant etiam locum quendam Aristophanis, cujus venustatem interpretes non satis assecuti esse videntur. Suidas igitur in v. Χαιριδεῖς. ὑπὸ τοῦ Χαίριδος πεπαιδευμένοι, ἢ μελετῶντες. Χαῖρις δὲ αὐλητὴς Θηβαῖος ἄμουσος. οὕτω δὲ λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀπὸ τοῦ Χαίριδος Χαιριδεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς περιστερᾶς περιστεριδεῖς. Exscripsit Suidas Scholiasten ad Aristophanis Acharn. 864.

Παῦ' ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
Πόθεν προσέπταν οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
Ἐπὶ τὴν θύραν μοι Χαιριδεῖς βομβαύλιοι.

Dicaeopolis, qui tibicines iſtos Thebanos appellaverat σφῆκας, ut ſibi conſtet, eosdem deinceps vocat Χαιριδεῖς q. d. pullos Chaeridis, qui a Chaeride, tanquam veſpae a parentibus, didiciſſent τὸ βομβεῖν. Similis locus eſt in Avibus 860.

Παῦσαι σὺ φυσῶν. Ἡράκλεις, τουτί τί ἦν
Τουτί; μὰ Δί' ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δείν' ἰδὼν,
Οὔπω κόρακ' εἶδον ἐμπεφορβιωμένον.

Eodem reſpexit Suidas in v. Περιστεριδεῖς. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Χαίριδος Χαιριδεῖς, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς περιστερᾶς Περιστεριδεῖς. — Paululum conturbari iſta Valckenarii ratio videbatur animadverſione aliqua, quam e Philemonis Lexico Technologico Ms. delibatam cum amico communicaverat D. Ruhnkenius: Λαγίδης, πατρωνυμικὸν, ἐκ τοῦ λαγωοῦ, ὡς, ὁ τοῦ πελαργοῦ γόνος, Πελαργίδης, τοῦ λύκου, Λυκίδης, Ἀλεκτορίδης, Χηνίδης, Περδικιόνης. Huic etiam gloſſae adſtipulatur Suidas in v. Λαγίδης. ὁ τοῦ λαγωοῦ. Sed ut a Philemone de gradu ſe dejici non paſſus Valckenarius, iſta omnia in δεὺς terminanda eſſe recte ſtatuit, ita et Suidam aut erraſſe arbitror, aut ſcripſiſſe Λαγιδεύς. ὁ τοῦ λαγωοῦ. Atque hinc intelligitur,

quo ſpectet brevis illa ſed docta Wyttenbachii, viri clariſſimi, animadverſio ad Plutarchum de Educ. Lib. c. II. ubi vulgo legitur: πάνυ δ' ἄξιον ἐπαινεῖν καὶ Λακεδαιμονίους τῆς μεγαλοφροσύνης. οἵτινες Ἀρχίδαμον, τὸν βασιλέα ἑαυτῶν, ἐζημίωσαν χρήμασιν, ὅτι μικρὰν τὸ μέγεθος γυναῖκα γάμῳ λαβεῖν ὑπέμεινεν, ὑπειπόντες, ὡς οὐ βασιλέας, ἀλλὰ βασιλίσκους παρασχεῖν αὐτοῖς διανοοῖτο. Admodum hic variant libri in voce βασιλίσκους, exhibentes βασιλείδια, βασιλείδας, βασιλιδεῖς. Wyttenbachius, „*forte*, ait, βασιλιδεῖς, *licet a nullo codice confirmatum, verum eſt.*" Βασιλίσκους tamen hos Archidami regulos futuros vocat Athen. XIII. p. 566. A. βασιλείδια Theophraſtus T. I. p. 597. A. Οὐ γὰρ βασιλεῖς ἄμμιν, ἀλλὰ βασιλείδια γεννάσει.

Vers. 2. θάλπειν παῖδας ὑπὸ πτέρυγι alii dicunt σώζειν. Antiphanes Excerpt. Grot. p. 625.

Ἐστὶ φύσις θήλεια βρέφη σώζουσ' ὑπὸ κόλποις
Αὑτῆς.

Euripides Hercul. Fur. 71.

Οἱ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς
Σώζω νεοσσούς, ὄρνις ὡς ὑφειμένη.

Aeſchylus contra eodem ſenſu dixerat ἐπώζειν, quod proprie eſt *ovis incubare.* Heſychius. Ἐπώζειν, ἐπικαθῆσθαι τοῖς ὠοῖς. Αἰσχύλος Νιόβῃ μεταφορικῶς. ἐφημένη τάφῳ, Τέκνοις ἐπῳζε

τοῖς τεθνηκόσιν. Sed nutrix eosdem infantes, θάλπει καὶ ψύχει, in fragmento Sophoclis apud Plutarchum Sympoſ. VI. 6. ὥσπερ ἡ τραγικὴ τροφὸς ἐκείνη τὰ τῆς Νιοβῆς τέκνα τιθηνεῖται. (Fragm. Soph. p. 638.)

Λεπτοσπαθήτων χλανιδίων ἐρειπίοις
Θάλπουσα καὶ ψύχουσα, καὶ πόνῳ πόνον
Ἐκ νυκτὸς ἀλλάσσουσα τὸν καθ' ἡμέραν.

Vers 5. ἦλθε δαΐζων. Recte Brunckius repoſuit δαΐξων. Valckenar. ad Adoniaz. p. 308. „verbis motum ſignificantibus ſic, ut notum eſt, participiorum accedunt futura:" quemadmodum iisdem, in futuro poſitis, accedunt participiorum praeſentia, ut apud Eurip. Phoeniſſ. 259.

Σχῆμα Φοινίου μάχης,
Ἂν Ἄρης τάχ' εἴσεται
Παισὶν Οἰδίπου φέρων
Πημονὰν Ἐριννύων.

Alii legebant οἴσεται. Schol. τὴν μάχην φέρων τοῖς παισὶν Οἰδίπου ταχέως πορευθήσεται, quod neutri lectioni accommodari poſſe adfirmat Valckenarius, ratus, auctorem hujus adnotationis in ſuo Codice ſcriptum forte reperiſſe, ἂν Ἄρης τάχ' ἴξεται — φέρων. At εἴσεται h. l. non eſt *cognoſcet*, quod putabat vir praeclarus, ſed futurum verbi εἶμι, *ibit*, adeoque idem quod ἴξεται, aut πορευθήσεται. Homer. Odyſſ. O. 213.

Ἀλλ' αὐτὸν καλέων δεῦρ' εἴσεται.

Ita etiam Latini, ut Propert. I. El. VI. 33.

Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
Ibis, *et accepti pars eris imperii.*

Reſtituenda igitur Euripidi ſua lectio εἴσεται φέρων, eo quidem, quem diximus, ſenſu. Alterius conſtructionis exemplum hoc eſt Med. 1384.

Αὐτὴ δὲ γαῖαν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως
Αἰγεῖ σ υ ν ο ι κ ή σ α σ α τῷ Πανδίονος.

Longe diverſa eſt ratio eorum locorum, quibus *cognoſcendi* ſignificatum habet εἴσομαι, ut Ariſtoph. Nub. 1142, et Aeſchyl. Choeph. 303. Quibus adde Euripid. Iphig. in Aul. 970.

Τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὃν, πρὶν εἰς Φρύγας
Ἐλθεῖν, φόνου κηλῖσιν αἵματι χρανῶ,
Εἴ τις με τὴν σὴν θυγατέρ' ἐξαιρήσεται.

Conf. Plauti Miles Glor. Act. I. init.

Nam ego hanc machaeram mihi conſolari volo,
Ne lamentetur, neve animum deſpondeat,
Quia ſe jampridem feriatam geſtitem,
Quae miſera geſtit fractum facere ex hoſtibus.

Antipatri Sidonii.

Ἐκ ποτέ τις Φρικτοῖο θεῆς σεσοβημένος οἴστρῳ,
'Ρομβητοὺς δονέων λυσσομανεῖς πλοκάμους,
Θηλυχίτων, ἀσκητὸς εὐσπείροισι κορύμβοις,
Ἀβρῷ τε στρεπτῶν ἅμματι κεκρυφάλων,
Ἴδρις ἀνὴρ κοιλῶπιν ὀρειάδα δύσατο πέτρην.

Antholog. Planud. VI. Tit. XI. ep. 1. Anal. T. II. p. 13. Vers. 2. pro ῥομβητοὺς eſt, qui legere malit ῥομβώδης, quod vereor, ne ſit ridiculum. Πλόκαμοι ῥομβητοὶ ſunt crines, ſumma vi jactati, rotati. Εὐστροφάλιγγα κόμαν vocat Antipater v. 18. Catull. Atys v. 23.

Ubi capita *Maenades* vi jaciunt *hederigerae.*

Juvenal. Satyr. VI. 313.

Nota Bonae ſecreta Deae, quum tibia lumbos
Incitat, et cornu pariter, vinoque feruntur
Attonitae, crinemque rotant, *ululantque Priapi*
Maenades.

'Ρόμβος etiam univerſe de motu et rotatione dicitur, ut apud Pindar. Olymp. XIII. 133. ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων ἱέντα ῥόμβον. Quod vitioſe exaratum in antiquioribus Heſychii Edd. legitur: Αἰθέρος τύμβος. οὐρανός· mutatum volebat Toup. Emend. in Heſych. T. IV. p. 341. in αἰθέρος

ὄμος. Male! Pertinet glossa ad Euripidis fragmentum, servatum a Clem. Alexandr. Strom. V. p. 717.

Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
Ῥύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ',
Ὃν περὶ μὲν φῶς, περὶ δ' ὀρφναία
Νὺξ αἰολόχρως, ἄκριτός τ' ἄστρων
Ὄχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.

Valckenar. Diatrib. p. 39. Huc referri potest locus Aristophanis in Nub. v. 379. οὐχ ὁ Ζεύς; — Ἥκιστ', ἀλλ' αἰθέριος δῖνος. Gyrum illum aërium fortasse etiam spectabat Euripides in fragmento, quod commemorat Probus ad Virgil. Ecl. VI. 31.

Namque canebat, uti magnum per inane coacta
Semina terrarumque animaeque marisque fuissent.

Ubi Probus: accipere debemus *Aera*, quem Euripides in Cadmo χάος adpellavit, sic: Οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς καινῶς φοιτῶν ἕδος δαιμόνιον, τὸ δ' ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς, οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος. Qui locus aliter a Scaligero Conj. in Varron. p. 81. aliter a Valckenario tentatus est in Diatr. p. 12. Doctissimus Joannes Luzac Exercit. Acad. p. 98. corrigit, δίναισι φοιτῶν. Idem „spatium illud, quod medium est inter coelum et terram, ab Euripide unquam dictum fuisse χάος, ne centum quidem Varronibus, nedum Probis aut Fulgen-

tiis, aliisve ejus gregis hominibus credens, *ridiculum* illud *Tartareumque Chaos*, una aſpera alterius loco poſita, in *lumen* i. e. in *aethera* convertit" ratus, pro χάος reponendum eſſe φάος. Equidem vulgatam lectionem haud facile damnaverim. Ariſtophanes, perpetuus Tragicorum philoſophorumque irriſor, in Avibus v. 191.

Ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ
Διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους
Τῶν μηρίων τὴν κνίσσαν οὐ διαφρήσετε.

Schol. χάους. ἀντὶ τοῦ ἀέρος. Suidas in v. χάος, καὶ ὁ ἀὴρ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισι. — καὶ Ἴβυκος ποτᾶται δ' ἐν ἀλλοτρίῳ χάει. Etymologium MS. in Bibliotheca Regia Acad. Georgiae Aug. in v. Χάος, παρὰ τὸ χεῖσθαι, ὁ κενὸς τόπος μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. Χάος παρὰ τὸ χῶ χαίω, ὡς δαίω τὸ καίω, (l. ὡς παρὰ δαίω τὸ καίω) δάος ἡ λάμπας. Δηλοῖ δὲ τὸ χάος τὸ μέγα καὶ ἀπέραντον χώρημα. *magnum inane.* Sed de ῥόμβῳ ſcribere inſtitueram, cujus frequens mentio fit in ſacris matris Deorum, Cybeles. Athenaeus Lib. XIV. p. 636. laudat Diogenis Tragici fragmentum:

Καί τοι κλύωμεν Ἀσιάδος μιτρηφόρους
Κυβέλας γυναῖκας παῖδας ὀλβίων Φρυγῶν,
Τυμπάνοισι καὶ βόμβοισι καὶ χαλκοκτύπων
Βόμβοις βρεμούσας ἀντίχερσι κυμβάλων,
Σοφὴν θεῶν ὑμνῳδὸν ἰατρόν θ' ἅμα.

Locus non integer est. Casaubonus versum 4. ita legit:

Βρόμοις βρεμούσας ἀντίχειρα κυμβάλων.

Jo. Piersonus Verisimil. Lib. II. p. 204. corrigit:

Τυμπάνοισι, καὶ ῥόμβοισι, καὶ χαλκοκτύποις
Βόμβοις βρεμούσας ἀντίχερσι κυμβάλοις.

Sed vera lectio, nisi omnia me fallunt, haec est:

Τυμπάνοισιν καὶ βόμβοισι καὶ χαλκοκτύποις
Ῥόμβοις βρεμούσας ἀντίχερσι κυμβάλων.

Nihil frequentius est isto loquendi usu, quo verba *sonum* ac *strepitum* exprimentia, in Cybeles praesertim sacris, poni solent pro instrumentis ipsis. Philodemus ep. XXXI. Anal. T. II. p. 91.

Ἐνθάδε τῆς Τρυφέρας μαλακὸν ῥέθος, ἐνθάδε κεῖται
Τρυγόνιον, σαβακῶν ἄνθεμα σαλμακίδων·
Ἧι καλύβῃ καὶ δοῦπος ἀνέπρεπεν.

Ubi male Toupius Emend. in Suid. p. 406. ed. Lips. substituit κῶμος. Vide Brunck. Lect. T. III. p. 144. Hesychius: Βερεκύντα βρόμον, Φρύγιον αὐλόν. Σοφοκλῆς Ποιμέσιν. Evanthe in epigrammate Phalaeci Anal. T. I. p. 421. Baccho dedicat:

Στρεπτὸν Βασσαρικοῦ ῥόμβον θιάσοιο μύωπα,
Καὶ σκύλος ἀμφιδόρου στικτὸν ἀχαιΐνεω,
Καὶ Κορυβαντείων ἰαχήματα χάλκεα ῥόπτρων,

Καὶ ϑύρσου χλοερὸν κωνοφόρου κάμακα,
Καὶ κούφοιο βαρὺν τυπάνου βρόμον.

Varro apud Nonium in v. tonimus et tibinos:

Sonitus matris deûm tonimus
Tibinos tibi nunc ſemiviri.

Vide Voſſium ad Catull. p. 227. Burmann. ad Anthol. Latin. T. I. p. 50. Βόμβοι igitur in fragmento Diogenis Tragici accipiendi ſunt de cornu, ſive tibia Phrygia. Cymbalis, quorum erat tinnitus tenuis, hoc verbum minus conveniret. De his apte ad rem Ovid. Faſt. IV. v. 183. *Aeraque tinnitus aere repulſa dabunt.* Ῥόμβοι κυμβάλων ſunt *cymbala circum concava* Lucretii Lib. II. v. 618.

Tympana tenta tonant palmis, et cymbala circum
Concava, *rauciſonoque minantur cornua cantu,*
Et Phrygio ſtimulat numero cava tibia mentes.

Aes teres vocat Catull. Epithal. P. et Th. v. 262. qui locus huic ſimillimus eſt:

Plangebant alii proceris tympana palmis
Aut tereti tenues tinnitus aere *ciebant.*
Multis rauciſonos efflabant cornua bombos
Barbaraque horribili ſtridebat tibia cantu.

Denique ut omnis dubitatio tollatur de ῥόμβοις κυμβάλων, Diogeni redditis, teſtimonium dicat Pindarus Fragment. p. 51. edi Schneid.

Σοὶ μὲν κατάρχει, μᾶτερ, πάρα
Μεγάλοι ῥόμβοι κυμβάλων

'Εν δὲ κατχλάδων κρόταλα
Αἰθομένα δὲ δαῒς ὑπὸ ξανθῇσι πεύκαις.

In quo loco corrigendo nemo accuratius versatus esse videtur Is. Casaubono. Reiskius in Notis ad Anthol. Cephal. p. 37. malit: Σοὶ μὲν καταχεῖ, μᾶτερ, πάρα. Cui adstipulatus Hermannus, vir eruditissimus, in Comment. de metris Pindari emendat:

Σοὶ μὲν καταχεῖ,
Μᾶτερ, πάρα μεγάλοι ῥόμβοι
Κυμβάλων, ἐν δὲ κεχλάδοντα κρόταλα
Αἰθομένα δὲ δαῒς ὑπὸ ξανθαῖσι πεύκαις.

Audacior Reiskio, caeterisque viris doctis in emendando hoc Lyrici fragmento Jacobsius V. Cl. Animadv. in Epigram. Vol. I. P. II. p. 248. legit:

Σοὶ μὲν πατάγημα, μᾶτερ, πάρα
Μεγαλοβόμβων κυμβάλων
'Εν δὲ καὶ χαλκόδετα κρόταλα
Αἰθομένα τε δαῒς ἀπὸ ξανθᾶς πεύκας.

De reliquis, ut de metro, nihil definio. Sed quin pro κατάρχει recte καταρχαὶ, *initia*, reposuerit Casaubonus, dubium videri vix poterit comparanti locum Catulli de Aty v. 6.

Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro,
Et jam recente terrae sola sanguine maculans,
Niveis citata cepit manibus leve tympanum
Tympanum, tubam, Cybelle, tua, mater, initia.

Quem ultimum versum nemo facile cum doctissimo Doeringio interpolatum dixerit, quum probabile sit, Catullum ob oculos habuisse Pindari locum.

102. Ipsi Cybeles sacerdotes, aut famuli, multis variisque nominibus a poetis designantur. In his nollibi occurret ἴδρις ἀνὴρ, *vir solers* (ap. Homer. Odyss. Z, 233.) quae carminis macula levissima, per omnes Anthologiae graecae editiones propagata, in errorem etiam induxit acutissimum Brunckium. Corrigendum est, ἶθρις ἀνήρ. Haec nostra emendatio dudum corroborata est consensu virorum doctissimorum, Jacobsii et Schneideri. In Lexicis vulgo desideratur ἶθρις, quem, praeter Hesychium, agnoscit Suidas in v. Ἄῤῥεν. — Καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἡμιγύναιξ, καὶ διγενὴς, καὶ θηλυδρίας, καὶ ἑρμαφρόδιτος, καὶ ἶθρις, οὗ μέτοχος τεθέρισται. καὶ ἀῤῥενωπὸς, ὁ ἀνδρόγυνος, καὶ ὁ ἀνδρεῖος. ὁ στεῤῥός. λέγουσι δ' οὕτω κ. τ. λ. Adde nomen minus notum, Κύβηβος, e Photii Lexico, apud Ruhnkenium ad Timaeum p. 11. Eundem hominem ἡμιγύναικα θεῆς λάτριν vocat Simonides ep. CXII. Anal. T. I. p. 147. Catullus At. v. 27.

Simul haec comitibus Atys *cecinit* notha mulier.

Vers. 69. ego *vir sterilis* ero? Grotius verba ἴδρις ἀνὴρ non expressit:

Turrigerae quidam Dominae correptus ab oeſtro
Colla rotans ſuſas per ſuriata comas,
Femineo cultu, cujus velamina circum
Serpentes hederae, vittaque mollis erat.
Forte cavo duri montis ſucceſſerat antro.

Caput V.

Epigrammata diversorum auctorum. 'Ἀλιφθόρος *idem est, atque* κυματοφθόρος *apud Euripidem. Fragmentum Sophoclis, ex Etymologico Ms. descriptum. Duo Antiphili epigrammata perquam obscura explanantur.* Λείην ἡσυχίην, *quo sensu dixerit Archias. I. Dioclis Carystii duo epigrammata.* 'Αΐδης *et* ᾄδης *de sepulcro. Propertii locus comparatus cum epigrammate Glauci. Domus exilis Plutonia apud Horatium sepulcrum significat. —* Εὖχος *res vota, donarium Diis dedicatum. Dii, quibus vota faciunt homines,* εὐκταῖοι *dicuntur. Epigramma Dioclis redintegratur ope Suidae. — Zosimi Thasii carmen compositum cum loco difficillimo Sophoclis.* Φονία νεφέλα, *pestis textilis, h. e. tunica Herculi induta a Dejanira. — Ausonius quomodo verterit epigramma Incerti! Actor lapidis dicitur is, qui projicit lapidem. Niciae carmen, ab H. Grotio latine conversum.*

Leonidae Tarentini.

Αἰεὶ ληϊσταὶ καὶ ἁλιφθόροι, οὐδὲ δίκαιοι
Κρῆτες· τίς Κρητῶν οἶδε δικαιοσύνην;
Ὡς καὶ ἐμὲ πλώοντα σὺν οὐκ εὐπίονι φόρτῳ
Κρηταίης ὦσαν Τιμόλυτον καθ' ἁλὸς,
Δείλαιον. κἠγὼ μὲν ἁλιζώοις λαρίδεσσι
Κέκλαυμαι, τύμβῳ δ' οὐχ ὑπὸ Τιμόλυτος.

Anal. T. I. p. 242. 'Αλιφθόροι sunt piratae, praedones marini, κυματοφθόροι, de qua

voce postea videbimus. Ἀλιφθορίη legitur in epigrammate I. Theonis Anal. T. II. p. 405. Ἄγριον οὐδ' ὅτε πόντος ἐπὶ χλόνον ἤλασε φωτὶ, Καὶ πικρὴ ναυτέων ἔπλεθ' ἁλιφθορίη. Verbum ἀλιφθερῶσαι Hesychius interpretatur, ἀφανίσαι, ἀπολέσαι, respiciens fortasse ad locum Sophronis, Etym. M. in v. Ὑγιής. — ὃν τρόπον κἀκεῖ ἐσολοίκισε (Σώφρων,) τατώμενα τοῦ κιτῶνος, ἀντὶ τοῦ, ἐνέχυρα θεὶς. — ὁ τόκος νιν ἀλφθερώκει. Hic Sylburgius p. 46. „ἀλφθερώκει, ait, quid velit, nescio: nec ἠλευθερώκει multo fortasse melius huc quadrat.“ Lege cum Koenio ad Gregorium de Dial. p. 158. ἀλιφθερώκει, *pessumdederat*, quod probat etiam Valckenarius Adnot. in Adoniaz. Theocriti p. 201. Idem autem ἀλιφθόρος atque κυματοφθόρος, qua rara voce usus est Euripides in Polyïdo apud Valckenarium Diatr. p. 201.

Ἔα, ἔα.

Ὁρῶ γ' ἐν ἀκταῖς νομάδα, κυματοφθόρον
Ἁλιαίετον· τὸν παῖδα χερσεύει μόρος.
Εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο
Ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἂν
Τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασιν τεθνηκέναι.
Νῦν δ', ἐκλιπὼν ἤθη τε καὶ νόμον βίου,
Δεῦρ' ἔπτατ'. οὔκουν ἔσθ' ὁ παῖς ἐν οἴδμασιν.

Protulit elegans hoc fragmentum Valckenarius ex Scholiis ineditis in Hermogenem. Ibi-

dem p. 200. dedit locum, ex Etymologico Regio Paris. a Ruhnkenio descriptum, qui non sine insigni lectionis varietate legitur in Etymologico MS. Bibliothecae Gottingensis, caeteroquin satis conveniente cum Excerptis Ruhnkenianis: Πολΰιδος, οὕτω καὶ Ἀπολλώνιος· καὶ ἔστι, φασὶ, πολυΐδμων μάντις ὤν· οὕτω καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφεται παρὰ Ἀριστοφάνει· μαρτυρεῖ δὲ καὶ Φιλόξενος, καὶ Σοφοκλῆς, δῶ μάντεσι συνεστίων, ὃ ῥᾶ πρόχειρον· καὶ Πολυΐδου τοῦ μάντεως· καὶ πάλιν οὐκ ἔστιν εἰ μὴ Πολυΐδην τῷ τυράννῳ. Quid in his lateat, alii viderint. Ad rem meam nunc pertinet lectio κυματοφθόρον, cui substituebat Ruhnkenius κυματότροφον, consentiente Valckenario, qui, hoc, inquit, legitimum atque Euripidi restituendum censeo; „*mari nutritum Haliaeëton* sic dixerit Poeta; ut *a feris nutritum* θηρότροφον Cithaerona montem χιονότροφον dixit *nivibus nutritum*. Praeter alia sic ὀρεσίτροφος et οἰκότροφος adhibentur.“ Difficile est, in ejusmodi re a talium virorum judicio discedere. Enimvero quidni Euripides aquilam marinam dicere potuerit κυματοφθόρον, tanquam piratam, qui cum pernicie aliorum victum sibi e mari comparet? Verissima haec mihi lectio videtur, quam plane confirmant Leonidae ἁλιφθόροι. — Obscure dictum v. 3.

τὸν παῖδα χερσεύει μόρος, i. e. puerum *in ſicco* mors deſtituit, ut loquitur Livius I. 4. *Tenet fama, quum fluitantem alveum, quo expoſiti erant pueri, tenuis in ſicco aqua deſtituiſſet, lupam ſitientem — ad puerilem vagitum curſum flexiſſe.* Ovid. Faſt. III. 51.

Amne jubet mergi geminos. ſcelus unda refugit.
In ſicca *pueri deſtituuntur* humo.

Inſolita loquendi forma, τὸν παῖδα χερσεύει μόρος, non dedecebat Euripidem, in auguris praeſertim oratione, cui haec accommodaſſe videtur. Magis adhuc obſcure tale augurium expoſuit auctor epigrammatis, quod, ad fidem Apographi Buheriani, cum omnibus vitiis edidit Brunckius in Lect. p. 173. Ejus ſenſum aliqua ſaltem ex parte faciliorem reddere conabor. Eſt autem Antiphili epigramma:

Κυκλάδων δύστηνον ἐρώδιον ἔχθρα κολάζει
  Τεῦ χάριν ὁ προδότης ὄρνις ἀεὶ λέγεται.
Φοῖβος ἐρεῖτ' ἐνάγειτον ὅτ' εἰς ἄλλα κῶλον ἔλαφρον
  Τήσας ψαμμείτην δόρπον ἐθημολόγει
Δυσμενέες τοτ' ἔβησαν ἐπὶ πτόλιν ἀντιπέρηθεν
  Ὀψὲ διδασκόμενοι πυξοβατεῖν πέλαγος.
Βάλλετε δὴ κακὸν ὄρνιν ἐπεὶ βαρὺν ἤρατο μισθὸν
  Ἐκδημιων κόλλους καὶ βρύων ὁ προδότης.

Poſt Jenſium Reiskius etiam edidit hoc carmen Anthol. Cephal. p. 142. conjecturis ſuis

interpolatum, de quo omnino ita ſcribit in Notis p. 226. „Carmen 719. eſſet lepidum carmen, ſi eſſet integrum. Sed verſu tertio eſt lacuna poſt ἐρεῖ, nullo modo, absque bonis libris explenda, praeſertim quum nullibi fabellae, quae hic exponitur, veſtigium occurrat." Obſcuros verſus obſcuriores etiam reddidit Reiskius verſione et emendationibus, a vero plane aberrantibus. Primum in errorem cum aliis inductus eſt voce Κολχάδων, quae varie in Apographis ſcribitur, aliis κυκλάδων, aliis κολχάδων, aliis denique κοχλάδων exhibentibus. In hoc verbo Brunckius Lect. p. 173. latere putabat gentile nomen urbis cujusdam ab hoſtibus captae, quibus vadum in ſtagno indicaſſent ardeae media in illuvie ſtantes. Reiskius hinc fecit:

Κολχὸς τὸν δύστηνον ἐρωδιὸν ἔχθρα κολάζει.

Τοῦ χάριν ὁ προδότης ὄρνις ἀεὶ λέγεται;

Vir Colchus infelicem in erodium ad inimici inſtar ſaevit. quare tandem proditor avis ſemper dicitur? Sed propius a vero abeſt lectio κοχλάδων, quae mutanda eſt in κοχλίδων, ſive, quod in Apographo Voſſiano legitur,

Κοχλιδίων δύστηνον ἐρωδιὸν ἔχθρα κολάζει.

Quae ſit iſta κοχλιδίων ἔχθρα, diſcimus ex Aeliano N. Anim. L. X. c. 5. Οἱ κοχλίαι ἴσασιν εἶναί σφίσιν πολεμίους τοὺς πέρδικας καὶ τοὺς ἐρω-

δίους, καὶ αὐτοὺς ἀποδιδράσκουσιν. οὐδ' ἂν ἴδοις, ἔνθα οὗτοι νέμονται, καὶ κοχλίας διέρποντας. Deinde lacunam illam v. 3. feliciter explevit Ruhnkenius Ep. Crit. I. p. 121. legens:

Φοῖβος ἐρεῖ· τεναγῖτιν, ὅτ' εἰς ἄλα κῶλον ἐλαφρὸν
Στήσας, ψαμμίτην δόρπον ἐθημολόγει.

Vs. 6. πεζοβατεῖν recte edidit Reiske, *pedibus transire mare.* Idem v. 8. correxit:

Ἐκδηιῶν Κόλχους καὶ Βρίον ὁ προδότης,

et vertit: „*ferite igitur malam avim, quae gravem rependit incolatus mercedem*, vastandis Colchis et Brio, avim proditorem." Nunquam fortasse magis a scopo aberravit Reiskius, quam in tractando hoc loco. Vera haud dubie est lectio Apographi Buheriani, ἐκ δηΐων, *ab hostibus*, et Vossiani, quod suppeditat κόχλους, καὶ βρύον, adeoque legendum:

Βάλλετε δὴ κακὸν ὄρνιν, ἐπεὶ βαρὺν ἤρατο μισθὸν
Ἐκ δηΐων, κόχλους καὶ βρύον, ὁ προδότης.

Ardea, tanquam mercedem proditionis, ab hostibus acceperat cochleas et algam. Ita aliqua saltem lux accenditur carmini perplexo et misere lacerato. Agit auctor de urbe quadam, mari adjacente, quam hostes, recedente aestu, vi adorti erant, posteaquam ardeae, conchulas quaerentes, ipsis indicassent, undam nunc esse vadosam, et transitum sinus meabi-

lem. Hunc ſenſum eſſe epigrammatis, viderat etiam Brunckius. Similis extat narratio apud Suidam, decerpta e Polybio in v. Τενάγη. διάβροχοι, κάθυγροι τόποι. πηλώδη πελάγη. ἢ ἰλὺς ἐπιπολάζοντος ὕδατος οὐ πολλοῦ, καὶ βοτάνης ἐπιφαινομένης τῷ ὕδατι. Πολύβιος. Κατὰ τὴν εἰς θάλατταν ἐκβολὴν τοῦ Βουκάρα ποταμοῦ, συνθεωρήσας κατά τινας ἀνέμων στάσεις ἀποθινούμενον τὸ στόμα καὶ τεναγώδη γινομένην τὴν παρὰ τὸ στόμα πάροδον, τηρήσας τὸ προειρημένον σύμπτωμα, διεβίβασε τὴν στρατιάν. τὰ δὲ δὴ πλείω τῶν πλοίων μετέωρα διὰ τὰ τενάγη ἀπεσάλευε.

Alterum etiam Antiphili epigramma, quod, quoniam de eo reſtituendo deſperabat Brunckius, ſervata Apographi Buheriani ſcriptura, in Lectiones rejecit p. 172. ita, uti legendum videtur, nunc adſcribam:

Κὴν πρύμνῃ λαχέτω με ποτὲ στιβὰς, αἵ θ' ὑπὲρ αὐτῆς
 Ἠχεῦσαι ψακάδων τύμματι διφθερίδες,
Καὶ πῦρ ἐκ μυλάκων βεβιημένον, ἥ τ' ἐπὶ τούτῳ
 Χύτρη, καὶ κενεὸς πομφολύγων θόρυβος,
Καί κε ῥυπῶντ' εἴδοιμι διήκονον, ἠδὲ τράπεζα
 Ἔστω μοι πρύτη νηὸς ὕπερθε σανίς.
Δὸς, λάβε, καὶ ψιθύρισμα τὸ ναυτικόν. Εἶχε τύχη τις
 Πρώην τοιαύτη τὸν φιλόκοινον ἐμέ.

In his nemo offendet. V. 2. pro τύμματα Reiskius recepit τύμματι. Lectio ῥυπῶντ' v. 5. in variis Apographis notatur. Vulgo, καὶ κεῤ'

ὕπτοντα, et mox ἤδη τράπεζαν, unde Brunckius restituit, ἠδὲ τράπεζα. Idem versu sequente tentat, ἔστω μοι πηκτή. Propert. II. El. XXVI. 29.

Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
Hanc sequar, et fidos una aget aura duos.
Unum litus erit sopitis, unaque tecto
Arbor, et ex una saepe bibemus aqua.
Et tabula una *duos poterit componere* amantes,
Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.

Credibile est, Planudem magnam horum carminum partem omisisse propterea, quod de corrigendis, quibus inquinata essent, mendis desperaret. In reliquis quam temere saepenumero versatus sit, inter omnes constat. Quae quidem temeritas quum passim a Criticis nostris sit exagitata, juvat hoc loco proponere exemplum, quo raram judicii ἀκρίβειαν prodidisse nobis videtur.

Archiae.

Οὐδὲ νέκυς, ναυηγὸς ἐπὶ χθόνα Θῆρις ἐλασθεὶς
Κύμασιν, ἀγρύπνων λήσομαι ἠϊόνων.
Ἦ γὰρ ἁλιῤῥήκτοις ὑπὸ δειράσιν, ἀγχόθι πόντου
Δυσμενέος, ξείνων χερσὶν ἔκυρσα τάφου.

Αἰεὶ δὲ βρομέοντα, καὶ ἐν νεκύεσσι, θαλάσσης
'Ο τλήμων αἴω δοῦπον ἀπεχθόμενον.
Μόχθων δ' οὐδ' Ἀΐδης με κατεύνασεν, ἡνίκα μοῦνος
Οὐδὲ θανὼν λείῃ κέκλιμαι ἡσυχίῃ.

Anal. T. II. p. 101. Multa in hoc epigrammate novavit Planudes III. Tit. XXII. ep. 72. manum tamen abſtinens a verſu 8. ubi Codicis lectionem λείῃ recepit, ſpreto, quod ſupra notatum eſt, τελέῃ. Hoc praefert Brunckius Lect. p. 143. „λείῃ ſic etiam in Vat. codice ſcriptum: at ſupra correctum τελέῃ, quod melius mihi videtur, immo unice verum. Quid enim eſt λείῃ ἡσυχίῃ?“ Philippus ep. LXXXII. 3. Anal. T. II. p. 235. mortuum, cujus oſſa, in litore ſepulta, mare turbaverat, ναυηγὸν ἐν Ἀΐδῃ dixit:

Κἠν Ἀΐδῃ ναυηγὸς ἐγὼ μόνος, οὐδ' ἐπὶ χέρσου
Εἰρήνην ἕξω Φρικαλέης σπιλάδος.

Eodem jure Archias quietem, a fluctibus turbatam, dicere potuit ἡσυχίην οὐ λείην, metaphora ſumta a mari pacato, quod λεῖον poetae vocant. Haec eſt veriſſima, et epigrammati, de quo agimus, inprimis accommodata lectio. Ποταμοὺς λείους e Pindaro commemorat Plutarchus de dicto Λάθε βιώσας p. 1130. καὶ τοῖσιν ἀκάρπων μὲν ἀνθηρῶν καὶ σκυθίων δένδρων ἄνθεσι τεθηλὸς ἀναπέπταται πεδίον, καὶ ποταμοί τι-

νες ἄκλαυστοι καὶ λεῖοι διαῤῥέουσιν. Aesch. Dial. III. 17. Ἔνθα ἄπονα πάντα καὶ ἀστένακτα καὶ ἀγήρατα. γαληνὸς δέ τις καὶ κακῶν ἄγονος βίος, ἀσαλεύτῳ ἡσυχίῃ εὐδιαζόμενος. Sensus est: *ne mortuus quidem in sepulcro repositus sum quieto.* Ἡσυχίη enim, ut *quies* Latinorum, de ipso quietis loco, seu cubili hic dicitur. Lucretius I. 405.

Namque canes ut montivagae persaepe ferai
Naribus inveniunt intectas fronde quietes,
Cum semel institerunt vestigia certa viai.

Erat igitur Theris iste ναυηγὸς ἐν Ἀΐδῃ, de cujus dictionis vi accuratius exponendi ansam praebet epigramma.

Julii Dioclis Carystii.

Μή με κόνι κρύψητε· τί γὰρ πάλι; μηδ' ἐπὶ ταύτης
Ἠιόνος οὐ γνωτὴν γαῖαν ἐμοὶ τίθετε.
Μαίνεται εἴς με θάλασσα, καὶ ἐν χέρσοισί με δειλὸν
Εὑρίσκει ῥαχίαις, οἶδέ με κεἰν Ἀΐδῃ.
Χέρσῳ δ' ἐπεκβαίνει ἐμεῦ χάριν ὕδατι θυμὸς
Πάρκειμαι σταθερῇ μιμνέμεν ὡς ἄταφος.

Reiske Anthol. Ceph. p. 88. Anal. T. II. p. 185. Codicis lectio v. 2. haec est: ηόνος

οὐκ ἄνοτάν five ἀνατὴν γαῖαν ἐμοὶ τίσετε. Brunckius e conjectura edidit, οὐ γνωτὴν, quod huic loco non fatis convenire apparet, quamvis notio ifta fit pervulgata. Virgil. Aen. V. 870.

O nimium coelo et pelago confiſe ſereno,
Nudus in ignota, *Palinure,* jacebis arena.

Sed videamus primum de difticho fecundo, quod rectius, mea quidem fententia, in codice, quam in Analectis fcribitur, modo εὑρίσκει mutes in εὑρίσκειν.

Μαίνεται εἴς με θάλασσα, καὶ ἐν χέρσοισί με δειλὸν
Εὑρίσκειν ῥαχίαις οἶδε, καὶ εἰν Ἀΐδῃ.

Callimachus apud Scholiaften Sophoclis Oed. Colon. 249.

Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων.

Lucillius ep. CXIX. Anal. T. II. p. 342. de vento:

Ἢ δρύας, ἢ πλατάνους οἶδε χαμαὶ κατάγειν.

Ita Latini paffim. Propertius II. El. XV. 30.

Verus amor nullum novit habere *modum.*

Jam altera fententia, ἐν χέρσοισι ῥαχίαις, refpondet verbis, μή με κόνι κρύψητε, altera, ἐν Ἀΐδῃ, referenda eft ad verfum 2. οὐ γνωτὴν γαῖαν ἐμοὶ τίθετε. Quod dubium videri non poterit, reputanti, vocem Ἀΐδης h. l. rariore ufu pofitam effe pro *tumulo.* Hinc explicatio, fortaffe etiam medela carminis, mifere a librariis

corrupti, pendet. De qua re non cogitavit Reiskius, vertens, *saevit in me mare, et vel in ipsis desertis litoribus invenire me Orci civem novit.*

Notiones sepulcri et regni Plutonii jam antiquiori aetate a Lyricis, deinde etiam a Tragicis communicatas inter se et permutatas esse reperimus. Pindarus Nem. X. 125. de cippo:

> Ἔνθεν ἁρπάξαντες ἄγαλ-
> μ' Ἀΐδα, ξεστὸν πέτρον
> Ἔμβαλον στέρνῳ Πολυδεύ-
> κεος.

Vide Heynium ad Pyth. V. 130. Addit. p. 79. Mare ab Aeschylo vocatur ᾅδης πόντιος Agam. 660.

> Ἔπειτα δ' ᾅδην πόντιον πεφευγότες.

Quod *sepulcrum maris* vertit Propertius IV. El. I. 88.

> *Dicam, Troja cades, et Troïa Roma resurges;*
> *Et* maris *et terrae* longa sepulcra *canam.*

Sed Burmannus, dictionem vere graecam, *maris sepulcra*, delens, manifestum illud librariorum commentum, *Et maris et terrae longa pericla*, dignum habuit, quod textui inveheret. Profecto parum perspectum Aurelii ingenium is habeat, qui, utra lectio a tali poeta profecta sit, aliquantulum dubitare possit.

Neque epigrammatum ſcriptoribus hoc genus dicendi inuſitatum eſt. Glaucus Anal. T. II. p. 548. ep. VI.

Οὐ κόνις, οὐδ' ὀλίγον πέτρας βάρος, ἀλλ' Ἐρασίππου
Ἣν ἐσορᾷς αὕτη πᾶσα θάλασσα τάφος.
Ὤλετο γὰρ σὺν νηΐ, τὰ δ' ὀστέα πού ποτ' ἐκείνου
Πύθεται, αἰθυίαις γνωστὰ μόναις ἐνέπειν.

Ex uno eodemque fonte hauſiſſe videtur Propertius, cum Glauco ad verbum fere conſentiens, III. El. VII. 9.

Et mater non juſta piae dare debita terrae,
Nec pote cognatos inter humare rogos.
Sed tua nunc volucres *adſtant ſuper* oſſa marinae.
Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.

Hic iterum Burmannus p. 539. monet, Gulielmum Vlamingium adſcripſiſſe, aves marinas, ſuper oſſa Paeti adſtantes, eſſe haliaeetos. Quod etſi ad carminis intelligentiam nihil intereſt, tamen vel haec animadverſio argumento ſit, rem non inutilem eſſe, graecos poetas cum latinis diligenter contendere. Glaucus commemorat mergos, ſive fulicas. Alibi commemorantur λάροι, καύηκες, ἀλκυόνες. Vide Dorvill. ad Chariton. p. 251. Aquila marina in fragmento Euripidis, de quo ſupra diximus. Caeterum in Anthologia graeca Ἀΐδης ſaepe de ſepulcro adhibetur. Philippus ep. XII. Anal. II. p. 215. pontum vocat, ut Aeſchylus, Ἀΐδαν

Ἱστὸς δὲ πᾶς ὤλισθεν εἰς ἅλα πτύσας
Φορτὶς δ' ἐσύρετ' εἰς Ἀΐδαν.

Auctor incertus ep. 735. Anal. T. III. p. 311.

Τὸν πινυτὸν κατὰ πάντα καὶ ἔξοχον ἐν πολιήταις
Ἀνέρα, γηραλέου τέρματ' ἔχοντα βίου,
Ἀΐδεω μυχίοιο μέλας ὑπεδέξατο κόλπος.

Quod defendit Toupius Emend. Vol. III. p. 123. contra lectionem Ἀΐδεω νυχίοιο, quam alii fubftituerunt. Epigr. DCCVIII. Anal. T. III. p. 304. Ὅς σφισι τῶσδε τάφους ἐπεχώσατο, τείχισε δ' ἅδαν, h. e. *muro fepulcrum cinxit*. Hefychius in v. Ἀΐδας, τύμβος, τάφος. Idem. Ἀϊδώνια. θανάσιμα, quaecunque ad mortem ac fepulcra fpectant, *Plutonia*. Horat. I. Od. IV. 16.

Jam te premet nox, *fabulaeque* Manes
Et domus exilis Plutonia: *quo fimul* mearis —

Hunc locum primus, quod fciam, Graevius Lect. Hefiod. c. IV. intelligi voluit de fepulcro. Quod ferri poffe negat Mitfcherlichius, doctiffimus hujus carminis interpres, propter appofita, *Manes, domus Plutonia, meare*. Sed Manes primum huic fententiae minime obftant, ut quos apud tumulos, vel in fepulcris verfari ubique fabulantur poetae. Tibull. I. El. II. 45.

Haec cantu finditque folum, Manesque fepulcris
Elicit, *et tepido devocat offa rogo.*

Propert. II. El. VIII. 19.

Exagitet nostros Manes, sectetur et umbras
Insultetque rogis, calcet et ossa mea.

Idem II. El. XIII. 32.

Accipiat Manes *parvula testa meos.*

Neque vero *meare* in sepulcrum, quicquam habet, quod Graevianam interpretationem impedire possit, quamvis de regno Plutonis proprie sic loqui soleant poetae. Memorabilis extat lectionis varietas apud Homer. Il. Ψ. 244.

— εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼν ἄϊδι κεύθωμαι.

Fuerunt, qui ibi legerent, ἄϊδι κλεύθωμαι, quod exponit Scholiastes, εἰς ᾅδου τὴν κέλευσιν, ὅ ἐστι τὴν ὁδὸν ποιήσομαι. Cf. Scholia Veneta. Sed Pindarus de sepulcro ita, Nem. VII. 27.

Ἀφνεὸς πενιχρός τε θανάτου
Παρὰ σᾶμα νέονται.

Neque aliter Callimachus H. in Dian. 131.

— — — οὐδ' ἐπὶ σῆμα
Ἔρχονται, πλὴν εὖτε πολυχρόνιόν τι φέρωσιν.

Quem locum expressit Propertius II. El. XIII. 39.

Tu quoque, si quando venies ad fata, *memento*
Hoc iter. *ad lapides* cana veni *memores.*

Pentametrum male ita interpolavit Burmannus p. 300.

Molliter *ad lapides*, cara, redire *meos.*

Lapides memores ſunt *μνήματα*; *σήματα*, monumenta. *Venire* ad lapides memores i. q. venire ad fata, ἔρχεσθαι ἐπὶ σῆμα, mori: *cana*, πολυχρόνιος. Sophocles Trachin. 884.

Βέβηκε Δηϊάνειρα τὴν πανυστάτην
Ὁδῶν ἁπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός.
Οὐ δή ποθ' ὡς θανοῦσα;
Πάντ' ἀκήκοας.

Jam *domum exilem* aptius dicere potuit Horatius ſepulcrum, quam regnum Plutonis, in quo umbrae exiles verſantur. Vide Sophocl. Antig. 891. Electr. 1165. Νυκτὸς δόμον vocat Anyte in ep. XX. Anal. T. I. p. 201. Conf. Agathiae Scholaſtici ep. LI. Anal. T. III. p. 51. Xenoph. Ageſ. c. XI. circa finem: εἰς τὴν ἀΐδιον οἴκησιν κατηγάγετο. *Aeterna domus*, pro ſepulcro, in Inſcriptionibus et epitaphiis latinis paſſim occurrit. Vide Burmannum ad Anthol. Latin. T. II. p. 106. Hedylus ep. VII. Anal. T. I. p. 484.

Τοῦτο Θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἠρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ. Diodorus Sardianus ep. VIII. Anal. T. II. p. 187.

Ἴστω νυκτὸς ἐμῆς, ἥ μ' ἔκρυφεν, οἰκία ταῦτα
Λάϊνα, Κωκύτου τ' ἀμφιγόητον ὕδωρ,
Οὔτι μ' ἀνὴρ, ὁ λέγουσι, κατέκτανεν.

Habemus adeo Cocytum, in vicinia ſepulcri ſtrepentem, mirum ut nemini accidere poſſit,

quare Horatius domum exilem dixerit *Plutoniam*. Sed hujus verbi ufum ac fignificationem jam fatis comprobavimus.

Senfus igitur epigrammatis, unde declinavit oratio, huc redit: *Neque* levi arena *me adfpergite*, *neque* injecta terra *me in hoc litore* humate. *Mare enim in me faevit, meque invenire novit, five* in ficco *jaceam, five* in tumulo. Quare locum hoc modo corrigendum arbitror:

Μή με κόνι κρύψητε· τί γὰρ πάλι; μηδ᾽ ἐπὶ ταύτης
'Ηιόνος ὀγκωτὴν γαῖαν ἐμοὶ τίθετε.

Catull. Epithal. P. et Th. 153. *neque* injecta tumulabor *mortua* terra. Propert. III. El. XVI. 28.

Me tegat arborea devia terra coma.
Aut humet ignotae cumulus vallatus arenae.
Non juvat in media nomen habere via.

Conf. Agathiae Scholaftici ep. LXXXV. Anal. T. III. p. 65. Νῦν δέ σε μὴ κούφη κρύπτοι κόνις, ἀλλὰ βαρεῖα, Μὴ τὸ τεὸν κείνη λείψανον ἐξερύσῃ. Pyrrhi tumulum ὀγκωτὸν τάφον vocat Statyllius Flaccus ep. X. Anal. T. II. p. 264. de quo vide Heynium ad Aeneid. XI. 849. Epigramma incerti auctoris apud Reiskium Anthol. Cephal. 108.

'Οστέα δ᾽ ὀγκωθεὶς οὗτος ἔδεκτο τάφος.

Auctor incertus ep. DCCVIII. Anal. T. III. p. 304. haud diſſimiliter: Ἀμφοτέροις δ' ἐπέθηκε χυτὰν κόνιν Ἱπποδάμεια. Cf. Hom. Il. Z. 464. Sophocles Antig. 255.

Ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ·
Λεπτὴ δ', ἄγος φεύγοντος ὥς, ἐπῆν κόνις.

Schol. οὐ κατὰ βάθος ἦν τεθαμμένος, ἀλλ', ὡς ἔτυχε, ἐπιβεβλημένη ἦν ἡ ἄμμος. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ θάψας νόμου χάριν. οἱ γὰρ νεκρὸν ὁρῶντες ἄταφον, καὶ μὴ ἐπαμησάμενοι κόνιν, ἐναγεῖς εἶναι ἐδόκουν. Ejusmodi tumulum χῶμα vocant, σῆμα etiam. Notum eſt Homeri σῆμα χεύειν. Il. H. 86.

Σῆμα τε οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.

Idem, τύμβον χεύειν, Il. H. v. 336. — Neque tamen conjecturae meae multum tribuo. Erunt fortaſſe, qui praeferendam ducant correctionem Jacobſii, Emend. in Epigramm. p. 36. legentis: οὐ μ ε ν ε τ ὴ ν γαῖαν ἐμοὶ τίθετε, Idem vir doctiſſimus ultimum diſtichon ita emendavit:

Χέρσον ἐπεκβαίνειν εἰ μεῦ χάριν ὕδατι θυμὸς,
Ἀρκεῖ μοι τραφερῇ μιμνέμεν ὡς ἀτάφῳ.

Vulgata σταθερῇ litus etiam deſignari potuit. Ἠιόνες σταθεραὶ dicuntur in ep. 434. Anal. T. III. p. 243. τὸ δ' ἄγριον ἐπλήμμυρε χεῦμα, καὶ ἐκ σταθερῶν ἥρπασεν ἠϊόνων. Sed in locis tam corruptis plerumque in diverſa abeunt Criti-

corum judicia. Multo magis vereor, ne dissentientes habiturus sim viros doctos in corrigendo alio ejusdem auctoris epigrammate, quod nunc describam.

Julii Dioclis Carystii.

Δίκτυά σοι τάδε, Πὰν, ἀνεθήκαμεν ΟΙΚΟΣ ἀδελφῶν
Οἱ τρεῖς, ἐξ ὀρέων, ἠέρος, ἐκ πελάγευς.
— — — — — —
Δικτυβόλει. τούτῳ δ' ἄγκεσι θηροτόκοις.
Τὸν τρίτον ἐν πτηνοῖσιν ἐπίβλεπε. τῆς γὰρ ἁπάντων,
Δαῖμον, ἔχεις ἡμέων δῶρα λινοστασίης.

Anthol. Plan. VI. Tit. XV. ep. 14. Anal. T. II. p. 182. Tres fratres Pani dedicant retia sua. Hi vocantur, οἶκος ἀδελφῶν οἱ τρεῖς. Quid aliis accidat, nescio. Mihi nihil ineptius videtur, hac lectione, in qua Brunckium non haesisse, miror. Sed et causa corruptae lectionis, et medela in promtu est. Usus erat auctor epigrammatis rarissimae significationis verbo, quo in errorem inductos esse librarios apparet. Lege:

Δίκτυά σοι τάδε, Πὰν, ἀνεθήκαμεν ΕΥΧΟΣ ἀδελφῶν
Οἱ τρεῖς, ἐξ ὀρέων, ἠέρος, ἐκ πελάγευς.

Εὖχος h. l. est *res vota ac persoluta*, hoc est, *promissa ac reddita*, ἀνάθημα, donarium, de qua verbi vi Lexica tacent. Ita *ranam* dedicatam Nymphis a viatore εὖχος vocat Plato ep. VIII. Anal. T. I. p. 170.

Τὸν Νυμφῶν θεράποντα, φιλόμβριον, ὑγρὸν ἀοιδὸν,
Τὸν λιβάσιν κούφαις τερπόμενον βάτραχον,
Χαλκῷ μορφώσας τις ὁδοιπόρος, εὖχος ἔθηκεν.

Ita εὔχεσθαι τῷ θεῷ κατά τινος, *deo aliquid vouere*, Graeci dicunt. Plutarch. T. II. p. 294. αἰσθόμενος οὖν ὁ Τέμνης τὴν διάνοιαν αὐτῶν ὥρμησε φεύγων, καὶ διέφευγεν εὐξάμενος τῷ Ἀπόλλωνι καθ᾿ ἑκατόμβης. Eustathius ad Homer. p. 1454. 29. Rom. ὅτι δὲ τὸ χίλια ζῶα ὑποσχέσθαι, κατὰ χιλίων εὔξασθαι, ἐφράζετο, δηλοῦσι χρήσεις παλαιαί. οὕτω δὲ ὡς εἰκὸς καὶ κατὰ ἑκατὸν βοῶν καὶ λοιπῶν. Hinc εὐκταῖον non modo est id, quod precibus expetitur, sed etiam, quod *ex voto soluitur*. Hesychius in v. Εὐκταῖον. τὸ κατ᾿ εὐχὴν ἀποδιδόμενον. Idem. Κατευκτὸν, τὴν ἐπί τινι εὐχῇ ὑπόσχεσιν. Inprimis notandum est hoc, deos ipsos, quibus vota faciunt homines, passim dici εὐκταίους, ut Themis apud Euripidem Med. 168.

Κλύεθ᾿, οἷα λέγει, κἀπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν, Ζῆνά θ᾿, ὃς ὅρκων
Θνατοῖς ταμίας νενόμισται;

Ruhnkenius corrigebat, Θέμιν Ἰχναίαν. Vide

diximus, recentem, et Suidae lectionem judicio suo comprobasse videatur:

Haec fraterna domus *tibi, Pan Tegeaee, sacramus*
Retia de coelo, montibus, atque mari.
Tu fac piscator felix sit in aequoris undis,
Ille leves capiat per juga vasta feras.
Tertius alitibus redeat gravis, o pater, omni
Nam de venatu nos tibi dona damus.

Nunc e magno carminum, quibus idem argumentum pertractatur, numero, (coacervavit ea Planudes Lib. IV. Tit. XXII.) unum, quod cum difficili Sophoclis loco componi potest, succedat epigramma,

Zosimi Thasii.

Βριθὺ μὲν ἀγραύλων τόδε δίκτυον ἄνθετο θηρῶν
Δᾶμις, καὶ Πίγρης πτηνολέτιν νεφέλην,
Ἀπλέτατον δ' ἁλὶ τοῦτο μιτοῤῥαφὲς ἀμφίβληστρον
Κλείτωρ, εὐθήρῳ Πανὶ προσευξάμενοι.
Τοὔνεκα, Πὰν, κρατερῷ πόρε Δάμιδι ληΐδα θηρῶν,
Πίγρῃ δ' οἰωνῶν, Κλείτορι δ' εἰναλίων.

Anal. T. II. p. 452. Νεφέλη v. 2. est *rete*. Hesychius: Μακούνιον, δίκτυον κιχλῶν, ὅπερ τινὲς νεφέλην. Aristophanes Av. 526.

Πᾶς τις ἐφ᾽ ὑμῖν ὀρνιθευτὴς
Ἵστησι βρόχους, παγίδας, ῥάβδους,
Ἕρκη, νεφέλας, δίκτυα, πηκτάς.

Archias ep. IV. Anthol. Planud. I. Tit. LX. Κόσσυφος ἠερίης κόλπον ἔδυ νεφέλης. Rete piscatorium, quod μιτοῤῥαφὲς ἀμφίβληστρον vocat Zosimus v. 3. Satyrius Thyillus ep. I. Anal. II. p. 276. τριγλοφόρον χιτῶνα appellat, quemadmodum tela araneae, ab Achille Tatio Lib. II. 117. ἀράχνης χιτὼν, a Philoxeno apud Athen. ἀράχνης πέπλος dicitur. Jon apud Athen. Lib. X. p. 451. λινοῦλκος χλαῖνα, θήραγρος πέδη. Vide Toupium Ep. Crit. p. 89. Sophocles contra *tunicam*, Centauri sanguine tinctam, quam Dejanira, Nessi fallaciis inducta, Herculi induerat, vocat ἀμφίβληστρον, πέδην, fortasse etiam νεφέλην. Trachin. 1050.

Οἷον τόδ᾽ ἡ δολῶπις Οἰνέως κόρη
Καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐριννύων
Ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
Πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν ἐκ μὲν ἐσχάτας
Βέβρωκε σάρκας, πλεύμονός τ᾽ ἀρτηρίας
Ῥοφεῖ ξυνοικοῦν· ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου
Πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
Τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῇδε χειρωθεὶς πέδῃ.

Romae quondam visebatur statua Herculis *tunicati* non Eléo, sed *Sôleo* h. e. Sophocleo habitu, ut egregie nuper Plinium XXXIV. S.

19, 35. emendavit vir perquam ingeniosus in Actis liter. Ienens. a. 1799. Nr. 27. p. 212. Vestem furialem vocat Cicero Tusc. Quaest. II. 8.

Nec tantum invexit tristis Eurystheus mali,
Quantum una vecors Oenei partu edita.
Haec me irretivit veste furiali *inscium.*
Quae lateri inhaerens morsu lacerat *viscera,*
Urgensque graviter pulmonum haurit spiritus:
Jam decolorem sanguinem omnem exsorbuit:
Sic corpus clade horribili absumptum extabuit,
Ipse illigatus peste *interimor* textili.

Convertit Sophoclem Cicero ita, ut verba lectori non annumeraret, sed appenderet, atque adeo quaedam hic immiscuit, quae commode referri possunt ad similem ejusdem dramatis locum v. 831.

Εἰ γάρ σφε Κενταύρου φονίᾳ νεφέλᾳ
Χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα,
Πλευρᾷ προστακέντος ἰοῦ,
Ὃν τέκετο θάνατος —

Hic Brunckius verba, φονίᾳ νεφέλᾳ cum Scholiaste explicat τῷ αἵματι, et vertit: *si dolosus furor eum inunxit mortifera Centauri nebula.* Satis obscure! Primum vereor, ne doctissimus Tragici editor falsam significandi potestatem subjecerit verbo χρίει, quod h. l. non *ungendi* sed *stimulandi* aut *pungendi* vim ha-

bere videtur, ut apud Aeschylum Prom. 569. χρίει τις αὖ με τάλαιναν οἶστρος. Hanc nativam esse ac primariam hujus verbi potestatem, egregie docuit Ruhnkenius ad Tim. p. 104. Cicero vertit, *morsu lacerat.* Deinde nihil obstat, quo minus νεφέλη intelligatur de veste illa furiali, Nessi sanguine tincta, de peste *textili*, qua *irretitus*, dolo Centauri, periit Hercules. Verba ita construenda arbitror, εἰ γάρ σφε Κενταύρου δολοποιὸς ἀνάγκα χρίει φονίᾳ νεφέλᾳ, uti mox v. 837.

μελαγχαίτα δ'
Ἄμμιγά νιν αἰκίζει
Νέσσου φόνια δολόμυθα κέντρ'
Ἐπιζέσαντα.

Praeclare cum utriusque linguae scriptoribus ageretur, si aetatem tulissent *versiones*, quas de graecis exemplis fecerunt Ennius, Cicero, alii. Magnum haec res momentum haberet cum ad interpretationem, tum ad cognoscendam sermonis latini indolem poeticam, quae huic vertendi studio originem debet, ac formam. Sed haec jactura pertinet etiam ad epigrammata graeca, quorum magnam partem a Romanis in linguam patriam conversam esse, satis constat. Nunc solus fere in hunc censum venit Ausonius, qui tamen non interpretis modo, sed emendatoris etiam munere fun-

gi voluit, superatus passim ab Hugone Grotio, qui Graecorum vestigia diligentius et accuratius persecutus est. Exemplum hoc esto!

Incerti.

Κρανίου ἐν τριόδοισι κατοιχομένου τις ἐσαθρῶν,
Εἰκόνα τὴν κοινὴν οὐκ ἐδάκρυσε βίου.
Δεξιτερὴν δ' ἔρριψεν ἐπὶ χθόνα, καὶ λίθον ἧκε,
Καφὸν μὲν δοκέοντ' ἀλλὰ πνέοντα δίκης.
Ὀστέον ὡς γὰρ ἔπληξεν ἀφήλατο, καὶ τὸν ἀφέντα
Πήρωσε, γλυκεροῦ βλέμματος ὀρφανίσας.
Καὶ πάλιν εἰς Ἀΐδην ἐκολάζετο· τὴν ἰδίην δὲ
Ἔκλαυσε χειρῶν εὐστοχον ἀφρασύνην.

Anal. T. III. p. 249. Vertit Ausonius ep. LXXI. cum hoc titulo: *De Achilla, qui dissecuit calvariam:*

Abjecta in triviis inhumati glabra jacebat
Testa hominis, nudum jam cute calvitium.
Fleverunt alii: fletu non motus Achillas:
Insuper et silicis verbere dissecuit.
Eminus ergo icto rediit lapis ultor ab osse:
Auctorisque *sui frontem oculosque petit.*
Sic utinam certos manus impia dirigat ictus,
Auctorem *ut feriant tela retorta suum.*

Comparet mihi aliquis hanc interpretationem cum exemplo graeco, et utri primae deferendae ſint, dijudicet. Quam ſuave eſt ad cognoſcendum illud:

Εἰκόνα τὴν κοινὴν οὐκ ἐδάκρυσε βίου.

Hoc animum non advertit Auſonius. Sed τὸ κρανίον, quod nominare ſatis habebat epigrammatis auctor, ad nauſeam usque expolivit imitator; *glabra* jacebat *teſta*, adde, *nudum jam cute calvitium.* Hoc nimirum eſt ſapere! Et ſententiam iſtam in fine additam nemo facile deſideraſſet. Atqui hic ipſe verborum ornatus ſuſpectam reddit lectionem v. 6. *Auctoris*, quod nomen bis deinceps poſitum eſſe in tam polito carmine ab Auſonio quis credat? Sed manifeſto legendum eſt:

Actorisque *ſui frontem oculosque petit.*

Actor h. l. eſt is, qui egit lapidem, ὁ ἀφεὶς v. 5. Statius Achill. II. 419.

— *fuſae Balearicus* actor *habenae.*

Poſtea vidi, in editione Joſ. Scaligeri a. 1588. jam excuſum eſſe *Actorisque.* Neque tamen in Notis ulla hujus mutationis ratio redditur. Reliquae, quotquot conſulere mihi licuit editiones, exhibent *Auctorisque*, quod expungi debet. Verſus 8. in quibusdam exemplaribus ita legitur, teſte Vineto:

In proprium *ut* redeant *tela retorta* caput.

Haec mera est librariorum interpolatio, utpote qui in illa ejusdem verbi repetitione offenderent. Sed medicina alieno loco adhibita. Nam Ausonius haud dubie ob oculos habuit Ovidium Fast. V. 41.

Fulmina de coeli jaculatus Juppiter arce
Vertit in auctores *pondera vasta* suos.

Enimvero hic etiam in MS. lectionem, et sensui et Latinitati egregie convenientem, *actores*, invenit Vossius, ut monet ad locum Velleji Pat. II. c. 80. *evitatis, quae jussu hominis pravissimi* tela *in eum* acta *erant.* Ubi nunc vide Ruhnkenium. Quid igitur faciamus? Vereor, ne interdum nimium tribuatur isti aurium fastidio. Utroque loco eadem voce uti potuit Ausonius, ac debuit. Omnino lusum aliquem verborum hic animadvertimus et ingenii. Nam ut *ictum* repetivit, ita *actorem.* Et finis acuminis aliquid habet, quod in exemplo graeco frustra quaeras. Ita paullatim ortum est aculeatum illud epigramma, quod, suspenso gradu incedens, τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις, ut ille ait. Vide, quae supra de Ausonio diximus, cap. IV.

In epigrammate graeco non omnia satis expedita sunt. Videamus, quomodo haec converterit Grotius:

Viderat in trivio calvam qui forte jacentem
Debuit humanam qui lacrymare vicem,
In dextram projecit humum, *saxoque petivit:*
Muta fuit vindex attamen illa sui,
Ictaque dissiliens oculi se mittit in orbem,
Et facit hunc lucis tristia damna pati:
Imprudens laesae sic ille satisfacit umbrae,
Tamque suas rectum flet feriisse manus.

Verborum, δεξιτερὴν δ' ἔῤῥιψεν ἐπὶ χθόνα, sensus vix esse potest, *in dextram projecit humum*, quod ipsum me non intelligere fateor. Puto, mentem auctoris hanc esse: impius ille homo, conspecta calva, *manum* (δεξιτερὴν) *conjecit in terram*, ut nimirum lapidem tolleret. Sed magis adhuc haereo in iis, quae leguntur v. 7. Καὶ πάλιν εἰς Ἀΐδην ἐκολάζετο. Haec ad sensum bene vertit Grotius. Quid vero est κολάζεσθαι εἰς Ἀΐδην?

Raro interpreti Anthologiae omnium elegantissimo accidit, ut a vero scriptorum graecorum sensu aberraret. Fortasse in hoc numero reponendum est Niciae epigramma, quod legitur Anal. T. I. p. 249.

Φρουρὸς ἐπὶ σμήνεσσι, Περιστράτου εἵνεκα, μίμνω
Ἐνθάδε, Μαιναλίαν κλιτὺν ἀποπρολιπών,
Κλῶπα μελισσάων δεδοκημένος. ἀλλ' ἀλέασθε
Χεῖρα, καὶ ἀγροτέρου κοῦφον ὄρεγμα ποδός.

Hoc epigramma vertit H. Grotius T. II. p. 425.

Maenala cur linquam, mihi cauſa Periſtratus: ejus
Hic mea tutatur cura fidelis opes.
Obſervo fures examinis: ite manusque
Hinc avidas, tacitos et removete pedes.

Sed verba: ἀλλ' ἀλέασθε — ποδὸς, referenda potius ſunt ad cuſtodem examinis, Pana, furibus manuum ſuarum vim, pedumque celeritatem, ſi quid auferant, minaciter indicantem: *cavete hanc manum, hos pedes.* Talem admonitionem plerumque adjicere ſolent dii agreſtes, ut Priapus, in ep. II. Antiſtii, Anal. T. II. p. 284. Ἢν δὲ παρεκβαίης ἐς ἃ μὴ θέμις etc. (quomodo etiam loquitur Lucianus Jud. Voc. T. I. p. 87. τὸ δὲ ὑπερβαίνειν ἐς ἃ μὴ χρὴ, λύοντός ἐστι τὸ δίκαιον.) Ep. CCXXXV. Anal. T. III. p. 198.

ἢν δέ μευ παρακλύῃς
Γνώσῃ τὸν Ἑρμῆν, ὡς κακοὺς ἀμείβομαι.

Martialis Lib. VIII. ep. XL. ad Priapum:

Furaces, moneo, manus repellas,
Et ſylvam domini focis reſerves.

Quod legitur v. 4. ὄρεγμα ποδὸς, forte in animo habuit Heſychius in v. Ὄρεγμα, βῆμα, ὅρμημα, ἅλμα. Male Toupius Emend. in Heſychium T. IV. p. 344. corrigit, ῥέγμα, βάμμα. Aeſchylus etiam Choeph. 793. ſcribere potuit βημάτων ὄρεγμα. Sed vide, quae de hoc loco notavit doctiſſimus interpres, Schützius.

Caput VI.

Epigrammata amatorii argumenti. Vir doctus, qui praefatus est Philodemi Operi de Musica, toto coelo erravit in explicando epigrammate hujus poetae. Auctor non de ape loquitur, sed de puella. Ξανθάριον, *nomen* ὑποκοριστικόν. *Ejusdem puellae mentionem Philodemus fecit in alio epigrammate, quod mutilavit Planudes. Fragmentum graecum apud Ciceronem, compositum cum versu quodam Propertii, corrigitur. Philodemus iterum conjectura tentatus. Quid sit, primo gradu lapsum abire? Archimeli epigramma.* Ἰέναι εἰς ἔπος ἄκρον, *laudis conscendere carmen; quae singularis est in tota Latinitate dictio. — Epigramma M. Argentarii. Formulae,* μύρον ὄζειν, *et* ἐλαίου ὄζειν, *explicantur. Nicostratus apud Stobaeum emendatur. Sequuntur animadversiones in Stratonis, Incerti auctoris, Dionysii Sophistae, et Lucillii, epigrammata.* Γραμματικὸς κερασφόρος, *sive, corniger. Signum quatuor cornibus instructum apud CPolitanos.*

Philodemi.

Ξανθοκηρόπλαστε μυρόχροε μουσοπρόσωπε
　　Εὔλαλε διπτερύγων καλὸν ἄγαλμα πόθων
Ψιλόν μοι χερσὶ δροσιναῖς μύρον ἐν μονοκλίνῳ
　　Δεῖ με λιθοδμήτῳ δὲ ποτι πετριδίῳ
Εὕδειν ἀθανάτως πουλὺν χρόνον ᾆδε πάλιν μοι
　　Ξανθάρεον, ναὶ ναὶ τὸ γλυκὺ τοῦτο μέλος
Οὐ καὶ εἰς, ὠνθρωφοτοκονγλυφος ἐν μονοκλίνῳ
　　Δεῖ σε βίου ἀεὶ δύσμορε πετριδίῳ.

K

Cod. Vatic. p. 454. Sex priores verſus, tanquam integrum epigramma, edidit Brunckius Lect. p. 144. avulſo ultimo diſticho, quod quoniam ſeorſim protulerat Salmaſius Exercit. Plin. p. 850. alius carminis particulam hanc eſſe ſibi perſuadebat vir doctiſſimus. Hoc monuit etiam is, qui praefatus eſt Philodemi Operi de Muſica p. 5. Qui liber quum paucorum in manibus verſetur, operae pretium ſit, verſionem ſcriptoris anonymi prorſus ſingularem, eique ſubjunctam animadverſionem hic repetere. „Adloquitur poeta τὸν βομβύλιον h. e. apem circum ſe ſuſurrantem: *O flave opifex cerae* (Ξάνθ' ὦ κηροπλάστα) *unguentum effundens* (μυρόῤῥοε) *Muſam ore referens, garrule, pulchrum volitantium Cupidinum ſimulacrum, attenua* (ψιλοῦ) *mihi roſcidis tuis manibus unguentum; oportet enim me aliquando immortalium more longo aevo cubare in loculo affabre in petra exciſo: nae, nae, redintegra mihi tuum melos; dulce enim eſt mihi.* At tu, *o foenerator homo*, hoc melos *non audis? In ſaxeo loculo te oportet, miſer, ſine victu habitare.* — Fingit ergo ſibi audito apis bombo ſuccurriſſe, ejusdem miniſterio adparari mel, quod olim condiendo ſuo cadaveri inſerviret: qua recordatione minime perterritus, quin imo exhilaratus, utpote cui mors

nihil quiret ſurripere, ſed potius efficeret, ut immortalium more, nihilo indigentium, longo aevo in ſaxeo loculo cubaret, eandem rogat, ut feſtinet ſibi unguentum ad hoc opus elaborare; atque proinde, ut ſuum iteret bombum, hortatur, adfirmans ſibi gratum illum fore, profecto quia mortem laborum finem in ſuam memoriam revocaret, contra quam divitibus accideret." Nemo facile in explicando qualicunque loco magis a veritate unquam aberravit! Fuit alius, qui Ξανθάριον nomen pueri eſſe crederet, dicti a poeta v. 1. ἄγαλμα ξανθοκηρόπλαστον Cupidinis. — Pueri, dominum bibentem cantu exhilarantis, exemplum ſuppeditat Horatius II. Ep. II. 3.

Hic et
Candidus, et talos a vertice pulcher ad imos,
Fiet, eritque tuus nummorum millibus octo,
Verna, miniſteriis ad nutus aptus heriles,
Litterulis Graecis imbutus, idoneus arti
Cuilibet, argilla quidvis imitaberis uda:
Quin etiam canet indoctum, ſed dulce bibenti.

Philodemus igitur puerum iſtum vocare potuiſſet διπτερύγων καλὸν ἄγαλμα Πόθων, propter pulchritudinem. Quum enim ἄγαλμα potiſſimum ſignificet ſtatuam, affabre et emendatiſſime elaboratam, factum eſt, ut homines etiam formoſi ἀγάλματα dicerentur, quod imitatus

Petronius c. 126. *mulierem* vocavit *omnibus ſimulacris emendatiorem.* Platonici pulchri cujuslibet cogitationem mente informatam hoc nomine deſignabant, qua de re egregie diſputat Ruhnkenius ad Tim. p. 4. In pueris autem, qui a cyatho erant, pulchritudinem inprimis ſpectatam fuiſſe, ſatis conſtat. Iidem paſſim dicuntur ταχύνειν, πέτεσθαι. Unde Toupius Emend. in Suidam p. 497. correxit fragmentum Ariſtophanis:

Τάχυνον, πέτου, καὶ μὴ τροπίαν οἶνον φέρε.

Vulgo, τάχυνον πότον. Fortaſſe hinc etiam emendandus eſt, corruptiſſimus Platonis Comici locus apud Athen. Lib. XV. p. 666. D.

Πρὸς κότταβον παίζειν ἕως ἂν σφῶν ἐγὼ
Τὸ δεῖπνον ὧδε σκευάσω, πάνυ βούλομαι.
Ἀλλ' ἄνεμος ἐσταλεὶς θυΐαν παῖς θέον
Φέρε τὴν θυΐαν· αἶρ' ὕδωρ· ποτήρια
Παράθετε.

Caſaubonus correxit v. 3. ἀλλ' ἄγε μόνον vel ὕδωρ στάζ' εἰς θυείαν παιδίον. *Age igitur puer aquam infunde in pilam.* Jacobſius Animadv. in Euripidis Trag. p. 186. legit: ἀλλ' ἄγε δὸς ὡς τάχιστα θυίαν παιστικόν. Niſi verſui aliquid ad integritatem deeſſe videretur, contenderem, hic latere ἀνέμου παιδίον. Suidas in v. Ἀνέμου παιδίον. ἐπὶ τῶν εὐμεταβόλων καὶ κούφων. Toup. Cur. Noviſſim. in Suidam p. 171. ed. Lipſ.

excitat Poll. I. 196. Εἴποι ἂν αὐτὸν Ὅμηρος αὔρας ἢ ἀνέμου παῖδα. Sed haec a loco, quem tractamus, ut quae maxime, ſunt aliena. Poetam enim non de puero, ſed de *puella* loqui, tam certum eſt, quam quod certiſſimum. Hoc quum etiam animadvertiſſet Schneiderus apud Jacobſ. Animadv. Vol. II. P. I. p. 244. miror, virum doctiſſimum non incidiſſe in veram, quae quidem in manibus erat, epigrammatis lectionem. Corrigit enim:

Ξανθὴ, κηρόπλαστε, μυρόχροε, μουσοπρόσωπε,
  Εὔλαλε, διπτερύγων καλὸν ἄγαλμα Πόθων.
Ψάλλον μοι χερσὶν δροσίναις μόρον.

Quid primae voci, Ξανθὴ, ſubſtituendum ſit, mox videbimus. Utinam tam facilis eſſet ac certa emendatio tertii verſus. Nam illud dicendi genus, ψάλλειν χερσὶ μόρον, vix exemplo aliquo confirmari poterit. Hinc Jacobſius malebat legere μέλος, aut ψάλλον μοι χερσὶν δροσίμαις μύρῳ, *manibus unguento delibutis.* Reliqua a Brunckio aliisque viris doctis probabiliter ſunt reſtituta. Epigramma igitur hoc fere modo legendum eſt:

Ξανθὼ κηρόπλαστε, μυρόχροε, μουσοπρόσωπε,
  Εὔλαλε, διπτερύγων καλὸν ἄγαλμα Πόθων,
Ψιλόν μοι χερσὶ δροσίμαις μύρον· ἐν μονοκλίνῳ
  Δεῖ με λιθοδμήτῳ δή ποτε πετριδίῳ
Εὕδειν ἀθανάτως πουλὺν χρόνον. ᾆδε πάλιν μοι

Ξανθάριον, ναὶ, ναὶ, τὸ γλυκὺ τοῦτο μέλος.
Οὐκ ἀΐεις, ὦ 'νθρωπε τοκόγλυφος; ἐν μονοκλίνῳ
Δεῖ σ' ἄβιον ναίειν, δύσμορε, πετριδίῳ.

De τοκογλύφοις vide Hemſterhuſium ad Luciani Necyom. p. 472. Heraldi Animadv. in Salmaſii Obſerv. p. 162. Ξανθάριον nomen eſt ὑποκοριστικὸν puellae, cujus verum nomen erat Ξανθώ. Haec eſt conſtans in his verbis flectendi ratio. Philodemus ep. I. Anal. T. II. p. 83. quam primo verſu vocaverat Δημώ, eandem verſu quinto appellat Δημάριον. Similiter a Τιμώ fecit Τιμάριον Meleager ep. LXV. Caeterum eadem puella commemoratur in alio Philodemi epigrammate, quod mutilavit Planudes, Anthol. VII. ep. 52.

Τὸν σιγῶντα, Φιλαινὶ, συνίστορα τῶν ἀλαλήτων
Λύχνον ἐλαιηρῆς ἐκμεθύσασα δρόσου,
Ἔξιθι. μαρτυρίην γὰρ Ἔρως μόνος οὐκ ἐφίλησεν
Ἔμπνουν, καὶ πύκτην κλεῖε, Φιλαινὶ, θύραν.

Hactenus Planudes. Codex Vatic. unum praeterea exhibet diſtichon, quod, non animadverſo levi vitio, ex Apographo Buheriano ita deſcripſit Brunckius Anal. T. II. p. 87.

Καὶ σὺ, φίλη, ξανθῷ με... σὺ δ' ὦ φιλεράστρια κοίτης
Ἤδη τῆς Παφίης ἴσθι τὰ λειπόμενα.

Ineſſe his verbis nullum fere ſenſum, facile largimur Jacobſio Animadv. Vol. II. P. I. p. 226. „Quid enim eſt ξανθῷ? quo ſenſu ac-

cipiendum eſt? Vix verbum reperiri poterit, quod apte ſuppleatur. Deinde hoc me male habet, quod puella, in cujus amplexus poeta ſe ruere fingit, bis appellatur. Pro meo ſenſu oratio ad ancillam continuatur usque ad verba: σὺ δ' ὦ φιλεράστρια. Quare vide, an poeta ſcripſerit:

Καὶ σὺ φύλαξ ἀν δῶμα... Σὺ δ' ὦ φιλεράστρια κοίτης.
Et tu quidem, o Philaeni, cuſtos in domo maneas. — Tu autem. — Ancillae excubias in limine agentes paſſim obviae.“ Aliter rem inſtituit Grotius, a quo jam ſuppletum eſt hoc diſtichon, T. III. p. 231. Is vertit:

Actibus arcanis teſtem ſine voce lucernam
Palladio nobis rore, Philaeni, rigans,
Egreditor: vivens nam conſcius omnis amori
Eſt odio: atque ipſas, claude, Philaeni, fores.
Intactam quaeſo ſine me, Phileraſtria. *quin tu*
Foedere de Paphio diſce quod eſt reliquum.

Quid verbo ξανθῷ ſubſtituere voluerit Grotius, non apparet. Sed vocem φιλεράστρια pro nomine proprio accepit, adeoque legit, quod etiam a doctiſſimo Boſchio animadverſum:

— — — σὺ δ', ὦ Φιλεράστρια, κοίτης
Ἤδη τῆς Παφίης ἴσθι τὰ λειπόμενα.

At enim, φιλεράστρια non eſt nomen proprium, ſed proba vox, qua Lexica locupletari poſſunt. Eam reddidimus etiam M. Argentario in epi-

grammate adhuc inedito, quod infra descriptum legitur nr. XXIV. Talia multa in graeca lingua reperiuntur, ut ἑταιρίστρια, θεάτρια, *spectatrix*, apud Aristophanem. Vide Brunck. T. III. p. 281. Valckenar. ad Adoniaz. p. 196. Alibi ἐράστρια occurrit. Neque tamen spernenda est Membranarum scriptura, φιλεράστρι' ἄκοιτις, cui favet Argentarii epigramma. Servata igitur ipsa Codicis lectione, versus ita interpungendi sunt:

Καὶ σὺ, φίλη Ξανθώ, με . . . σὺ δ', ὦ φιλεράστρι' ἄκοιτις,
Ἤδη τῆς Παφίης ἴσθι τὰ λειπόμενα.

Nihil autem interest, utrum in Vocativo scribas Ξανθὼ, an Ξανθοῖ. Vide Schol. ad Apollonium Rhod. III. 1. Sed hic etiam in Codice exaratum est Ξανθῶ, non Ξανθοῖ. — Lepida ista aposiopesis admonet me fragmenti graeci apud Ciceronem Attic. IV. Ep. 16. quod hinc illustrari potest. En totum locum: *Quid aliud novi? et tamen absoluto Gabinio, stomachantes alii judices, hora post, Antiochum Gabinium, nescio quem, e Sopolidis pictoribus, libertum accensum Gabinii, lege Papia condemnarunt; itaque dixit statim reus P. lege majestatis.* οὐ σ' οἶδ' Ἄρης ἅμα Παφίῃ? Ernesti vertit: *nonne scio te, o Mars, consuesse cum Paphia, sive Venere?* Sed vertendum

potius erat: *ignoro, te, o Mars, consuesse cum Venere.* Primum, sublato interrogandi signo, lege:

— *οὐ σ' οἶδ', Ἄρες, ἅμα Παφίῃ.*

Est enim, nisi fallor, pars pentametri, capite suo truncati. Deinde comparandus Propertius II. El. II. 4.

Cur haec in terris facies humana moratur?
Juppiter, ignoro pristina furta tua.

Unde certe hoc conjicere licet, sententiam istam e proverbii quadam consuetudine interjectam esse orationi, re aliqua plane praeter exspectationem cadente, aut magnam sui mirationem excitante. Confirmatur simul fragmento illo lectio vulgata, *Ignoro*, quam temere Burmannus ad Propertium p. 234. cum aliis obliterare conatus est, scribentibus:

Juppiter, ignosco *pristina furta tua.*

Philodemi.

Δακρύεις, ἐλεεινὰ λαλεῖς, περίεργα θεωρεῖς,
Ζηλοτυπεῖς, ἅπτῃ πολλάκι, πυκνὰ φιλεῖς.
Ταῦτα μέν ἐστιν ἐρῶντος· ὅταν δ' εἴπω, παράκειμαι,
Καὶ σὺ μένεις ἁπλῶς, οὐδὲν ἐρῶντος ἔχεις.

Anal. T. II. p. 84. Aristaenetus I. Ep. XXI. τοσοῦτον δεδυστύχηκεν Ἀρχιτέλης, καὶ σύν-

ἐστι ποθουμένῃ καθάπερ εὐνοῦχος τὰ ἐρωτικὰ περιεργαζόμενος καὶ λιχνεύων. Vers. 4. Brunckius recepit Toupii conjecturam ἄπλους, quam corroborare videtur Ovidius A. Am. II. 721.

Adſpicies oculos tremulo fulgore micantes,
Ut ſol a liquida ſaepe reſulget aqua.
Accedent queſtus, accedet amabile murmur,
Et dulces gemitus, aptaque verba joco.
Sed neque tu dominam, velis majoribus uſus,
Deſine; nec curſus ante eat illa tuos.
Ad metam properate ſimul. tum plena voluptas,
Quum pariter victi femina virque jacent.

His ultimis tamen verbis adducor, ut credam, veram lectionem eſſe, καὶ σὺ μένεις ἀπτὼς, quod melius reſpondere videtur voci παράκειμαι. Alluſit forſitan Philodemus ad ὑπτιασμοὺς palaeſtritarum, et quos vocant, τρόπους χαμαί. Martial. XIV. ep. 201.

Non amo, qui vincit, ſed qui ſuccumbere novit,
Et melius didicit τὴν ἀνακλινοπάλην.

De hoc luctae genere omnino conſulendus eſt Salmaſius Exercit. Plin. p. 205. Saepenumero ſcriptores graeci et latini verba, palaeſtram ejusque ritus ſpectantia, his rebus amatoriis accommodare ſolent. Theocrit. Eid. I. 97.

Κῆπε, τὺ θὴν τὸν Ἔρωτα κατεύχεο, Δάφνι, λυγιξεῖν.
Ἆρ' οὐκ αὐτὸς Ἔρωτος ὑπ' ἀργαλέω ἐλυγίχθης;

Schol. σὺ δὴ, ὦ Δάφνι, κατεύχου — λυγίσειν,

καταπαλαίσειν τὸν Ἔρωτα. Lucian. Dial. Deor. VII. T. II. p. 221. χθὲς δὲ προκαλεσάμενος τὸν Ἔρωτα κατεπάλαισεν εὐθὺς, οὐκ οἶδ' ὅπως ὑφέλκων τὼ πόδε. Hinc explicandus eſt difficillimus Propertii locus I. El. XIII. 5.

Dum tibi deceptis augetur fama puellis,
Certus et in nullo quaeris amore moram;
Perditus in quadam tardis palleſcere curis
Incipis, et primo lapſus abire gradu.

Hoc interpretes ita vulgo intelligunt, ut ſit, *ab illo primo conſtantiae gradu declinare.* Burmannus contra Heinſii correctionem *laſſus* unice veram habet. Sed cave aliquid mutes. Senſus eſt, *nondum* ter dejectus (ab Amore) ſed *prima vice* lapſus abis, et victum te fateris. Satis conſtat, lege prohibitum fuiſſe, ne quis victor haberetur, anteaquam adverſarium ter dejeciſſet, qui propterea dicitur τριαχθῆναι. Hinc metaphora ducta eſt. Salmaſius l. c. laudat Sophoclis (?) verſum de Venere:

Τίν' οὐ παλαίουσ' ἐς τρὶς ἐκβάλλει θεῶν;

Hoc ad cauſam Oreſtis commode tranſtulit Aeſchylus Eumen. v. 584.

Τὴν μητέρ' εἰπὲ πρῶτον εἰ κατέκτονας.

Ὀρέστης.

Ἔκτεινα· τούτου δ' οὔτις ἄρνησις πέλει.

Χορός.

Ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων.

'Ορέστης.

Οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον.

Suidas in v. Τριαχθῆναι. λέγουσιν οἱ παλαιστρικοὶ ἀντὶ τοῦ τρὶς πεσεῖν. ἢ τὸ τρὶς τροχάσαντα νικηθῆναι, στάδιον, δίαυλον, δολιχόν. Victor talis dicitur τριακτὴρ, Aeſchyl. Agamem. 179. invictus ἀτρίακτος, Choeph. 356. Haec res fugit Brodaeum ad Antholog. Wechel. p. 185. ubi explicat Lucillii epigramma (Anal. T. II. p. 321.)

Εἰς ἱερόν ποτ' ἀγῶνα Μίλων μόνος ἦλθ' ὁ παλαίστης·
Τὸν δ' εὐθὺς στεφανοῦν ἀθλοθέτης ἐκάλει.
Προσβαίνων δ' ὤλισθεν ἐπ' ἰσχίον· οἱ δ' ἐβόησαν
Τοῦτον μὴ στεφανοῦν, εἰ μόνος ὢν ἔπεσεν.
'Ανστὰς δ' ἐν μέσσοισιν ἀνέκραγεν. Οὐχὶ τρί' ἐστίν·
Ἓν κεῖμαι, λοιπὸν τἄλλα μέ τις βαλέτω.

Ibi Brodaeus: „οὐχὶ τρί' ἐστίν. lege ἔστην. *ſtant et firma ſunt* duae manus et alter pes. ait enim ὤλισθεν ἐπ' ἰσχίον. ἓν κεῖμαι. unus tantum pes." Mira obſervatio! Grotius egregie vertit:

Venerat ad luctae quondam Milo ſolus honores,
Praetor ei juſſit ſerta repente dari.
Ivit et in coxam cecidit, negat eſſe corona
Hunc dignum populus, qui procul hoſte cadat.
Surgit et exclamat: certatur triplice caſu,
Unus hic eſt. *aliquis, ſi potes,* adde duos.

Quandoquidem ſemel delati ſumus ad compa-

rationem Propertii cum graecis ſcriptoribus, hic ſtatim ſubjiciamus epigramma Archimeli, idque componamus cum quodam Callimachi Romani loco, fortaſſe omnium obſcuriſſimo.

Archimeli.

Τὴν Εὐριπίδεω μήτ' ἔρχεο, μήτ' ἐπιβάλλου
  Δύσβατον ἀνθρώποις οἶμον, ἀοιδοθέτα.
Λείη μὲν γὰρ ἰδεῖν καὶ ἐπίκροτος· εἰ δέ τις αὐτὴν
  Εἰσβαίνει, χαλεποῦ τρηχυτέρη σκόλοπος.
Ἢν δὲ τὰ Μηδείης Αἰητίδος ἄκρα χαράξῃς,
  Ἀμνήμων κείσῃ νέρθεν· ἔα στεφάνους.

Anal. T. II. p. 64. Ultimum diſtichon ut olim Planudi, ita recentiore aetate Dorvillio viſum eſt δυσνόητον. Planudes plane omiſit, Dorvillius hunc ſenſum inde eruit: „ſi alias quidem Euripidis tragoedias quis velit aemulari, aſperam inventurus ſit viam, licet appareat levis et facilis: at ſi tentet Medeam, praecipitatum iri talem poetam et omni poetica gloria privatum iri." Mira ſane dictio eſt, ἄκρα χαράσσειν, quanquam χαράσσειν pro ſcribere ſatis notum eſt. Hinc Timon Sillographus viros doctos, qui quondam in Muſeo Alexandrino, tanquam magni pretii aves, Mu-

sarum in cavea inclusi, regio sumtu alebantur, *βυβλιακοὺς χαρακίτας* vocavit, teste Athenaeo Lib. I. c. 19. p. 22. D. si vera est Casauboni explicatio. Eo fortasse respexit Vellej. Pat. I. c. 16. — Neque in his verbis haesisse videtur Dorvillius, (ad Charit. p. 387.) cui pentameter modo obscurus manebat. Jacobsius contra, vitium in *χαράξῃς* quaerens, legit: (Animadv. Vol. II. P. I. p. 193.)

Ἢν δὲ τὰ Μηδείης Αἰητίδος οὐ παραθρέξῃς
Ἀμνήμων κείσῃ νέρθεν —

„Nisi Medeam superaveris, ignotus et inglorius inter umbras versaberis. Quare tibi suadeo, ut totum illud tragoedias scribendi negotium omittas.“ Mihi gravius quoddam ulcus in hoc disticho latere videtur, cui tamen vel detegendo vel tollendo me imparem esse sentio. Indicabo tamen similem Propertii locum, qui fortasse aliis profuerit ad verum inveniendum, II. El. X. 21.

Ut caput in magnis ubi non est tangere signis,
Ponitur hic imos ante corona pedes:
Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,
Pauperibus sacris vilia tura damus.

An scripsit Archimelus, *κεῖσθαι νέρθεν ἔα στεφάνους*? Sed his reliqua non satis respondent. Relicto igitur epigrammate graeco, illustremus potius dictionem, in Latinitate quidem singu-

larem, *laudis conſcendere carmen.* Huic pro ſuo quisque ingenio aliam eamque meliorem lectionem ſubſtituere conatus eſt. Palmerius conjecerat, *conſcendere in arcem.* Burmannus, „videntur, ait, viris doctis haec placuiſſe propter verbum *conſcendere.* quo illecti *conſcendere currum* divinare poſſemus, ut Marklando etiam in mentem venerat." Talia apud Pindarum invenias v. c. Pyth. II. 113.

Εὐανθέα δ' ἀναβάσομαι
Στόλον, ἀμφ' ἀρετᾷ
Κελαδέων.

Eldickii, Oudendorpii, aliorumque Criticorum conjecturas collegit Burmannus. Sed ſatius erat, fontem graecum indicare, unde haec ducta ſunt. Recte Vulpius, *eſſe hoc unum ex Propertii ſingularibus* adfirmavit, quod fortaſſe a Callimacho vel Phileta derivaverit. Enimvero Propertius non adeo ſe addixerat his poetis, ut, in conformanda inprimis ad Graecorum exemplum lingua vernacula, reliquos Elegiarum ſcriptores non curaret. Quidni imitari is potuerit Alexandrum Aetolum, cujus hoc extat fragmentum apud Athenaeum Lib. XV. p. 699. C.

Ὡς Ἀγαθοκλῆος λάσιαι φρένες ἤλασαν ἔξω
Πατρίδος, ἀρχαίων ἦν ὅδ' ἀνὴρ προγόνων·

Εἰδὼς ἐκ νεότητος ἀεὶ ξείνοισιν ὁμιλεῖν
Ξεῖνος, Μιμνέρμου δ' εἰς ἔπος ἄκρον ἰών.

Haec est palmaria Casauboni emendatio, (pro eo, quod vulgo legitur, δεῖ σε πόσα κρονίων) ad cujus elegantiam nihil comparari posse statuit etiam Valckenarius Diatr. p. 279. Ἰέναι εἰς ἄκρον ἔπος, sive εἰς ἄκρον ἐπέων, ut dicendum potius fuit, verti ad verbum fere potest, *conscendere carmen.* Hoc profecto aeque dicere potuit Propertius, atque *percutere lyrae carmen* et similia. — Lectio Ἀγαθοκλῆος debetur Jacobsio, qui legit, τόνδ' Ἀγαθοκλῆος, Animadv. in Epigramm. Vol. I. P. II. p. 245. —

Marci Argentarii.

Ἰσιὰς ἡδύπνευστε, καὶ εἰ δεκάκις μύρον εὔδεις,
Ἔγρεο, καὶ δέξαι χερσὶ φίλαις στέφανον,
Ὃν νῦν μὲν θάλλοντα, μαραινόμενον δὲ πρὸς ἠῶ
Ὄψεαι, ὑμετέρης σύμβολον ἡλικίης.

Anal. T. II. p. 269. Vers. 1. Planudes reposuit, ἡδύπνοιε. Eidem debemus lectionem, μύρον εὔδεις, cujus vim non assequor. Elegantior est codicis lectio, μύρον ὄσδεις. Sed malim corrigere:

Ἰσιὰς ἡδύπνευστε, καὶ εἰ δεκάκις μύρου ὄσδεις.

Thomas M. in v. Μύρου ὄζει Ἀττικοὶ, οὐ μῦρον. Grotius eleganter vertit:

Quamquam Arabum messes somnus tuus, Isias, halat,
Sis vigil, et capias haec, rogo, serta manu.
Si sapis, haec nostrae tibi sunt aetatis imago:
Sic hodie florent, cras sine honore jacent.

Contra ἐλαίου ὄζειν dicuntur viri, palaestrae studio dediti. Xenophon. Sympos. c. II. §. 3. αἱ μέντοι γυναῖκες, ἄλλως τε καὶ ἢν (ὅταν) νύμφαι τύχωσιν οὖσαι, ὥσπερ ἡ Νικηράτου καὶ Κριτοβούλου, μύρου μέν τι καὶ προσδέονται. αὗται γὰρ τούτου ὄζουσιν. ἐλαίου δὲ τοῦ ἐν γυμνασίοις ὀσμὴ καὶ παροῦσα ἡδίων, ἢ μύρου γυναιξὶ, καὶ ἀποῦσα ποθεινοτέρα. Hinc explicandus Nicostrati locus apud Jo. Stobaeum Serm. LXXII. p. 445. Πόῤῥω δ' ἂν εἴη καὶ τοῦ δεηθῆναι γυνὴ ὑγιαίνουσα καὶ ψιμμυθίῳ, καὶ ὑπ' ὀφθαλμῷ ὑπογραφῆς, καὶ ἄλλου χρώματος ζωγραφοῦντος καὶ ἀφανίζοντος τὰς ὄψεις. Gesnerus vitium quaerit in verbo δεηθῆναι. Idem facit Fr. Jacobs. Animadv. in Eurip. p. 150. Ille corrigit δευθῆναι, hic ἀλειφθῆναι. Nos retineamus vulgatam, quam confirmat Xenophon. Lego: Πόῤῥω δ' ἂν εἴη καὶ τοῦ δεηθῆναι γυνὴ ὑγιαίνουσα καὶ ψιμμυθίου, καὶ ὑπ' ὀφθαλμῷ (ὑποφθαλμίου) ὑπογραφῆς. Xenophon. Cyrop. I. c. III. 2. Καὶ ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν

ὑπογραφῇ, καὶ χρώματος ἐντρίψει, καὶ κόμαις προσθέτοις. Athenaeus de Sophocle L. XV. p. 687. Σοφοκλῆς ὁ ποιητὴς ἐν Κρησὶ (ἐν Κρίσει) τῷ δράματι, τὴν μὲν Ἀφροδίτην, ἡδονήν τινα οὖσαν δαίμονα, καὶ μύρῳ ἀλειφομένην παράγει καὶ κατοπτριζομένην· τὴν δ' Ἀθηνᾶν, φρόνησιν οὖσαν καὶ νοῦν, ἔτι δ' ἀρετὴν, ἐλαίῳ χριομένην, καὶ γυμναζομένην. Callimachus H. in Pallad. 15.

Μὴ μύρα λωτροχόοι τᾷ Παλλάδι μηδ' ἀλαβάστρως
(Οὐ γὰρ Ἀθαναία χρίματα μικτὰ φιλεῖ)
Οἴσετε, μηδὲ κάτοπτριν· ἀεὶ καλὸν ὄμμα τὸ τήνας.

Vide Spanhem. Obſervat. p. 611. Ad epigramma M. Argentarii inprimis pertinent verſus Propertii II. El. XXIX. 15.

Quae quum Sidoniae nocturna ligamina mitrae
Solverit, atque oculos moverit illa graves:
Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
Sed quos ipſe ſuis fecit Amor manibus.

Perictyone apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 486. οὐδ' ἀλείψεται Ἀραβίης ὀδμῆς ἐμπνέοντα. Heſiod. Scut. Herc. 7.

Τῆς καὶ ἀπὸ κρῆθεν, βλεφάρων τ' ἀπὸ κυανεάων,
Τοῖον ἄηθ', οἷόν τε πολυχρύσου Ἀφροδίτης.

Stratonis.

Πάννυχα μυδαλέοντα πεφυρμένος ὄμματα κλαυθμῷ,
Ἄγρυπνον ἀμπαύω θυμὸν ἀδημονίῃ.
Ἡ με πόθος ἐδάμασσεν ἀποζευχθέντος ἑταίρου,
Μοῦνον ἐπεί με λιπὼν εἰς ἰδίην ἔφυγεν.
Χθιζὸς ἔβη Διόδωρος, ὃς εἰ πάλι μὴ ταχὺς ἔλθοι,
Οὐκέτι μουνολεχεῖς κοίτας ἀνεξόμεθα.

Anal. T. II. p. 375. Lect. p. 214. In Codice Vatic. versus 3. legitur ita:
ἢ με ΚΑΤΟΥΝ ἐδάμασσεν ἀποζευχθέντος ἑταίρου.
In his quidvis aliud lateat, quam πόθος, quod recepit Brunckius. Levi admodum mutatione facta, vera, nisi fallor, lectio evadet haec:
Ἄγρυπνον ἀμπαύω θυμὸν ἀδημονίῃ,
Ἧ με ΧΑΤΟΥΝΤ' ἐδάμασσεν ἀποζευχθέντος ἑταίρου.
Homer. Odyss. B. 249. de Penelope:
Οὔ κεν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
Ἐλθόντ'.
Apollonius Rhod. I. 887. τὰ δὲ οἱ ῥέε δάκρυα χήτεϊ ἰόντος. Propert. IV. El. III. 27. *Diceris et macie vultum tenuasse: sed opto E desiderio sit color ille meo.*

Incerti.

Εἰαρινῷ χειμῶνι πανείκελος, ὦ Διόδωρε,
Οὑμὸς ἔρως, ἀσαφεῖ κρινόμενος πελάγει.
Καί ποτε μὲν φαίνεις πολὺν ὑετόν· ἄλλοτε δ' αὖτε
Εὔδιος ἁβρὰ γελῶν ὄμμασιν ἐκκέχυσαι.
Τυφλὰ δ', ὅπως ναυηγὸς ἐν οἴδματι κύματα μετρῶν
Δινεῦμαι, μεγάλῳ ΚΥΜΑΤΙ πλαζόμενος.
Ἀλλά μοι ἢ φιλίης ἔκθες σκοπὸν, ἢ πάλι μίσους,
Ὡς εἰδῶ, ποτέρῳ κύματι νηχόμεθα.

Anal. T. III. p. 157. Ante Brunckium edidit Ruhnkenius Ep. Crit. I. p. 85. ad locum Hesiodi Op. et D. v. 550. Ἄλλοτε μὲν θ' ὕει ποτὶ ἕσπερον, ἄλλοτ' ἄησι. Elegans epigramma, cui levem maculam adsperſit librariorum incuria. Neque enim probabile eſt, auctorem ter deinceps poſuiſſe vocem κῦμα. Scribendum haud dubie v. 6.

Δινεῦμαι, μεγάλῳ ΧΕΙΜΑΤΙ πλαζόμενος.

Euripides Androm. 885. Ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανείς. Alcaeus apud Heraclid. Ponticum de Allegor. Homeri p. 13. ed. Schow.

Τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται,
Τὸ δ' ἔνθεν. ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσσον
Ναῒ φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ.
Χειμῶνι μοχθεῦντες μεγάλῳ.

Vide Mitſcherlich. ad Horatii I. Carm. XIV. Egregie C. Nepos de Attico, c. 10. *Quodſi gubernator praecipua laude fertur, qui navem ex hieme marique ſcopuloſo ſervat: cur non ſingularis ejus exiſtimetur prudentia, qui ex tot tamque gravibus* procellis civilibus, *ad incolumitatem pervenit?* Caeterum verba, χειμών, χεῖμα, χειμάζεσθαι, non ſolum de amore, ſed de aliis etiam animi corporisque morbis gravioribus uſurpari ſolent, docente Valckenario ad Eurip. Hipp. p. 198. Sophoclis Ajax v. 207. θολερῷ κεῖται χειμῶνι νοσήσας, quod λύσσης πνεῦμα μάργον vocat Aeſchyl. Prometh. v. 889. Lucret. III. v. 491.

quia vis morbi diſtracta per artus
Turbat agens animam, ſpumans ut in aequore ſalſo
Ventorum validis ferveſcit viribus unda.

Satis notus eſt Euripidis verſus, Oreſt. 279. in quo pronuntiando lapſus eſt Hegelochus:

Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν᾽ ὁρῶ.

Alius ejusdem fabulae locus v. 340. ſollicitari fortaſſe non debebat a viro ingenioſo:

Ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς·
Ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς
Τινάξας δαίμων, κατέκλυσε
Δεινῶν πόνων, ὡς πόντου,
Λάβροις ὀλεθρίοισιν ἐν κύμασι.

Ita interpungendi videntur hi versus: δαίμων κατέκλυσε (ὄλβον) δεινῶν πόντου ἐν κύμασι, ὡς πόντου ἐν κύμασι. Vide Dorvill. ad Chariton. p. 283. Quid sit χειμάζεσθαι ἔρωτι, optime expressit Catull. Epithal. P. et Th. 97.

Qualibus incensam jactastis mente puellam
Fluctibus, in flavo saepe hospite suspirantem.

Dionysii Sophistae.

Εἴθ' ἄνεμος γενόμην, σὺ δέ γε στείχουσα παρ' αὐγὰς,
Στήθεα γυμνώσαις, καί με πνέοντα λάβοις.
Εἴθε ῥόδον γενόμην ὑποπόρφυρον, ὄφρά με χερσὶν
Ἀραμένη, κομίσαις στήθεσι χιονέοις.
Εἴθε κρίνον γενόμην λευκόχροον, ὄφρά με χερσὶν
Ἀραμένη, μᾶλλον σῆς χροτιῆς κορέσῃς.

Hoc epigramma ita constituit Planudes Lib. VII. ep. 117. e tribus diversorum auctorum distichis, quorum primum ἀδέσποτον est, secundum, quod inscribitur ἀδέσποτον ὁμοίως, hoc modo in Codice legitur:

Εἴθε ῥόδον γενόμην ὑποπόρφυρον, ὄφρα με χερσὶν
Ἀρσαμένη χαρίσῃ στήθεσι χιονέοις.

Nulla igitur ratio erat, cur Brunckius secundum distichon conjuncte cum priori ederet Anal. T. III. p. 162. Idem Lect. p. 262. „ter-

tium, ait, in membranis non comparet, et ſpurium videtur; forte ipſius eſt Planudis, qui ſua ſibi habeat. Adumbratum eſt e veteri ſcolio, quod habes T. I. p. 158. XIX." Sed non ſpurii ſunt, nec Planudei hi verſus, quos, ſicut in Codice leguntur, deſcribam:

Θεοφάνους ἐρωτικόν.

Εἴθε κρίνον γενόμην ἀγένναον, ὄφρα με χερσὶν
'Αρσαμένη μᾶλλον σῆς χροτιῆς κορέσῃς.

Exemplo hoc etiam carmen eſt, quanta omnino Planudis audacia fuerit ac temeritas non modo in corrigendis epigrammatis, ſed etiam in mutandis auctorum nominibus. Dionyſii Sophiſtae diſtichon eſt, quod praecedit. Hinc ſequentes verſus, quorum auctores ignorabat Criticus Opolitanus, inſcripſit τοῦ αὐτοῦ.

Lucillii.

Εἰς γραμματικὸν κερασφόρον.

Ἔξω παιδεύεις Πάριδος κακὰ καὶ Μενελάου,
Ἔνδον ἔχων πολλοὺς σῆς Ἑλένης Πάριδας.

Anal. T. II. p. 318. Planudes lemma, quod huic epigrammati praefixum eſt, tranſtulit ad aliud ejusdem auctoris diſtichon, Anal. II. p. 327. XLIX. (vid. Lect. p. 201.)

Οὐδεὶς γραμματικῶν δύναται — ποτὲ εἶναι.
Ὀργὴν καὶ μῆνιν καὶ χόλον εὐθὺς ἔχων.

In Codice enim lacuna eſt poſt δύναται, quam explevit Planudes, addenda voce ἄρτιος. Hunc ſecutus Grotius vertit:

In Grammaticum intractabilem.

Grammaticis qui ſit ſanum caput, his quibus artis
Auſpicium faciant lis gravis, ira, furor.

Sed quis unquam hominem intractabilem, aut moroſum κερασφόρον dixit? Contra mariti, quorum uxores male audiebant, jam Artemidori aetate hoc nomine deriſi, Onirocrit. Lib. II. c. 11. ὅτι ἡ γυνή σου πορνεύσει, καὶ τὸ λεγόμενον κέρατα αὐτῷ ποιήσει. Vid. Salmaſ. ad Tertull. de Pallio p. 338. et Menagium in Lexic. Etym. v. *Corne*. Menagii haud aliena eſt ſententia, Gallis hanc dictionem primum innotuiſſe Conſtantinopoli tempore expeditionum ſacrarum. Ibi enim hoc irriſionis genus omnibus lippis ac tonſoribus notum fuiſſe, cum aliunde conſtat, tum ſignum docet viri, quatuor cornibus ornati, ad quod accedere ſolebant, qui uxorum pudicitiam ſuſpectam haberent, mariti, plerumque hoc experimento cornuti declarati: ὅστις γὰρ εἶχεν ὑπόληψιν τοῦ εἶναι κερατίαν, ἡνίκα ἐλθὼν προσέγγιζε τῇ στήλῃ, εἰ ἦν ὡς ὑπελαμβάνετο, ἐγύριζε ἡ στήλη ἐκ τρίτου, εἰ δὲ οὐκ ἦν, ἵστατο σιγῇ, ut ſcribit Codi-

nus de Or. Conftant. n. 125. Vide Heyne in Comment. Soc. Reg. Gottingenfis T. XI. p. 27. et T. XII. p. 287. Spanhem. de Ufu et Praeft. Num. Differt. V. p. 375. Hinc intelligitur, quid fibi voluerit Scholiaftes, ad Palladae epigramma: Μῆνις Ἀχιλλῆος καὶ ἐμοὶ πρόφασις γεγένηται, Anthol. Lib. I. Tit. XVII. ep. II. ita in Codice fcribens: τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν, νομίζω ὅτι κερᾶ ἦν παράξενος, quod corrige fodes, νομίζω, ὅτι κερατᾶς ἦν παρὰ ξένου, *cornutus redditus erat ab hofpite bonus Grammaticus, ut Menelaus a Paride.* Byzantinis enim homo cornutus κερατίας dicebatur et κερατᾶς. Ad talem maritum fpectare etiam videtur Parmenionis, five Callicteris Mantifii epigramma XXXVI. Antholog. Lib. II. Tit. XLVII. Anal. T. II. p. 294.

Ὅστις ἔσω πυροὺς καταλαμβάνει οὐκ ἀγοράζων,
Κείνου Ἀμαλθείας ἡ γυνή ἐστι κέρας.

Brunckius hoc diftichon comparat cum alio Parmenionis epigrammate, quod edidit in Lect. p. 177. Hoc ita in Apographo legitur:

Αὐτῷ τις γήμας πιθανὴν τῷ γείτονι ῥέγχει,
Καὶ τρέφεται. τοῦτ' ἦν εὔκολος ἐργασία,
Μὴ πλεῖν, μὴ σκάπτειν, ἀλλ' εὐστομάχως ἀπορέγχειν,
Ἀλλοτρίῳ δαπάνῃ πλούσια βοσκόμενον.

Quae fatis plana funt et aperta. Brunckius, qui in Apographo Buher. v. 1. invenerat αὐ-

τῷ τῇ, nomen viri in his latere ratus, versus illos, sensu carentes, in Commentarium rejecit. Simile negotium, mutatis tamen personis, transigit Gnatho apud Terentium Eunuch. Act. V. fin. ubi deridendum ac comedendum tradit Phaedriae Thrasonem:

— principio et habet quod det, et dat nemo largius.
Fatuus est, insulsus, tardus, stertit noctesque et dies:
Neque tu istum metuas, ne amet mulier: pellas facile ubi velis.

Caput VII.

Disputatur de fabulis aliquot Menandri ad epigramma Agathiae Scholastici. Πολέμων non est titulus comoediae peculiaris, sed persona dramatis, quod Περικειρομένη vocatur, auctoribus Agathia et Frontone. Agathias rem ita proponit, ut probabile fiat, eandem hanc fabulam esse, atque Ῥαπιζομένην. Hoc confirmare videntur Propertius, Tibullus et Ovidius. Neque huic sententiae obstant Dialogi Meretricii. An ad idem argumentum referenda sit Γλυκέρα? Jos. Scaligerum in vertendo epigrammate graeco longe superavit Hugo Grotius.

Agathiae Scholastici.

Τὸν σοβαρὸν Πολέμωνα, τὸν ἐν θυμέλησι Μενάνδρου
Κείραντα γλυκεροὺς τῆς ἀλόχου πλοκάμους,
Ὁπλότερος Πολέμων μιμήσατο, καὶ τὰ Ῥοδάνθης
Βόστρυχα παντόλμοις χερσὶν ἐλῃΐσατο.
Καὶ τραγικοῖς ἀχέεσσι τὸ κωμικὸν ἔργον ἀμείψας,
Μάστιξε ῥαδινῆς ἅψεα θηλυτέρης.
Ζηλομανὲς τὸ κόλασμα. τί γὰρ τόσον ἤλιτε κούρη,
Εἴ με κατοικτείρειν ἤθελε τειρόμενον.
Σχέτλιος ἀμφοτέρους δὲ διέτμαγε. μέχρι καὶ αὐτοῦ
Βλέμματος ἐνστήσας αἴθοπα βασκανίην.
Ἀλλ' ἔμπης τελέθει ΜΙΣΟΥΜΕΝΟΣ. αὐτὰρ ἔγωγε
ΔΥΣΚΟΛΟΣ, οὐχ ὁρόων τὴν ΠΕΡΙΚΕΙΡΟ-
ΜΕΝΗΝ.

Antholog. Planud. VII. ep. 30. Anal. T. III. p. 38. Quae literis majusculis exprimenda curavimus tria verba, totidem sunt tituli fabularum Menandri. Hoc, si a Περικειρομένη discesseris, quam indicaverat Fabricius Bibl. Graec. Vol. IV. p. 369. primus omnium animadvertisse sibi videbatur Toupius Epist. Crit. p. 28. ed. Lips. addens: „has graecas venustates nemo adsequi poterit, nisi qui in veterum scriptis probe subactus atque exercitatus fuerit: quod paucorum hominum est.“ Atqui diu ante Toupium has venustates assecuti erant magni sane in paucis viri, Josephus Scaliger, et Hugo Grotius, ut mox videbimus. Notae sunt Menandri Μισούμενος et Δύσκολος. Tertiam, quae Περικειρομένη inscripta fuerit, praeter Agathiam Scholasticum et Frontonem ep. II. Anal. T. II. p. 346. nemo hoc nomine laudavit. Sed in indice fabularum Menandri commemoratur etiam Πολέμων, hanc solam ob causam, quod Philostratus Epist. XXVI. narrat, id quod confirmat Agathias, amatorem crines puellae *carpentem* in Comoedia, dictum fuisse Polemonem. Lepidum commentum! Una eademque fabula est Πολέμων, et Περικειρομένη. Jam accuratius rem examinanti, haud dubie apparebit, miseram istam puellam apud Menandrum non modo *comis privatam* fuisse a

Polemone, ſed etiam *plagis irrigatam.* Dicit enim manifeſto Agathias Scholaſticus:

Καὶ τραγικοῖς ἀχέεσσι τὸ κωμικὸν ἔργον ἀμείψας,

Μάστιξι ῥαδινῆς ἄψεα θηλυτέρης.

Hinc ſuſpicio oritur, ad idem argumentum referendam eſſe aliam Menandri fabulam, in qua ejusmodi aliquid accidiſſe titulus ipſe teſtatur. Cui non audita ἡ Ῥαπιζομένη? Vereor ſane, ne temeritatis nomine ſuſpectus fiam. Sed in manibus ſunt teſtes graviſſimi, Elegiographorum inter Romanos principes, Ovidius, Tibullus, Propertius, qui rem eodem fere modo, quo Agathias, uberius tamen exponunt. Perpetraverat Polemon, quod nemini dubium videri poteſt, facinus illud, ſtimulis Zelotypiae incenſus. Qui majori fortaſſe jure Cynthiam perfidiae inſimulabat Propertius, ſe tamen non militis, ſed poetarum more levitatem iſtam vindicaturum eſſe minatur his verbis II. El. V. 21. (II. El. IV. 21.)

Nec tibi perjuro ſcindam de corpore veſtem,
Nec mea praecluſas fregerit ira fores:
Nec tibi connexos iratus carpere crines,
Nec duris auſim laedere pollicibus.
Ruſticus haec aliquis tam turpia proelia *quaerat,*
Cujus non hederae circuiere caput.

Reſpexiſſe Propertium ad Menandri fabulas

dicam an fabulam? tam certum est, quam quod certissimum. Quis non in verbis:

Nec tibi connexos iratus carpere crines,

τὴν Περικειρομένην agnoscat? Aut cui non in mentem redeat ἡ Ῥαπιζομένη, legenti pentametrum:

Nec duris ausim laedere pollicibus?

Menandri etiam scenam redolent illa, *scindere de corpore vestem*, περισχίζειν τὸ ἱμάτιον, περιῤῥηγνῦναι τὴν ἐσθῆτα. (Terent. Eunuch. IV. Scen. III. *Vestem omnem miserae discidit, tum ipsam capillo conscidit;*) et *frangere fores praeclusas*, ἀράσσειν τὴν αὔλιαν. Mores autem istorum hominum, qui, finito aliquo stipendio, per Graeciae civitates, Philemonis et Menandri aetate, vagantes, Baccho et Veneri litabant, Thrasonis, Polemonis, ac similium, egregie repraesentat *rusticus, cujus non hederae circuiere caput.* Talem hominem Plutarchus vocat εὐπάρυφον, et ἀγροῖκον, φορίνην παχεῖαν φέροντα. Tom. I. p. 98. ed. Steph. Sed omnem fere dubitationem tollunt *Dialogi Meretricii*, Luciano vulgo adscripti, quos ex eodem fonte ductos esse dudum monuit Berglerus ad Alciphronem, octavus inprimis, et decimus quintus, ad Ῥαπιζομένην spectantes. Vix unum alterumve verbum, quod non expresserit imitando (Menandrum) Propertius, deprehendi-

mus in his Dialogi VIII. T. III. p. 299. Εἰ τις δὲ, ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐῤῥάπισέ ποτε, ἢ περιέκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια περιέσχισεν, ἔτι ἐραστής ἐκεῖνός ἐστιν. Similem amatoris actum, sed apertam januam observantis, caeterum plorantis, pulsantis, interfecturum se puellam minantis, vestem discindentis, in altera Dialogi parte exponit Ampelis: ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐπιστάς ποτε, ἀνεωγμένην τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἠπείλει φονεύσειν, περιεῤῥήγνυε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει, καὶ τέλος τάλαντον δοὺς, μόνος εἶχεν ὀκτὼ ὅλους μῆνας. Redit tota disputatio eo, ut persuadeat Chrysidi, male habitae ab amatore, Ampelis, sine ira, plagis et rixis frigere Venerem, veri haec esse signa *caloris*. Ναὶ ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, καὶ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυομένου ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. Hunc etiam locum eleganter, sed mutatis personarum partibus, tractavit Propertius III. El. VIII.

Dulcis ad extremas fuerat mihi rixa lucernas,
Vocis et insanae tot maledicta tuae.
Dum furibunda mero mensam procellis, *et in me*
Projicis insana cymbia plena manu.
Tu vero nostros audax invade capillos

Et mea formosis unguibus ora nota.
Tu minitare oculos subjecta exurere flamma,
Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
Nimirum veri *dantur mihi* signa caloris:
Nam sine amore gravi femina nulla dolet.

Lucianus: τί λέγεις ἀεὶ ῥαπίζειν με; — Οὐχὶ, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέπεις· ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ τινα ἕτερον ἐραστὴν ἔχοις; Summam totius orationis his verbis complexus est Propertius v. 33.

Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.

Ad eundem locum pertinet dialogus inter Meretricios XV. Hoc confirmare inprimis videtur distichon secundum:

Dum furibunda mero mensam procellis, *et* in me
Projicis *insana* cymbia *plena manu.*

Idem enim fecisse militem Aetolum, *magnum* Crocalae amatorem, Dinomachum, narrat Parthenis Dialog. XV. p. 322. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐῤῥάπισέ με, αὐλήσασαν εὑρὼν παρὰ τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην, καὶ τούς τε αὐλούς μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαίσας, sive, quae mea est conjectura, ἐπισείσας, vibrans, *projiciens.* Philemon Fragm. p. 119. Bentl,

— ἐπειδὴ δ' ἡ Ῥόδη
Κυμβίον ἀκράτου κατασέσεικ' ὑμῖν ἄνω.

En alteram Cynthiam! — Fores etiam perfregerat Dinomachus cum suis, ut mox refert Parthenis: ἐν τοσούτῳ δὲ κτύπος ἠκούετο καὶ βοὴ, ἡ αὔλιος ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπαισαν ὅσον ὀκτὼ νεανίσκοι μάλα καρτεροί.

Nec mea praeclusas fregerit ira fores.

Haec tamen in diversis comoediis peragi potuisse, largior. Sed unam modo fabulam fuisse τὴν Περικειρομένην atque τὴν Ῥαπιζομένην, in eaque militem simul fores perfregisse, et capillos carpsisse, et puellam verberasse, hoc ut credam, non Agathiae solum et Propertii, sed Tibulli etiam me movet auctoritas, quo nemo elegantius et accuratius argumentum fabulae, de qua agimus, expressit I. El. X. 49.

Pace bidens vomerque vigent: at tristia duri
Militis in tenebris occupat arma situs.
Rusticus e lucoque vehit, male sobrius ipse
Uxorem plaustro progeniemque domum.
Sed Veneris tunc bella calent; scissosque capillos
Femina perfractas conqueriturque fores.
Flet teneras subtusa genas; sed victor et ipse
Flet, sibi dementes tam valuisse manus.
At lascivus Amor rixae mala verba ministrat
Inter et iratum *lentus utrumque sedet.*

Haec non domestica, sed peregrina esse, et trans mare petita, per se probabile erat. Nunc res extra omnem dubitationis aleam posita videtur. Notandum inprimis illud: *sed victor et ipse Flet, sibi dementes tam valuisse manus.* E contextu orationis colligas, haec locum habuisse in Ῥαπιζομένῃ, tanquam peculiari et a Περικειρομένῃ diversa fabula. Sed refragatur huic sententiae Philostratus, qui tandem palinodiam cecinisse Polemonem in Περικειρομένῃ, disertis verbis narrat Epistol. XXVI. p. 924. ed. Olear. Οὔτε ὁ τοῦ Μενάνδρου Πολέμων καλὸν μειράκιον περιέκειρεν, ἀλλ᾽ αἰχμαλώτου μὲν ἐρωμένης κατετόλμησεν ὀργισθεὶς, ἣν οὔτε αὐτὸς ἀποκείρας ἠνέσχετο: κλαίει γοῦν καταπεσὼν καὶ μεταγινώσκει τῷ φόνῳ τῶν τριχῶν. Quodsi igitur, quae nostra est sententia, non diversae fuerunt istae fabulae, sed diversi modo ejusdem comoediae tituli, Philostratus minime discedit a Tibullo, sed admirabili quodam concentu cum eo conspirat. Quae media inter *scissos capillos*, et, *Flet teneras subtusa genas*, interjecta sunt verba:

Femina perfractas conqueriturque fores,

ea quis credat ad aliam comoediam spectare? Sed pentametrum hunc arctius etiam, quam vulgata, cum *scissis capillis* copulat memorabilis Corvin. lectio:

— — *ſciſſisque capillis*

Femina perfractas eſſe fores queritur,

de qua vide accurate diſputantem doctiſſimum interpretem Obſerv. p. 92. ed. II. Idem recte, quam Scaliger repoſuerat, lectionem *ſuffuſa* v. 55. rejecit. Femina *teneras* ſubtuſa *genas*, eſt Menandri Ῥαπιζομένη, ſciſſis ſimul capillis fores perfractas eſſe querens. Admiremur autem ingenium Tibulli, hunc etiam locum ſumma cum ſuavitate tractantis, et in rem ſuam convertentis. Ipſe militatum abiturus, a quo negotio mores humaniſſimi poetae maxime abhorrebant, primum quidem perſonae militis convenienter, (ut Polemon alter, nova ſtipendia meriturus) inter pacis commoda refert iſta *Veneris bella ferocia;* mox tamen reſipiſcens et hanc quoque ferociam deteſtans, addit:

Ah lapis eſt ferrumque, ſuam quicunque puellam
 Verberat; *e coelo deripit ille deos.*
Sit ſatis, e membris tenuem reſcindere veſtem
 Sit ſatis, ornatus diſſoluiſſe comae:
Sit lacrymas moviſſe ſatis; quater ille beatus,
 Quoi tenera irato *flere puella poteſt.*
Sed manibus qui ſaevus erit, ſcutumque ſudemque
 Is gerat, *et miti ſit procul a Venere.*
At nobis, Pax alma, veni, ſpicamque teneto;
 Perpluat et pomis candidus ante ſinus.

Non videmus, Tibullum egregie confirmare,

quod propoſitum a nobis eſt, Menandrum haec omnia una eademque fabula peregiſſe? Satis eſt, veſtem reſcindere, ornatus comae diſſolvere, lacrymas movere; ſed verberare puellam, et capillos ejus carpere, militis eſt, ab omni humanitatis ſenſu alieni. Idem igitur exiſtimandum de hoc loco Ovidii A. A. III. 565.

Ille vetus miles ſenſim et ſapienter amabit;
Multaque tironi non patienda feret.
Nec franget poſtes, nec ſaevis ignibus uret;
Nec dominae teneras appetet ungue genas.
Nec ſcindet tunicasve ſuas tunicasve puellae:
Nec raptus flendi cauſa capillus erit.

Sed ut rem ad liquidum confeſſumque perducamus, in ſcenam tandem producenda eſt puella Ῥαπιζομένη, quae *fingitur*, Ovidii, Amor. I. El. VII.

Adde manus in vincla meas, meruere catenas,
Dum furor omnis abit, ſi quis amicus ades,
Nam furor in dominam temeraria brachia movit.
Flet mea veſana laeſa puella manu.

Tunc ego vel caros potui violare parentes:
Saeva vel in ſanctos verbera ferre Deos. —
Ergo ego digeſtos potui laniare capillos:
Nec dominam motae dedecuere comae? —

Nonne satis fuerat timidae inclamasse puellae,
Nec nimium rigidas intonuisse minas?
Aut tunicam summa deducere turpiter ora
Ad mediam? *mediae zona tulisset opem.*

At nunc sustinui, raptis a fronte capillis,
Ferreus ingenuas ungue notare genas, —
Ter tamen ante pedes volui procumbere supplex:
Ter formidatas repulit illa manus.

At tu, ne dubita, *minuet vindicta dolorem*,
Protinus in vultus unguibus ire meos.
Nec nostris oculis, nec nostris parce capillis,
Quamlibet infirmas adjuvet ira manus.

Quae leviter et quasi praetereuntes attigerunt Tibullus et Propertius, ea omnia, uno carmine complexus, peculiariter exposuit Ovidius. Ista enim sententiarum, verborum etiam similitudo, nonne testatur, cuncta ex eodem fonte profluxisse? Tibullus dixerat: *suam quicunque puellam Verberat, e coelo deripit ille deos.* Hoc Ovidius ita exprimit: *Tunc potui — Saeva vel in sanctos verbera ferre deos.* Inprimis autem hoc animadverti velim, Ovidium haud aliter, quam Propertium ac Tibullum, raptis a fronte capillis statim subjungere genas ungue notatas, eundemque ante

pedes procumbere, re commissa, supplicem, ut Polemon apud Menandrum κλαίει καταπεσὼν καὶ μεταγινώσκει, teste Philostrato, cui adsentitur Tibullus. Postremi denique Nasonis versus, qui egregie respondent loco Propertii III. El. VIII. v. 5 — 7. quem supra descripsimus, inclinant animum, ut credam, talem fuisse Polemonis apud Menandrum orationem, posteaquam ad sanam mentem rediisset, et genibus puellae supplex accidisset. Argumentum enim fabulae hoc fuisse videtur: Polemon puellam, bello captam, secum abduxerat Athenas. Eam quum aliquando domi non invenisset, forte ad convivium aliquod invitatam, eo properat statim homo ζηλότυπος, fores effringit, puellam verberat, vestem ejus rescindit, crines carpit. Mox se injuriam fecisse innocenti intelligens, ad genua flentis procumbit, plorat, tondendum se verberandumque praebet, donec tandem coiret gratia male sarta:

At lascivus Amor rixae mala verba ministrat,
Inter et iratum lentus *utrumque sedet.*

Haec igitur quum satis probabilia mihi videantur, vereor, ne doctissimus Boettiger in praeclara disputatione de Menandri fabulis ad Terentii Eunuch. p. 59. seq. auctoritati virorum praestantissimorum, Wesselingii ac Tou-

pii, plus tribuerit, quam res et veritas patiatur. Idem fere accidit Fabricio, pressius insistenti vestigiis Josephi Scaligeri, qui epigramma Agathiae Scholastici hoc modo vertit, Opusc. Var. p. 257.

Quod Polemo ille facit, Glyceres *qui conjugis aufert*
In Thymela trines, docte Menandre, tua.
Hoc novus instituit Polemo meus. Ille Rhodanthes
Audaci cultas abstulit ungue comas.
Criminibus Tragicis mutavit Comica gesta,
Inflixit tenerae verbera saeva cuti.
Ah scelus indignum! *Nostros miserata dolores*
Quod tantum admisit turpe puella nefas?
Proh dolor. Exsculpensque oculos radicitus ambo
Invidiae informes duxit in ore notas.
Si tamen is fuerit Misumenos: *nsit ego contra*
Dyscolos, *aspiciens nec* Periciromenen.

Haec versio mirum in modum discedit a graeco exemplo. Ac primum quidem satis apparet, Scaligerum, mutata lectione vulgata v. 2. γλυκεροὺς πλοκάμους, in qua et alius offendere possit, legisse:

Κείραντα Γλυκέρας τῆς ἀλόχου πλοκάμους.

Quod arripuisse videtur Fabricius, Bibl. Gr. Vol. II. p. 467. ed. Harles. ubi haec scribit: „Πολέμων, Philostr. Epist. 26. (Meursii ed. 13.) Agathias in epigrammate Lib. VII. Anthol. p. 588. latina versio Jos. Scaligeri: *Quod Polemo ille facit, Glyceres qui conjugis aufert,*

in Thymela crines, docte Menandre, tua. Eadem comoedia Menandri fuiſſe videtur, quam ſupra memorabam, Γλυκέρα." Satis probaſſe nobis videmur, nullam Menandrum fabulam docuiſſe, *Polemonis* nomine inſcriptam, ſed hanc perſonam pertinere ad Περικειρομένην, ſive Ῥαπιζομένην. Reliquum eſt, ut demonſtremus, diverſa etiam dramata fuiſſe Γλυκέραν, et Ῥαπιζομένην, (ſive, Περικειρομένην) ne quis, Scaligeri auctoritate abuſus, duplicem hanc confundat comoediam, et unam modo ejusdemque argumenti fabulam fuiſſe arbitretur. Sed haec facilis eſt defenſio! Inter Alciphronis Epiſtolas una extat Glycerae (Lib. II. ep. IV.) ad Menandrum ſcripta, qua id, quod volumus, optime comprobatur. Leguntur ibi inter alia haec: ὥστε πειρῶ μᾶλλον, ἐμὴ φιλότης, θᾶσσον εἰς ἄστυ παραγενέσθαι, ὅπως εἴ γε μεταβουλεύσαιο τῆς πρὸς βασιλέα ἀφίξεως, ἔχῃς εὐτρεπισμένα τὰ δράματα ἐξ αὐτῶν ἃ μάλιστα ὀνῆσαι δύναται Πτολεμαῖον καὶ τὸν αὐτοῦ Διόνυσον, οὐ δημοκρατικὸν ὡς οἶσθα· εἴτε Θαΐδας, εἴτε Μισούμενον, εἴτε Θρασυλέοντα, εἴτε Ἐπιτρέποντας, εἴτε Ῥαπιζομένην, εἴτε Σικυώνιον. Mox addit Glycera: πάντως δέομαι, Μένανδρε, κἀκεῖνο παρασκευάσασθαι τὸ δρᾶμα, ἐν ᾧ μὲ γέγραφας. Dubitari non poteſt, quin hic ſignificetur Fabula Γλυκέρα, quam memoravit Priſcianus,

plane illa diversa a 'Ῥαπιζομένῃ. quo sponte efficitur hoc, Scaligeri emendationem, facilem caeteroquin atque elegantem, hactenus modo probandam esse, si ponamus, Menandrum Glycerae nomen pluribus comoediis intexuisse.

Turbas istas in Fabula graeca excitaverat ἡ ζηλοτυπία. Eadem ad simile facinus perpetrandum adegit Polemonem alterum, de quo loquitur Agathias Scholasticus. In verbis adeo, Ζηλομανὲς τὸ κόλασμα, totius epigrammatis cardo vertitur. Vim hujus sententiae minime assecutus est Scaliger, vertens: *Ah scelus indignum!* Sed hic levis est prae alio hujus versionis naevo. Postea quam narrasset Agathias, Polemonem suum, zelotypiae oestro agitatum, verberasse conjugem, neque crinibus ejus pepercisse, poenam commemorat omnium gravissimam, amatori certe intolerabilem:

Σχέτλιος ἀμφοτέρους δὲ διέτμαγε, μέχρι καὶ αὐτοῦ
Βλέμματος ἐνστήσας αἴθοπα βάσκανίην.

Quid igitur fecit iratus ille? Si Scaligerum audimus, hic minime audiendum,

——— *Exsculpens oculos radicitus ambo*
Invidiae informes duxit in ore notas.

Quod nollem excidisset viro magno. Fieri potest, ut Menandri Polemon *minitatus* sit, *oculos* puellae *subiecta exurere flamma*, quod legimus apud Propertium, aut ut, meliora

edoctus, se ipsum tali poena dignum habuerit, quod innuit Ovidius, dicens, *Nec nostris oculis, nec nostris parce capillis.* „In oculos autem maxime saevire feminas, et tragoediae fere omnes et comoediae protestantur," ut verbis utar Donati ad Eunuch. IV. Scen. VI. 2. *oculi illico effodientur.* Sed hae merae fuerunt minae atque exsecrationes. Neque eo invidiae ad furoris progressus est Polemon Agathiae Scholastici, ut conjugis exsculperet oculos radicitus ambo, sed, concludens eam, et oculis hominum subducens, effecit, ut ambo amantes vel mutui adspectus voluptate ac fructu privarentur. Hoc dudum vidit Grotius, cujus elegantissimam versionem corollarii loco adponam:

Antiquo Polemoni, facit quem scena Menandri
Uxoris teneras dissecuisse comas,
Alter idem fecit Polemon, pulchraeque Rhodanthes
Abripuit crines vertice saeva manus.
Comica res fuerat: tragicos superaddidit ausus,
Femineam flagris nam scidit ille cutem.
Trux facinus. quid enim tantum peccaverat illa,
Aerumnas fuerat si miserata meas? ——
Nos quoque divisit ferus ille, nec ora tueri
Mutua fert: *tantus pectora livor habet.*
Verum est ille tamen Misumenos. *ast ego certe*
Dyscolos, *heu segrex a* Periciromene.

EPIGRAMMATA

ANTHOLOGIAE GRAECAE

MAXIMAM PARTEM INEDITA.

I.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Εἰς Κόροιβον, οὗ μέμνηται Καλλίμαχος ἐν ά Αἰτίων.

Κοινὸν ἐγὼ Μεγαρεῦσι καὶ Ἰναχίδεσσιν ἄθυρμα
"Ιδρυμαι Ψαμάθης ἔκδικον οὐλομένης.
Εἰμὶ δὲ Κὴρ τυμβοῦχος· ὁ δὲ κτείνας με Κόροιβος.
Κεῖται δ' ὧδ' ὑπ' ἐμοῖς ποσσὶ διὰ τρίποδα.
Δελφὶς γὰρ Φάμα τόδ' ἐθέσπισεν, ὄφρα γενοίμαν
Τᾶς κείνου νύμφας σῆμα καὶ ἱστορίης.

Cod. Vatican. p. 228. Suidas in v. Κόροιβος, ὄνομα κύριον. καὶ μωρός τις μετρῶν τὰ κύματα. Καλλίμαχος· τὸν ὄγδοον ὥστε Κόροιβον. ὅτι Βουταλίων καὶ Κόροιβος καὶ Μελιτίδης ἐπὶ μωρίᾳ διεβέβληντο. Ἀριστοφάνης. Vide Schol. ad Ariſtophanis Ran. v. 1022. Callimachi Fragment. CCCVII. quod ad Αἴτια hujus poetae referendum eſſe, ex lemmate epigrammatis colligere licet. Sed eodem jure referri illud poteſt ad Ibin Callimacheam propter locum Ovidii Ib. v. 573. ſq. Coroebi apud veteres ſcriptores inprimis commemorantur tres, genere illi, moribus ac rebus geſtis valde inter ſe

discrepantes, Eléus, Phryx, Argivus. De Coroebo Eléo haec narrat Eustathius ad Il. Λ. p. 879. ed. Rom. ὅτι δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ μνημονευθέντα Ὀλύμπια οὐκ ἀεὶ μεγάλους τινὰς εἶχεν ἀγωνιζομένους, δηλοῖ ὁ πρῶτος τὸν Ὀλυμπιάσιν ἀναδησαμένος ἀγῶνα Κόροιβος ὁ Ἠλεῖος, οὐ μεγάλης τέχνης ἄνθρωπος ὤν, ἀλλὰ μάγειρος, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου κεῖται. Athen. Lib. IX. c. 7. p. 382. B. Vide Scaliger. ad Euseb. p. 256. — Magnam nominis celebritatem nactus est Coroebus Phryx, Mygdonis, ut fertur, filius, vir, secundum Virgilium, manu fortis, idemque, Ulyssis instar, versutus, qui, Cassandrae amore incensus, quum auxilio venisset Priamo, Graecis urbem jam obtinentibus, omniaque ferro et igne devastantibus, auctor fuit Trojanis, ut clipeos mutarent, Danaumque insignia sibi aptarent. Nam dolus, inquit, (Virgil. Aen. II. 390.)

— *dolus an virtus, quis in hoste requirat?*

Huc pertinet locus Suidae in v. Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον. — καὶ αὖθις. τὸν Κόροιβον Ὀδυσσέα φήσας εἶναι τὸν πολύτροπον. Qui vero factum sit, ut hujus viri nomini stultitiae nota inureretur, incertum est. Ad hunc enim respiciunt, de Coroebo *stulto* loquentes, scriptores. Acceptum hoc fortasse referendum est Euphorioni, qui, si recte intelligimus Ser-

vium ad Aeneid. II. 341. primus vecordiae personam ei imposuit. Vide Heynii Excurs. X. Eustathius ad Od. K. p. 1669. καὶ Κοροίβους τινὰς ἀποσκώπτομεν, μαθόντες τινὰ Κόροιβον εὐήθη, Μυγδόνα, Φρύγα τὸ γένος, ὕστατον τῶν ἐπικούρων ἀφικομένων τῷ Πριάμῳ δι' εὐήθειαν. — Sed hic primo loco nominandus erat

— *armorum praestans animique Coroebus*

Argivus, nobilitatus praeclaro facinore, de quo agit epigrammatis auctor. Hanc fabulam pauci Mythologi attigerunt. Pausania et Papinio Statio, nemo accuratius eam persecutus est. Hos igitur inter se, utrumque cum Ovidio et epigrammate graeco comparemus, ut quomodo haec fabula paullatim sit conversa, eo magis appareat. Pausanias Attic. c. XLIII. p. 105. Ἔστι δὲ Μεγαρεῦσι καὶ Κοροίβου τάφος· τὰ δὲ ἐς αὐτὸν ἔπη κοινὰ ὁμῶς τοῖς Ἀργείων, ἐνταῦθα δηλώσω. Ἐπὶ Κροτώπου λέγουσιν, ἐν Ἄργει βασιλεύοντος, ψαμάθην τὴν Κροτώπου τεκεῖν παῖδα ἐξ Ἀπόλλωνος· ἐχομένην δὲ ἰσχυρῶς τοῦ πατρὸς δείματι τὸν παῖδα ἐκθεῖναι. Καὶ τὸν μὲν διαφθείρουσιν ἐπιτυχόντες ἐκ τῆς ποίμνης κύνες τῆς Κροτώπου. Pueri nomen reticetur a Pausania et Statio. Ovidius cum aliis Linum vocat Ibi. v. 480.

Quique Crotopiaden diripuere Linon.

Vide Valckenar. ad Callimachi Fragm. p. 283.

Apud Statium Theb. I. 578. non exponit puerum Psamathe, sed, quod tamen nullum fere est discrimen,

— poenae metuens (neque enim ille coactis
Donasset thalamis veniam pater) avia rura
Eligit, ac natum septa inter ovilia furtim
Montivago pecoris custodi mandat alendum.

Euripides in fragmento Melanippes apud Dionys. Halic. Arte Rhetor p. 105. (Valckenar. Diatr. p. 183.)

αἱ δὲ παρθένος
Φθαρεῖσά γ' ἐξέθηκεν εἰς βουφόρβια
Φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ δράσεις φόνον;

Pergit Statius, interpositis tamen aliquot versibus, quos describere nihil attinet, v. 586.

— — — — sed fata nec illum
Concessere larem, viridis nam cespite terrae
Projectum temere, et patulo coelum ore trahentem
Dira canum rabies morsu depasta cruento
Disjicit.

Lino a canibus dilacerato, Apollo in Argivorum civitatem immisit, quam Pausanias vocat, Ποινήν. — Ἀπόλλων δὲ Ἀργείοις ἐς τὴν πόλιν πέμπει Ποινήν. ταύτην τοὺς παῖδας ἀπὸ τῶν μητέρων φασὶν ἁρπάζειν· ἐς ὃ Κόροιβος ἐς χάριν Ἀργείοις φονεύει τὴν Ποινήν. Aliam publicae hujus calamitatis caussam adfert Statius, violentam nempe Psamathes mortem, a patre filiae illatam v. 594.

— — — — nec motus. at atro
Imperat, infandum! cupientem occumbere leto.

Mortis etiam genus notavit Scholiastes apud Barthium, ad marginem codicis scribens, *Psamathen a Crotopo vivam fuisse defossam:* quod confirmat Ovidius Ib. v. 573.

Utque patrem Psamathes condat te Phoebus in ima
Tartara, quod natae fecerat ille suae.
Inque tuos ea Pestis *eat, quam dextra Coroebi*
Vicit, opem miseris Argolicisque tulit.

Ovidii locus quin e Callimachi vel Ibide vel Αἰτίοις sit derivatus, dubitari vix potest. Hic igitur primus dixisse videtur, Crotopum etiam poenas dedisse Apollini, cujus rei neque apud Pausaniam, neque apud Statium ulla sit mentio. Caeterum Ποινὴν illam quomodo repraesentet Statius, non est praetereundum v. 596.

— monstrum *infandis Acheronte sub imo*
Conceptum Eumenidum thalamis: cui virginis *ora*
Pectoraque, aeternum stridens a vertice surgit
Et ferrugineam frontem discriminat anguis.
Haec tam dira Lues *nocturno squallida passu*
Illabi thalamis, animasque a stirpe recentes
Abripere altricum gremiis, morsuque cruento
Devesci, et multum patrio pinguescere luctu.
Haud tulit armorum praestans, animique Coroebus —

Haec omnia poetarum recentiorum ingeniis deberi, et priscam illam Κῆρα, in Coroebi sepulcro positam, nihil monstri simile habuisse arbitror. Sed de hac re Pausanias tacet. Qui sequitur locus, φονεύσας δὲ (οὐ γὰρ ἀνίει σφᾶς δευτέρα ἐπιπεσοῦσα νόσος λοιμώδης) Κόροιβος ἑκὼν ἦλθεν ἐς Δελφοὺς, ὑφέξων δίκας τῷ θεῷ τοῦ φόνου τῆς Ποινῆς hic igitur locus prorsus egregie tractatus est a Statio, qui, si a paucis, inprimis ab ornatu poetico discesseris, (cf. Homer. Il. A. 44. sq.) optime cum Pausania conspirat, ut ex eodem fonte hausisse videatur. Jam mandatum, Coroebo a Pythia datum, quod pro fine carminis sui omisit poeta latinus, hoc est: ἐς μὲν δὴ τὸ Ἄργος ἀναστρέφειν οὐκ εἴα Κόροιβον ἡ Πυθία, τρίποδα δὲ ἀράμενον φέρειν ἐκέλευεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἔνθα ἂν ἐκπέσῃ οἱ φέροντι ὁ τρίπους, ἐνταῦθα Ἀπόλλωνος οἰκοδομῆσαι ναὸν, καὶ αὐτὸν οἰκῆσαι. Καὶ ὁ τρίπους κατὰ τὸ ὄρος τὴν Γερανίαν ἀπολισθὼν, ἔλαθεν αὐτοῦ ἐκπεσών· καὶ Τριποδίσκους κώμην ἐνταῦθα οἰκίσαι. Callimachus non vicum, sed urbem dixerat Tripodiscos in libro Αἰτίων haud dubie *primo*, monente Stephano Byz. in v. Τριποδίσκος. — Καλλίμαχος δ' ἐν Αἰτίων πόλιν αὐτὴν εἶναι φησί. Sequitur nunc descriptio tumuli, de quo longe aliter refert Pausanias, atque is, qui epigramma fecit, auctor incertus, magno ut sit

argumento, hoc et similia Anthologiae graecae carmina, quae opera artium adspectabilia exponunt, meros esse ingenii lusus. — Κοροίβῳ δέ ἐστι τάφος ἐν τῇ Μεγαρέων ἀγορᾷ· γέγραπται δὲ ἐλεγεῖα τὰ ἐς Ψαμάθην, καὶ τὰ ἐς αὐτὸν ἔχοντα Κόροιβον. Καὶ δὴ καὶ ἐπίθημά ἐστι τῷ τάφῳ Κόροιβος φονεύων τὴν Ποινήν. τούτων ἀγάλματα παλαιότατα ὁπόσα λίθου πεποιημένα ἐστὶν Ἕλλησιν, ἰδὼν οἶδα. Hanc narrationem prorsus discedere ab argumento epigrammatis graeci, nemo non intelligit. Nimirum auctor nullum omnino signum ante oculos habuit, sed usus unice, quod lemma etiam declarat, Callimachi poemate, inde carmen confecit, aptum quidem fabulae, ab Alexandrino poeta immutatae, non historiae, quam secutus est Pausanias. — Nunc verba ipsa paulo accuratius examinemus*).

In lemmate Cod. Vaticanus exhibet, εἰς Κόρυβον. Ita hoc nomen alibi etiam scribitur. Etym. M. laudat fragmentum Incerti in v. Δασπλῆτις, ἡ Ἐριννύς. καλὸν δασπλῆτα Κόρυβος, si lectio vera est. Vide Sylburgii

*) Hac opera fortasse supersedere possem, si ad manus essent commentarii, gallice scripti, le *Magasin encyclopédique*, ubi editum esse hoc epigramma a doctissimo Chardonio, accepimus.

Notas ad v. Μιλιτίδης p. 34. et de fragmento illo Ruhnkenii Ep. Crit. II. p. 156. Usitatior scriptura est Κόῤῥοιβος, quam revocavimus.

Vers. 1. Ἰναχίδαισιν reponebat Ruhnkenius. Ἄθυρμα h. l. est statua, signum in tumulo positum, quam verbi significationem non praetermisit Suidas in v. Α. καὶ ἐν ἐπιγράμματι.

Πανὶ δέ μιν ξέσσαντες ὁδῷ ἔπι καλὸν ἄθυρμα
κάτθεσαν.

ἀντὶ τοῦ ἄγαλμα. Vide Hemsterhusium ad Lucian. T. I. p. 291. — Versum tertium commemoravit Suidas, non sine aliqua lectionis varietate, in v. Κὴρ, ἡ ψυχή. καὶ ἡ θανατηφόρος Μοῖρα. — Κὴρ δὲ ἡ ψυχή. διότι διὰ πυρός ἐστι. τὸ γὰρ ἔμφυτον θερμὸν, τοῦτο ψυχή.

Εἰμὶ δὲ κὴρ τυμβοῦλος. ὁ δὲ κτείνας με κόροιβος.

Ita locus legitur, sive verba spectes, sive accentus, in Edd. quas viderim, omnibus. Kusterus inde fecit, et in textum adeo recepit:

Εἰμὶ δὲ κὴρ Τυμβούλου. ὁ δὲ κτείνας με Κόροιβος.

Quod quid sit, nemo facile dixerit. Unice vera est Codicis Vaticani, nunc Parisini, lectio, Κὴρ τυμβοῦχος, tumulum obtinens, servans. Cujus generis composita ubique occurrunt, ut κληροῦχος, μηλοῦχος, πρυμνοῦχος, κεροῦχος, ceruchus, Valer. Flac. I. 469. Nomen etiam

Κόροιβος h. l. ita exaratum est in codice, non Κόρυβος.

Ultimum epigrammatis distichon extat apud Suidam v. Δελφοί. τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. — καὶ Δελφίς, ἡ Δελφικὴ, τοῦ Ἀπόλλωνος.

Δελφὸς γάρ φάμα τόδ᾽ ἐθέσπισεν, ὄφρα γενοίμαν
Τᾶς κείνου νύμφας σῆμα καὶ ἱστορίη.

Lectio ἱστορίη praeferenda videtur alteri, ἱστορίης. In re tamen incerta nihil equidem definio, dialectum etiam, quae sibi non constat in hoc carmine, intactam relinquens. Sed audiamus Heynium, virum in omni judicio elegantissimum, qui de isto epigrammate haec ad me scribebat: „Nulla Pausaniae aut alterius ratione habita, videndum est ex bonae interpretationis praeceptis primo loco, quid ipsa verba suppeditent. Ex his apparet, Coroebi sepulcro seu tumulo impositum fuisse signum Κηρὸς, id factum hoc esse, responso Delphis accepto, ad Psamathes memoriam servandam. Κὴρ pro Ποινὴ loquitur: signum tumulo impositum communi consilio Argivorum et Megarensium: ἄθυρμα est ἄγαλμα, quae notio saepe in epigrammatibus occurrit. Psamathe οὐλομένη puto esse *miseranda*. ὑπ᾽ ἐμοῖς ποσσὶ; in tumulo. Ὄφρα γενοίμην τῆς κείνου νύμφης σῆμα καὶ ἱστορίη, haud dubie legendum

est ex Suida. Unde enim repente Dorica forma? Nisi, quod verum esse censeo, totum epigramma dorice fuit exaratum. De Κῆρ τυμβοῦχος nemo dubitabit. Jam praescriptum est, ad Callimachum respexisse poetam. Nil mirum, si ea fabula diverso modo fuit tractata, sique adeo cum Pausania non convenit. Scilicet nihil commune cum eo habet, nec est epigramma illud, quod sepulcro inscriptum erat, sed ingenii lusus."

II.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Κρῆς Ἄλκων Διὸ . . . Φοίβῳ στέφος Ἴσθμι' ἑλὼν πύξ.

Legitur hic versus inter epigrammata miscellanea quatuor foliorum, quae Codici Vaticano agglutinata sunt. — Simonidi etiam tribuitur p. 233. hexameter,

Σᾶμα τόδε Σπινθῆρι πατὴρ ἐπέθηκε θανόντι.

Praeterea in margine Codicis p. 245. hoc extat distichon:

Εἰς Βρόταχον Σιμωνίδου.

Κρὴς γενεὰν Βρόταχος Γορτύνιος ἐνθάδε κεῖμαι,
Οὐ κατὰ τοῦτ' ἐλθὼν, ἀλλὰ κατ' ἐμπορίην.

Adscripsit librarius, τοῦτο διοσῶς κεῖται, qua Codicis pagina, nescio. — — Nomen Σπινθῆρ etiam legitur in Aristonis ep. I. Anal. T. II. p. 258. Ἄλκων in ep. IV. Gaetulici Anal. T. II. p. 167. de quo vide P. Leopardi Emend. p. 149.

III.

ΗΓΕΜΟΝΟΣ.

Εἰς τοὺς ἐκ Λακεδαιμονος] μετὰ Λεωνίδου χιλίους.

Εἴποι τις παρὰ τύμβον ἰὼν ἀγέλαστος ὁδίτας
Τοῦτ' ἔπος· ὀγδώκοντ' ἐνθάδε μυριάδας
Σπάρτας χίλιοι ἄνδρες ἐπέσχον, αἷμα τὸ Περσῶν
Καὶ θανόν ἀστρεπτεί. Δώριος ἁ μελέτα.

Cod. Vatic. p. 274. Ἡγέμονος. Hegemonis nomen alibi non occurrit in Anthologia graeca. Notus est Ἡγήμων Thasius, Comoediarum scriptor. Athen. Lib. I. p. 5. B. καὶ Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὁ ἐπικληθεὶς Φακῆ, ὃν τῇ

ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τινὲς ἐντάττουσιν. Auctor epigrammatis fine dubio etiam fcribendus eft 'Ηγήμων, non 'Ηγέμων aut 'Ηγεμών. — Vers. 3. fortaffe legendum: ἐπέσχον κῦμα τὸ Περσῶν, nifi ῥεῦμα malis. Tyrtaeus El. III. 21. Anal. T. I. p. 51.

Αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
Τρηχείας, σπουδῇ τ' ἔσχεθε κῦμα μάχης.

Hinc Lucretius egregie dixit Lib. V. 1288.

Aere folum terrae tractabant, aereque belli
Mifcebant fluctus, et volnera *vafta ferebant.*

Miror, Bentlejum, talem virum, hic maluiffe, *Mifcebant* luctus, *et* funera *vafta ferebant.* Recte Gilbertus Wakefield vulgatam tuetur. Sed diu ante Wakefieldum, Petrus Victorius Var. Lect. lib. 37. c. 7. exquifitam hanc dicendi formam explicuit, et Lucretii locum comparavit cum dicto Theopompi, qui bellum, magno impetu in unam gentem irruens, appellaverat ῥεῦμα καὶ κλύδωνα πολέμου, tefte Plutarcho. Vers. 4. Apograph. Δώριος αὖ μεῖστα, adfcripto tamen articulo ὁ.

IV.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Ἐπὶ τῷ ἐν Θεσπιαῖς βωμῷ.

Θεσπιαὶ εὐρύχοροι πέμψαν ποτὲ τούσδε σὺν ὅπλοις
Τιμωροὺς προγόνων βάρβαρον εἰς Ἀσίην,
Οἵ μετ' Ἀλεξάνδρου Περσῶν ἄστη καθελόντες
Στῆσαν ἐριβρεμέα δαιδαλέον τρίποδα.

Cod. Vatic. p. 205. In lemmate Θεσπίαις, v. 1. Θέσπιαι exaratum. Stephanus Byz. in v. Θέσπεια — Γράφεται καὶ διὰ τοῦ ι καὶ ἐκτείνεται, καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ. Καὶ ἐπίγραμμα τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν Περσῶν· ἦν δὲ Φιλιάδου Μεγαρέως·

Ἄνδρες θ' οἵ ποτ' ἔναιον ὑπὸ κροτάφοις Ἑλικῶνος,
Λήματι τῶν αὐχεῖ Θεσπιὰς εὐρύχορος.

(Br. Anal. T. III. p. 329.) Πληθυντικῶς δὲ Θεσπιαὶ ὀξυτόνως. Eadem ſcribendi varietas obtinet in Πλάταια et Πλαταιαὶ, notante eodem Stephano Grammatico. — Verſ. 3. Cod. Ἀλέξανδρον, mox καθ' ἑλόντες.

V.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΤΑΡΑΝΤΙΝΟΥ.

Εἰς τὰς Νύμφας παρὰ Τιμοκλέους κηπούρου.

Νύμφαι ἐφυδριάδες δῶρον γένος, ἀρδεύοιτε
Τοῦτον Τιμοκλέους κᾶπον ἐπεσσύμεναι.
Καὶ γὰρ Τιμοκλέης ὔμμι, κόραι, αἰὲν ὁ καπεὺς
Κάπων ἐκ τούτων ὥρια δωροφορεῖ.

Cod. Vatic. p. 411. Elegans epigramma, sed gravi illud vitio deformatum, v. 1. cui mederi conati sunt viri praestantissimi. Jacobsius margini adscripsit: An fuit Δωτοῦς γένος, filiae Dotûs Nereidis? Heynio ἱερὸν γένος, Mitscherlichio placebat, ὀρέων γένος, mihi denique in mentem venit, Νύμφαι ἐφυδριάδες, κῶραι Διὸς, ut apud Homerum Od. N. 356:

Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὔποτ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ.

Repetitur quidem v. 3. vox κόραι. Sed omnino in hoc epigrammate suavis est eorundem verborum repetitio. — Vers. 2. ἐπεσσόμεναι. In margine notatum ἐποσσόμεναι sive ἐπεσσύμεναι. Illud dictum videri possit, ut apud Callimachum Fragm. CXXVI.

Αὔλια καὶ ἐπαρχὰς θῖνας ἐπεβλέπετε,

h. e. *litora cura vestra dignamini.* Vide Scaliger Conj. ad Varron. p. 106. Sed praestat legere, ἐπεσσυμέναι. Conf. Hermocreontis ep. I. Anal. T. II. p. 252. et Damostrati Anal. T. II. p. 259. Τιμοκλέης, sive Τιμοκλῆς quidam occurrit etiam in Onestae epigr. IX. Anal. T. II. p. 291. Idem nomen repositum in Chaeremonis epigrammate II. Anal. T. II. p. 55. a Ruhnkenio Epist. Crit. I. p. 119.

VI.

ΘΕΟΔΩΡΙΔΑ.

Ἐπὶ βόας χαλκᾶς

Θεσσαλαὶ αἱ βόες αἵδε παρὰ προθύροισι δ' Ἀθάνας
'Εστᾶσιν, καλὸν δῶρον Ἰτωνιάδος·
Πᾶσαι χαλκεῖαι δυοκαίδεκα, Φράδμονος ἔργον,
Καὶ πᾶσαι γυμνῶν σκῦλον ἀπ' Ἰλλυρίων.

Cod. Vatic. p. 478. Edidit L. Holsten. ad Stephanum Byz. p. 151. V. 2. Ἰτωνιάδος. Conf. Callimach. H. in Cer. v. 74. V. 4. Cod. σκύλων. De Phradmone statuario vide Junii Catalogum Architect. p. 164. Addam versus

Theodoridae, paululum depravatos, qui extant p. 609.

Θεοδωρίδα τετράμετρον ἀρχιλόχειον.
Ἐκ δολιχοῦ τὸ ῥασφυρήλατον ὅς τάχει κρατήσας
Παῖς Ἀριστομάχειος ἀνεῖλε τὸν χάλκειον λέβητα.

Legendum esse, ῥα σφυρήλατον, quilibet intelligit, nisi in τὸ ῥα aliud quid latet. Dubito, an hoc integrum sit epigramma. In eadem Codicis pagina descripta sunt duo Callimachi fragmenta, quae edidit Bentlejus Nr. CXIV et CXV. Hic illud modo agebat Constantinus Cephalas, ut versus, diverso metro scriptos, colligeret, et speciminis loco proponeret. Verba ita construenda sunt, ὁ παῖς Ἀριστομάχειος ἐκ δολιχοῦ ἀνεῖλε, ὡς τάχει κρατήσας, σφυρήλατον τὸν χάλκειον λέβητα. Caeterum Theodoridae tribuendum videtur, quod de Theodorito quodam notatur in Etym. MS. v. Κυρβασία τὸ τὴν κεφαλὴν καλύπτον. Θεοδώρητος ἐν ἐνίοις ἐπιγράμμασι τὰς περικεφαλαίας κυρβασίας λέγει. Centies inter se permutantur nomina Theodorides, Theodoritus et Theodoretus. Vide Reiskii Notit. Poet. Anthol. p. 215. et Schneideri Anal. Crit. p. 7. Sed in editis Theodoridae epigrammatis vocem κυρβασία frustra quaeras.

VII.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Εὐρώταν ὡς ἄρτι διάβροχον ἔν τε ῥεέθροις
Εἵλκυσ' ὁ τεχνίτης ἐν πυρὶ λουσάμενον.
Πᾶσι γὰρ ἐν κώλοις ὑδατούμενος ἀμφινένευκεν
Ἐκ κορυφῆς εἰς ἄκρους ὑγροβάτων ὄνυχας.
Ἁδε τέχνα ποταμῷ συνεπήριξεν ἆτις ὄπεισας
Χαλκὸν κωμάζειν ὕδατος ὑγρότερον.

Cod. Vatic. p. 475. „Scriptum videtur in aeneum Eurotae fluvii simulacrum, in quo poeta mollitiem admiratur. — V. 2. εἵλκυσε an dictum, ut *ducere*, de opere aeneo? an scribendum μήνυσε? ὁ τεχνίτης εἵλκυσεν αὐτὸν, τὸν ἐν πυρὶ, (in igne conflatum) ὡς ἐν ῥεέθροις λουσάμενον. — V. 4. „an ὑγρὸς ἐὼν ὄνυχας?" Verba sunt Jacobsii. Ludere videtur Philippus in ambigua verbi ὑγρὸς significatione, quod non modo de humidis, sed de iis etiam rebus dicitur, quae flexibiles sunt et ad sensum molles. Pindar. Pyth. I. 17. de aquila:

ὁ δὲ κνώσσων
Ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, τεαῖς
Ῥιπαῖσι κατασχόμενος.

Plato Sympos. c. XVIII. p. 214. ed. Bip. de Amore: πρὸς δὲ τούτοις ὑγρὸς τὸ εἶδος. οὐ γὰρ

ἂν οἷός τ' ἦν πάντη περιπτύσσεσθαι, οὐδὲ διὰ πάσης ψυχῆς καὶ εἰσιὼν τὸ πρῶτον λανθάνειν καὶ ἐξιὼν, εἰ σκληρὸς ἦν. συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ἰδέας μέγα τεκμήριον ἡ εὐσχημοσύνη. — οὗ δ' ἂν εὐανθής τε καὶ εὐώδης τόπος ᾖ, ἐνταῦθα καὶ ἵζει καὶ μένει. Hunc locum ante oculos habuiſſe videtur in deſcribendo Praxitelis Amore Calliſtratus Stat. III. p. 893. Ὑγρὸς μὲν ἦν, ἀμοιρῶν μέγα λειότητος, χαλκὸς δὲ ἔχων συνῳδὸν τὴν χρόαν, εὐανθὴς ἑωρᾶτο, τῶν δὲ κινήσεως ἔργων ἐστερημένος, ἕτοιμος ἦν δεῖξαι κίνησιν. Cicero Brut. 18. *Quis enim eorum, qui haec minora animadvertunt, non intelligit, Canachi ſigna rigidiora eſſe, quam ut imitentur veritatem, Calamidis dura illa quidem, ſed tamen molliora, quam Canachi.*

Verſ. 5. in margine Apographi corrigitur, ἃ τίς ὁ πείσας. Primum diſtichon ſincerum videtur. Reliqua hoc fere modo legenda ſunt:

Πᾶσι γὰρ ἐν κώλοις ὑδατούμενος ἀμφινένευκεν
Ἐκ κορυφῆς ἐς ἄκρους ὑγρὸς ἐὼν ὄνυχας.
Ἁ δὲ τέχνα ποταμῷ συνεπήρικεν. Ἁ τίς ὁ πείσας
Χαλκὸν κυμαίνειν ὕδατος ὑγρότερον;

Nota formula, ἐκ κορυφῆς εἰς ὄνυχας, vel ex Homero Il. Ψ. 169. ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, a Comicis, iisque, qui Comicos imitantur, paſſim inverſo ordine effertur, ἐκ ποδὸς εἰς κεφαλήν.

Hoc ſemper, niſi fallor, ſenſu ridiculo. Ariſtophanes Plut. 649.

Ἄκουε τοίνυν, ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα
Ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ᾽ ἐρῶ.

Obſcoeni aliquid hic ſubeſſe, adfirmat Scholiaſtes, qua de re dubitat Hemſterhuſius. Confirmare illud videtur Sophron apud Euſtathium ad Od. Ξ. p. 1766. 34. ξύομαι δ᾽ οὐδὲν ἰσχύων· τουτέστι, κνῶμαι. καὶ Σώφρων· βαιὰ δ᾽ ἔξυσμαι ἐκ ποδὸς εἰς κεφαλήν, ἤγουν κέκνησμαι. Notandum, priorem etiam locum, ξύομαι δ᾽ οὐδὲν ἰσχύων, e Sophronis petitum eſſe Mimis, quod diſcimus ex Etym. M. p. 523. ubi legitur, κνυζῶμαι οὐδὲν ἰσχύων. Conſentit Etym. MS. in v. Κνυζηθμός. — Σώφρων· κνύζομαι δὲ οὐδὲν ἰσχύων· ἃ δὲ ξῦσμα ἐκ ποδῶν εἰς κεφαλὴν ἱππάζετο, ἀντὶ τοῦ νήθω, lege, κνήθω. Reliqua accuratius leguntur apud Euſtathium. Caeterum vide Eraſmi Adagia p. 9. qui, praeter alios, Ciceronis locum memorat Roſc. Com. 7. *nonne ipſum caput, et ſupercilia illa penitus abraſa, olere malitiam, et clamitare calliditatem videntur?* nonne ab imis unguibus usque ad verticem ſummum — *ex fraude, fallaciis, mendaciis conſtare totus videtur?*

VIII.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Εἰς τὸν Ὅμηρον.

Εἰ καὶ βαιὸς ὁ τύμβος, ὁδοιπόρε, μή με παρέλθῃς,
Ἀλλὰ κατὰ στίχας ἶσα θεοῖσι σέβου.
Τὸν γὰρ Πιερίσιν τιμώμενον ἔξοχα Μούσαις
Ποιητὴν ἐπέων θεῖον Ὅμηρον ἔχω.

Cod. Vatic. p. 208. in margine. Conf. Leonid. Tarent. ep. LXV. Anal. T. I. p. 237. — Verſ. 2. κατὰ στίχας. Jacobs corrigebat κατασπείσας, ſed ita, ut ſibi ipſe non ſatisfaceret. Fortaſſe, καταστέψας. Eurip. Oreſt. 1321.

Ὦ παρθέν' ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
Στέψασα, καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς.

Vide Tibull. II. El. IV. 48. Antigone Sophoclea v. 431.

Χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει,

h. e. κοσμεῖ, ut apud Homer. Odyſſ. Θ. 170. Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. Sed neutrum ſatis placet. — Verſ. 3. in margine notatum, Πιερίδεσσι τετιμημένον. Lege, τετιμένον.

IX.

ΑΔΗΛΟΝ.

Δῶρον Τερμήσσοιο διμαστπολίης χάριν ἁγνῆς
Εὐσέβιος θεράπων θῆκε θεῷ τὸ γέρας.

Cod. Vatic. p. 475. Scribe, Τερμησσοῖο, a Τερμησσὸς, quae est urbs Pisidiae. Apud Stephanum Byzant. legimus: Τερμισσὸς, πόλις Πισιδίας, quae falsa videtur scriptura. Epigrammatis lectio variis Numorum exemplis, quibus maxima in his rebus tribuenda est auctoritas, confirmatur, monente L. Holstenio in Notis p. 320. ubi hoc epigramma edidit. Unum modo commemorari numum video ab Harduino Num. pop. p. 491. (Vide Cellarium Geogr. Antiq. T. II. p. 196.) cum epigraphe, ΤΕΡΜΙϹΕΙΩΝ, ad Pisidiae urbem, Termessum, referendum, (ut testatur adversa facies, cui, Σόλυμος, herois nomen inscriptum est, a quo Pisidae *Solymi* sunt dicti.) Reliqui consentiunt in scriptura Τερμησσός, quam confirmat Strabo. At diversa ab hac est, nomine ac situ, Τελμισσὸς, urbs Cariae, unde dramati deperdito titulum fecerat Aristophanes, Τελμισσεῖς. Cicero de Divin. I. 41. Telmessus *in Caria*

est: qua in urbe excellit haruspicum discipli-na. Lege, *Telmissus*, cum Drakenborch. ad Livium XXXVII. 16. Quare falsam esse arbitror rationem Spanhemii de Usu et Praest. Num. p. 478. statuentis, ubique apud scriptores graecos et latinos reponendam esse formam Τερμησσὸς, et *Termessus*. Urbem Pisidiae, ita dictam, male etiam *Termissum* scribit Salmasius in Plin. Exercit. T. I. p. 551. Vide Eckhel Doctrin. Num. Veter. Vol. III. p. 27. — Versum 2. epigrammatis Spanhemius l. c. interpolavit sic:

Εὐσεβίης θεράπων θῆκε θεῷ τὸ γέρα.

i. e. *pietatis cultor hoc Deo praemium dedicavit.* Deum autem intelligit illum Termessensium heroa, Solymum. Hoc satis probabiliter. Neque tamen video, cur lectionem Codicis Vatic. obliteremus, probatam etiam Holstenio. — Jam θῆκε auctor carminis scripsit pro ἀνέθηκε, ut multi alii, in his Callimachus de Coma Berenices apud Scholiasten Arati p. 21. Hunc locum tractans Valckenarius, Callimachi Fragm. p. 85. „de Coma, ait, Diis *dedicata* paulo insolentius, quod est in Callimacheis,

— ὃν κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς.

scripserat fortasse more solemni,

— ὃν κείνη πᾶσ' ἀνέθηκε θεοῖς.

quam omnibus illa Diis dedicavit." Sed huic

viri praestantissimi conjecturae cum aliorum poetarum, tum ipsius Callimachi mos solemnis repugnat. Raro Callimachus aliter loquitur. Vide epigrammata XVIII. XIX. XXIII. XXVI. in Anal. Brunck. T. I. p. 465. seq. coll. epigram. Euripidis in Phoen. 578.

Θήβας πυρώσας, τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
Ἀσπίδας ἔθηκε.

X.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΘΑΛΛΟΥ.

Εἰς Κλεάνασσαν ἐν τῷ θαλάμῳ πυρποληθεῖσαν, μᾶλλον δὲ ἀναρπασθεῖσαν.

Δύσδαιμον Κλεάνασσα, σὺ μὲν γάμῳ ἔπλεο κούρῳ
 Ὥριον, ἀκμαίης οἷά τ' ἔφ' ἡλικίης·
Ἀλλὰ τεοῖς θαλάμοισι γαμοστόλος οὐχ Ὑμέναιος
 Οὐδ' Ἥρης Ζυγίης λαμπάδες ἠντίασαν.
Πένθιμος ἀλλ' Ἀΐδης ἐπεκώμασεν, ἀμφὶ δ' Ἐρινὺς
 Φοίνιος ἐκ στομάτων μόρσιμον ἧκεν ὄπα·
Ἤματι δ' ᾧ νυμφεῖος ἀνήπτετο λαμπάδι παστὰς,
 Τούτῳ πυρκαϊῆς οὐ θαλάμων ἔτυχες.

Cod. Vatic. p. 234. Versu primo lege: σὺ μὲν γάμῳ ἔπλεο κούρου Ὥριος, aut, κούρῃ Ὥριος, quod praeferebat Jacobsius. Suidas,

ὥρα γάμων. ἡ ἀκμή. καιρὸς γάμων. — Verſ. 3. 4. Inter deos, quorum in tutela matrimonium erat, praecipuum locum obtinebat Juno, quae hinc Ζυγία, a Latinis *Pronuba* vocatur. Apollon. Rhod. IV. 96. Ἥρη τε Ζυγίη, Διὸς εὐνέτις. Ovid. Heroid. XII. 87.

Conſcia ſit Juno, ſacris praeſecta maritis.

V. 5. ἐπεκώμασεν. Suidas v. κώμη. — καὶ ἐκώμασεν, ἀντὶ τοῦ παρεγένετο. Θρῆνος δ' εἰς ὑμέναιον ἐκώμασεν· (Philippi Theſſ. ep. LXXIX. Anal. T. II. p. 234.) Similiter κατακωμάζειν dixit Eurip. Phoen. 363.

Εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε
Δώμασιν Οἰδιπόδα.

Ariſtaenet. II. Epiſt. I. μή φόνου τις, ὦ γύναι, τὸ σὸν αἰτιάσηται κάλλος, μηδὲ ταῖς σαῖς χάρισιν ἐπικωμάσωσιν ἔρωτες, ſive, ut Abreſchius, conſentiente T. Hemſterhuſio, edidit Ἐριννύες. — In Codice Vatic. perpetuo, quod ſciam, ſcribitur Ἐρινύς. Vide Brunck. ad Aeſchyl. S. Th. 490. et ad Apoll. Rhod. II. 220. — Reliqua verba verſuum 5 et 6. leguntur apud Suidam v. Ἐριννύς. καταχθόνιος δαίμων, κακοποιός. ἀμφὶ δ' Ἐριννὺς φοίνιος ἐκ στομάτων μόρσιμον ἧκεν ὄπα. Idem in medium profert, ſed vitioſe ſcriptum, ultimum diſtichon in v. Νυμφεῖος οἶκος, ἐν ᾧ αἱ νύμφαι εἰσί. —

Νηματια ῳ νύμφιος ἀνήπτετο λαμπάδι παστὰς
Τούτῳ πυρκαΐης οὐ Σαλάμων ἔτυχες.

Ubi Kusterus, „Locus, ait, est corruptus, quem cum Porto sic legerim, Ἤματι, ῷ νυμφεῖος, etc. Est autem pars epigrammatis in novam nuptam, quae ipso nuptiarum die obierat." Toupius Emend. in Suid. P. II. p. 276. corrigit,

Ἤματι, τῷ νυμφεῖος ἀνήπτετο λαμπάδι παστάς.

Sed retinenda est Codicis lectio, quam confirmat Suidas. Hic enim literae Λ et Δ a librariis modo permutatae sunt. Conf. Erinne ep. III. Anal. T. I. p. 58.

Ὡς τὰν παῖδ' Ὑμέναιος ὑφ' ἇς δόμον ἄγετο πεύκας
Τᾶδ' ἐπὶ καδεστὰς ἔφλεγε πυρκαΐᾶς.

Propertius IV. El. III. 13.

Quae mihi deductae fax omen praetulit, illa
Traxit ab everso lumina nigra rogo.

Ad epigramma Antonii Thalli inprimis pertinet Ovid. Heroid. VI. 41.

Heu! ubi pacta fides? ubi connubialia jura?
Faxque sub arsuros dignior ire rogos?
Non ego sum furtim tibi cognita; pronuba Juno
Adfuit, *et sertis tempora vinctus* Hymen.
At mihi nec Juno, nec Hymen, sed tristis Erinnys
Praetulit infaustas sanguinolenta *faces.*

XI.

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ.

Εἰς Εὔδοξον τὸν Κνίδιον συγγραφέα περὶ τῆς ἰδίης ζωῆς μαντευσάμενον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ΗΓ ἔτι (ἔτη) ἐπέζησεν.

Ἐν Μέμφει λόγος ἐστὶ μαθεῖν ἰδίην ποτε μοίρην
Εὔδοξον παρὰ τοῦ καλλικέρω ταύρου
Κοὐδὲν ἔλεξε πόθεν; βοῒ γὰρ λόγον οὐ πόρε φύτλη
οὐδὲ λάλον μόσχῳ ἀπιδιστόμα
ἀλλὰ παρ᾽ αὐτὸν λέχριος στὰς ἐληχμήσατο στῶλον
προφανῶς τοῦτο διδάσκων ἀποδυσῃ βιοτὴν
ὅσσον οὔπω, διὸ καὶ οἱ ταχέως ἦλθε μόρος δεκάκις
πέντε καὶ τρεῖς εἰσιδόντα παῖδας.

Cod. Vatic. p. 325. Hujus carminis disjecta membra inveniuntur apud Diogenem Laertium Lib. VIII. fin. de Eudoxo: ὅτε δὲ συνεγένετο ἐν Αἰγύπτῳ Ἰχόνουφι τῷ Ἡλιουπολίτῃ, ὁ Ἄπις αὐτοῦ θοιμάτιον περιελιχμήσατο. ἔνδοξον οὖν αὐτὸν, ἀλλ᾽ ὀλιγοχρόνιον ἔφασαν οἱ ἱερεῖς ἔσεσθαι, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονεύμασιν. ἔστι δὲ καὶ ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον. Ἐν Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τὴν ἰδίην Εὔδοξόν ποτε μοῖραν παρὰ τοῦ καλλικέρω ταύρου. κοὐδὲν ἔλεξε. βοῒ γὰρ πόθεν λόγος; φύσις οὐκ ἔδωκε μόσχῳ λάλον Ἄπιδι στόμα. παρὰ δὲ αὐτὸν λέ-

χριος στὰς ἐλιχμήσατο στολὴν, προφανῶς ταῦτα διδάσκων, ἀποδύσει βιοτὴν ὅσον οὔπω. διὸ καὶ οἱ ταχέως ἦλθε μόρος, δεκάκις πέντε ἐπὶ τρεῖς εἰσιδόντι πλειάδας. Quae verba in hos numeros redegit Salmasius Exercit. Plin. p. 313.

Ἐνὶ Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τὰν ἰδίαν πρόσθε
μοῖραν
Εὔδοξον παρὰ τοῦ καλλικέρω ταύροιο, κοὐδὲν γ'
ἔλεξε
Πόθεν; οὐ γὰρ βοΐ φωνὴ, φύσις οὐ δῶκε μόσχῳ
Ἄπιδι στόμ', ἀλλὰ
Παρὰ δ' αὐτῷ λέχριος στὰς ἐλίχμησε τὸ λῶπος,
Προφανῶς τοῦτο διδάσκων, ἀποδύσει βιοτὴν ὅσον
οὔπω.
Διὸ καὶ οἱ ταχέως ἦλθε μόρος δὴ δεκάκις πέντε καὶ
τρεῖς
Ἐσιδόντι παῖδας.

Scripturam antiquam in scriptis codicibus Diogenis repertam, paucis admodum mutatis, in hunc ordinem se redegisse adfirmat Salmasius. Carmen igitur foret tetrastrophon, tricolon, sive triplicis metri; nimirum Jonicorum pentametrorum catalecticorum duorum, tum Jonici tetrametri catalectici unius, deinde unius Ithyphallici. Sed carmina Jonica minora, quae tetrametris longiora sint, apud Graecos et Ro-

manos non inveniri, in consilium aliquando adhibitus, me monebat etiam Santenius ὁ μακαρίτης, (quem *meum* fuisse, nunquam non gloriabor) addens, ejusmodi catalecticos non antibacchio, sed fere anapaesto formari, neque unquam his Jonicis ithyphallicum subjungi. Sed subit mirari, quid sit, quare Salmasius nihil omnino commemoraverit de ea ratione, qua carmen illud legitur in Codice Vaticano. Adscribam versus emendatiores:

Ἐν Μέμφει λόγος ἐστὶ μαθεῖν ἰδίην ποτὲ μοίρην
Εὔδοξον παρὰ τοῦ καλλικέρω ταύρου.
Κοὐδὲν ἔλεξε. πόθεν; βοῒ γὰρ λόγον οὐ πόρε φύτλη
Οὐδὲ λάλον μόσχῳ Ἄπιδι στόμα·
Ἀλλὰ παρ' αὐτὸν λέχριος στὰς ἐλιχμήσατο στόλον,
Προφανῶς τοῦτο διδάσκων, ἀποδύσει βιοτὴν
Ὅσσον οὔπω. Διὸ καὶ οἱ ταχέως ἦλθε μόρος δεκάκις
Πέντε καὶ τρεῖς εἰσιδόντι παῖδας.

Huic etiam metro versuumque generi nihil sani inesse, qui in hac eruditionis parte non prorsus sunt hospites, facile animadvertent. Atque hoc caussae fuisse videtur, cur Planudes totum carmen refingeret atque interpolaret. Dubitari enim nullo modo potest, quin Planudes auctor sit hexametrorum, qui leguntur

Antholog. I. Tit. XXXVII. ep. 23. (in Analectis Brunckianis non extant).

'Εν Μέμφει λόγος ἐστὶ μαθεῖν ἰδίην ποτὲ μοίρην
Εὔδοξον Ἄπιδος τοῦ καλλικέρω παρὰ ταύρου.
Κοὐδὲν ἔλεξε (πόθεν; βοΐ γὰρ λόγον οὐ πόρε φύτλη,
Οὐδὲ λάλον μόσχῳ Ἄπιδι στόμα) ἀλλὰ παρ' αὐτὸν
Λέχρια κεῖνος στὰς, προφανῶς ἐλιχμήσατο λώπην·
Δηλῶν ὡς ἀποδύσει δὴ βιοτὴν ὅσον οὔπω.
Καὶ δὴ οἱ ταχέως ἐπελήλυθεν αὐτίκα πότμος,
Ἠελίους δεκάκις πέντ' ἠδὲ τρεῖς ἐσιδόντι.

Nos e codice hoc certe discimus, Planudem non modo ex inepto carmine ineptius concinnasse, sed etiam more suo in auctoris nomine aliquid deliquisse. Inscripsit enim ἄδηλον, quod membranae tribuunt Crinagorae. Quanquam versus isti, dicendique etiam genus, ab ingenio et stilo hujus poetae plane abhorrent, ut adeo Planudes caussam satis gravem habuisse videatur, cur carmen illud Crinagorae abjudicaret. Equidem quin Diogenes Laertius auctor sit, nullus dubito. Is enim l. c. diserte ait: ἔστι δὲ καὶ ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον. Anni vocantur παῖδες, scil. saeculi. In Cleobuli, seu Cleobulinae aenigmate menses dicuntur παῖδες anni, Anal. T. I. p. 76.

Εἷς ὁ πατὴρ, παῖδες δὲ δυώδεκα· τῶν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦραι ἑξήκοντα διάνδιχα εἶδος ἔχουσαι.
Αἱ μὲν λευκαὶ ἔασιν ἰδεῖν, αἱ δ' αὖτε μέλαιναι,
Ἀθάναται δέ τ' ἐοῦσαι ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.

De vi vocis πάθεν v. 3. quae vertenda est, *nequaquam sane*, vel, *nihil minus*, vide Hemsterhusium ad Lucian. Timon. T. I. p. 115. Wolfium ad Demosth. Leptin. p. 238.

XII.

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ.

Φρὴν ἱερὴ μεγάλη Ἐνοσίχθονος, ἔσσο καὶ ἄλλοις
Ἠπίη, Αἰγαίην οἳ διέπουσιν ἅλα.
Κἠμοὶ γὰρ θρῄκῃ διωκομένῳ ὑπ' ἀήτῃ
Ὤρεξας πρηεῖ Ἀσπασίῳ λιμένας.

Cod. Vatic. p. 493. Φρὴν Ἐνοσίχθονος, ut apud Homerum Il. B. 851. Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ. Alexander Aetolus apud Athen. L. XV. p. 699. C. Ἀγαθοκλῆος λάσιαι φρένες. Jacobsius v. 4. emendat, πρηεῖς ἀσπάσιος, ut hoc epitheton referatur ad Neptunum. Mihi Ἀσπάσιος videtur esse nomen proprium ejus, qui Neptunum alloquitur. Aspasius quidam occurrit etiam in epigrammate XX. Alcaei Messe-

nii Anal. T. I. p. 491. cui hoc lemma prae-
fixum est in M. εἰς Ἀσπάσιον ναυαγήσαντα, ἢ ἄλλον τινὰ ναυηγόν.

Στυγνὸς ἐπ' Ἀρκτούρῳ ναύταις πλόος, ἐκ δὲ Βορείης
Λαίλαπος Ἀσπασίῳ πικρὸν ἔτευξε μόρον,
Οὗ στείχεις παρὰ τύμβον, ὁδοιπόρε· σῶμα δὲ πόντος
Ἔκρυψ' Αἰγαίῳ ῥαιόμενον πελάγει.

Hinc in epigrammate etiam Crinagorae legendum videtur:

Κῆμοὶ γὰρ Θρῆϊκι διωκομένῳ ὑπ' ἀήτῃ
Ὤρεξας πρηεῖς Ἀσπασίῳ λιμένας.

Nisi malis, πρηῦς Ἀσπασίῳ λιμένας. Notus est *Threicius ventus* Horatii I. Od. 25. 10. Idem Epod. XIII. 2. *nunc mare, nunc sylvae* Threicio Aquilone *sonant*.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Δράμασιν ἐν πολλοῖσι διέπρεπες, ὅσσα Μένανδρος
Ἔγραφεν, ἢ Μουσέων σὺν μιῇ, ἢ Χαρίτων.

Ἄ λ λ ο.

Ἐς γάμον ἔζευξέ με νεόζευκτοῖο Προκίλλης,
Τὸν Νυμφῶν θαλάμοις αἰὲν ἀειδόμενον,
Εὐξάμενος τάδε Μῆνις ὁ κωμικὸς, ὦ Ὑμέναιε,
Ἔρχεο καὶ Νύμφῃ καὶ γαμέοντι φίλος.

Cod. Vatic. p. 445. Nomen Crinagorae huic epigrammati non est appositum. Videtur tamen ejusdem auctoris esse, sicut monuit etiam Jacobsius. V. 2. in Codice notata est discrepans lectio, θαλάμοις. Sed praefero vulgatam. Utrumque epigramma scriptum videtur in actores Comicos.

XIII.

ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ.

Οὐχ ὅτι με φθίμενον κῆδος λίπεν ἐνθάδε κεῖμαι
Γυμνὸς ὑπὲρ γαίης πυροφόροιο νέκυς.
Ταρχύθην γὰρ ἐγὼ τὸ πρίν ποτε· νῦν δ' ἀροτῆρος
Χερσὶ σιδηρείη μ' ἐξεκύλισσεν ὕνις.
Ἦ ῥα κακῶν θάνατόν τις ἔφη λύσιν· ὁππότ' ἐμεῖο
Ξεῖνε, πέλει παθέων ὕστατον οὐδὲ τάφος.

Cod. Vatic. p. 252. Edidit Enn. Q. Visconti, *Inscrizioni Greche Triopee* p. 104. V. 1. Jacobsius malebat, οὐχ ὅθι, *non eodem loco jaceo, quo necessarii* (κῆδος) *me posuerunt.* Sed vulgatae lectioni melius respondere videtur versus brevior, γυμνὸς ὑπὲρ γαίης. — V. 4. Mirum est, vocem ὕνις h. l. corripi, quod, alio tamen exemplo usus, notavit Suidas in

v. Ὕννις. γεωργικὸν ἐργαλεῖον, καὶ ῥόπαλον. ἐν ἐπιγράμματι. ἱστοβόην τε σὺν γυροῖς ἀροτροῖς καὶ φιλόγαιον ὕνιν. τὸ δὲ ῡ μακρόν. — V. 5. vertit Viſconti: *aliquis enimvero ajebat mortem malorum eſſe finem; quando mihi neque tumulus, o hoſpes, poſtrema calamitas eſt.* Haec eſt verſio ad literam, probans, verbis graecis vitium aliquod inhaerere. Cui incommodo occurrere voluit vir doctus, qui librum Viſcontinum ſub examen vocavit in Ephemer. literariis, quae Jenae prodeunt, ſcribendo:

Ἦ ῥα κακῶν θάνατόν τις ἔφη λύσιν· οὔ ποτ᾽ ἐμεῖο
Ξεῖνε, πέλει παθέων ὕστατον, οὐδὲ τάφος.

Sed altera ſententia alteri repugnare videtur. Vera eſt, niſi fallor, lectio Apographi, quod eſt penes Boſchium, virum eruditiſſimum:

Ἦ ῥα κακῶς θάνατόν τις ἔφη λύσιν· ὁππότ᾽ ἐμεῖο —

Male aliquis mortem ſolutionem dixit, quandoquidem mihi ne tumulus quidem poſtrema calamitas eſt. Conf. Mercurii locus apud Stobaeum Serm. CXIX. p. 601. θάνατος γὰρ γίγνεται διάλυσις καμόντος σώματος. Plutarch. apud eundem Serm. CXIX. ἀπολύεσθαι γὰρ τὸν ἀποθνήσκοντα, καὶ τὴν τελευτὴν ἀπόλυσιν καλοῦσιν — τοῦτο γὰρ δέμας ὀνομάζουσιν, ὡς δεδεμένης ὑπ᾽ αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα παρὰ φύσιν. Vide Wyttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 135. Adde Palladae ep. III. Anthol. Plan. I. Tit.

XXXVIII. Caeterum similis argumenti epigramma extat inter ἀδέσποτα apud Brunck. Anal. T. III. p. 246. quod Antiphilo tribuitur in Codice, teste Jacobsio.

ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ.

Αρχελεως λιμενῖτα, σὺ μὲν μάκαρ ἤπιον αὔρην
Πέμπε κατασταθερῆς οἰχομένην ὀθόνη
Ἀχρὶς ἐπὶ τρίτωνα· σὺ δ' ἠϊονος ἄκρα λελογχὼς
Τὴν ἐπὶ Πυθείου ῥύεο ναυστολίην
Κεῖθεν δ' εἰ Φοίβῳ μεμελήμεθα πάντες ἀοιδὴν,
Πλεύσομαι εὐαεῖ θαρσαλέως Ζεφύρῳ.

Cod. Vatic. p. 492. Dolendum est, primum distichon hujus epigrammatis, quod in praestantissimorum numero reponendum videtur, tam negligenter a librariis descriptum esse, ut verum ejus sensum eruere vix liceat. Fortasse duo priora verba conjungenda sunt, ἀρχέλεως λιμενῖτα, *conditor urbis, praeses, dux coloniae, in portu posite.* Haec ratio placebat eruditissimo Heynio, qui Apollinem intelligebat. Jacobsius contra in margine Apographi notavit Ἀρχέλεω, i. e. *Archelai*, idque conjunxit cum voce ὀθόνην. Magis adhuc haeremus in verbo, κατασταθερῆς, quod quomodo vel

explicandum sit, vel corrigendum, definire non ausim, quamvis Heynius probaverit, κατὰ σταθερῆς οἰχομένην ὀθόνης, *velo semper aura repleto.* Adscribam locum similem Rutilii Itiner. v. 511.

Lutea protulerat sudos aurora jugales:
Antennas tendi litoris aura jubet.
Inconcussa vehit tranquillus aplustria flatus,
Mollia securo vela rudente tremunt.

Porro Heynius, vir praestantissimus, in verbis τρίτωνα, et Πυθείου, urbium nomina latere ratus, pro Πυθείου scribebat Γυθείου. Livius XXXII. 29. *Certior deinde factus*, Gytheum *oppidum omnium rerum maritimarum Lacedaemoniis receptaculum esse.* Vide interpretes ad Stephanum Byz. in v. Γύθειον, ubi notat Grammaticus, hoc ipsum oppidum a quibusdam vocari Πύθιον. — Τινές φασιν, ὅτι Πύθιον ἐκαλεῖτο, κακῶς.

Equidem verba priora ita accipienda esse putaverim: mitte placidam auram abeunti navi, ut e portu in altum mare perveniat, ἀχρὶς ἐπὶ Τρίτωνα. Suidas. Τρίτωνος, Ποσειδῶνος, θαλάσσης. Fortasse etiam Πυθεῖον v. 4. non urbem, sed templum Apollinis, sive Oraculum significat, quo tendebant nautae. Suidas. Πυθεῖον, τὸ μαντεῖον. Ejusmodi Πύθια, (utramque enim scripturam in usu fuisse probabile est),

varia apud Veteres commemorantur. Notum est Πύθιον Athenarum ex Thucyd. II, c. 15. Aliud respicit Sophocles Oed. Col. 2044.

Εἴην ὅθι δαΐων
Ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ
Τὸν χαλκοβόαν Ἄρη
Μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις,
Ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς.

Ubi Scholiastes haec scribit: λέγοι δ' ἂν Πυθίας ἀκτὰς, τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν ἔπεμπον. Inprimis notandus est locus Philochori, qui ibidem legitur. Ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους, Πυθίαι δὲ καὶ Δηλιάδες, ὁπότερα ἂν καθήκῃ αὐτοῖς. θύει δὲ ὁ μάντις, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπιμα γένηται, καὶ θεωρία πέμπηται, ἐν Οἰνόῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ. εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον. — Jam quod ab aliis scribebatur Πύθιον, ab Antiphilo scribi potuit Πυθεῖον secundum observationem Eustathii ad Od. Z. p. 1562. 53. Σημείωσαι δὲ ὅτι πολλὰ περιεκτικὰ διφοροῦνται παρὰ τοῖς παλαιοῖς· ὧν καὶ τὸ ῥηθὲν Ἀπολλώνιον διὰ τοῦ ι. κατά τινας δὲ διὰ διφθόγγου κατὰ τὸ Ἡράκλειον. καθ' ἑτέρους δὲ, Ἀπολλωνεῖον ὡς Ἰσεῖον. Fuerunt Gram-

matici, qui de vera horum verborum ſcriptura peculiaribus libellis agerent, ut Eugenius, (notante Suida in v.) ἔγραψε — περὶ τῶν τεμενικῶν ὅπως προφέρεται, οἷον Διονύσειον, Ἀσκληπίειον. Servata igitur lectione Πυθείου, reliqua ita legenda videntur:

— — σὺ δ' ἠόνος ἄκρα Φελαγχῶς,
Τὴν ἐπὶ Πυθείου ῥύεο ναυστολίην.
Κεῖθεν δ', εἰ Φοίβῳ μεμελήμεθα πάντες ἀοιδοί,
Πλεύσομαι εὐαεῖ θαρσαλέος Ζεφύρῳ.

Caeterum animadverſionibus illis virorum doctiſſimorum in medio poſitis, ſpero fore, ut certius aliquid aliquando afferatur.

ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

Εἰς γραῖαν.

Κἢν τείνῃς ῥακόεντα πολυτμήτοιο παρειῆς
Χρῶτα, καὶ ἀβλεφάρους ὦπας ἐπ' ἀνθρακιῇ,
Καὶ λευκὴν βάψεις μέλανι τρίχα, καὶ πυρίφλεκτα
Βοστρύχια κροτάφοις οὖλα περικρεμάσῃς,
Οὐδὲν ταῦτα γελοῖα, καὶ ἢν ἔτι πλεῖον ῥέξῃς.

Cod. Vatic. p. 517. Ulyſſes, aurea Minervae virga tactus, apud Homerum Od. Π. 175.

Ἄψ δὲ μελαγχροίης γένετο, γνάθμοὶ δὲ τάνυσθεν,
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.

Vetula illa multum agendo nihil agebat. Τείνειν ῥακόεντα παρειῆς χρῶτα dictum ut in Macedonii ep. XVI. Anal. T. III. p. 115.

Τῷ ψιμύθῳ μὲν ἀεὶ λιποσαρκέα τεῖνε παρειήν.

Idem mox utitur verbo εὐρύνειν eodem ſenſu. Oculi ἀβλέφαροι graphice depingunt vetulam. Notanda autem vox ἀβλέφαρος, quae vix alibi occurret. — V. 3. lege βάψῃς. Lucillius ep. XXXII. Anal. T. II. p. 323.

Τὰς τρίχας, ὦ Νίκυλλα, τινὲς βάπτειν σε λέγουσιν,
Ἃς σὺ μελαινοτάτας ἐξ ἀγορᾶς ἐπρίω.

V. 5. καὶ ἢν ἔτι πλείονα ῥέξῃς. Inprimis comparandum eſt Luciani ep. VI. Anal. T. II. p. 309. Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, τὸ δὲ γῆρας οὔποτε βάψεις, Οὐδὲ παρειάων ἐκτανύσεις ῥυτίδας. — Οὐδὲν γὰρ πλέον ἐστί.

XIV.

ΑΡΧΙΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Πᾶνά με τόνδ' ἱερῆς ἐπὶ δισσάδος αἰγιαλίτης,
Πᾶνα τὸν εὐόρμων τῇδ' ἔφορον λιμένων,
Οἱ γριπῆες ἔθεντο· μέλω δ' ἐγὼ ἄλλοτε κύρτοις,
Ἄλλοτε δ' αἰγιαλοῦ τοῦδε σαγηνοβόλοις·

Ἀλλὰ παράπλει, ξεῖνε, σέθεν δ' ἐγὼ οὕνεκα ταύτης
Εὐπλοΐης πέμψω πρηῢν ὄπισθε Νότον.

Cod. Vatic. p. 491. Ἀρχίου νεωτέρου. Idem titulus praescriptus est epigrammati, quod primus edidit Jensius nr. 108. Ἑρμῆ Κωρυκίων ναίων πόλιν. Anal. T. II. p. 97. Male igitur Reiskius Not. Poet. Anth. p. 197. illud νεωτέρου Graeculo inepto imputandum, aut pro Ἀρχίου legendum esse statuebat Ἀρχύτου. Is scilicet omnia carmina, quibus hoc nomen praefixum est, Archiae tribuebat, cujus caussam egit Cicero. Enimvero varii ejusdem nominis poetae fuere, quos enumerat Brunckius Lect. p. 148. Vide Ilgenii Opusc. T. II. P. I. p. 46—75. — Primus epigrammatis versus in mendo cubat. Lego,

Πανά με τόνδε ΠΕΤΡΗΣ ἐπὶ ΛΙΣΣΑΔΟΣ αἰγιαλίτην·

Quae verba facile confundi potuerunt cum vulgatis:

Πανά με τόνδ' ΙΕΡΗΣ ἐπὶ ΔΙΣΣΑΔΟΣ αἰγιαλίτης.

Suidas in Λισσάδας πέτρας. λείας καὶ ὁμαλάς. τοῖς δὲ Σκύθαις πρὸς τὰς Ῥωμαϊκὰς ναῦς, ὥσπερ ἀνόρμους καὶ λισσάδας πέτρας, ἐξεβιάζετο τὰ σκάφη. Vide Aeschyli Suppl. 907. Theocritus Dioſc. v. 36.

Παντοίην δ' ἐν ὄρει θηεύμενοι ἄγριον ὕλην,
Εὗρον ἀένναον κράναν ὑπὸ λισσάδι πέτρῃ
Ὕδατι πεπληθυῖαν ἀκηράτῳ.

XV.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Τὸν βραχὺν, ἰχθυβολῆες, ὑπὸ σχοίνῳ με Πρίηπον,
Στειλάμενοι κώπαις τὰν ὀλίγαν ἀκάταν,
Δίκτυά τ' ἀπλώσασθε, πολὺν δ' ἁλινηχέα βῶκα,
Καὶ σκάρον, οὐ θρίσσης νόσφιν, ἀρυσάμενοι
Γλαυκὸν ἐνιδρυνθέντα νάπῃ, σημάντορα θήρης,
Τίετ', ἀπ' οὐκ ὀλίγων βαιὸν ἀπαρχόμενοι.

Cod. Vatic. p. 491. Non apte ſatis cohaerent hujus epigrammatis membra. Primus verſus pendet a ſexto, Πρίηπον τίετ', ἀπ' οὐκ ὀλίγων. Quae his interpoſita ſunt, Δίκτυά δ' ἀπλώσασθε, orationem quodammodo hiulcam reddunt. V. 2. lege, ἄκατον, quae certe uſitata forma eſt. V. 3. 4. Agathias ep. LVII. Anal. T. III. p. 53.

Μοῦνον ἐνορμίταο παραὶ βωμοῖσι Πριήπου
Ἢ σκάρον, ἢ βῶκας φλέξον ἐρευθομένους.

Piſcium nomina, *βῶξ*, *θρίσσα*, in Lexicon ſuum retulit Suidas, nullis tamen additis exemplis. *Θρίσσα* etiam *τριχίας* dicitur et *τριχίς*.

XVI.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ἀπὸ ὑπάρχων Αἰγυπτίου.

Ἑρμείῃ Βαίτων ἁλινηχέος ὄργανα τέχνας
  Ἄνθετο, δειμαίνων γήραος ἀδρανίην.
Ἄγκυραν, γυρόν τε λίθον, σπυρίδας θ' ἅμα φελλῷ,
  Ἄγκιστρον, κώπην καὶ λίνα καὶ δόνακας.

Cod. Vatic. p. 146. Aliquam hujus epigrammatis particulam deſcripſit Suidas in v. Ἁλινηχέος. ἐν θαλάσσῃ νηχομένης. ἐν ἐπιγράμματι
— — — ἁλινηχέος ὄργανα τέχνης
Ἄνθετο.
Primum diſtichon poſt Salmaſium Exercit. Plin. p. 699. protulit Brunckius Lect. p. 231. Nunc etiam cum Grotii verſione edidit Boſchius T. III. p. 434. Γήραος ἀδρανίην v. 2. Julianus, indicante Jacobſio, debet Leonidae Tarentino ep. XII. Anal. T. I. p. 223.

Ἑρμείῃ Σώσιππος, ἐπεὶ παρενήξατο τὸν πλοῦν
  Ἥβης, ἐκ γήρως δ' ἀδρανίῃ δέδεται.

Utrumque exemplum et Leonidae et Juliani notavit Suidas in v. Ἀδρανές. ἀσθενές. καὶ ἀδρανία, διὰ τοῦ ῑ, ἀδυναμία, ἀσθένεια· ἐν ἐπιγράμματι· Ἄνθετο δειμαίνων γήραος ἀδρανίην. καὶ αὖθις· ἐπεὶ παρενήξατο — Cf. Macedonii ep. XXV. Anal. T. III. p. 113. Minus bene Julianus Aegyptius ep. XII. Anal. T. II. p. 503. dixit:

Οὔτι φύσις θήλεια, καὶ οὐ πολιοῖο καρήνου
'Αδρανίη φωνῆς σῆς κατέλυσε βίην.

Caeterum ineditum hoc epigramma majorem habet a ſimplicitate et elegantia commendationem altero, quo idem argumentum ambitioſius tractavit auctor, apud Brunckium Anal. T. II. p. 494. ep. VI.

Καμπτομένους δόνακας, κώπην θ' ἅμα, νηὸς ἱμάσθλην,
Γυρῶν τ' ἀγκίστρων καμπυλόεσσαν ἴτυν,
Εὐκόλπου τε λίνοιο περίπλοα κύκλα μολίβδῳ
Καὶ φελλοὺς κύρτων μάρτυρας εἰναλίων,
Ζεῦγός τ' εὐπλεκέων σπυρίδων, καὶ μητέρα πυρσῶν
Τήνδε λίθον, νηῶν θ' ἕδρανον ἀσταθέων
Ἄγκυραν, γριπεὺς, Ἐριούνιε, σοὶ τάδε Βαίτων
Δῶρα φέρει, τρομεροῦ γήραος ἀντιάσας.

Jam vide, quomodo hoc argumentum tractare conatus ſit Theaetetus Scholaſticus ep. I. Anal. T. II. p. 514. et compara, qui utrique praeivit, Philippum Theſſalonicenſem ep. XXII. Anal. T. II. p. 217.

XVII.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΥ ΥΠΑΤΟΥ.

Τὸν κύνα, τὰν πήραν τε καὶ ἀγκυλόδοντα σίγυνον
Πανί τε καὶ Νύμφαις ἀντίθεμαι Δρυάσιν·
Τὸν κύνα δὲ ζῶντα πάλιν ποτὶ τζύλιον ἄξω,
Ξηρὰς εἰς ἀκόλους ξυνὸν ἔχειν ἕταρον.

Cod. Vatic. p. 172. Primum versum commemorat Suidas in v. Σιγύνη. καὶ σιγύνους, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν. ἐν ἐπιγράμματι· (Anal. T. II. p. 8.)

Τήνδε παρ' Ἡρακλεῖ θῆκέ με τὴν σιγύνην
Ἐκ πολλοῦ πλεῦνος. — καὶ ἀλλαχοῦ·
Τὸν κύνα τὰν πήραν τε καὶ ἀγκυλόεντα σίγυνον.

Idem distichon secundum exhibet in v. Ἄκολος. ὁ μικρὸς ψωμός. καὶ ἀκόλους, κλάσματα καὶ θραύσματα ἄρτων. παρὰ τὸ μὴ κολλᾶσθαι. Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας. Ὅμηρος. (Odyss. P. 222.) καὶ αὖθις.

Τὸν κύνα δ' ὡς ζῶντα πάλιν ποτὶ ταῦλιον ἄξω,
Ξηρὰς εἰς ἀκόλους ξυνὸν ἔχειν ἕταρον.

Lege, ζώοντα, sive cum Kustero, τὸν κύνα δὲ ζώοντα. Conf. Lucillii ep. I. Anal. T. II. p. 317. Theocriti Eidyll. XI. 12. et, qui hunc expressit, Diotimi epigr. X. Anal. T. I. p. 252.

XVIII.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Τᾶδ' ὑπὸ τὰν ἄρμευθον ἴτ' ἀμπαύοντες ὁδῖται
Γυῖα παρ' Ἑρμείᾳ σμικρὸν ὁδοῦ φύλακι,
Μηφυρδανοσσον δὲ βαρηγονυ κάμνετε μόχθῳ
Καὶ διψα, δολιχὰν οἶμον ἀνυσάμενοι.
Πνοιὴ γὰρ καὶ θῶκος σύσκιος· αἱ θ' ὑπὸ πέτρα
Πίδαξ εὐνήσει γυιοβαρῆ κάματον·
Ἔνδιον δὲ φυγόντες ὀπωρινοῦ κυνὸς ἄσθμα,
Ὡς θέμις, Ἑρμείην εἰνόδιον τίετε.

Cod. Vatic. p. 491. Versus 3—5. misere depravatos ita refingendos esse arbitror:

Μὴ φύρδαν· ὅσσοι δὲ βαρεῖ γόνυ κάμνετε μόχθῳ,
Καὶ δίψᾳ, δολιχὰν οἶμον ἀνυσάμενοι·
Πνοιὴ γὰρ καὶ θῶκος εὔσκιος, ἃ δ' ὑπὸ πέτρᾳ
Πίδαξ εὐνήσει γυιοβαρῆ κάματον.

Probata haec sunt Jacobsio, qui vertit v. 3. „non omnes quidem (quasi mixtim, lassi et debiles juxta ac valentes) sed quicunque labore itineris affecti estis, *βαρεῖ γόνυ* — *καὶ δίψᾳ*. Coll. epigr. CCLX. Anal. T. III. p. 203.

Τᾶδε κατὰ χλοερoῖο ῥιφεὶς λειμῶνος, ὁδῖτα,
Ἄμπαυσον μογεροῦ μαλθακὰ γυῖα πόνου —
Χὠ ποιμὰν ἐν ὄρεσσι μεσαμβρινὸν ἀγχόθι παγᾶς

Συρίσδων, λασίας θάμνῳ ὑπὸ πλατάνου

Καύματ' ὀπωρινοῖο φυγὼν κυνός.

Haec ultima verba Muretus comparavit cum Tibull. I. El. I. 27.

Sed Canis aestivos ortus vitare *sub umbra*
Arboris, ad rivos praetereuntis aquae.

XIX.

ΒΙΑΝΟΡΟΣ.

Ἠνίδε καὶ χέρσου τὸ γεωτόμον ὅπλον ἐρέσσει
Καὶ τὰν ὑπουθατίαν μόσχου ἄγει δάμαλις,
Βούταν μὲν τρομέουσα διάκτορα, τὸν δὲ μένουσα
Νήπιον, ἀμφοτέρων εὔστοχα φειδομένη.
Ἴσχες, ἀροτροδίαυλε, πεδώρυχε, μὴ δὲ διώξῃς
Τὰν διπλοῖς ἔργοις διπλὰ βαρυνομέναν.

Cod. Vatic. p. 504. Ὅπλον ἐρέσσειν omnino est *machinam movere, agitare.* Euripides dixit πόδα ἐρέσσειν, Iphig. in Aul. 138.

Ἀλλ' ἴθ' ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρᾳ
Μηδὲν ὑπείκων.

Eadem dictione usus est Bianor in epigrammate inedito, quod infra describam. V. 2. Cod. μόσχει. Adjectivum ὑπουθάτιος vix alibi

occurret. Sed formam οὐθάτιος praestat Crinagoras ep. XXII. Anal. T. II. p. 146. ἐκ δὲ γάλακτος θηλὴ αἰεὶ μαστοῦ πλήθεται οὐθατίου. Neque legere me memini ἀροτροδίαυλος v. 5. Sic dicitur is, qui eundo ac redeundo aratrum ducit, metaphora sumta a stadii cursu, quo quis postquam a carceribus ad metam excurrit, ab altera parte a meta ad carceres redit. Δίαυλος enim, ut verbis utar Scholiastae ad Aristoph. Av. 293. ὁ διττὸν ἔχων τὸν δρόμον ἐν τῇ πορείᾳ τὸ πληρῶσαι τὸ στάδιον καὶ ὑποστρέψαι. Hoc ad alias res, quae iterando peraguntur, translatum. De fluctibus maris reciprocis Eurip. Hec. 28.

Κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος.

Aeschyl. Agamem. 354. Κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν, ubi vide Schützium, elegantissimum Tragici interpretem.

In ista *Ineditorum* farragine perpauca reperiuntur epigrammata, quae accurate a librariis sint descripta; quaedam adeo depravata sunt, ut in lucem ea proferre dubitarem, nisi restituendis iis operati essent viri doctissimi, quorum animadversiones supprimere non licet. Ex quo genere est, quod Cod. Vatic. p. 493. exhibet:

Βιάνορος.

Μὴ πόδα γυμνὸν ἔρεσσε δι' ὑλάεσσαν ἀταρπὸν
Αἰγύπτου· χαροπῶν φεῦγε δι' ἐξ ὀφίων
Ἀγρεῦ δουνακο δη φατον ἐκ χέρσου δὲ φύλαξαι
Ἰὸν, ὁ τοξεύειν ὄρνιν ἐπειγόμενος.

V. 1. Jacobſ. legit ἰλυόεσσαν. De qua conjectura ita ſtatuit Schneiderus: „ibi minime latent ſerpentes ſed in ſylvis. At contra Aegyptus paludoſa a Nilo fit, et in ripis latent ibi aſpides." V. 3. idem haec notavit: „An δουνακόφοιτος ἀγρεὺς auceps, qui arundine captat circumiens aves, δουνακόφοιτε καὶ ἐκ χέρσου. Monetur auceps, ne per ſylvoſum aut dumoſum iter Aegypti incedens, nudis pedibus ſerpentem calcet: ſed vide ſupra." Porro Jacobſius verſum 2. ita corrigendum putabat: φεῦγε δ' ἰὸν ὀφίων. Sed vox ἰὸς verſu 4. occurrit, et primam producit. Fortaſſe locus ita legendus eſt;

— χαροπῶν φεῦγε δ' ὑπ' ἐξ ὀφίων,
Ἀγρεῦ ΔΟΥΝΑΚΟΦΟΙΤΑ, τὸν ἐκ χέρσου δὲ φύλαξαι
Ἰὸν, ὁ τοξεύειν ὄρνιν ἐπειγόμενος.

Vide Homer. Il. O. 628. ibique Erneſtum. Adde Il. N. 89. Δουνακοφοίτης, ut ἠεροφοίτης, de qua voce alibi videbimus.

XX.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Ἤδη τοι φθινόπωρον, Ἐπίκλεες, ἐκ δὲ Βοώτου
Ζώνης ἀρκτούρου λαμπρὸν ὄρωρε σέλας·
Ἤδη καὶ σταφυλαὶ δρεπάνης ἐπιμιμνήσκονται,
Καί τις χειμερινὴν ἀμφερέφει καλύβην.
Σοὶ δ' οὔτε χλαίνης θέρμη κροκυαι οὔτε χιτῶνος
Ἔνδον ἀποσκλήσῃ δ' ἀστέρα μεμφόμενος.

Cod. Vatic. p. 512. Ultimum distichon hoc modo restituendum videtur:

Σοὶ δ' οὔτε χλαίνης θερμὴ κροκὺς, οὔτε χιτῶνος
Ἔνδον· ἀποσκλήσῃ δ' ἀστέρα μεμφόμενος.

Lucianus Dial. Mort. T. I. p. 442. ὁ δὲ Βλεψίας λιμῷ ἄθλιος ἐλέγετο ἀπεσκληκέναι. Ubi vide Hemsterhusium. Gloss. ἀπεσκληκώς. κακοπαθήσας. Conf. Hesiodus E. v. 534.

Καὶ τότε ἕσσασθαι ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελεύω,
Χλαῖνάν τε μαλακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι.

Ejusdem auctoris epigramma, valde corruptum, quod legitur Cod. Vatic. p. 475. egregie post Schneiderum perpolivit Jacobsius Exercit. Crit. Vol. II. p. 81. ita:

Δένδρεον ἱερὸν εἰμι· παρερχόμενός με φυλάσσευ
Πημαίνειν· ἀλγῶ, ξεῖνε, κολουομένη·

Μίμνει παρθενικός μοι ἔτι φλόος· οὐχ ἅπερ ὑμαῖς
'Αχράσιν· αἰγείρων τίς γένος οὐκ ἐδάη;
Εἰ δὲ περιδρύψης με παρ' ἀτραπιτόν περ ἐοῦσαν,
Δακρύσεις· μέλομαι καὶ ξύλον ἠελίῳ.

Cf. Apollon. Rhod. II. 476. ſeq. Diod. Zonae ep. V. Anal. T. II. p. 81.

'Ω'νερ, τῶν βαλάνων τὰν ματέρα φείδεο κόπτειν.

Utrumque epigramma Antipatro, non Sidonio, ſed Theſſalonicenſi tribuendum eſſe arbitror.

XXI.

ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ.

Οὐκ ἔτ' 'Αλεξανδρεῦσι τὰ τίμια, χὠ Πτολεμαίου
Μόσχος ἐν ἠϊθέοις λαμπάδι κῦδος ἔχει.
'Ο Πτολεμαίου μόσχος, ἰὼ πόλι, ποῦ δὲ τὰ μητρὸς
Αἴσχεα, πάνδημοί τ' ἐργασίαι τέγεος;
Ποῦ δὲ . . . . . σοφόρβια; τίκτετε πόρναι,
Τίκτετε, τῷ μόσχου πειθόμεναι στεφάνῳ.

Cod. Vatic. p. 557. Obſcuriſſimum epigramma! „Scriptum videtur in puerum, ex ſcorto procreatum, et ad magnos inter Alexandrinos honores elatum. Huc referendum, μητρὸς αἴσχεα. Haec enim publice ἐν τέγει corpore quaeſtum fecerat. — V. 6. τῷ — στεφά-

ϑῳ honori μόσχῳ habito confisae. Hoc urbis exemplum confidentiam facere debet." Sunt verba Jacobsii. V. 1. τὰ τίμια. Diogenes Cynicus apud Plutarchum T. II. p. 5. C. εἰσελθὲ εἰς πορνεῖόν που, ἵνα μάθῃς, ὅτι τῶν ἀναξίων τὰ τίμια οὐ διαφέρει. — V. 4. τέγος omnino de vili casa dicitur, ut στέγος. Euripides El. 1139.

Χώρει πένητας εἰς δόμους· φρούρει δέ μοι,

Μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους.

Sed h. l. salax taberna, seu cella meretricia, quam alii ἐργαστήριον, Plautus Mil. Glor. III. Sc. III. 7. *opificinam* vocat, significatur. Hanc etiam *fumosam* dicere potuit auctor Copae v. 3. *Ebria* fumosa *saltat lasciva taberna.* Burmannus ad Anth. Lat. T. I. p. 709. praefert *famosa.* Nos sequimur Heynium. Hesychius: Τέγη, στέγη, οἴκημα. Idem. Στεγίτιν, τὴν πόρνην. Vide Valckenar. ad Ammonium p. 178. Demosthenes κλίσιον vocat lupanar, seu κλισίον, Cor. c. 40. ὡς ἡ μήτηρ σου μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς Καλαμίτῃ Ἥρωι χρωμένη. — V. 5. συφόρβια.

XXII.

ΛΟΥΚΙΛΛΟΥ.

Εἰς κιθαρῳδοὺς Λουκίλλου ἀλλὰ μ' καὶ τραγῳδοὺς καὶ κωμῳδούς.

Ἑλλήνων ἀπέλυε πόλιν ποτὲ, δεσπότα Καῖσαρ,
Εἰσελθὼν αἶσαι Ναύπλιον ἠγέλοχος.
Ναύπλιος Ἑλλήνεσσιν ἀεὶ κακὸν ἢ μέγα κῦμα
ἢ κιθαρῳδὸν ἔχων.

Cod. Vatic. p. 533. Agit Lucillius, si epigrammatis sensum assecutus sum, de inepto quodam actore, qui, coram Caesare, Nauplii mala canere instituebat. Hunc ficto nomine Hegelochum vocat, ratione habita Hegelochi illius, qui quoniam aliquando male pronuntiaverat versum Euripidis Orest. 279.

Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.

Comicis, ut Sannyrioni, Aristophani, Platoni saepe ludibrio fuit ac deridiculo. Notus est locus Aristophanis Ran. 305.

Ἔξεστι δ', ὥσπερ Ἡγέλοχος, ἡμῖν λέγειν·
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ.

Ubi Scholiastes haec adfert Sannyrionis: τί ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν ἐνδύσομαι; φέρ' εἰ γενοίμην γαλῆ. ἀλλ' Ἡγέλοχός με μηνύσειεν ὁ τραγικός. ἀνακράγοι τ' ἂν οὗτος εἰς ἐχθροὺς μέγα· Ἐκ κυ-

μάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. Vide Schol. ad Euripidis l. c. et Suidam in Ἡγέλοχος. Plura hujus ambigui, in quo alia integro verbo ſignificatio eſt, alia diviſo, exempla collegit P. Leopardus Emend. II. c. IV. — De Nauplio, qui Graecorum poſt Trojae excidium in patriam redeuntium naves plurimas ad naufragium adegerat, egregius extat locus Propertii IV. El. I. 13.

Nec rediere tamen Danai. tu diruta fletum
Supprime et Euboicos reſpice, Troja, ſinus.
Nauplius ultores ſub noctem porrigit ignes,
Et natat exuviis Graecia preſſa tuis.

Idem, ſecundum Apollodorum Lib. II. c. I. πλέων τὴν θάλασσαν τοῖς ἐμπίπτουσιν ἐπὶ θανάτῳ ἐδυσφόρει· qui locus perquam difficilis eſt et obſcurus. Sed Kuhnius ad Pauſaniam Corinth. p. 168. eleganter corrigit ἐπυρσοφόρει, quatenus ille non Graecis modo, ex Aſia redeuntibus, ſed quibusvis aliis has inſidias ſtruxiſſe putatur, ut *falſo* ac *ficto facum bellicarum lumine* eos *deciperet;* id quod graece dicitur παραφρυκτωρεύειν. Verbo utitur Lyſias κατὰ Ἀγοράτου p. 257. ed. Taylor. Vide Suidam et Harpocrat. in v. Schol. ad Euripidis Oreſt. 432. Ναύπλιος — καὶ χειμῶνα φυλάξας, φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας. Kuhnio adſtipulatur T. Hemſterhuſius ad Pol-

lucem IX. 14. quanquam ea, quae sequuntur apud Apollodorum, huic emendationi non satis accommodata videntur: συνέβη οὖν καὶ αὐτὸν τελευτῆσαι ἐκείνῳ τῷ θανάτῳ, ὥπερ ἄλλων τελευτησάντων ἐδυσφόρει. Rem aliter explicuit doctissimus Interpres Not. P. I. p. 275. — Duplex olim, sicut videtur, Sophoclis fabula extitit, Ναύπλιος Καταπλέων, h. e. proficiscens ad Graecorum castra eo consilio, ut poenas exigeret ab iis, quorum fraude Palamedes interemptus esset, et Ναύπλιος Πυρκαεὺς, sive, facem in Caphareo promontorio accendens. Idem argumentum posteriore aetate a poëtis tractatum esse cum aliunde constat, tum ex hoc Lucillii epigrammate discimus. Examinemus verba ipsa. V. 1. Jacobsius voci ἀπέλυε substituit in margine ἐπέκλυσε, et quod v. 2. legitur αἶσαι, corrigit ᾆσαι. In Collatione Gruteri p. 615. versus secundus ita legitur:

Εἰσελθὼν νάσαι ναύπλιον ἦν ἔλοχος.

Quod quorsum spectet, non intelligo. Fortasse epigramma hoc modo constituendum est:

'Ελλήνων ΑΠΟΛΥΕ πόλιν ποτὲ, δέσποτα Καῖσαρ,
Εἰσελθὼν ΑΙΣΕΙ Ναύπλιον 'Ηγέλοχος.
Ναύπλιος 'Ελλήνεσσιν ἀεὶ — κακὸν, ἢ μέγα κῦμα,
— — ἢ κιθαρῳδὸν ἔχων.

Caesarem suum in editis etiam epigrammatis

p. 366. Aelian. V. H. IX. c. 36. Τὴν νήτην ἐπίσφιγξον, εἶτα πάλιν τὴν μέσην. Lenima, εἰς γυναῖκα, ab hoc loco alienum videtur.

XXIII.

ΑΔΗΛΟΝ.

Κόνων δίπηχυς, ἡ γυνὴ δὲ τεττάρων·
Ἐν τῇ κλίνῃ δὲ τῶν ποδῶν ἰσουμένων,
Σκόπει, Κόνωνος ποῦ τὸ χεῖλος ἔρχεται.

Cod. Vatic. p. 525. Parvulus hic Conon Pygmaeus videretur, ſpectatus juxta Dinonem, *longum* mulieris Syracoſiae maritum, in Theocriti Adoniazuſis v. 17.

Ἦνθε φέρων ἅλας ἄμμιν, ἀνὴρ τρισκαιδεκάπηχυς.

Igitur Natura ipſa adjuvante fecit, quod longos etiam homines feciſſe alibi legimus. Eodem morbo laboraſſe videtur Demetrius, memoratus in epigrammate, quod tribus iſtis ſenariis male adjunxit librarius:

Οὐδ' ἐπικύψαι ἔχει Δημήτριος οὐδὲν ὁ μικρὸς,
Ἀλλ' ἔρριπται χαμαὶ πάντοτ' ἐπαιρόμενος.

Nihil tamen his verbis ineſt, quod ſuſpicionem noſtram confirmare poſſit; quanquam ſaepe fellatores iſtos tecte traduxerunt epi-

grammatum ſcriptores, ut Euphorionem Crates Grammaticus (Anal. T. II. p. 3.) quo nemo elegantius hoc argumentum tractavit:

Χοίριλος Ἀντιμάχου πολὺ λείπεται· ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι
Χοίριλον Εὐφορίων εἶχε διὰ στόματος,
Καὶ κατάγλωττ' ἐποίει τὰ ποιήματα, καὶ τὰ φίλητρα
Ἀτρεκέως ᾔδει· καὶ γὰρ Ὁμηρικὸς ἦν.

Senſum horum verborum, qui Salmaſium fugit et Reiskium, optime explicuit acutiſſimus Toupius Ep. Crit. p. 135. ed. Lipſ.

XXIV.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ.

Εἰ βείνει Φαβορῖνος ἀπιστεῖς, μηκέτ' ἀπίστει·
Αὐτός μοι βείνειν εἶπ' ἰδίῳ στόματι.

Cod. Vatic. p. 538. Et hic elegans eſt in re turpiſſima verborum luſus. Jungere licet εἶπ' ἰδίῳ στόματι, et βείνειν ἰδίῳ στόματι. — Addam Meleagri epigramma, quod legitur p. 101.

Ἰξὸν ἔχεις τὸ φίλημα, τὰ δ' ὄμματα, Τιμάριον, πῦρ.
Ἢν ἐσίδῃς καίεις, ἢν δὲ θίγῃς, δέδεκας.

V. 2. in Codice exaratum, καὶ εἰς ἢν γε θίγεις. Ariſtaenetus II. Ep. I. Σὺ δὲ ὀφθεῖσα φλέγεις,

καὶ ἀκουσθεῖσα τιτρώσκεις. Sic locum correxit Toupius Ep. Crit. p. 110. Alio ſenſu Germanicus, egregius vir, *viſuque et auditu juxta venerabilis*, dicitur apud Tacitum Annal. II. c. 72. Nota eſt Τιμάριον, ſeu Τιμὼ, ex editis Meleagri epigrammatis, quorum unum LXXV. Anal. T. I. p. 22. huic diſticho jungendum eſſe ſtatuit Jacobſius, (Animad. Vol. I. P. I. p. 89.)

Καὐτὸς Ἔρως ὁ πτανὸς ἐν αἰθέρι δέσμιος ἥλω,
Τοῖς σοῖς ἀγρευθεὶς ὄμμασι, Τιμάριον.

XXV.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Τὴν κεφαλὴν σείεις, καὶ τὴν πυγὴν ἀνασείεις·
Ἓν μὲν μαινομένου, ἓν δὲ περαινομένου.

Cod. Vatic. p. 552. Nimirum *capita Maenades vi jaciunt hederigerae*, ut loquitur Catullus, et περαίνειν τὸ συνουσιάζειν, ſecundum Suidam.

XXVI.

ΑΔΗΛΟΝ.

Πᾶσα γυνὴ φιλέει πλέον ἀνέρος· αἰδομένη δὲ
Κεύθει κέντρον ἔρωτος, ἐρωμανέουσα καὶ αὐτή.

XXVII.

ΑΡΓΕΝΤΑΡΙΟΥ.

Γωβρυ, Διώνυσός σε, καὶ ἡ φιλελάστρια Κύπρις
Τέρποι, καὶ γλυκεραὶ γράμμασι Πιερίδες·
Ὧν μὲν γὰρ σοφίην ἀποδρέπτεο· τῆσδ' ἐσέρωτας
Ἔρχεο· τοῦ δὲ φίλας λαβροπότει κύλικας.

Cod. Vatic. p. 491. Hoc etiam elegantiſſimum epigramma illotis manibus contrectarunt librarii, non ita tamen, ut veteris ſcripturae veſtigia omnino obliterarent. Quanquam nomen proprium, Γωβρυ, quomodo ſit refingendum, definire equidem non auſim. Sed hoc ad intelligentiam carminis lepidi parum, aut nihil refert. Majoris momenti vitium haud dubie latet in voce φιλελάστρια v. 1. quae litura ſananda eſt. Scripſit Argentarius:

— Διώνυσος σε, καὶ ἡ φιλεράστρια Κύπρις.

Hujus emendationis optimum interpretem habemus Philodemum ep. XVII. Anal. T. II. p. 87. cujus duo posteriores versus, servata Codicis lectione, ita interpungendos esse supra monuimus:

Καὶ σὺ, Φίλη Ξανθώ με . . . σὺ δ', ὦ Φιλεράστρι' ἄκοιτις,
Ἤδη τῆς Παφίης ἴσθι τὰ λειπόμενα.

Haec fere est Codicis Vaticani lectio. Hinc Apographa etiam alia, ξανθῷ με σὺ δ' ὦ φιλεραστρι' ἄκοιτις, alia, Ξανθώ με σὺ δ' ὦ φιλεράστρια κοίτης. Erunt etiam, quibus placeat in Codice notata lectio, καὶ σὺ φίλει, Ξανθώ, με. Σὺ δ', ὦ φ. Quod attinet ad alterum locum, φιλεράστρι' ἄκοιτις, ne hanc quidem scripturam temere spernendam esse, ratione habita epigrammatis, quod hic prima vice editur, adfirmavimus, quanquam bene intelligentes, quid causae fuerit, cur alii, ut Brunckius, substituerent, φιλεράστρια κοίτης. Usus etiam vocis ἄκοιτις pro *meretrice* paulo insolentior est. Utcunque sit, verum tamen hoc est, et Philodemum et M. Argentarium scripsisse φιλεράστρια. Quam emendationem posteaquam communicassem cum Jacobsio, significavit mihi vir doctissimus, se in eandem incidisse. Et in reliquis eum consentientem habui. Versu 3. legendum:

Ὧν μὲν γὰρ σοφίην ἀποδρέπτεο· τῆς δ' ἐς ἔρωτας
Ἕρχεο· τοῦ δὲ φίλας λαβροπότει κύλικας.

Ἔρχεσθαι εἰς ἔρωτάς τινος, dictum fere ut, εἰς λόγους τινὶ ἔρχεσθαι. Saepe ἔρχεσθαι et ἰέναι periphrasi inserviunt ejus verbi, cujus substantivo adjunguntur ope praepositionum εἰς et διά. Euripides Androm. 417.

Καὶ πατρὶ τῷ σῷ διὰ φιλημάτων ἰὼν,
Δάκρυά τε λείβων, καὶ περιπτύσσων χέρας,
Λέγ', οἷ' ἔπραξα.

Hoc Livius imitatus est I. c. 5. „ut nudi juvenes, Lyceum Pana venerantes, *per lusum atque lasciviam currerent.*“ Nota est poetarum latinorum dictio, *per laudes alicujus ire.* Διὰ μάχης τοῖς πολεμίοις ἔρχεσθαι, *pugnare.* Obiter corrigamus Pindarum Pyth. II. 153.

φίλον εἴη
Φιλεῖν· ποτὶ δ' ἐχθρὸν ἅ-
τ' ἐχθρὸς ἐὼν, λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι,
Ἄλλ' ἄλλοτε πατέων, ὁδοῖς σκολιαῖς.

Praestat legere, nisi fallor, ποτὶ δ' ἐχθρὸν ἅτ' ἐχθρὸς ἰών. — V. 3. Saepe in Anthologia graeca invenitur forma, ἀποδρέπτεσθαι. pro ἀποδρέπεσθαι. Ad sensum conferas Pindari dictum apud Stobaeum Serm. CCXI. p. 711. Τοὺς φυσιολογοῦντας ἔφη Πίνδαρος ἀτελῆ σοφίας καρπὸν δρέπειν. Suidas in v. Δρέπομαι — πονηρᾶς δόξης καρπὸν δρεπόμενος, καὶ τὰ κάλλιστα δρεπόμενος τῆς φιλίας, sive, φιλοσοφίας ἄνθη, ut Ruhnkenius alicubi corrigit. Priori loco apud Sui-

dam convenit Plato Sympos. 10. ἃ εἴ τις τολμῴη ποιεῖν, ἄλλ' ὁτιοῦν διώκων καὶ βουλόμενος διαπράξασθαι πλὴν τοῦτο, φιλοσοφίας τὰ μέγιστα καρποῖτ' ἂν ὀνείδη. Euripides φέρβεσθαι σοφίαν eodem sensu dixit in praeclaro illo Atheniensium praeconio, (quibus Natura dederat τὸ φιλοκαλεῖν μετ' εὐτελείας et φιλοσοφεῖν ἄνευ μαλακίας, ut jure suo adfirmat Pericles apud Thucydidem II. 35. seq.) Euripides igitur M. Argentarii sententiam ita expressit Med. 324.

Ἐρεχθεῖδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,
Καὶ θεῶν παῖδες μακάρων,
Ἱερᾶς χώρας ἀπορθήτου
Τ' ἄπο, φερβόμενοι
Κλεινοτάταν σοφίαν,
Αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου
Βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος.

Longum est, totum locum describere, quo elegantiorem apud Euripidem vix reperias; cujus summa haec est, Venerem Atheniensibus, cujuslibet boni pulchrique amantissimis

Τᾷ σοφίᾳ παρέδρους
Πέμπειν ἔρωτας
Παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.

XXVIII.

ΑΜΜΙΑΝΟΥ.

Εἴδους οὐ κρίνει Πολέμων, νώναις κατακρίνει·
Κἂν δῷς, κἂν μὴ δῷς· ἔστιν ἀεὶ Πολέμων.

Cod. Vatic. p. 533. Anteaquam in rem praesentem veniamus, primum quaerendum videtur, quisnam sit iste Polemon, quem sugillat Ammianus, aut, si de hac re nihil memoriae proditum est, qui mores hominis fuerint, quod vitae genus. Vereor, ut de his omnibus aliquid compertum habuerit Planudes, qui carmina ejusdem argumenti titulis suis, tanquam certis circumscribens regionibus, hac via saepenumero ipse indicavit, se verum eorum sensum non esse assecutum. Scilicet in Florilegio Planudeo hoc legimus epigramma ἄδηλον, seu incerti auctoris Lib. II. Tit. XXV. ep. XI. ed. Wechel. p. 223.

Ἤδειμεν πολέμων ἀντώνιον ὄντα σε πάντες,
Ἐξαπίνης τρία σοι γράμματα πῶς ἔλιπεν.

Hoc distichon capiti in *fures* subjecit Planudes, quod in errorem conjecit interpretes. Brodaeus vertit, πολέμων ἀντώνιον, *bellorum vicissim emptorem*. Acute contra vidit Vinc. Obsopoeus, πολέμων esse nomen proprium, ut te-

ſtatur latina ejus interpretatio: *noveramus te omnes, o Polemon, Antonium, quomodo tam repente tres literae te reliquerunt? et factus es* ὤνιος, id eſt *venalis.* Addit tamen, ſcil. *ob furtum quod commiſiſti.* Atque ita totam ſententiam convertit, deceptus a Planude. Hoc bene intellexit Hieronymus *Megiſerus*, caeteroquin vitium in contrarium currens, vertendo Lib. II. p. 68.

Vidimus in bello *te cuncti* Antonion, edet,
Literulis careas cur modo victe *tribus.*

Aut nullus omnino ſenſus his verbis ineſt, aut ſcripſit Megiſerus, *edes.* Vel ſic tamen a ſcopo plane aberravit. Quod inprimis demonſtrat nota, margini adjecta: *id eſt cur* onius *venalis ſis factus, et libertatem amiſeris.* Sed ut largiar, ὤνιον hoc loco eſſe hominem ab hoſtibus captum, qui venalis proſtat, quid eſſe dicemus, *in bello Antonion*, ſive πολέμων ἀντώνιον, quam lectionem ſecutus eſt Megiſerus! *Agrum emere* Xenophonti eſt, χῶρον ὠνεῖσθαι, ut contra χῶρον ἀντωνεῖσθαι, *emere agrum in locum alterius* Oec. XX. 26. Quis vero bellum emit in locum alterius belli? ut vertit Brodaeus. Aut, qui in bello fuit *Antonios*, ut retineamus vocem peregrinam, quomodo is fortunae viciſſitudinem expertus eſt, ſi captus poſt bellum proſtat ὤνιος? quod voluit Megiſerus.

In eundem ſenſum vertit Hugo Grotius, qui, quanquam non apparet, quomodo intelligi voluerit vocem πολέμων, tamen elegantiſſimo uſus verborum luſu, feliciter, ut ſolebat ingenium illud capitale, ſe expedivit, reddens locum ſic, Lib. II. p. 449.

Quam ſubito, fueras nobis qui Servius *ante,*
Deſtituit nomen littera quinta *tuum*!

Redit jam ſponte gravis haec diſputatio ad Planudem, unde declinavit ſcilicet. Diximus, Planudem epigramma in Polemonem non recte incluſiſſe in caput de *Furibus*. Sed hujus reprehenſionis veritas pendet a notione furis, quam qualem animo informatam habuerit monachus, nemo dixerit. Nimirum fures non ſolum ii vocantur, qui *omnia intus canunt*, ut Aſpendius cithariſta, ſed viri etiam, nomine, ac loco ornatiſſimi, judices v. c. qui pecunia corrumpi ſe patiuntur, neque tamen id, quod volunt homines, praeſtant. Talis fuiſſe videtur Antonius ille Polemo. Is omnino ὤνιος erat, non eo ſenſu, quo hanc vocem interpretati ſunt Brodaeus, Obſopoeus, Megiſerus, Grotius, ſed fidem ſuam, ac jurisdictionem venalem habebat, ut philoſophi quidam apud Lucianum diſciplinam ac virtutem, Nigrin. c. 25. T. I. p. 65. μάλιστα δὲ ἐμέμνητο τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ τὴν ἀρετὴν ὤνιον ὥσπερ ἐξ

Εἰς τὸν αὐτὸν Μάρκον.

Θηρίον εἶ παρὰ γράμμα, καὶ ἄνθρωπος διὰ γράμμα,
"Αξιος εἶ πολλῶν, ὧν παρὰ γράμμα γράφῃ.

XXIX.

ΝΙΚΑΡΧΟΥ.

Οὐ πλεῖν ἀλλ' ἀντλεῖν ἡμᾶς Εἴκανδρος ὁ πλωρεὺς
Εἰς τὴν εἰκόσορον φαίνεται ἐμβιβάσας.
Οὐκ ὀλίγον γὰρ ἔνεστιν ὕδωρ ἔσω, ἀλλ' ὁ Ποσειδῶν
Ἐν ταύτῃ διαπλεῖν φαίνεται εἰς τὸ πέραν.
Ναῦ πρῶτον ναῦς ὤπται ὑδρωπικὴ ἀλλάγε;
Μὴ σορὸν οὖσαν ἴδῃς τὴν πάλαι εἰκόσορον.

Cod. Vatic. p. 551. V. 1. πλωρεὺς Jacobsius mutat in πορθμεύς. Malim ὁ πρωρεὺς, *proreta*, qui est gubernatoris administer, et dicitur proprie πρωρατεῦσαι. Aristoph. Equit, 533.

Ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεὶ, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν,
Ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν,
Κᾆτ' ἐντεῦθεν πρωρατεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι
Κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ.

Xenophon Exped. Cyri Lib. V. fin. ὅταν δὲ χει-

μῶν ᾖ — οὐχ ὁρᾶτε ὅτι καὶ νεύματος μόνου ἕνεκα χαλεπαίνει μὲν πρωρεὺς τοῖς ἐν πρώρᾳ, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πρύμνῃ. Utriusque imperio parebant nautae, ſed hujus in puppi, illius in prora; ut docet Weſſelingius ad Diodor. Sic. Lib. XIV. c. 45. p. 676. Suidas. Πρῶρα. τὸ ἔμπροσθεν τῆς νεώς. καὶ πρώραθεν. καὶ πρωράτας τῆς νηός. καὶ πρωρεύς. Eleganter Sophocles Fragment. apud Brunckium p. 646.

Οὐ γάρ τις ἂν δύναιτο πρωρατὴς στρατοῦ
Τοῖς πᾶσι δεῖξαι καὶ προσαρκέσαι χάριν.

Aeſchylus contra Eumen. 761.

Ὁρκωμοτήσας νῦν ἄπειμι πρὸς δόμους
Μήτοι τιν' ἄνδρα δεῦρο πρυμνήτην χθονὸς
Ἐλθόντ' ἐποισειν εὖ κεκασμένον δόρυ.

De dictione ἐμβιβάζειν τινὰ εἰς ναῦν v. 2. *in navem aliquem introducere,* vide Lennep. ad Phalar. p. 24. Verſ. 3. ἔσω. Optimi ſcriptores, ut Sophocles, Euripides, Eubulus, voculas ἔσω et ἔνδον permutarunt, notati propterea ab Ammonio in, Ἔνδον καὶ Ἔσω διαφέρει. De Eubulo ita ibi refert Grammaticus: Εὔβουλος ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Καλαθηφόροις,

Ὅπως δὲ σπεύσεθ' ὅτι τὶς γέρων ἔσω.

δέον εἰπεῖν, ἔνδον. Verſus obſcurus! Scaliger, ut metro conſuleret, legit; ὅτι ὅ τις γέρων ἔσω, quod nemini placebit. Locus aliter, ſed accuratius deſcriptus eſt in Etym. MS. Εὔβουλος

ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Καλαθηφόροις, ὅπως δὲ ὀπεύσεσθαι ὅτι τὶς γέρων ἔσω. Unde ſenarius hic emergit:

Ὅπως δ' ὀπεύσεσθαι, ὅτι τὶς γέρων ἔσω.

Eadem voce uſus eſt Ariſtophanes Euſtathio teſte ad Il. Ξ. p. 964. 63. δῆλον δὲ ὅτι μαντικὴ ποτε λέξις τὸ ὄσσεσθαι, ἀπὸ τῆς ὄσσης, ἣν ἀεὶ ἐπὶ μαντείας τίθησι. (Ruhnken. ad Tim. p. 197.) τοιαύτη δὲ λέξις ἐστιν ὅτε καὶ ἡ ὄψ ὡς Διονύσιος Αἴλιος παρασημειοῦται λέγων ὄπα τὴν κληδόνα, καὶ ὀπεύεσθαι τὸ κληδονίζεσθαι Ἀριστοφάνης Λυσιστρατῇ (v. 597.) ὀπευόμενος κάθηται. Nihil autem frequentius allegoria, qua utitur Nicarchus. Simonidi ep. LXIV. Anal. T. I. p. 138. tres meretrices dicuntur ναυκλήρων ὁλκάδες εἰκόσοροι. Meleager ep. LXXVII. Anal. T. I. p. 22.

Νέρθε δὲ πάνθ' ὑπέραντλα νεὼς, κοίλη δὲ θάλασσα
Πλημμύρει, γόνασιν δ' ἔντρομός ἐστι σάλος.
Δύστανός γ' ὃς ζωὸς ἔτ' ὢν Ἀχερούσιδα λίμνην
Πλεύσετ' ἄνωθ' ἐπιβὰς γραὸς ἐπ' εἰκοσόρῳ.

Verſum quintum in margine Apographi ita ſupplevit Jacobſius:

Νῦν πρῶτον ναῦς ὤπται ὑδρωπιῶσ', ἀλλά γε δείδω,
Μὴ σόρον οὖσαν ἴδῃς τὴν πάλαι εἰκόσορον.

Nunc demum videmus navem hydrope laborantem, ſed vereor, ne etc. Eurip. Heraclid. 167. εἰ γέροντος οὕνεκα Τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος — εἰς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα. Lucian. Dial. Meretr. XI.

T. III. p. 310. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἥκον, εἴ μοι προσεῖπέ τις, ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην λυπῆσαι ἄλλην, καὶ ταῦτα Φιλημάτιον τὴν σορόν. ———

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Τὸν λεπτὸν θακεῦντα Μενέστρατον εἴαρος ὥρῃ
 Μύρμηξ ἐξελθὼν εἵλκυσεν εἰς ῥαγάδα·
Μυῖα δ' ἐπιπτᾶσ' αὐτὸν ἀνήρπασεν, ὡς Γανυμήδην
 Αἰετὸς εἰς θαλάμους οὐρανίους Κρονίδαο.
Πίπτε δὲ χειρῶν μυίης κοὐδ' ὡς θίγε γαίης,
 Ἐκ δ' ἀράχνης ἱστοῦ τῶν βλεφάρων κρέμαται.

Cod. Vatic. p. 565. Leve hoc argumentum nemo magis variavit Lucillio, cujus epigrammata extant in Analectis Brunckianis T. II. p. 328—331. V. 4. Κρονίδου. V. 5. Cod. θίγεν γαίης. Lego;

Πίπτε δ' ἄγε χειρῶν μυίης κοὐδ' ὧς θίγε γαίης.

Lucillius ep. LXV. v. 3.

Καὶ τάχ' ἂν ἐῤῥοίζητο δι' αἰθέρος, εἰ μὴ ἀράχνῃ
 Τοὺς πόδας ἐμπλεχθεὶς ὕπτιος ἐκρέματο.

Sic etiam Phaeton periit, exclamat idem Menestratus, tergo formicae, cui ut elephanto scilicet insederat, excussus, apud Lucillium ep. LXIII. quod vertit Ausonius ep. CXV. Inprimis huc pertinet ep. XVI. Ammiani Anal.

T. II. p. 387. Τὸν μικρὸν Μάκρωνα θέρους κοιμώμενον ευρὼν, εἰς τρώγλην — εἵλκυσε μῦς.

XXX.

ΑΔΔΑΙΟΥ.

Ἤν τινα καλὸν ἴδῃς, εὐθὺς τὸ πρῆγμα κροτείσθω·
  Βάζ' ἃ φρονεῖς, ὀρκῶν δράσσεο χερσὶν ὅλαις.
Ἢν δ' εἴπῃς· τίω σε, καὶ ἔσσομαι οἷά τ' ἀδελφὸς,
  Αἰδώς σου κλείσει τὴν ἐπὶ τοὖργον ὁδόν.

Cod. Vatic. p. 493. Addaeus et alibi *Adaeus* fcribitur. Idem nomen reſtituit Valckenarius Adnot. in Adon. p. 263. Xenophonti Ἑλλ. IV. c. I. 39. ubi Agefilai regis fcriba Ἰδαῖος vocatur, e Plutarcho T. I. p. 603. A. V. 2. Cod. βάζε ἃ φ. „Si ſincerum eſt ὀρκῶν, accipe de jurejurando, quo ſe puero, cujus amplexus appetit, obſtringit. Sed puto legendum: ὀρχέων, teſticulos pueri utraque manu contrecta." *Jacobſ.* Schneiderus etiam huic lectioni favebat, quae vera videtur. Heſychius. Ὀρχιπαιδίζειν, τὸ κακοσχολεύεσθαι παρὰ τοῖς παισί. Sed hoc referri poteſt ad Ariſtoph. Av. 142.

XXXI.

ΠΑΛΛΑΔΑ.

Καὶ μύρμηκι χολὴν καὶ ἐρίφῳ φασὶν ἐνεῖναι,
Εἶτα χολὴν μὲν ἔχει ζῶα τὰ φαυλότατα,
Ἐκκεῖσθαι δέ με πᾶσι, χολὴν μὴ ἔχοντα, κελεύεις,
Ὡς μηδὲ ψιλοῖς ῥήμασιν ἀνταδικεῖν.
Τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντας ἀποφράξαντα δεήσει
Λοιπὸν ὁλοσχοίνῳ τὸ στόμα μὴ δὲ πνέειν.

Cod. Vatic. p. 496. Multa epigrammata Anthologiae graecae vel a Planude omiſſa, vel ab aliis viris doctis nondum edita ſunt propterea, quod vitioſe admodum deſcripta in Codice Vaticano leguntur. In quo numero etiam hoc eſt ineptum Palladae carmen. Corruptus haud dubie eſt primus verſus:

Καὶ μύρμηκι χολὴν καὶ ΕΡΙΦΩι φασὶν ἐνεῖναι.

Sed huic loco praeſentem adferre poſſum medicinam. Legendum enim:

Καὶ μύρμηκι χολὴν καὶ ΣΕΡΦΩι φασὶν ἐνεῖναι.

Et formicae ſua bilis et ſerpho. Ariſtophan. Veſp. 351.

Πάντα πέφρακται, κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.

Ubi Scholiaſtes haec animadvertit: ἔστι δὲ θηρίδιόν τι μικρόν. Κρατῖνος δὲ μύρμηκα φησὶ τὸν

σέρφον. οἱ δὲ, ζωΰφιον κωνωπῶδες. ἀφ' οὗ ἡ παροιμία, ἔστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή. παρεγγυῶσα μηδὲ τῶν μικρῶν καταφρονεῖν. Suidas in v. Σέρφος. ζῶον μυρμηκῶδες. σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζει. καὶ παροιμία· ἔνεστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή. Hefychius. Σερφοὶ, οἱ πτερωτοὶ μύρμηκες. Idem alibi σύρφος fcribit. Sunt qui hanc beftiolam etiam σέριφον dictam velint, eoque referant proverbium, γραῦς σέριφος, quod in Hefychio ed. Venet. a. 1549. fcribitur γραῦς ἔριφος, et deinceps ἐριφία γραῦς. Unde Erafmus fecit adagium, *Anus Eriphus.* Sed de hac re, ut nunc video, accurate egit P. Leopardus Emend. lib. V. c. 21.

Verf. 5. lege cum Jacobfio, τοὺς ἔργοις ἀδικοῦντας. Idem vir doctiffimus v. 6. corrigit, ὅλως σχοίνῳ, quod tamen neceffarium non videtur. Vid. Suidas in v. ὁλοσχοίνῳ. — Verfus 4—6. ita interpungendi ac legendi:

Ὡς μηδὲ ψιλοῖς ῥήμασιν ἀνταδικεῖν
Τοὺς ἔργοις ἀδικοῦντας· ἀποφράξαντα δεήσει
Λοιπὸν ὁλοσχοίνῳ τὸ στόμα μηδὲ πνέειν.

Palladam an alius Martiali comparaverit, praeter Vincentium Obfopoeum, ignoro, cujus de ifto viro hoc extat judicium ad ep. I. Anthol. Planud. Tit. XVII. p. 34. ed. Wech. „Hujus epigrammatis auctor eft Pallada, oriundus ex Chalcide infula Euboeae, facile inter eos poe-

tas, qui epigrammata conſcripſerunt, principatum obtinet: tantum adhibet in ſcribendo *argutiae*, *leporis*, *ſalis*, *feſtivitatis* et *gratiae*, ut jure optimo *Martiali* prae caeteris comparetur." Nae! is pulchritudinis ſenſu plane deſtitutus ſit, qui tali judicio nomen ſuum adſcribere poſſit. Eſt ſine dubio Palladas omnium, qui epigrammata conſcribillarunt, inſulſiſſimus verſificator, ut recte de eo exiſtimet Caſaubonus ad Script. Hiſt. Aug. T. I. p. 342. Atque hoc cum edita teſtantur carmina, tum inedita, e quibus tamen unum alterumve hic addere haud gravabor.

Οὐ δαψιλῶς μὲν ἀλλ' ὅμως κἀγὼ τρέφω
Παῖδας, γυναῖκα, δοῦλον, ὄρνιθας, κύνα.
Κόλαξ γὰρ οὐδεὶς τοὺς ἐμοὺς πατεῖ δόμους.

Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον οὐδὲ τῆς καλῆς
Δούλου δὲ χεῖρον οὐδὲν οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Χρῄζεις ὅμως οὖν τῶν ἀναγκαίων κακῶν.
Εὔνουν νομίζεις δοῦλον εἶναι δεσπότῃ,
Καλὸς δ' ἂν εἴη δοῦλος τὰ σκέλη κλάσας.

Tali ingenio digni ſunt verſus, qui, non adſcripto auctoris nomine, leguntur Cod. Vatic. p. 556. in Rufinianum.

XXXII.

Εἰς Ῥουφινιανόν.

Ῥουφινιανὸς, ῥοῦφος ὢν δισύλλαβος,
Συνεξέτεινε τοῖς κακοῖς τὰς συλλαβάς·
Οὐ λανθάνει δὲ τὴν δισύλλαβον Δίκην.
Κληθήσεται γὰρ καὶ δισύλλαβος πάλιν.
Ῥοῦφος κακοῦργος καὶ γόης ὡς ἦν ποτε.

Annexi ſunt his quinque verſibus ineptis decem alii, quos, quoniam nihil omnino commune habent cum Rufiniano, ſegregandos ſtatim et ſeorſim exponendos putavi. Haud dubie duo carmina diverſa in unum conflata ſunt culpa librariorum. — Quod hic de Juſtitia divina, ſevera illa ſcelerum vindice, ſatis ridicule dicitur,

Οὐ λανθάνει δὲ τὴν δισύλλαβον Δίκην,

hoc praeclare ita extulit Euripides apud Plutarchum de S. N. V. p. 6. ed. Wyttenb.

Οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη σε, μὴ τρέσῃς,
Παίσει πρὸς ἧπαρ, οὐδὲ τῶν ἄλλων βροτῶν
Τὸν ἄδικον, ἀλλὰ σῖγα καὶ βραδεῖ ποδὶ
Στείχουσα μάρψει τοὺς κακοὺς, ὅταν τύχῃ,

ſive, ut idem loquitur in Fragmento apud Sextum Empir. c. Mathemat. Lib. I. p. 275. Ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ Δίκη, quod perinde eſt.

Ita etiam Thucyd. I. c. 142. τὸ δὲ ναυτικὸν, τέχνης ἐστὶν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχῃ, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον ἄλλο γίγνεσθαι. Ad eundem locum pertinet veteris Graeci fragmentum, quod Grotius Stob. p. 119. ita edidit:

οὐχ εὕδει Διὸς
Ὀφθαλμός· ἐγγὺς δ' ἔστι καὶ παρὼν πόνῳ

Oculus Jovis
Non dormit, operi ſed prope et praeſens adeſt.

In MS. invenerat Grotius, καί περ ὢν πόνῳ. Hinc Toupius Emend. in Suidam P. III. p. 582. ed. Lipſ. effecit: ἐγγὺς δ' ἔστι καί περ ὢν ἄνω. Ita Xenophon Oecon. c. XX. 11. de deo: καίτοι ὕδωρ μὲν ὁ ἄνω θεὸς παρέχει. Clariſſimus Luzac Exercit. Acad. p. 112. corrigit: ἐγγὺς δ' ἔστι καί περ ὢν πόλῳ. Emendationem noſtram, καί περ ὢν πρόσω, alibi propoſitam, confirmari poſtea cognovimus editione Heerenii, qui, neſcio an e Codice dederit I. p. 106.

οὐχ εὕδει Διὸς
Ὀφθαλμὸς, ἐγγὺς δ' ἔστι, καί περ ὢν πόῤῥω.

Eſt haec conſtans ac perpetua fere oppoſitio verborum ἐγγὺς et πρόσω, ac ſimilium. Euripides Jon. v. 586.

Οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.

Ad quem locum alludit Cicero Attic. XIII. 10. Aeschylus Eum. 65.

'Εγγὺς παρεστὼς, καὶ πρόσω δ' ἀποστατῶν.

Idem (Grot. Excerpt. p. 37.) κλύει καὶ πρόσωθεν ὢν θεός. Euripides Phoen. 605. Vide Valckenar. Diatr. p. 53. Primus omnium Homerus dixerat Od. Γ. 231.

'Ρεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.

Sed describendi tandem sunt versus illepidi, quos carmini in Rufinianum male subjunctos esse supra diximus:

Ὦ τῆς ἁπάσης δυνάμεως ὑπέρτατε,
Σῶσόν με τὸν δύστηνον ἐκ παντὸς φθόνου.
Θέλεις ἀκοῦσαι, βούλομαι κἀγὼ λέγειν.
Τὸ γὰρ θέλημα τὴν χάριν τίκτει διπλῆν,
Διπλοῦν τε κάλλος τῷ λόγῳ χαρίζεται·
Λέγοντι κόσμος καὶ κλύοντι σεμνότης.
Φωστὴρ γὰρ εἶ σὺ καὶ λόγων καὶ τῶν νόμων,
Νόμοις θικάζων καὶ λόγοισιν ἐκπρέπων.
Αἴλουρον εἶδον χρυσίου τὸν Πρισκιπα
Ἢ βδέλλαν ὤμην χρυσοκόλλητον χόλον.

Octo prioribus hujus carminis versibus nihil inest, in quo aliquis offendere possit. Sed duo posteriores et corruptissimi sunt, et pro panno alieno habendi. Quibus longius immorari etsi vix operae sit pretium, tamen quaerendum videtur, quid lateat in verbis Πρισκιπα, et χρυσοκόλλητον χόλον. Prima vox latina videtur.

Quidni enim liceat hic hariolari? Et facile aliquis eam divinârit. Ultimum verſum ita lego:

Ἢ βδέλλαν ὤμην, χρυσοκόλλητον χ' ὅλον.

Agitur de viro quodam, ad magnos honores evecto, quem propter vexationes populi, furtaque commiſſa auctor horum verſuum non dubitat vocare auri felem aerariique hirudinem. Atque hi verſus omnes ad unum eundemque virum ſpectare videntur, fortaſſe ad Rufinum, hominem, omnia jura divina et humana ſusque deque habentem, quem imperium etiam affectaſſe ſcimus. Vide Gesnerum ad Claudianum V. 342. et Suidam in Ῥουφῖνος, ubi inter alia haec leguntur, δίκαι τε ἅπασαι προς τούτοις ἐδικάζοντο. — καὶ ὅσα δημόσια δικαστήρια, Ῥουφίνῳ πάντες ἐδίκαζον: et de adulatoribus Rufini: ἄρτι δὲ χλαμύδας τάς τε εὐπαρύφους ἐνδεδυκότες, καὶ περόναις χρυσαῖς διαπεπερονημένοι καὶ σφραγῖσι χρυσοδέτοις διεσφιγμένοι. Talem hominem recte dixeris χρυσοκόλλητον. Sed vide, ne duo illi verſiculi conjungendi ſint cum carmine, quod in eadem Codicis pagina, et quidem deinceps deſcriptum eſt, a nemine eorum, quibuscum communicavi, nedum a me intellecto:

Εἰς στρατηγόν.

Νῦν ὁ στρατηγὸς Ἑρμανούβης ἐγένου
Κύων ἀδελφὸς συλλαβὼν Ἑρμᾶς δύο

'Ασημοκλέπτας συνδεθέντας σχοινίῳ
Ψυχροὺς ἀώρους ταρταρίους τε δαίμονας.
Οὐκ οἶδα χῶρον τοῦ τρόπου κατήγορον
Τρύπον δὲ χώρου τὸν κατήγορον λέγω.

De orthographia nominis Ἄνουβις vide T. H. ad Lucianum T. I. p. 392. Has tenebras dispellere an unquam aliquis sit aggressurus, vehementer dubito. — Praestat describere elegans epigramma in *Carinum*, qui Asiam exspoliaverat.

XXXIII.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Τῆς 'Ασίης τὰ λάφυρα λαβὼν ἔπλευσε Καρῖνος
Ἤματι χειμερίῳ δυομένων ἐρίφων.
Εἰ δὲ καὶ 'Αδράστεια τὸ φορτίον — ἐφορώσης
Ὤχετο καὶ πελάγους δαίμοσιν ἐγγελάσας.

Cod. Vatic. p. 552. Monuit me Jacobsius, hoc epigramma editum esse a doctissimo Chardono *Magas. Encyclop.* a. IV. T. I. p. 93. et relatum ad Carinum, Imperatorem Romanum: lacunam autem v. 3. expletam esse sic, ὃς δ'

ἐφορώσῃ — Nescio, uter dederit pro εἰ δὲ v. 3. εἶδε, quae vera lectio est:

Εἶδε καὶ Ἀδράστεια τὸ φορτίον· ὃς δ' ἐφορώσῃ
"Ωιχετο καὶ πελάγους δαίμοσιν ἐγγελάσας.

XXXIV.

Εἰς καμάραν τοῦ Φόρου πρὸς τὴν δύσιν.

Μηνᾶς χρύσεον ἔργον ἐδείματο πᾶσιν ὁδίταις
Κυδαίνων πτολίεθρον ἐριχρύσων βασιλήων.

XXXV.

Εἰς ἑτέραν καμάραν.

Τόνδε καθιδρύσαντο θεῷ περικαλλέα βωμὸν,
Λευκῆς καὶ πτελέου μέσσον ὕρον θέμενοι,
Ἐνναέται χώρης, σημήϊον ἀμμορίης δὲ
Αὐτὸς ἄναξ μακάρων ἐστὶ μέσος Κρονίδης.

Cod. Vatic. p. 483. Lemma, εἰς ἑτέραν καμάραν, quomodo conveniat epigrammati XXIX.

non satis intelligo. Ea delenda videtur, utpote a librario per festinationem repetita. Epigramma enim scriptum est in aram, duarum civitatum in confiniis positam. Lege v. 2. pro λευκῆς καὶ πτελέου, quae Cod. lectio est,

Λεύκης καὶ Πτελέου μέσσον ὅρον θέμενοι,

quae sunt nomina urbium in Ionia. *Leucam* Strabo Lib. XIV. p. 445. Λεύκας vocat: Κράσσος περὶ Λεύκας ἐπιθεμένων τινῶν ἔπεσεν ἐν μάχῃ. — μετὰ δὲ Λεύκας Φωκαία ἐν κόλπῳ. εἶτα οἱ ὅροι τῶν Ἰώνων καὶ τῶν Αἰολέων. Mela Lib. I. c. 17. fin. *In sinu Smyrnaeo est Hermus amnis et urbs* Leuca: *extra Phocaea Ioniae ultima.* Nomen *Pteleum* variis urbibus commune fuit. Homer. Il. B. 697.

Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν', ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην.

Sunt qui scribant Πτέλεον, accentu in penultima posito, ut auctor epigrammatis et Stephanus Byz. in v. Πτελέον, πόλις Ἰωνίας, καὶ Τρωάδος, καὶ τῶν παραθαλαττίων Ἀχαιῶν, οὐδετέρως. Καλεῖται δὲ, ὅτι πολλὰς ἔχει πτελέας.

XXXVI.

Εἰς καμάραν.

Μεσσαλινοῖο γόνος τόδε θέσκελον ἔκτισε τόξον.

Cod. Vatic. p. 474. Messalinus architectus memoratur etiam in Inscriptione apud Chandlerum p. 11. quae extat in Analect. Brunck. Lect. et Emend. p. 288. Mirum autem, τόξον h. l. dici pro *fornice*, quod a Ducangio non est notatum, ad exemplum Romanorum, qui fornicem passim vocant arcum. Ovid. Metam. III. 29.

Est specus in medio, virgis ac vimine densus
Efficiens humilem lapidum compagibus arcum.

Arcus Latinum non est, notabat Scholiastes ineditus apud Spanhemium de Usu et Pr. Numis. p. 857. ad Ciceronis *fornicem Fabianum*. Nimirum post Ciceronis aetatem demum invaluit haec significatio, et translata tandem est ad graecam vocem τόξον.

XXXVII.

ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΛΕΝΤΙΑΡΙΟΥ.

Εἰς ποτήριον οἰκείας θυγατρὸς παρθένου.

Χεῖλος ἀνικητεια τὸ χρύσεον εἰς ἐμὲ τέγγει,
'Αλλὰ παρασχοίμην καὶ πόμα νυμφίδιον.

Cod. Vatic. p. 481. Si lectio ſana eſt, quod vix credo, nomen puellae fuit 'Ανικήτεια, cujus mentio nulla fit in editis Pauli Silentiarii epigrammatis. Occurrit Μακεδονία in ep. LXXXIII. Anal. T. III. p. 102. ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ, ἧς ὄνομα Μακεδονία. Sed haec potius fuit filia Macedonii. Vide Brunck. Lect. p. 250.

XXXVIII.

ΦΩΚΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Εἰς Φιάλην, ἐν ᾗ συνάγονται τὰ περιττά.

Οἰνοχόῳ φίλον εἰμὶ μόνῳ δέπας, οὕνεκεν αὐτῷ
Βάκχον ἀολλίζω τὸν περιλειπόμενον.

Cod. Vatic. p. 482. Edidit nuper Boſchius T. III. p. 438. cum hac Grotii verſione:

Pocla miniſtranti poclum non gratius ullum,
Namque illi e vino colligo, quod ſupereſt.

XXXIX.

ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ
τοῦ Μινωταύρου.

Εἰς κόγχον ἔχουσαν Ἀφροδίτην.

Ἃ μέγα σοι Διόνυσε χαρίζομαι· εἰς ἐμὲ Κύπρις
Λούεται· ἐξ αὐτῆς σοι τὰ κύπελλα φέρω.

Cod. Vatic. p. 472. Leontius Scholaſticus cur dictus fuerit *Minotaurus*, equidem ignoro. Putabam olim, vitioſe exaratum eſſe hoc cognomen a librario dubitantemque me confirmabat ejusdem auctoris ep. XV. Anal. T. III. p. 106. cui hoc lemma inſcriptum eſt in Codice: εἰς λουτρὸν μικρὸν παρακείμενον τῷ Ζευξίππῳ Λεοντίου Σχολαστικοῦ τοῦ μηνωτοῦ.

Μὴ νεμέσα, Ζεύξιππε, παραντέλλοντι λοετρῷ.
Καὶ μεγάλην παρ' ἄμαξαν ἐρωτύλος ἡδὺ φαείνει.

Nunc contra arbitror, vitioſam eſſe ſcripturam μηνωτοῦ, bene habere lectionem Μινωταύρου. Hoc enim cognomen iterum occurrit in lemmate epigrammatis VII. Antholog. Planud. IV. Tit. I. Λεοντίου Σχολαστικοῦ τοῦ Μινωταύρου εἰς

στήλην. Vide Heyne Comment. Soc. Götting. Histor. T. XI. p. 55. In his autem rebus fides quaedam historica grammaticis denegari nequit. Nemo adhuc caussam indagare vel potuit vel voluit, cur Apollonius Rhodius dictus sit Ἥλιος. Neque facile quisquam hoc credidisset Tzetzae, versum hujus poetae sub nomine Ἡλίου laudantis ad Lycophr. 480. nisi accessisset testimonium Grammatici veteris in Catalogo Bibliothecae Matrit. p. 449. qui idem cognomen tribuit Apollonio. His igitur inter se comparatis, Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 203. feliciter emendavit eundem Tzetzen ad Lycophr. 208. ubi Apollonius Rhodius male vocatur Ἡλιόδωρος.

XL.

Εἰς λουτρὸν ἐν Σμύρνῃ.

Χῶρος, τίς μερόπων σε λιπαυγέα τὸ πρὶν ἐόντα
Πλούσιον ἐν φέγγει θήκατο λουομένοις;
Τίς δὲ καὶ αἰθαλόεντι ῥύπῳ πεπαλαγμένον ἄρτι,
Κεῖνον ἀϊστώσας, φαιδρὸν ἔδειξε δόμον;
Φρηνοοφηος πᾶσι Θεοδωρίας, ὡς ἐτεὸν δὴ,
Κἀν τούτῳ καθαρὴν δεικνύμενος κραδίην.

Ὃς γὰρ ἐὼν πόλιος κτεάνων ταμίης τε πατήρ τε,
Κέρδεσιν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἐμίηνε χέρας.
Ἀλλὰ θεὸς, φιλόπατριν, ἐρισθενὲς, ἄφθιτε Χριστὲ,
Πήματος αὐτὸν ἄτερ σῶζε τέῃ παλάμῃ.

Cod. Vatic. p. 461. Χῶρος v. 1. apud hos ſerioris aetatis ſcriptores univerſe ſignificat aedificium qualecunque, ut templum etc. Anal. T. III. p. 139. ep. XXVIII. Χῶρος ἐγὼ θεσμοῖσιν ἀνειμένος. Agathias ep. LII. Anal. T. III. p. 51. Χῶρος ἐγὼ τοπρὶν μὲν ἔην στυγερωπὸς ἰδέσθαι, Πηλοδόμοις τοίχοις ἀμφιμεριζόμενος. Leontius ep. XI. Anal. T. III. p. 105. ἵππων χῶρον ἀεθλοφόρων. Ita etiam Agathias Scholaſticus in Praefatione, edita a Jacobſio Prolegom. p. LII. v. 118.

Ὅσσα περ ἢ γραφίδεσσι χαράξαμεν, ἢ τινι χώρῳ,
Εἴτε καὶ εὐποίητον ἐπὶ βρέτας, εἴτε καὶ ἄλλης
Τέχνης ἐργοπόνοιο πολυσπερέεσσιν ἀέθλοις.

V. 4. inſolentius dictum, φαιδρὸν ἔδειξε δόμον. Nam δεικνῦναι proprie pictorum eſt, fictorumve, qui expreſſiſſima ſimilitudine imagines animant, ut verbis utar Hemſterhuſii ad illa Luciani, Φειδίας ἐκεῖνος ἔδειξε τὸν Δία, T. I. p. 11. V. 5. mire depravata ſunt haec, φρηνοοφηος πᾶσι Θεοδωρίας. Fortaſſe in πᾶσι latet παῖς, ut ſcripſerit auctor, παῖς Θεοδώρου, ὡς ἐτεὸν δή. Sed hoc ſine melioris Codicis ope ad liquidum

perduci vix poterit. In balneum Smyrnae aliud extat epigramma apud Brunckium Anal. T. III. p. 223.

XLI.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Εἰς τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ καλούμενον Ἵππον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ἵππον ἐΰῤῥείτην χρονίῃ μάστιγι δαμέντα
Χρυσείῳ πολύολβος ἄναξ ἤγειρε χαλινῷ.

XLII.

Δάφνης εὐπετάλοιο φερώνυμόν ἐστι λοετρόν.

XLIII.

Ἐν κώμῃ τῆς Σμύρνης.

Οἷον ἔτλης καὶ τοῦτον, Ἀγακλείδη, μέγαν ἆθλον!
Θυμῷ τολμητῇ κῦδος ἄριστον ἑλών·
Νύμφης ἀρχαίης βάσσης πολυκαγκέα χώρην
Ὕδασι καὶ λουτροῖς θῆκας ἀφνειοτέρην.

Cod. Vatic. p. 471. Βάσσης. Nihil ſuccurrit, quod commode ſubſtitui poſſit voci corruptae, niſi cum Heynio legere velis βήσσης, *convalle*. Gloſſ. Βῆσσα, ὁ βάσιμος τόπος, καὶ κοῖλος, καὶ ὑψηλός. — Homer. Il. Λ. 641. ſitim vocat, πολυκαγκέα δίψαν.

XLIV.

Εἰς λουτρόν.

Νύμφαι Νηϊάδες, μετανάστιοι, οὐχ ἅμα πάσας
Ἥξειν ὠϊόμην χεύμασιν ἡμετέροις.
Εἰ δὲ τόσην τὸ λοετρὸν ἔχει χάριν, οὐδὲν ὀνήσει
Ὁ φθόνος, εἰ Νύμφαι πᾶν ἀπέλειπον ὕδωρ.

XLV.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ξεῖνε, τί νῦν σπεύδεις, ὁρόων ἀκεσώδυνον ὕδωρ;
Εὐφροσύνης τὸ λοετρὸν, ἀποῤῥίπτει μελεδῶνας,
Μόχθον ἐλαφρίζει· τόδε γὰρ ποίησε Μιχαὴλ,
Ὃς κρατερῆς βασιλήϊδος αὐλῆς ἡγεμονεύει.

Cod. Vatic. p. 487. ubi verſu 3. vitioſe Μισαὴλ. Utrumque epigramma in idem bal-

neum est scriptum. In posteriore nemo haerebit. At quem sensum inesse statuemus priori? Hoc aenigmatis instar est. Et vereor, ut rem expediverit vir doctissimus, qui adscripsit: forte φεύξειν et ὑμετέροις v. 2. Non putabam, vos omnes hoc balneum derelicturas esse. Nec tamen illa vobis invidia multum proderit, cum hoc balneum, vel sine aqua, tantam amoenitatem habeat.

XLVI.

Εἰς μινσώριον τῶν Εὐβούλου.

Ἀντία Τηλεμάχοιο καὶ ἐγγύθι Πηνελοπείης
Τίπτε Πολυφράδμων πολυταρβέα χεῖρα τιταίνεις;
Οὐκ ἐρέει μνηστῆρσι τεόν ποτε νεῦμα τιθήνη.

Cod. Vatic. p. 487. Μινσώριον scribitur etiam Μισσώριον, interdum Μινσούριον, ut apud Constantin. Porphyrog. de Them. Lib. I. 28. ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν πατρίκιος, τοὔνομα Ἰορδάνης, οὗτινος εἰσὶ τὰ ἀργὰ (ἀργυρᾶ) μινσούρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται κ. τ. λ. Eadem diversitas obtinet inter Latinos, nunc *Minsorium*, nunc *Missorium*, nunc *Missurium* scribentes. Scili-

cet μινσώριον vox est barbara, notans *discum* vel *lanceam*. Vide Du Cange in Glossario. Duo praeterea extant epigrammata in Florilegio Planudeo εἰς μινσώρια. Lib. IV. Tit. XXXII. ep. X. εἰς μινσώριον ἔχον τὰ δώδεκα ζώδια καὶ ἕτερα, et ep. XV. εἰς μινσώριον ἔχον Ἀφροδίτην καὶ Ἔρωτας. Hic Cod. Vatic. exhibet μισσώριον. Similiter *Antecessor* Graeci scribebant Ἀντικένσωρ. Vide Brunck. Lect. p. 277. — V. 1. Cod. Τηλέμαχοι. V. 2. lego πολυφράδμων, ut intelligatur Ulysses. Sed fabula ipsa, quae hic significatur, nisi fallor, aliunde non est cognita.

XLVII.

Τόνδε Τύχης ἀνέγειρε δόμον Δημήτριος ἀρχὸς,
　　Τὴν πόλιν οἰκτείρας, ὡς πάϊς Ἱερίου.
Αὐτοῦ καὶ βουλῇ τάδ' ἐδείματο, οὔτε πόληος
　　Οὔτ' ἔτι δημοτέροις χρήμασιν, ἀλλ' ἰδίοις.

Cod. Vatic. p. 473. Ἀνέγειρε. Cf. ep. III. Anal. T. III. p. 132. Τετραπόροις ἀψῖσι πύλην Θεόδωρος ἐγείρας. Ep. XXII. p. 137. Φαιδρὸν Ἰουστιανὸς ἄναξ ἐμὲ χῶρον ἐγείρει. — V. 3. Secundum Hierii consilium exstruxit templum;

Ep. CCCXLV. Anal. T. III. p. 223. de balneo:
Τεῦξέ μιν οἰκείοις χρήμασι καὶ δαπάναις.

XLVIII.

Τέκτονά με σκοπίαζε σοφῶν κοσμήτορα μύθων,
Ἰθύνοντα τέχνην εὐεπίης κανόνι.

Cod. Vatic. p. 484. In rhetorem, qui eloquentiam ad artis regulam exigebat. Nota metaphora! Theognis, v. 543. χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσαι, Κύρνε δίκην. Vide Valcken. ad Ammon. p. 103. Etymol. M. in v. Κανών. — ὥσπερ γὰρ ὁ τέκτων κέχρηται κανόνι διὰ τὸ ἐπανορθῶσαι τὸ ἀποτελούμενον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡμεῖς κεχρήμεθα τῷ κάνονι διὰ τὸ ἐπανορθῶσαι τὰς λέξεις. Epigr. Byzant. XXVII. Anal. T. III. p. 138.
Ὡραίων σκοπίαζε σοφὸν σημάντορα χαλκόν.

XLIX.

Εἰς εἰκόνα Μαρκιανοῦ βασιλέως.

Μορφὴν τήνδ' ὁράας, ζώῳ ἐναλίγκιον ἵππῳ,
Μαρκιανὸν φορέοντι, βροτῶν βασιλῆα γενέθλης·

Δεξιτερὴν ὁ' ἐτάνυσσε, θέοντα δὲ πῶλον ἐπείγει
Δυσμενέος καθύπερθεν ὅστις κεφαλῇ μιν ἀείρει.

Cod. Vatic. p. 485. Hic v. 1. exaratum ὁρααῖς pro ὁράας. Illud ὅστις v. 4. mutandum in ὅτις. Sed apud Homerum etiam quidam legerunt Od. A. 47.

Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅστις τοιαῦτά γε ῥέζοι.

L.

Εἰς Ἰουστῖνον καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα.

Οὗτος Ἰουστῖνος, Σοφίη σχεδόν· ἀμφότεροι δὲ
Χρύσεον ἔργον ἔτευξαν ἀπ' Ἀσσυρίοιο θριάμβου.

LI.

Εἰς Ἰουστῖνον.

Θεῖον Ἰουστῖνου καθαρὸν φρονέητορα θεσμῶν
Δομνῖνος καθαραῖς ἐν προθύροισι Δίκης.

Cod, Vatic. p. 487. Vide epigrammata in Analectis Brunckianis T. III. p. 138.

LII.

Τί ἂν εἴποι Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Αἴαντα (φίλον θῆναι.)

Οὐ θέμις ἐν φθιμένοισιν ἔχειν κότον· ἄλγεα γαίης
Καλλείψας ἀγάπαζε τεὸν φίλον· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἤλιτεν εἴς σε θέλων, βριαρὴ δὲ σ' ἔπεφνεν Ἀθήνη,
Ζεὺς δὲ πατὴρ καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς.
Αἶθε δὲ τεύχεα ῥίψεν ἐς ἁλμυρὰ βένθεα πόντου
Δῖα Θέτις, καὶ νεῖκος ἀπέσβεσε σεῖο μενοινῆς.

Cod. Vatic. p. 438. Verſus quartus debetur Homero Il. T. 85.

Πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
Καί τε με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
Ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ Μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννύς.

Virgil. Aeneid. II. 601.

Non tibi Tyndaridis facies inviſa Lacaenae
Culpatusve Paris; verum inclementia Divûm
Has evertit opes.

In uſu etiam fuit ἠεροφοίτης. Etym. MS. Ἠεροφοίτης ἀρσενικὸν, ὁ ἐν τῷ ἀέρι φοιτῶν. παρὰ τὸ δι' ἀέρος φοιτᾷν καὶ σκότους. καὶ τὸ θηλυκὸν ἠεροφοῖτις, ἡ ἀπροοράτως φοιτῶσα καὶ ἀπερχομένη, ὡς τιμωρὸς τῶν ἀδικημάτων. Hujus generis multa carmina in Codice Vaticano reperiun-

tur, quorum aliquam partem edidit Planudes Lib. I. Tit. V. Plura collegit Brunckius Anal. T. III. p. 141. seq. Nos reliqua dabimus.

LIII.

Τί ἂν εἴποι Ἀχιλλεὺς ὁρῶν τὰ ὅπλα κείμενα.

Μῆτερ, τεύχεα ταῦτα καὶ ἀγλαὰ δῶρα κομίζεις
Ἀγχεμάχῳ σέο παιδὶ, τὰ μὴ πάρος ἔδρακεν ἀνήρ.
Οἶδα νῦν ὅτι πολλά τ' ἐφ' Ἕκτορι χεῖρα κορύσσει
Ἡμετέρης, καὶ Τρωσὶν ἀεικέα λοιγὸν ἐγείρει.

Cod. Vatic. p. 437. Cf. Homer. Il. T. 21. Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν. — V. 3. leg. Ἡμετέρην scil. χεῖρα.

LIV.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀλθαία παρακαλοῦσα τὸν Μελέαγρον.

Τέκνον ἐμὸν γενεῆς ἐπιλήθεαι, οὐδ' ἀλεγίζῃ
Πατρίδος ὀλλυμένης, βριαρὴν ἀπόειπας ἀκωκήν,
Αἰσχύνων Καλυδῶνα καὶ Οἰνέα καὶ πατέρας;

Cod. Vatic. p. 438. In lemmate Cod. Ἄλθεα. Homer. Il. I. 580. Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ Ἐλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο.

LV.

Τί ἂν εἴποι Πάρις τρωθέντος Μενελάου.

Ἔῤῥετε οἱ ξύμπαντες, ἐλεγχέες αἰγιαλῆες,
Ἄρτι θανὼν Μενέλαος ἐμὸν μέγα κῦδος ἀέξει.

Discrepant haec ab Homeri narratione, apud quem Menelaus a Pandaro vulneratur, Il. Δ. 104. nisi omnino de Paridis laetitia sermo est. Il. Ω. 239. Ἔῤῥετε, λωβητῆρες, ἐλεγχέες.

LVI.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἄλκηστις τοῦ Ἀδμήτου ζεύξαντος λέοντα καὶ κάπρον εἰς τὸ ὄχημα.

Ἠνορέης κλυτὰ ἔργα τεὴν ἔστρεψαν ἀπήνην,
Καὶ νύμφην βοόωσιν ἀριστοπόνοις ὑμεναίοις.

V. 1. pro ἔστρεψαν Jacobsius malit ἔστεψαν. V. 2. Eurip. Hel. 1449. πᾶσαν δὲ χρῆν Γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνῳδίαις Ὑμέναιον Ἑλένης.

LVII.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους ὁ Πηλεὺς ἀκούων ὅτι ἀπόμαχός ἐστιν Ἀχιλλεύς.

Πηλιάδες σκοπιαὶ κουρότροφοι, εἴπατε παιδὶ,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξεν, ἀριστεύειν ἐνὶ χάρμῃ,
Μῆνιν ἀποῤῥίψαι, καὶ λοίγιον ἔχθος Ἀχαιοῖς.

V. 2. ἀριστεύειν. Hom. Il. Λ. 782. Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων. — V. 3. Il. Π. 281. Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα Μηνιθμὸν μὲν ἀποῤῥίψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι.

LVIII.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Νέστωρ ἀκούσας Ὀδυσσέα ἐπανελθόντα.

Ἐσθλὸς ἀνὴρ φύγε πόντον ἀπηνέα καὶ μετὰ μόχθου
Ἐς πάτρην ἀφίκανε, ἐμοῦ δέ κε φέρτερος εἴη
Εὖ δεδαὼς πτόλιας τε καὶ ἔθνεα καὶ νόον ἀνδρῶν.

V. 3. in margine ἤθεα repoſitum pro ἔθνεα. Probo vulgatam propterea, quod ſequitur νόον ἀνδρῶν. Hoc *mores hominum* vertit Horatius Epiſt. Lib. I. 2. 19. ſecutus Homerum: *Qui domitor Trojae, multorum providus urbes Et mores hominum inſpexit; latumque per aequor, Dum ſibi, dum ſociis reditum parat, aſpera multa Pertulit, adverſis rerum immerſabilis undis.* Ita in Epiſtola IV. Euripidea diſtinguuntur καὶ πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ ἰδιῶται πολλοί. Alteri tamen lectioni reſpondet locus Heliod. II. p. 97. πολλαὶ μὲν αἱ πόλεις, πολλῶν τε ἀνθρώπων ἤθη τε καὶ νοῦς εἰς πεῖραν ἥκουσιν.

LIX.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὀδυσσέα.

Πολλὰ καμὼν νόστησεν ἀνὴρ τλήθυμος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔμπης κλέος ἔσχεν ἀνὰ χθόνα καὶ κατὰ πόντον,
Ἀνδράσιν ἐσσομένοισιν ἀεὶ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.

LX.

Τί εἴποι Πρίαμος τοῦ Ἑλένου διδόντος βουλὰς τοῖς Ἕλλησιν ἵνα ληφθῇ Τροία.

Τὰ δῶρα λαμπρὰ προσφέρεις τῇ πατρίδι.

LXI.

Τί εἴποι Περσεὺς μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ κήτους τῆς Ἀνδρομέδα μὴ θελούσης αὐτὸν λαβεῖν.

Σεῖο νόον πέτρωσεν ἀμείλιχα δέσμια πέτρης,
Καὶ λίθον ἐκτελέσεις τεὸν δέμας ὄμμα Μεδούσης.

LXII.

Τί εἴποι Ἱπποδάμεια μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Οἰνομάου Πέλοπος μὴ θελήσαντος αὐτὴν λαβεῖν.

Ἀπεστράφης νῦν ὡς λαβὼν ἐξουσίαν
Ταύτῃ γὰρ οὐ πέφυκε συντρέχειν Ἔρως,
Ἔρως γὰρ ἄλλην ἀνταμείβεται τρίβον.

Leguntur etiam inter haec carmina tres illi ſenarii, Anal. T. II. p. 61. cum lemmate, *τίνας ἂν εἴποι λόγους Φιλήμων δι' Εὐριπίδην*, quos Obſopoeus et Clericus e Philemonis Comoedia aliqua ductos putant. Eodem jure reliqua hujus generis carmina, pro fragmentis accipi poſſent. Certe Conſtantino Cephalae non hoc modo propoſitum fuit, ut Meleagri, Philippi Theſſalonicenſis, et Agathiae Scholaſtici Florilegia compilaret, ſed ut aliunde etiam corra-

deret carmina breviora, fragmenta et ſententias, per varios ſcriptores diſperſas. Quod et alibi et hoc inprimis loco fecit. Igitur ſtatim ſequitur carmen, ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν, inſcriptum: Τὰν Θέτιν ἀείδω, χρυσοέθειρα Θέτι, Heliodor. L. III. c. II. Deinde p. 442. legitur:

Τῆς Χαρικλοῦς Ἡλιοδώρου.

Παντάρβην φορέουσα πυρὸς μὴ τάρβει ἐρωὴν
Ῥηϊδίως μοίραις καὶ τἀδόκητα πέλει.

Heliodor. L. VIII. c. XI. ubi μοίρας editum. Forte, Μοίραις καὶ τἀδόκητα μέλει. Vocatur autem hic Χαρικλὼ, cui nomen fecit Heliodorus Χαρίκλεια. In eadem pagina deſcripti ſunt hi verſus:

Στρατ.

Κεῖτο δ' ὁμοῦ σάκος, ἔγχος, θώρηξ, κόρυς, ἵππος.

Ἄλλο.

Ἀσπὶς, τόξα, βέλεμνα, κόρυς, ξίφος, ἄλκιμον ἔγχος.

Ἄλλο.

Ἰὸς, τόξα, σάκος, κυνέη, δόρυ, φάσγανα, θώρηξ.

In Στρατ. Stratonis nomen latere ſtatuit Jacobſius. — Sequitur p. 444.

Ἐν τῷ Ἡροδότῳ.

Κοιλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσιν.

Lege, κωλιάδες ex Herodot. VIII. c. 96. p. 664. et vide ibi Wesseling. et Valckenar. — In carminum ineditorum numero hunc etiam versiculum repositum video a viro amicissimo:

Νίψον ἀνομήματα, μὴ μόναν ὄψιν.

Egregia sententia, quam exemplis aliquot illustrabo. Epicharmus apud Clementem Alexandrinum Strom. VII. p. 844. ed. Potter.

Καθαρὸν τὸν νοῦν ἐὰν ἔχῃς, ἅπαν τὸ σῶμα καθαρὸς εἶ.

Grotii Excerpt. p. 477. De Pythagora hoc narrat Diodorus Siculus in Excerptis Valesii p. 246. Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας παρήγγελλε πρὸς τοὺς θεοὺς προσιέναι τοὺς θύοντας, μὴ πολυτελεῖς ἀλλὰ λαμπρὰς καὶ καθαρὰς ἔχοντας ἐσθῆτας· ὁμοίως δὲ μὴ μόνον τὸ σῶμα καθαρὸν παρεχομένους πάσης ἀδίκου πράξεως, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἁγνεύουσαν. Auctor incertus ep. CCXXXIX. Anal. T. III. p. 199.

Ὅστις δ' οὖλον ἦτορ, ἀπόστιχε. οὔποτε γὰρ σὴν
Ψυχὴν ἐκνίψεις, σῶμα διαινόμενος.

Jam versus iste, de quo agimus, ex eorum est genere, qui inverso ordine lecti, eadem verba, eundem sensum praebent. Καρκίνους vocant,

aut retrogrados. Qua re animadversa, consului caput Anthologiae Planudeae, ubi tales ingenii lusus extare memineram, ibique hunc etiam versum inter alios deprehendi. Vide Anthol. L. VI. Tit. XIII. Sed praestat h. l. describere aliquot melioris notae fragmenta, quae extant p. 568.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ.

Κορινθίῳ πίστευε καὶ μὴ χρῶ φίλῳ.

ΔΙΦΙΛΟΥ.

Τὸ μὲν Ἄργος ἵππος, οἱ δ' ἐνοικοῦντες λύκοι.

ΠΙΤΤΑΚΟΣ.

Μεγαρεῖς δὲ φεῦγε πάντας, εἰσὶ γὰρ πικροί.

ΦΙΛΙΣΚΟΥ.

Ὁ Πειραιεὺς κάρυον μέγ' ἐστὶ καὶ κενόν.

Senarii hi in mentem revocant locum Dionysii Halicarnassensis Ar. Rhet. c. XI. p. 401, ed. Reisk. ubi similis agitur Graecorum censura. Πάλιν Ἑλληνικὸν θῶμεν τὸ ἦθος. ἔστω Ἕλλην· κοινὸν τὸ ἔθος (ἔθνος) Ἑλλήνων. Ἕλλην Ἀθη-

ναῖος, τορὸς, λάλος, σοφός. Ἕλλην Ἴων, ἁβρὸς, ἀνειμένος. Ἕλλην Βοιωτὸς, εὐήθης. Ἕλλην Θετταλος, διπλῶσαι ποικίλος. ἐντεῦθεν καὶ ἄνθρωποι φιλοσοφοῦντες — τὰ ἔθνη λοιδορίας ποιοῦνται· οὐκ ἐχόντων τῶν ἐθνῶν τὰς λοιδορίας· ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιπολαζόντων ἠθῶν τοῖς ἔθνεσι τὰς βλασφημίας λαμβάνονται. De hoc Dionyſii loco nuper egit Boettiger in Muſeo Attico Vol. III. P. II. p. 335. docte inprimis diſputans de invidia Athenienſium in Boeotos, quos Comici ſaepenumero irriſione luſerunt, et Cratinus per calumniam, ut videtur, vocavit κρουπεζοφόρους, teſte Polluce VII. 87. κρουπεζοφόρους δ' εἶναι τοὺς Βοιωτοὺς Κρατῖνος (λέγει διὰ) τὰ ἐναυλητικὰ κρούματα. Sed non animadvertit vir doctiſſimus, ipſum Cratini fragmentum, quod Polluci, iſta ſcribenti, ante oculos obverſabatur, etiamnum extare apud Schol. Pindari ad Olymp. VI. 152. p. 311. ed. Heyn. διὰ τὴν ἀγροικίαν καὶ τὴν ἀναγωγίαν τὸ παλαιὸν οἱ Βοιωτοὶ ὕες ἐκαλοῦντο. καθάπερ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Διθυράμβοις. Ἦν ὅτε σύας τὸ Βοιώτιον ἔθνος ἔλεγον. καὶ Κρατῖνος. Οὗτοι δ' εἰσὶ συοβοιωτικὸν πεζοφόρον γένος ἀνδρῶν. Ubi haud dubie legendum eſt, κρουπεζοφόρον ſive, κρουπεζοφόρων γένος ἀνδρῶν. Pertinet huc egregia Themiſtii oratio XIX. qua docet, non locorum, ubi quis natus ſit, ſed ipſorum hominum, virtutumque quibus ſinguli

excellant, habendam esse rationem, p. 481. καὶ γὰρ ἡ Βοιωτία χωρίον μὲν ἀμαθίας εἶναι ἐδόκει, καὶ ὗν τινα, οἶμαι, Βοιωτίαν ἐκάλουν εἰς ἀπαιδευσίαν τὸ φῦλον ἐπισκώπτοντες. Ἀλλ' ὅμως Πίνδαρος, καὶ Κορίννα, καὶ Ἡσιοδὸς οὐκ ἐμολύνθησαν τῆς ὑός.

LXIII.

Νῆσός τις πόλις ἐστὶ φιτώνυμον αἷμα λαχοῦσα,
Ἰσθμὸν ὁμοῦ καὶ πορθμὸν ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα·
Ἔνθ' ἀπ' ἐμῆς ἔσθ' αἷμα ὁμοῦ καὶ Κέκροπος αἷμα·
Ἔνθ' Ἥφαιστος ἔχει χαίρων γλαυκῶπιν Ἀθήνην.
Κεῖθι θυηπολίην πέμπειν κελόμην Ἡρακλεῖ.

Cod. Vatic. p. 621. Hoc carmen in Codice inter aenigmata relatum. Esse illud oraculum, Byzantiis quondam datum, memoriae prodidit Achilles Tatius L. II. c. XIV. p. 65. ed. Mitscherl. ubi hi versus paululum depravati, neque integri, exhibentur:

Νῆσός τις ἐστὶ φυτώνυμον αἷμα λαχοῦσα,
Ἰσθμὸν ὁμοῦ καὶ πορθμὸν ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα.

"Ενϑ' Ἥφαιστος ἔχων χαίρει γλαυκῶπιν Ἀϑήνην.
Κεῖϑι ϑυηπολίην σε φέρειν κέλομ' Ἡρακλῆι.

Schraderus ad Musaeum p. 138. primum versum ita corrigit:

Ἔστι δέ τις νῆσος φυτώνυμον αἷμα λαχοῦσα.

Quod probat ac defendit Dorvillius ad Chariton. p. 575. Frustra! Vocem πόλις casu quodam excidisse post τὶς apud Achillem Tatium, ipsa hujus scriptoris verba declarant p. 66. ὑπόκειται δὲ πορϑμὸς κάτωϑεν ἰσϑμῷ· καὶ γίνεται τὸ ϑέαμα καινὸν, πόλις ἐν ϑαλάσσῃ, καὶ νῆσος ἐν γῇ. Stephanus Byzantinus in v. Νῆσος, ἡ ἐν ϑαλάσσῃ πόλις. Cf. Apoll. Rhod. IV. 982. Aeschylus Pers. 417.

Νῆσός τις ἐστι πρόσϑε Σαλαμῖνος τόπων,
Βαιὰ, δύσορμος ναυσίν.

Quid sit αἷμα φυτώνυμον, bene explicat Dorvillius: „Est sanguis, genus, gens a planta nomen ducens, id est Φοίνικες, qui a phoenice palma sic dicti. Recte igitur est insula sortita genus, sanguinem hominum plantae cognominum; nam Phoenices Tyrum incolebant.“ — V. 3. desideratur in Edd. Achillis Tatii. Hesychius. Ἐμῆς. ἐμοῦ. — V. 4. Plato Crit. p. 40. Vol. X. ed. Bip. Ἥφαιστος δὲ κοινὴν καὶ Ἀϑηνᾶ φύσιν ἔχοντες, ἅμα μὲν ἀδελφὴν ἐκ ταὐτοῦ πατρὸς, ἅμα δὲ φιλοσοφίᾳ φιλοτεχνίᾳ τε ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἐλϑόντες, οὕτω μίαν ἄμφω λῆξιν, τήνδε

τὴν χώραν εἰλήχατον, ὡς οἰκείαν καὶ πρόσφορον ἀρετῇ καὶ φρονήσει πεφυκυῖαν. — De oraculis haec animadvertit Brunckius (in Lect. p. 258.) judex peritiſſimus: „Oracula, quae paſſim apud ſcriptores leguntur verſibus expreſſa, collegit olim Jo. Obſopoeus, quae ſi quis emendatiora edere aggrederetur, is utilem, meo judicio, et antiquitatis ſtudioſis non ingratam ſuſciperet operam.“ Collecta a Conſtantino Cephala omiſit Brunckius, Codice ipſo deſtitutus. Equidem, quae nondum edita videntur, addam.

LXIV.

Κωνσταντῖνος ἐλθὼν ἐν τῇ Τροίᾳ πλησίον ἐβουλήθη κτίσαι πόλιν βασιλικὴν, καὶ λαβὼν τὸν χρησμὸν ἀνεχώρησεν καὶ κτίζει Κωνσταντινούπολιν.

Οὐ θέμις ἐν Τροίῃ σε πάλαι τμηθέντι θεμειλίῳ
Ῥώμης ἱδρύσαι νέον οὔνομα· βαῖνε δὲ χαίρων
Ἐς Μεγαρήϊον ἄστυ Προποντίδος ἄγχι θαλάσσης,
Ἔνθ' ἰχθὺς ἔλαφός τε νόμον βόσκονται τὸν αὐτόν.

V. 1. fortaſſe θεμείλῳ reponendum, quam formam alibi agnoſcit Codex Vaticanus, ut in epigrammate XXXI. Macedonii Anal. T. III. p. 119.

Εὐσεβίη τὸ μέλαθρον ἀπὸ πρώτοιο θεμείλου.

Ubi Brunckius cum Planude edidit θεμέθλου. Ultimus versus occurrit etiam in oraculo apud Codinum Orig. Constant. ab initio:

Ἔνθα δύο σκύλακες διερὴν μάρπτουσι θάλασσαν,
Ἔνθ' ἰχθὺς ἔλαφός τε νομὸν βόσκουσι τὸν αὐτόν.

Vide Heynium in commentatione elegantissima: *de Artibus ex Cpoli nunquam prorsus exulantibus*, Comment. Societ. Scient. Gotting. Vol. XIII. p. 4. ubi corrigit, δισσὴν λ. θάλασσαν. Iterum versus iste legitur in Oraculo apud Codinum p. 5. sed ita scriptus:

Ἔνθ' ἰχθὺς ἔλαφός τε νομὸν βόσκονται ἐς αὐτόν.

Stephanus tamen Grammaticus, qui idem responsum descripsit in v. Βυζάντιον, legit, νομὸν βόσκουσι τὸν αὐτόν. Vide Spanhemii Dissert. III. de Usu et Praest. Num. p. 202.

LXV.

Χρησμὸς ἐρωτήσαντι Ῥουφίνῳ, πῶς λάβοι ὅρκους παρὰ τοῦ ἰδίου ναυκλήρου.

Εὖτ' ἂν ὑπὲρ γαίης ἀνέχῃ δόμον ὄρθρια Τιτὰν
Λύσας ἀκτῖσι ζοφερῆς δηλήματα νυκτὸς,
Λάμπει δ' αἰγλήεσσα νεὸν φάος Ἠριγένεια,
Δὴ τότ' ἄγων παρὰ θῖνας ἁλικράντους τε παρ' ἀκτὰς
Φῶτα στῆσον, ἔναντα δεδορκότα πρὸς φάος αὐγῆς·

Ἠελίου, καὶ τὸν μὲν ἔσω πόδα χεύματος ἐντὸς
Δεξιὸν ἐν δίναις ἐχέτω, λαιὸν δ' ἐπὶ γαίης
Στηρισάτω· χείρεσσι δ' ἐπιψαύων ἑκάτερθε
Τῇ μὲν ἁλὸς, τραφερῇ δδ' ἑτέρῃ, πιστούμενος ὅρκον,
Οὐρανὸν ὀμνυέτω, χθόνα δ' ἄσπετον, ἠδ' ἁλὸς ὅρκους,
Αἰθερίου τε πυρὸς βιοδώτορα ἡγεμονῆα.
Τοῖον γὰρ θεὸν ὅρκον ὑπὸ στομάτεσσιν ἀτίζειν
Οὐδ' αὐτοὶ τολμῶσιν ἀγήνορες οὐρανίωνες.

V. 1. Ἀνέχειν et passivam significationem habet, ut, ὁ ἥλιος ἀνέχει, *oritur*, et activam, *efferre, in altum tollere.* Vide Ruhnkenium ad Callimachi Fragm. p. 517. Homer. Il. Λ. 734.

Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης.

Ad quem locum notat Eustathius p. 881. 42. τὸ δὲ ὑπερέχειν οὐ μόνον οὕτω λέγεται ἀλλὰ καὶ ἀνέχειν καὶ ἀνίσχειν, ἔτι δὲ καὶ ἐξέχειν. Sol igitur vel Aurora h. l. nisi fallor, ἀνέχειν δρόμον, non δόμον, dicitur, ut apud Ovidium Metam. VII. 663. *jubar aureus extulerat Sol.* — V. 4. lego: ἁλιξάντους τε παρ' ἀκτάς. Suidas in v. Ἁλιξάντοις. ταῖς ὑπὸ τῆς ἁλὸς ξαινομέναις. Archias ep. XXX. Anal. T. II. p. 100. de delphino:

Ἦ γὰρ ἴσον πρηῶνι Μαλείης, ὡς ἐκυκήθη,
Κῦμα πολυξάντους σ' ὦσεν ἐπὶ ψαμάθους.

Hic Codex πολυψάμμους exhibet, quod Toupius Emend. in Suid. P. III. p. 375. mutavit in πολυξάντους. Recte! Ovid. Metam. L. II. 455.

Nacta nemus gelidum: de quo cum murmure labens
Ibat, et attritas *verſabat rivus* arenas.

Mihi epitheton πολύξαντος non rupibus ſolum, quas unda verberando excavat, ſed litoris etiam arenae, fluctibus *attritae*, ſatis accommodatum videtur, qua de re aliter ſtatuit Jacobſius Animadv. Vol. II. P. I. p. 270. Jon dixerat de delphino, Grotii Excerpt. 449.

Κεῖται γὰρ ἡ δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία.
Virtus enim delphinis in ſicco jacet.

Idem vir doctiſſimus vocem ἁλίξαντος reſtituere cum Brunckio voluit Diodoro Zonae, Anal. T. II. p. 82. ep. IX. ubi legitur:

Οὐ γάρ σευ μήτηρ ἐπιτύμβια κωκύουσα
Οἶδεν Ἀλεξάντη σὸν μόρον εἰνάλιον.

Quod eſt Planudis inventum. In Cod. Vatic. eſt, εἶδεν ἀλιξάντων. Hinc verſum breviorem ita emendavit Jacobſius Animad. Vol. II. P. I. p. 210.

Εἶδεν ἁλίξαντον σῶμα τόδ' εἰνάλιον.

In hac correctione mihi diſplicet vox σῶμα, ſubſtituta vulgatae, μόρον. Nam μόρος hic ſignificare videtur *cadaver*, ut θάνατος apud Crinagoram ep. XXXV. Anal. T. II. p. 150.

Ψυχῆς ἀσθενὲς ἕρκος, ἀτυμβεύτου θανάτοιο
Λείψανον, εἰνόδιον δάκρυ παρερχομένων.

Idem accidit Nic. Heinſio in Propert. II. El. XIII. 22. (II. El. X. 22.)

Nec ſit in Attalico mors mea *nixa toro.*

h. e. ego mortuus, meum cadaver, ut explicat Barthius. Heinſius vero corrigebat:

Nec ſint Attalico corpora *nixa toro.*

Deinde minus bene convenire, ἀλίξαντον et εἰνάλιον, apparet. Forte vitium latet in εἰνάλιον, quod hoc fere modo tollendum:

Εἶδεν ἀλιξάντῳ σὸν μόρον αἰγιαλῷ.

V. 9. quae corrupta ſunt, τραφερῇ ὁδ' ἑτερῇ, facile ita corrigas:

Τῇ μὲν ἁλὸς, τραφερῆς δ' ἑτερῇ, πιστούμενος ὅρκον.

In animo habuit auctor carminis Homer. Il. Ξ. 271.

Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ,
Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην.

Quod ſequitur v. 10. ἁλὸς ὅρκους, vix ſanum eſſe poteſt. Neque tamen melior lectio ſtatim ſuccurrit. — V. 12. et 13. componendi ſunt cum Homer. Il. O. 36. ſeq.

LXVI.

Ἥλιος μήνη τε καὶ ἀμφιθέοντες ἀλῆται
Ζωοφόρον, τοίην τοι ἐπεκλώσαντο γενέθλην.
Ἕκτην μὲν βιότοιο φίλῃ παρὰ μητέρι μεῖναι
Ὀρφανὸν, ὀγδοάτῃ δὲ μετ' ἀντιβίοισιν ἀνάγκῃ
Θητεύειν, νόστον δὲ, γυναῖκά τε, παῖδά τ' ἐπ' αὐτῇ
Τηλύγετον δώσουσι θεοὶ τριτάτῃ ἐπὶ μοίρῃ.
Δὴ τότε σοὶ Σκυθικοῖσιν ὑπ' ἔγχεσι παῖς τε δάμαρ τε
Ὄλλυνται· σὺ δὲ τοῖσιν ἐπάλλιστα δάκρυα χεύσας,
Ἕπτα καὶ εἴκοσ' ἔτεσσι βίου ποτὶ τέρμα περήσεις.

Cod. Vatic. p. 636. Aſtrologicum hoc carmen eſt, ſive genethliacum, quo horoſcopus puero, recens nato, fata vitae futurae praeſagit. Is ſextam vitae partem apud matrem, octavam apud hoſtes in ſervitute transiget: deinde, redux in patriam factus, in tertia vitae parte uxorem ducet, filiumque ex ea ſuscipiet: quibus mortuis, ipſe adhuc ſeptem et viginti annos ſuperſtes erit. — Verba ſatis accurate deſcripta ſunt a librario. Neque diu nos morabitur lectio vitioſa, ἐπάλλιστα δάκρυα, v. 8. Lego:

— σὺ δὲ τοῖσιν ἐπ' ἄλγεσι δάκρυα χεύσας,
Ἕπτα καὶ εἴκοσ' ἔτεσσι βίου ποτὶ τέρμα περήσεις.

Problema, propoſitum a Metrodoro, ut videtur,

docte nuper explicuit Nicolaus — Theodorus Reimer, in conseſſu publico Societatis Scient. Gottingenſis. Summa diſputationis haec eſt: „Patet problema noſtro epigrammate propoſitum redire ad hoc: *Invenire numerum integrum, cujus* $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{3}$ *ſimul cum* 27 *efficiant numerum quaeſitum.* Eſt autem hoc problema e facilioribus algebraicis, et fere idem caeterorum epigrammatum plerisque ineſt; ita, ut, ſi unum ſolvere poſſis, reliquorum ſolutiones nihil difficultatis amplius habeant. Quaeritur igitur in iſto epigrammate numerus annorum vitae, puero illi ex fatali decreto conceſſae. Qui ſi denotetur litera x, retinetur aequatio $\frac{1}{6}x + \frac{1}{8}x + \frac{1}{3}x + 27 = x$, atque $27 = x - (\frac{1}{6} + \frac{1}{8} + \frac{1}{3})x = (1 - \frac{15}{24})x = \frac{9}{24}x$; unde fit $27 . 24 = 9 x$, et $x = 72$.

Numerus igitur 72 annorum deſignat tempus vitae, puero iſti deſtinatae, cujus ſexta pars ſunt 12, octava 9, et tertia 24. Itaque ad annum usque aetatis duodecimum apud matrem manebit; tum in hoſtium poteſtate erit usque ad annum vigeſimum primum; unde in patriam reverſus, uxore ducta, filium procreabit, quem una cum matre amittet, exacto aetatis anno quadrageſimo quinto; morietur annos natus 72."

LXVII.

Ἐσβέσον Ἡφαίστοιο βαλὼν ἑκατοντάδα μούνην
Παρθένον εὑρήσεις υἱέα καὶ φονέα.

Cod. Vatic. p. 620. Athenaeus, qui plenam, omnibusque numeris perfectam hiſtoriam δειπνολογικὴν, libro ſuo complecti in animum induxerat, abſolutis de vino potuque ſermonibus, haec verba ſubjicit Aemiliano Lib. X. c. XV. Ὥρα ἡμῖν, ἄνδρες φίλοι, ζητεῖν τι καὶ περὶ γρίφων, ἵνα κἂν βραχὺ διαστήσωμεν ἀπὸ τῶν ποτηρίων. More enim receptum fuit apud Graecos, ut poſt epulas ſeſe recrearent artibus iis, quibus non utilitas quaeritur neceſſaria, ſed animi quaedam libera oblectatio. Erant, ut Caſauboni verbis utar, quos canere juvaret, vel aſſa voce, vel ad lyram. erant, quos ῥῆσιν εἰπεῖν, et veterum poetarum verſus recitare. quidam ſermonibus ſerendis tempus transigebant. alii proponendis ſolvendiſque quaeſtionibus ſeſe occupabant, non ex penetralibus quidem philoſophiae petitis: ſed in quarum tamen ſolutione aut acuminis aut eruditionis ſpecimen appareret. Huic igitur Veterum conſuetudini debemus etiam Aenigmata

illa, quae collegit, et ad calcem operis ſui rejecit Conſtantinus Cephalas, carmina eleganter ſcripta, quorum nihil ſimile nobis in eodem genere reliquerunt poetae latini. Nam Symposii, quem vocant, centum Aenigmata vix, ac ne vix quidem in hunc cenſum veniunt. Haud me ingratum facturum eſſe literarum graecarum amantibus putavi, ſi omnia illa carmina, quae in Analectis Brunckianis deſiderantur, huic Collectioni includerem, exceptis tamen iis, quae edidit et enarravit Chardonus in libro, cujus evolvendi copiam mihi non eſſe datam, ſupra dixi. (Paginas Apographo, quod penes me eſt, adſcripſit Clariſſ. Jacobſius.) Reliqua et inedita ſunt, et inenarrata. Haec ſolvenda relinquo viris ingenioſis, qui in hac griphorum palaeſtra me magis ſunt exercitati.

Primi aenigmatis ſenſum aliunde cognitum habemus. Si literae, quae media eſt in voce πυρὸς, adjeceris unam ἑκατοντάδα, h. e. literam ρ̄, centenarii numeri ſignum, non virginem invenies, ſed virginis natum et interfectorem, qui eſt Πύῤῥος, Deidamiae filius, et Polyxenae occiſor. Igitur diſtichon illud hoc modo corrigendum eſt:

Ἐς μέσον Ἡφαίστοιο βαλὼν ἑκατοντάδα μούνην,
Παρθένου εὑρήσεις υἱέα καὶ φονέα.

Idem griphus, verbis paululum immutatis, extat apud Brunckium Anal. T. III. p. 318. Vide Lect. p. 305.

LXVIII.

'Οφθαλμοὺς Σκύλλης ποθέω, τοὺς ἔσβεσεν αὐτὸς
'Ηέλιος, μήνη τε, πατὴρ δέ με δείδιε κούρην,
Λούομαι δ' ἀεννάοισι δύω παταμοῖσι θανοῦσα
Οὓς κορυφὴ πρώτῃσιν ἐπ' ὀφρυόεντι κολώνῳ.

Hoc aenigma Oedipum ſuum adhuc deſiderat. Neſcio equidem, quomodo explicandi ſint v. c. ὀφθαλμοὶ Σκύλλης. V. 3. corrige, λούομαι ἀενάοισι.

LXIX.

Τόν με κτείναντα κατέκτανον· οὐδέ μοι ἦδος·
Θῆκε γὰρ ἀθανάτον τὸν κτάμενον θάνατος.

Lege, τόν με κατακτείναντα. Homer. Il. Σ. 80. 'Αλλὰ τί μοι τῶν ἦδος. Aliis verbis idem aenigma propoſitum legimus in Analectis Brun-

ckianis T. III. p. 326. Κτανθεὶς τὸν κτείναντα κατέκτανον· ἀλλ' ὁ μὲν οὐδ' ὥς Ἤλυθεν εἰς Ἀΐδην· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθανον.

LXX.

Εἰμὶ πόλου μίμημα· δύω δέ με θῆρες ἄγουσι
Πρόσθε μὲν Ἠριγόνης, Πασιφάης δ' ὄπιθεν.
Ἡρακλέους ἥρε μέν με συνευνέτις· ἡ δέ με Φοίβου
Τείρει νύμφα φίλη πολλάκι δαιομένη.

Designatur res obscoena, ut vidit etiam Jacobsius. Erigones bestia est ὁ κύων, de quo vide Hesychium; Pasiphaes ὁ ταῦρος. Consule Suidam. Etym. M. in v. Ταῦρος. — καὶ ὁ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τόπος οὕτως ὠνόμασται, παρὰ τὴν ἀνάτασιν. Sed quis ille locus est *sub Graecis*, qui ταῦρος vocatur, et quidem παρὰ τὴν ἀνάτασιν! Rem aperit Etym. MS. in v. Ταῦρος. — σημαίνει δὲ τρία· τὸ ζῶον, καὶ τὸν ὑπὸ τῶν ὀρχέων τόπον, καὶ τὸ ἄστρον. Eandem lectionem in Cyrilli Lex. MS. invenerat Valckenarius ad Ammon. p. 40. — Herculis conjux est Ἥβη. Hinc M. Argentarius in epigrammate Anal. T. II. p. 529. de Heraclea:

'Η σοι τοὔνομα τερπνὸν ἀφ' Ἡρακλῆος ἐχούσῃ,
Μάχλε, φιλεῖν ἥβην κέκριται ἠϊθέων;

Jam quale verbum interjiciendum ſit Herculem inter et uxorem, haud dixerim. Mihi tamen non diſpliceret, πειρᾷ. Xenophon Hier. c. XI. 11. καὶ τοὺς καλοὺς οὐ πειρᾷν, ἀλλὰ πειρώμενον ὑπ' αὐτῶν ἀνέχεσθαι ἄν σε δέοι. Phoebi nympham omnes novimus. At non ſatis conſtat, quas partes egerit in ſigno iſto coeleſti Daphne, ſeu laurus, combuſta. Fortaſſe ſermo eſt de tauri pilis. Omnino hoc tenendum eſt, auctorem loqui de voluptatibus, *pſeudothyro* intromiſſis.

LXXI.

Πήρην σὴν ὀπίσω, κάλαθον χερὶ, τὸν τράγον ὤμοις,
Αἰπόλε, σῶν ἀγρῶν σύμβολα πάντα φέρεις.

Cod. Vatic. p. 631. Adeo diſcrepant a reliquis hujus generis carminibus hi verſiculi, ut dubitem, an locum ſuum inter aenigmata tueri poſſint. Nihil hic ambigui eſt, nihil obſcuri. Videtur eſſe veri nominis epigramma, ſcriptum in anaglyphum, aut gemmam ſculptam.

LXXII.

Γράμματος ἀρνυμένου πληγὴν ποδὸς οὔνομα τεύχει
'Ημέτερον, παίειν δὲ βροτῶν πόδας οὔποτ' ἐάσει.

Cod. Vatic. p. 622. Fortasse legendum est v. 1. γράμματος αἰρομένου, *una litera sublata, dempta;* ut in alio aenigmate p. 621. quod edidit Chardon M. Enc. IV. T. I. p. 95. 'Ανθρώπου μέλος εἰμὶ, ὃ καὶ τέμνει με σίδηρος, Γράμματος αἰρομένου δύεται ἠέλιος, quo, monente viro doctissimo, ὄνυξ significatur.

LXXIII.

Νυκτὶ μιῇ καὶ Τρωσὶν ἐπήλυθε καὶ τὰ Πελασγῶν
Φῦλα διατμήξας εἷλον ἄνευ δόρατος·
Οὔ μιν ὁ Τυδείδης, οὐδ' ὁ πτολίπορθος 'Οδυσσεὺς
Τὸν θρασὺν ἐκ νηῶν ἔσθενον ἐξελάσαι.
'Αλλὰ μένος καὶ θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων,
'Αργείων στρατιὴν ὤλεσα καὶ Φρυγίων.

Non accurate sibi verba respondent ἐπήλυθε, εἷλον, ὤλεσα. Tertiam personam requirunt illa, οὔ μιν ὁ Τυδείδης. Sed praestat legere v. 1. ἐπήλυθα, et v. 3. οὐ μὲν ὁ Τυδείδης.

LXXIV.

Κτεῖνα κάσιν, κτάνε δ' αὖ με κάσις, θάνομεν δ' ὑπὸ πατρός·
Μητέρα δ' ἀμφότεροι τεθναότες κτάνομεν.

LXXV.

Μητέρ' ἐμὴν τίκτω καὶ τίκτομαι· εἰμὶ δὲ ταύτης
Ἄλλοτε μὲν μείζων, ἄλλοτε μειοτέρη.

Nox diem gignit, dies noctem, ſecundum temporum viciſſitudinem modo longior, modo brevior. Adſcripſit Jacobſius.

LXXVI.

Ἐν πυρὶ κοιμηθεῖσα κόρη θάνεν· ὁ προδότης δὲ
Οἶνος, ὑφ' οὗ δὲ θάνεν Παλλάδος ἦν στέλεχος.
Ὁ κτείνας ναυηγὸς, ἐνὶ ζώοντι δὲ τύμβῳ
Κεῖται, μεμφομένη τὰς Βρομίου χάριτας.
Παλλὰς καὶ Βρόμιος καὶ ὁ κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Οἱ τρεῖς τὴν μούνην παρθένον ἠφάνισαν.

Cod. Vatic. p. 632. Vide aenigma XXXV. in Analectis Brunckianis T. III. p. 326. Ἢν δέ τις ἐν ζώοντι νέκυν τύμβῳ με καλύψῃ.

LXXVII.

Οὐδεὶς βλέπων βλέπει με, μὴ βλέπων δ' ὁρᾷ·
Ὁ μὴ λαλῶν λαλεῖ, ὁ μὴ τρέχων τρέχει·
Ψευδὴς δ' ὑπάρχω, πάντα δ' ἀληθῆ λέγω.

Symposius aenig. XCVI. p. 575. ed. Wernsd. similiter de Somno:

Sed me nemo videt, nisi qui sua lumina claudit.

Ultimo loco descriptum est epigramma arithmeticum Metrodori, ut videtur, quod, quoniam nihil commune habet cum his carminibus, supra exposui nr. LXIII. Reliqua sunt sex aut septem Aenigmata, a Chardono edita in commentariis, qui Parisiis prodeunt cura doctissimi Millini. Horum inspiciendorum copiam tandem aliquando mihi fecit Bibliotheca publica Academiae Gottingensis, cui nuper admodum, libello meo jam ad finem perducto, illati sunt. Qua opportunitate data, ea carmina hic indicanda esse putavi, quae ante me in lucem protraxit vir eruditissimus. Igitur II.

T. I. p. 92 — 101. tria edidit epigrammata, noſtrae Collectionis I. XVI. XVII. eaque egregie illuſtravit, monens ſimul, id, quod me prorſus fugerat, epigramma in *Coroebum* primum omnium publici juris feciſſe Proſperum Petroni in actis literariis, Romae editis: *Notizie letterarie oltramontane, per uſo de' letterati d' Italia.* T. II. ann. 1743. p. 339. nulla tamen addita vel interpretatione vel animadverſione. — T. V. p. 483. continuatur iſta in Suidam Diatribe, initio facto ab epigrammate Simmiae, quod, quum editioni Analectorum Lipſienſi T. I. p. 138. inſertum viderem, repetere nolui. Hoc non modo a Suida commemoratur, ſed etiam ab auctore Gloſſarii inediti, quod ornat praeclaram illam, immenſa bonorum librorum copia affluentem, Academiae Gottingenſis Bibliothecam, in v. Εὐερκεῖ. καλῶς ἠσφαλισμένῳ, καὶ πεφραγμένῳ. Ὄφρα μοι εὐερκεῖ καναχὰν δόμῳ ἔνδοθι θείη. καναχὴ δὲ λέγεται ἡ κραυγή. Vide Ruhnkenium ad Timaeum in v. Εὐερκής. Primus verſus in Codice etiam, niſi fallor, vitioſe legitur: Τάνδε κατ' εὔδενδρον στείβων δρυὸς εἴρυσα χειρί. Recte Kuſterus ad Suidam in v. Πτώσσοντες, repoſuit ἐρίος. — Sequitur p. 487. Antonii Thalli epigramma in Cleanaſſam (X.) Non offendit vir doctiſſimus in verbis: σὺ μὲν γά-

μῷ ἔπλεο κούρῳ, Ὤριον, quibus vitium inesse, etiamnum persuasum mihi habeo. Unum praeterea hujus Collectionis carmen editum reperio p. 498. Ἤθελον, ὦ κιθαρῳδέ· quod Lucillii epigrammati XXII. subjecimus. Aenigmata, à nobis omissa, extant IV. T. I. p. 94. et T. II. p. 224. seq.

JENAE
impresserunt Frommann et Wesselhöft.

Addenda.

P. 21. l. 8. ſcribe, παρῆισι.

P. 22. l. 25. ſcribe, *definitis.*

P. 39. l. 16. poſt ἄλλως adde: Vide Toup. Emend. in Heſychium Vol. IV. p. 188. Sed hunc locum longe aliter tractavit Bentlej. ad Menandri Fragm. CXIV. adſtipulante T. Hemſterhuſio ad Ariſtophanis Plut. p. 119.

P. 52. l. 23. poſt *dialectice* etc. adde: Plato de LL. VII. p. 810. E. Λέγω μὲν ὅτι ποιηταί τε ἡμῖν εἰσὶ τινὲς ἐπῶν ἑξαμέτρων πάμπολλοι καὶ τριμέτρων· οἱ μὲν, ἐπὶ σπουδὴν, οἱ δ' ἐπὶ γέλωτα ὡρμηκότες.